

การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
จังหวัดราชบุรี
THE ADMINISTRATION OF CHARITY SCHOOL OF BUDDHIST TEMPLES
IN RATCHABURI PROVINCE

พระไพศาล สุทธิจิตโต (โนทายะ)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๔

การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
จังหวัดราชบุรี

พระไพศาล สุทฺธจิตฺโต (โนทายะ)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๔

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

ADMINISTRATION OF CHARITY SCHOOL OF
BUDDHIST TEMPLE IN RATCHABURI PROVINCE

Phra Phaisan Suddhachitto (Nothaya)

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for The Degree of
Master of Arts
(Buddhist Management)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Bangkok, Thailand

C.E. 2011

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

.....
(พระสุธีธรรมานวัตร, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ประธานกรรมการ
()

..... กรรมการ
()

..... กรรมการ
(ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม)

..... กรรมการ
(อาจารย์ พระมหาปราโมทย์ ปโมทิต)

..... กรรมการ
(ผศ.ดร.เติมศักดิ์ ทองอินทร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	ประธานกรรมการ
อาจารย์ พระมหาปราโมทย์ ปโมทิต	กรรมการ
ผศ.ดร.เติมศักดิ์ ทองอินทร์	กรรมการ

- ชื่อวิทยานิพนธ์ : การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
จังหวัดราชบุรี
- ผู้วิจัย : พระไพศาล สุทธิจิตโต (โนทายะ)
- ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
- : ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม พ.ม., พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)
 - : อาจารย์ พระมหาปราโมทย์ ปโมทิตโต ป.ธ.๙, พธ.บ.,
ศษ.ม.(การแนะแนว)
 - : ผศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ ปก.ศ., พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)
- วันสำเร็จการศึกษา : ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาการบริหารงานและแนวคิด ในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ๒) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนา การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

การวิจัยดำเนินโดยวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน ๒๒๙ คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า ๕ ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอนุมานในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี วิเคราะห์โดยการทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) และในกรณีที่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓ กลุ่มขึ้นไป ด้วยวิธีผลต่างน้อยสำคัญที่น้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ความคิดเห็นของบุคลากร ต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยที่ ๓.๘๗ เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า บุคลากร มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี ในด้านกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ ๔.๐๑ ด้านธุรการและการเงิน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่ ๓.๘๖

๒. ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เงินเดือน สวัสดิการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐาน ส่วนปัจจัยด้าน เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

๓. ปัญหาและอุปสรรค ที่เกี่ยวกับการพัฒนา การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ได้แก่ ๑) บุคลากรส่วนมากขอไปสอบบรรจุเข้ารับราชการครู เนื่องจากบุคลากรไม่พึงพอใจในหน้าที่และสวัสดิการที่ได้รับซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนของรัฐบาล ๒) เน้นกิจกรรมที่หลากหลายจึงมีผลกระทบด้านคุณภาพของกิจกรรม ๓) ขาดงบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียนให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

๔. ข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี ๑) ควรส่งเสริมบุคลากรให้มีคุณภาพในทุกๆ ด้าน เพื่อประสิทธิภาพงานที่ดีในด้านวิชาการ บุคลากร กิจการนักเรียน ธุรการและการเงิน อาคารสถานที่ ความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน ๒) ควรบริหารกิจกรรมนักเรียน อาคารสถานที่ และงบประมาณอย่างมีคุณภาพ ๓) ควรจัดสวัสดิการให้บุคลากรในสถานศึกษาอย่างพอเพียงและเหมาะสม

Thesis Title : the Administration of Charity School of Buddhist Temples
in Ratchaburi Province.

Researcher : Phra Phaisan Sutthachitto (Nothaya)

Degree : Master of Arts (Buddhist Management)

Thesis Supervisory Committee

: Asst.Prof. Dr.Surapon Suyaprom, B.A, M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)

: Phramaha Pramotr Pamodito, Pali 9, B.A, M.Ea.

: Asst.Prof. Dr.Termsak Thong-in, B.A., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)

Date of Graduation : January 18, 2012

ABSTRACT

The objectives of this research are: 1) to study the administration and the concept of establishing a charity school of Buddhist temples in Ratchaburi province, 2) to compare the administration of charity schools of Buddhist temples in Ratchaburi province divided by personal factors, and 3) to study the problems and development the administration of the charity school of Buddhism temples in Ratchaburi province.

The survey research is conducted by collecting the data and using questionnaires with the simple Random sampling include school administrators, teachers and staff of 229 people with the Purposive Sampling. The instruments for collecting data were a 5-rating scale questionnaire and the statistics used in data analysis the descriptive statistics including the Frequency, Percentages, Mean, Standard Deviation and Statistical Inference in comparison to the population the administration of charity school of Buddhist temples in Ratchaburi province, the analyzed by t-test, one way analysis of variance and the significant difference of the average from three or more groups with the least significant difference (LSD).

The findings of this research as followings :

1. According to the opinion of the personnel of the administration of the charity school of Buddhist temples in Ratchaburi province found that overall high level with the mean of 3.97. When considering the separation has been found that the administration of the charity school of Buddhist temples in Ratchaburi province, in student management with the maximum of mean 4.01 and the administration and finance with the mean of 3.96 minimum.

2. The opinion comparison of staff an administration of the charity schools of Buddhist temples in Ratchaburi province by personal factors that have a different salary, benefits highly statistically significant, therefore, accept the hypothesis, those factors related to gender, age, education, experience work in a position not dissimilar to reject the hypothesis.

3. The problems and development the administration of the charity school of Buddhism temples in Ratchaburi province, for example 1) the most people want to get a teacher, because people are unhappy with any of the functions and benefits that are different from government schools, 2) the focus on activities that affect the quality of activities, 3) the lack of funding for the construction of school buildings to meet the students.

4. The suggestions and guidelines the administration of the charity school of Buddhist temples in Ratchaburi province, 1) to should promote high quality personnel in all aspects to deliver a good job in the academic, staff, management of students, administration and finance, and building relationships with community schools, 2) the administration to activities, building and budgeting with quality, 3) the personals to should benefits in schools adequate and appropriate.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความเมตตาอนุเคราะห์ของ คณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วย ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม, อาจารย์พระมหาปราโมทย์ ปโมทิตโต และ ผศ.ดร.เติมศักดิ์ ทองอินทร์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแล เอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขงานด้วยดีเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งไปยัง อาจารย์ ดร.ทรงวิทย์ แก้วศรี, ผศ. ชัชชัย ไชยสา, ผศ.ดร.รัชชนันท์ อิศรเดช, อาจารย์ ดร.วิรัช กลิ่นสุบรรณ และอาจารย์วันชัย สุขตาม ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องทั้งด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบวิธี และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ช่วยแนะนำแก้ไขตรวจสอบแบบสอบถาม และแก้ไขข้อมูลที่บกพร่องบางส่วน ให้สมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดี ขอขอบคุณ นายกิตติพงษ์ เทพพานิช ผู้อำนวยการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาสุวรรณรังษฤษฎ์วิทยาลัย เพชรบุรี ที่อนุญาตให้ทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.นภาเดช บุญเชิดชู ผู้อำนวยการโรงเรียนการกุศลของวัดบ้านโป่ง (สามัคคีคุณูปถัมภ์) นางสาวกานดา อินทรวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนการกุศลของมัธยมวัดไทรราชวรอุปถัมภ์ นางสาวอัญชลี อิ่มทรัพย์สินชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนการกุศลของอนุบาลวัดโชติทายการาม นายพัฒน์พงศ์ วงศ์ยะรา ผู้อำนวยการโรงเรียนการกุศลของอนุบาลวัดสนามชัย ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาทุกท่าน ที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้เข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ทั้ง ๔ แห่ง ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่งคืนผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ นางวาสนา เจริญเปลี่ยน และผู้มีพระคุณทุกท่านที่คอย แนะนำ และคอยเป็นกำลังใจให้ ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

พระไพศาล สุทธิจิตโต (โนทยะ)

๑๘ มกราคม ๒๕๕๔

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ค)
กิตติกรรมประกาศ	(จ)
สารบัญ	(น)
สารบัญตาราง	(ณ)
สารบัญแผนภาพ	(จ)
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย	๖
๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๗
๑.๕ สมมติฐานในการวิจัย	๗
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๗
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๘
บทที่ ๒ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๙
๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	๑๐
๒.๒ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา	๒๑
๒.๓ การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา	๔๐
๒.๔ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี	๖๗
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี	๘๑
๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๙๒

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๙๓
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๙๓
๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๙๔
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๙๔
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๙๗
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๘
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๙
๔.๑ การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๐๐
๔.๒ การบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี และบทสัมภาษณ์	๑๐๑
๔.๓ ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา	๑๑๖
๔.๔ สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	๑๓๔
๔.๕ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนการกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี	๑๓๗
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๑๔๒
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๔๒
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๕๐
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๕๙
บรรณานุกรม	๑๖๑
ภาคผนวก	๑๗๑
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย	๑๗๒
ภาคผนวก ข ค่าแอลฟา (Alpha)	๑๗๙
ภาคผนวก ค ผลการหาความสอดคล้องของแบบสอบถามหรือ IOC	๑๘๒
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่องานวิจัย	๑๘๘

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่องานวิจัยและ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	๑๙๔
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๒๐๑
ประวัติผู้วิจัย	๒๑๑

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒.๑ แสดงกระบวนการทำงานหลักและกระบวนการสนับสนุน	๔๒
๓.๑ จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนโรงเรียน	๙๓
๔.๑ จำนวนและคำร้อยละข้อมูลด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๐๐
๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี	๑๐๒
๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานวิชาการ	๑๐๓
๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านบุคลากร	๑๐๕
๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านกิจการนักเรียน	๑๐๗
๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านธุรการและการเงิน	๑๐๙
๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านอาคารสถานที่	๑๑๑
๔.๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน	๑๑๓
๔.๙ เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามเพศที่แตกต่างกัน	๑๑๖
๔.๑๐ เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามอายุ	๑๑๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๑๑ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามอายุงานวิชาการที่แตกต่างกัน	๑๑๘
๔.๑๒ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด ราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามอายุงานกิจกรรมนักเรียนที่แตกต่างกัน	๑๑๙
๔.๑๓ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด ราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามอายุงานธุรการและการเงินที่แตกต่างกัน	๑๑๙
๔.๑๔ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตาม ระดับวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน	๑๒๐
๔.๑๕ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน	๑๒๑
๔.๑๖ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามตำแหน่งที่แตกต่างกัน	๑๒๒
๔.๑๗ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือนที่แตกต่างกัน	๑๒๓
๔.๑๘ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือนของงานวิชาการ	๑๒๔
๔.๑๙ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือนของงานบุคลากร	๑๒๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๒๐ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือนของงานกิจการนักเรียน	๑๒๖
๔.๒๑ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือนของงานธุรการและการเงิน	๑๒๗
๔.๒๒ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือนของงานอาคารสถานที่	๑๒๘
๔.๒๓ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือนของความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน	๑๒๙
๔.๒๔ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามสวัสดิการที่แตกต่างกัน	๑๓๐
๔.๒๕ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามด้านสวัสดิการงานวิชาการ	๑๓๑
๔.๒๖ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามด้านสวัสดิการงานบุคลากร	๑๓๑
๔.๒๗ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามด้านสวัสดิการงานกิจการนักเรียน	๑๓๒
๔.๒๘ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามด้านสวัสดิการงานธุรการและการเงิน	๑๓๒

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๒๙ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามด้านสวัสดิการอาคารสถานที่	๑๓๓
๔.๓๐ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นรายคู่จำแนกตามด้านสวัสดิการงานความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน	๑๓๓
๔.๓๑ สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	๑๓๖
๔.๓๒ ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงาน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านวิชาการ	๑๓๗
๔.๓๓ ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงาน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านบุคลากร	๑๓๘
๔.๓๔ ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงาน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านกิจกรรม นักเรียน	๑๓๙
๔.๓๕ ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงาน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านธุรการและ การเงิน	๑๔๐
๔.๓๖ ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงาน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านอาคารสถานที่	๑๔๐
๔.๓๗ ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงาน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านความสัมพันธ์ โรงเรียนกับชุมชน	๑๔๑
๕.๑ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย	๑๔๔

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๒.๑ แสดงระบบการบริหารโดยรวมของคณะกรรมการและการจัดการ๒๕๔๕	๔๓
๒.๒ แสดงระบบการบริหารโดยรวม ๑๙๙๙	๔๔
๒.๓ โครงสร้างการบริหารโดยรวมโรงเรียนวัดบ้านโป่ง	๖๘
๒.๔ โครงสร้างการบริหารโดยรวมโรงเรียนมัธยมวัดไทรราษฎร์อุปถัมภ์	๗๔
๒.๕ โครงสร้างการบริหารโดยรวมโรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย	๗๙
๒.๖ แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	๙๑
๕.๑ รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี	๑๔๙

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมไทยมีความเจริญก้าวหน้า ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นอย่างมากโดยเฉพาะมีการสื่อสารที่ไร้พรมแดน (Globalization) ประชาชนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว จากภูมิภาคหนึ่งสู่ภูมิภาคหนึ่ง ทำให้การติดต่อสัมพันธ์ ทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง การสื่อสาร ตลอดจนวัฒนธรรมและการศึกษาจากตะวันตกเข้าสู่สังคมไทยอย่างต่อเนื่อง^๑ความเจริญต่างๆ เหล่านี้ มีอิทธิพลทำให้คนตกอยู่ในอำนาจของวัตถุ^๒โรงเรียนจึงเป็นสถาบันหนึ่งของสังคม ที่เกิดขึ้นจากความต้องการของสังคม เพื่อทำหน้าที่หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่สมาชิกของสังคม โดยให้การศึกษาและอบรมสั่งสอน เพื่อพัฒนาบุคคลให้เจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม ศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ และพอใจที่จะฝึกฝนร่วมกันกระทำการกิจต่างๆ เพื่อประโยชน์ของสังคม โดยส่วนรวม ด้านการศึกษา จึงจะเป็นกระบวนการเรียนรู้ในสิ่งที่เกิดขึ้น แก่ทุกชีวิต และยังเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้และวัฒนธรรมซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการเบ็ดเสร็จที่บุคคลนำมาพัฒนาความสามารถทั้งทางด้านทัศนคติ และพฤติกรรมตามค่านิยมของสังคม รวมทั้งเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ทั้งสายสามัญ และอาชีพ ศีลธรรมและวัฒนธรรม ที่สำคัญก็คือ เป็นเครื่องชี้แนวทางให้ประพฤติปฏิบัติและใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคมโดยส่วนรวม อันเป็นเจตคติที่ดีงามทางด้านความมีน้ำใจ ซึ่งการปฏิบัติต่อส่วนรวมในทางที่ดี ก่อให้เกิดทักษะความคล่อง ความชำนาญ ในการปฏิบัติตามในแนวทางที่เหมาะสม ตามขอบเขตศีลธรรม ทั้งความประพฤติภายนอกและคุณธรรมภายในล้วนมีความสำคัญ^๓

^๑พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), พระพุทธศาสนาในยุคโลกาภิวัตน์ , พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๓๙), หน้า ๑๑.

^๒พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), ไฉน ที่ ภายใต้วัฒนธรรมแห่งปัญญา (ศาสนากับยุคโลกาภิวัตน์), พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๓๙), หน้า ๒.

^๓ประกาศรี สีสอ้าไพ, พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕), หน้า ๑"

การบริหารงานที่ดีนั้น คือ การใช้ทรัพยากรขององค์กร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร อย่างดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการวางแผน การจัดองค์กร การสร้างแรงจูงใจ และการควบคุมทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรวัตถุให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ด้วยดี^๔ การบริหารเป็นกระบวนการ ทำงานกับคนและโดยอาศัยคน และที่ไม่ประสบผลสำเร็จก็เนื่องมาจากคน อันเนื่องมาจากไม่มีแนวทางในการปฏิบัติตน ให้มีการใช้จ่ายอย่างพอเพียง ถ้ามีความสัมพันธ์กันแล้วย่อมจะไม่เดือดร้อนและกระทำการทุจริตใดๆ เมื่อรู้จักที่จะดำเนินชีวิตของตนเองดีแล้ว ก็ย่อมที่จะเผื่อแผ่ไปในคนรอบข้าง สามารถที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นได้ และมีส่วนร่วมในชุมชนก็จะสามารถทำให้สังคม และชุมชนมีแต่ความผูกไมตรี เอื้อเฟื้อ เกื้อกูล หรือเป็นหลักการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน มี ทาน คือ การให้ การเสียสละ หรือการเอื้อเฟื้อแบ่งปันของๆตน เพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่เป็นคนเห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้ไม่เป็นคนละโมภ ไม่เห็นแก่ตัว ปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ อ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์เหมาะสำหรับกาลเทศะ พระพุทธเจ้าทรงให้ความสำคัญกับการพูดเป็นอย่างยิ่ง เช่น อัตถจริยา คือการสงเคราะห์ทุกชนิดหรือการประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น สมานัตตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ หรือมีความประพฤติเสมอที่เสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติต่อคนอื่นอย่างเสมอภาค วางตัวเหมาะสมกับสถานภาพที่เป็นอยู่

โรงเรียน จึงเป็นสถาบันทางการศึกษา ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในการหล่อหลอมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อไปเป็นสมาชิกที่ดี มีคุณภาพ เพื่อออกไปพัฒนาสังคมในอนาคต เด็กจึงเป็นทั้งทรัพยากรและผู้ใช้ทรัพยากร ตามแนวคิด ๔ ประการ คือ

๑, เด็กเป็นเป้าหมายรวมของการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งมีจุดประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่ปรารถนา เพราะถ้าปราศจากเด็กแล้ว โรงเรียนก็ไม่ต้องมีหรือตั้งอยู่ไม่ได้ โรงเรียนจะมีแต่ผู้บริหาร ครู และอาคารสถานที่ได้อย่างไร เด็กจึงเป็นทรัพยากร ป้อนกระบวนการของโรงเรียน

๒, เด็กเป็นจุดเริ่มต้นของสังคม โรงเรียนจึงต้องจำลองเวทีสังคม เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสฝึกฝนลักษณะนิสัยตามแนวที่สังคมปรารถนา ดังนั้น โรงเรียนจึงมีหน้าที่พัฒนาทรัพยากรคือเด็ก เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนมากที่สุด ชุมชนหรือสังคมจะเกิดหรือตาย อยู่ที่คุณภาพของเด็กที่จะเติบโตเป็นสมาชิกของสังคมในอนาคต

๓, เด็กในฐานะทรัพยากร มีลักษณะแตกต่างจากทรัพยากรอื่น ตรงที่ว่าเด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ผลิต และใช้ทรัพยากรในรูปแบบอื่นโรงเรียนจึงต้องพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ใช้ทรัพยากรอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

^๔เสนาะ ดิยาวี, หลักการบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔), หน้า ๑.

๔, เด็กจะเป็นทรัพยากรที่มีค่าได้ ต่อเมื่อเด็กมีคุณภาพโรงเรียน จึงมีหน้าที่พัฒนาเด็กให้มีคุณภาพทั้งความรู้ เจตคติ และทักษะความชำนาญ^๕

ประสบการณ์ภายในโรงเรียน ซึ่งหมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และบริการที่ทางโรงเรียนจัดให้ จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น รู้จักช่วยเหลือตนเอง รู้จักทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมการเรียนการสอนวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ในการที่จะพัฒนาจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่ส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีงาม อันเป็นจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้วยเหตุนี้ทางกระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยมีจุดประสงค์ เนื้อหา ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ที่มุ่งเน้นในการพัฒนาทางด้านจริยธรรม โดยกำหนดจริยธรรม และพระพุทธศาสนา ไว้ในสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งมีจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดี สามารถควบคุมกาย วาจาและใจให้อยู่ในขอบเขตที่ดีงาม สามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ตนและสังคม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และปฏิบัติได้จนเป็นนิสัยคุณค่าของแบบแผนความประพฤติ และการครองตน ให้อยู่ในครรลองของความประพฤติที่ดีงาม ด้วยจิตสำนึก มโนธรรมของตนเอง ได้อย่างสมบูรณ์^๖

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจัดว่าเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่ง ซึ่งได้รับอนุญาตให้จัดตั้งเป็นโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พุทธศักราช ๒๔๘๘ ซึ่งได้จัดการเรียนการสอนแบบเดียวกับโรงเรียนสามัญทั่วไป ขณะเดียวกัน ก็มีจุดเน้นที่ต้องการให้นักเรียนนั้น มีคุณธรรมจริยธรรม โดยมีจุดประสงค์ มุ่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมซึ่งนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา อย่างถูกต้องโดยการควบคุมกาย วาจา ใจ ให้อยู่ในกรอบคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม ไม่เบียดเบียนตนเองและบุคคลอื่น สามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม ตลอดจนมีลักษณะของความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เพื่อการดำรงตนเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม ประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข^๗ ขณะเดียวกันโรงเรียนก็ได้รับการสนับสนุน จากคณะสงฆ์ซึ่งเปิดโอกาสให้วัด พระสงฆ์และชุมชน ได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการ ศึกษาอย่างเต็มที่ โดยมี

^๕ชัยยงค์ พรหมวงศ์, เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา การพัฒนาพฤติกรรมเด็ก, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๒๗), หน้า ๑๒.

^๖กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือสอนจริยศึกษาระดับวิทยาลัย (ฉบับทดลอง), (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๘), หน้า ๒๒.

^๗ส. ศิวรักษ์, ปรัชญาการศึกษา ศาสนา และศิลปะแห่งการปฏิรูปการเรียนรู้, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : เรือนแก้วการพิมพ์, ๒๕๔๕), หน้า ๙.

กระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมสนับสนุนและให้การอุดหนุนแก่โรงเรียนเป็นพิเศษ เพราะถือว่า โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เป็นโรงเรียนต้นแบบประเภทการจัดการศึกษาสงเคราะห์ ให้แก่บุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส^๕ ในปีการศึกษา ๒๕๒๐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้ออกนโยบายและแผนงานให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๐ จึงได้เพิ่มเติมนโยบายการพัฒนาการศึกษาในด้านปริมาณว่า “จะส่งเสริมการจัดโรงเรียนราษฎร์การกุศลมากขึ้นเป็นพิเศษ”

ปีการศึกษา ๒๕๒๑ – ๒๕๒๓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้นำข้อเสนอดังกล่าวมาดำเนินงานโครงการทดลองพัฒนาโรงเรียนราษฎร์ของวัด เพื่อการกุศลขึ้น โดยได้คัดเลือกโรงเรียนในภูมิภาคต่าง ๆ จำนวน ๑๑ โรงเรียน เข้าร่วมโครงการได้แก่ โรงเรียนพุทธมงคลนิมิต โรงเรียนสมานคุณวิทยาทาน โรงเรียนสุวรรณรังสฤษฎ์วิทยาลัย โรงเรียนวัดบ้านโป่งสามัคคีคุณูปถัมภ์ โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง โรงเรียนวัดมหาพุทธาราม โรงเรียนวินิตศึกษา โรงเรียนพยุหะวิทยา โรงเรียนพุทธชินราชพิทยา โรงเรียนธรรมราชศึกษา และโรงเรียนพินิตประสาธน์ โดยให้จัดตั้ง “สภาโรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อการกุศล” ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีพระธรรมญาณมุนี ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนวินิตศึกษา ได้รับการคัดเลือกเป็นประธานสภารูปแรก^๖

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ได้รับการพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้า และเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพสูงขึ้นจากเดิมมาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยเฉพาะให้การสนับสนุนถึง ร้อยละ ๑๐๐ ตามแนวทางของบัตรอุดหนุนค่าเล่าเรียน ทำให้โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีหลักประกันความมั่นคงด้านการเงินจากรัฐในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามการพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นนั้นจะหวังเพียงการสนับสนุนจากงบประมาณที่เป็นเพียงเงินอุดหนุนอย่างเดียวเท่านั้นไม่เป็นการพอเพียง ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูซึ่งเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติงานในโรงเรียนจำเป็นต้องมีแนวความคิดและหลักการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และการเปลี่ยนแปลงของโลกด้วย จึงจะทำให้การพัฒนาโรงเรียนประสบผลสำเร็จได้^๗

^๕ ผ่องศิริ เรืองตระกูล, “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ลำปาง”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์บัณฑิต, (บริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาราช, ๒๕๔๔), หน้า ๑๙.

^๖ อุดม นานี, สำนักงานกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา, โรงเรียนพินิตประสาธน์ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา, (ปราจีนบุรี : เจตนารมณ์ทัศน์, ๒๕๕๓), หน้า ๕.

^๗ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๖.

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีมี ๔ แห่งคือวัดบ้านโป่ง (สามัคคีคุณูปถัมภ์) ผู้บริหาร ครู ๑๓๑ รูป/คน นักเรียน ๓,๕๙๘ คน มัชฌิมวัดไทรราชวรวิหาร อุตัมภ์ ผู้บริหาร ครู ๕๒ รูป/คน นักเรียน ๘๙๑ คน อนุบาลโชติทายการาม ผู้บริหาร ครู ๓๗ รูป/คน นักเรียน ๑,๐๖๕ คน และอนุบาลวัดสนามชัย ผู้บริหาร ครู ๙ รูป/คน นักเรียน ๑๕๕ คน ทั้ง ๔ แห่ง เป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เพื่อพัฒนาศักยภาพพุทธบริษัท ๔ ของพระพุทธศาสนาให้เข้มแข็ง ในอดีตโรงเรียนวัดได้รับการดูแลเป็นอย่างมากด้านคุณภาพ และสถานที่^{๑๑}

ผู้วิจัยมีความสนใจในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรวิหารอุตัมภ์ซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่จะศึกษาการบริหารจัดการ แนวคิดการจัดตั้ง ปัญหา อุปสรรค เพราะถือว่าเป็นประโยชน์มากสำหรับผู้วิจัยและผู้สนใจงานด้านนี้ สามารถที่จะนำความรู้ที่ได้จากการทำวิจัย เพื่อนำไปปรับใช้ได้อย่างคุ้มค่า และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารงาน และการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาให้มั่นคงยั่งยืนต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อศึกษาการบริหารงาน และแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียน ปัญหา อุปสรรค แนวทางการพัฒนา แนวคิดในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตามขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน ๖ ด้าน คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ งานความสัมพันธ์กับชุมชน

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการบริหารงานและแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในจังหวัดราชบุรี
- ๑.๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
- ๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนา การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในจังหวัดราชบุรี

^{๑๑}อุดม นาคิน, สำนักงานกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา, หน้า ๑๕ - ๑๖.

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในจังหวัดราชบุรี ทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านงานวิชาการ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานบุคลากร ด้านงานธุรการและการเงิน ด้านงานอาคารสถานที่ และด้านงานสัมพันธ์กับชุมชน

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนการกุศล ทั้ง ๔ แห่ง มีโรงเรียนวัดบ้านโป่ง (สามัคคีคุณูปถัมภ์) ผู้บริหาร ครู ๑๓๑ รูป/คน โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรานุอุปถัมภ์ ผู้บริหาร ครู ๕๒ รูป/คน โรงเรียนอนุบาลโชติทายการาม ผู้บริหาร ครู ๓๗ รูป/คน และโรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย ผู้บริหาร ครู ๙ คน รวมจำนวนประชากรการวิจัย จำนวน ๒๒๙ รูป/คน^{๑๒}

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

งานวิจัยเรื่อง การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรประกอบด้วย ตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่ง ค่าจ้าง/เงินเดือน สวัสดิการ หนี้สิน

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านงานวิชาการ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานบุคลากร ด้านงานธุรการและการเงิน ด้านงานอาคารสถานที่ และด้านงานสัมพันธ์กับชุมชน

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านสถานที่

ขอบเขตด้านสถานที่ ได้แก่ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในจังหวัดราชบุรี ทั้ง ๔ แห่ง คือ โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรานุอุปถัมภ์ โรงเรียนวัดบ้านโป่ง (สามัคคีคุณูปถัมภ์) โรงเรียนอนุบาลโชติทายการามและโรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย

๑.๓.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ใช้ระยะเวลาดำเนินการวิจัย ๖ เดือน ตั้งแต่ เดือน ธันวาคมพ.ศ.๒๕๕๓ ถึง เดือน พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๔

^{๑๒} เรื่องเดียวกัน หน้า ๑๙ – ๒๐.

๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๔.๑ เพื่อศึกษาการบริหารงาน แนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เป็นมาอย่างไร

๑.๔.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นอย่างไร

๑.๔.๓ เพื่อศึกษา ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี มีอะไรบ้าง

๑.๕ สมมติฐานในการวิจัย

๑.๕.๑ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๒ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๓ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๔ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๕ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๖ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีค่าจ้างเงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๗ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีสวัสดิการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การบริหารงาน หมายถึง การดำเนินงานทางการศึกษาของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานกิจการต่างๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้นักเรียนมีความรู้มีคุณธรรมสามารถประกอบสัมมาอาชีพดำรงตนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ โดยมีการดำเนินงาน ๕ ด้าน คือ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดผลประเมินผล และการนิเทศภายใน

การบริหารงานบุคลากร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคคล เช่น การบรรจุ การแต่งตั้ง การลาออก เป็นต้น เพื่อควบคุมดูแล ด้วยหลักดำเนินงาน ๕ ประการ คือ สรรหาและเลือก การจัดระบบบริหาร การพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมการปฏิบัติงาน และ สวัสดิการ

การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการให้บริการแก่นักเรียนทั่วไป ได้แก่ การปกครอง การสร้างเสริมวินัย สถานักเรียน งานแนะแนว งานบริการสุขภาพอนามัย โครงการอาหารกลางวัน ตลอดจนสวัสดิการอื่นๆ รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการควบคุมดูแลนักเรียน

การบริหารธุรการและการเงิน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานพัสดุ งานทะเบียนสถิติ การรายงาน และการประชาสัมพันธ์ เพื่อบริหารบุคลากร การเงิน และงบประมาณ

การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดหา การใช้สอย อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมเพื่อจัดการการเรียนการสอน ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด การรู้จักบำรุงรักษาควบคุมให้มีสภาพดี จัดบริเวณสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนให้สวยงาม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียน และเอื้อต่อการเรียนการสอน

การบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องการติดต่อ การให้ความร่วมมือ การช่วยเหลือ การร่วมงาน การประสานงาน ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยมุ่งสร้างสรรค์และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

โรงเรียนการกุศลของวัด หมายถึง เป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่มีวัดเป็นเจ้าของและมีเจ้าอาวาสเป็นผู้รับใบอนุญาตโดยตำแหน่ง ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่วัด เพื่อช่วยสงเคราะห์ เด็กยากจน เด็กกำพร้า เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่ปรารถนาเข้ารับการการศึกษา

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบการบริหารงาน แนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในจังหวัดราชบุรี

๑.๗.๒ ทำให้ทราบการเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในจังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ทั้ง ๔ แห่ง

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในจังหวัดราชบุรี

บทที่ ๒

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้เป็นการเสนอผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ดังนี้

- ๒.๑ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร
 - ๒.๑.๑ ความหมายการบริหาร
 - ๒.๑.๒ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร
- ๒.๒ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
 - ๒.๒.๑ แนวคิดการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
 - ๒.๒.๒ ขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน
- ๒.๓ การบริหารงานโรงเรียนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
 - ๒.๓.๑ การบริหารงานวิชาการ
 - ๒.๓.๒ การบริหารงานบุคลากร
 - ๒.๓.๓ การบริหารงานกิจการนักเรียน
 - ๒.๓.๔ การบริหารงานธุรการและการเงิน
 - ๒.๓.๕ การบริหารงานอาคารสถานที่
 - ๒.๓.๖ การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน
- ๒.๔ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี
 - ๒.๔.๑ โรงเรียนการกุศลของวัดโรงเรียนวัดบ้านโป่ง (สามัคคีคุณูปถัมภ์)
 - ๒.๔.๒ โรงเรียนการกุศลของวัดโรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรอุปัถม์ภัก
 - ๒.๔.๓ โรงเรียนการกุศลของวัดโรงเรียนอนุบาลโชติทายการาม
 - ๒.๔.๔ โรงเรียนการกุศลของวัดโรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย
- ๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย

๒.๑ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร

การบริหาร มาจากคำว่า ปรี แปลว่า รอบๆ ทัวถึง และหาร แปลว่า จัดสรร แบ่งปัน เจตนาธรรมของการจัดสรรแบ่งปันก็เพื่อให้ทั่วถึง หรือ ปรี ที่เรียกว่าความเสมอภาค หรือ Equality แต่ในขณะเดียวกันการที่ได้รับการจัดสรรโดยเท่ากัน อาจไม่เป็นธรรมก็ได้ จึงต้องมุ่งให้เกิดความเป็นธรรม(Equity) และมีจริยธรรม(Ethics) ด้วยการบริหารงาน จึงเป็นกระบวนการในการดำเนินการ เพื่อใช้ให้บุคคลหลายคนเข้ามาร่วมมือกันทำงาน โดยมีการจัดการด้วยการใช้การวางระบบเป็นเครื่องมือในการจัดการ ตั้งแต่การวางระบบการบริหารงานบุคคล การวางระบบข้อมูล การวางระบบการกำหนดนโยบายและการวางแผน การวางระบบพัสดุและงานการเงิน โดยจัดการให้ระบบทั้งหมดดำเนินไปอย่างประสานสอดคล้อง และงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยธรรม

๒.๑.๑ ความหมายของการบริหาร

การบริหาร (Administration) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์การ เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่จะชี้ให้เห็นความสำเร็จ หรือความล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพหรือความไร้ประสิทธิภาพของหน่วยงาน การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม ความก้าวหน้าของวิทยาการต่างๆ การบริหารเป็นมรรคที่สำคัญจะนำไปสู่ความก้าวหน้า การบริหารเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์การ ซึ่งมีการวินิจฉัยสั่งการ นักบริหารจะต้องคำนึงถึงปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่างๆ การวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหาร และความเจริญเติบโตของการบริหารชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในครอบครัวหรือองค์การใด ย่อมเกี่ยวข้องกับการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้น การบริหารจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และจำเป็นต่อการที่จะดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคม โดยอาศัยหลักธรรม เป็นเครื่องมือสร้างสัมมาทิฐิ ให้ได้มีขึ้นจะทำให้การปกครองง่ายขึ้น สะดวกขึ้น มีความสงบสุขขึ้น และมีความสันติสุขในหมู่นักบริหาร นักวิชาการ และนักการศึกษา มากมายหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้หลายทัศนะ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

พุทธทาสภิกขุ กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารว่า “เพื่อเป็นการดำเนินไปได้แห่งกิจการที่กระทำด้วยปัญญา กระทำด้วยความหวังและต้องทำเพื่อสังคมหรือน้อยที่สุดทำเพื่อตัวเอง ต้องมีการป้องกันและแก้ไขปัญหาล่วงหน้าด้วยสติปัญญา”^๑

พนัส หันนาคินท์, กล่าวว่า การบริหาร คือ การปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่กำหนดไว้ เป็นกระบวนการบริหาร เพราะการวางแผนเป็นการเลือกแนวทางปฏิบัติจากหลายทางขององค์การ เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ รวดเร็ว ประหยัด และมีประสิทธิภาพ^๒

^๑พุทธทาสภิกขุ, การบริหารธุรกิจแบบพุทธ, (กรุงเทพมหานคร : เกล็ดไทย, มปป.), หน้า๙-๑๒.

^๒พนัส หันนาคินท์, หลักการบริหารโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๒), หน้า ๒๐.

จันทราณี สงวนนาม ได้สรุปว่า การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นสาขาวิชาที่มีการจัดระเบียบอย่างมีระบบ คือมีหลักการ กฎเกณฑ์ และทฤษฎี ที่พึงเชื่อถือได้ อันเกิดจากการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานโดยลักษณะเช่นนี้การบริหารจึงเป็นศาสตร์ (Science) ซึ่งเป็นศาสตร์ทางสังคม ที่อยู่กลุ่มเดียวกับวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยา และรัฐศาสตร์ แต่ถ้าพิจารณาการบริหารในลักษณะของการปฏิบัติที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหารแต่ละคนที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการประยุกต์เอาความรู้ หลักการและทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมแล้ว การบริหารก็จะมีลักษณะเป็นศิลป์ (Arts)^๓

เดิมศักดิ์ ทองอินทร์ ผศ.ดร. กล่าวว่าการบริหารว่าหมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ โดยที่ผู้บริหารมักไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติ แต่ผู้บริหารเป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติได้ทำงานจนสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือก^๔

ธงชัย สันติวงษ์ ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหาร หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้นำของกลุ่ม ซึ่งจะต้องจัดการให้ทรัพยากรทั้งที่เป็นตัวคน และวัตถุสามารถประสานเข้าด้วยกัน เพื่อร่วมกันทำงานเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพได้ และขณะเดียวกันจะต้องจัดการนำองค์การให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอกได้อย่างดีที่สุด^๕

ธีระรัตน์ กิจจารักษ์ ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหาร คือ การใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรทางการศึกษา (Administration Resource) มาประกอบตามกระบวนการบริหาร (Process of Administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ^๖

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ให้ความหมาย การบริหารโรงเรียน ไว้ว่า การบริหารงานโรงเรียนหมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายๆ อย่างที่บุคคลร่วมกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบ และใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ ที่เหมาะสม ผู้บริหารโรงเรียนมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน ในการดำเนินงาน ๕ ประการ คือ

^๓จันทราณี สงวนนาม, เอกสารประกอบการสอนบรรยายหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง, (ม.ท.ป., ๒๕๓๖), หน้า ๔.

^๔เดิมศักดิ์ ทองอินทร์, ผศ.ดร.ความรู้เบื้องต้นทางการบริหารธุรกิจ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗), หน้า ๓.

^๕ธงชัย สันติวงษ์, องค์การและการบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๗), หน้า ๒๖.

^๖ธีระรัตน์ กิจจารักษ์, เอกสารคำสอนวิชาการบริหารการศึกษา, (เพชรบูรณ์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๑.

สมศักดิ์ คงเที่ยง หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็น ผลสำเร็จ กล่าวคือ ผู้บริหารไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติ แต่เป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติทำงานจนสำเร็จตามจุด มุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว (Simon)

การบริหาร คือ กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (Sergiovanni)

การบริหาร คือ การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ที่ร่วมปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Barnard)

การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลาย ๆ อย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบและให้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม^{๑๒}

สมาน รังสิโยภักษ์ และ สุธี สุทธิสมบูรณ์ ได้ให้ความหมายของด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ อันได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และวิธีการปฏิบัติงาน (Method) เป็นอุปกรณ์ในการดำเนินงาน^{๑๓}

ดรัก,ปีเตอร์ เอฟ (Druck , Peter F.)กล่าวว่า การบริหารเป็นการทำให้งานสำเร็จด้วยดี แต่ต้องอาศัยผู้อื่นทำ^{๑๔}

แชปแมน (Chapman) กล่าวว่า หมายถึง การขับเคลื่อนงานภายในองค์กรให้เดินไปข้างหน้าโดยอาศัยผู้อื่นด้วยการเป็นผู้นำ (Leadership) การแนะแนว (Guiding) และการกระตุ้น (Motivative) ความเพียรของผู้อื่นเพื่อสู่เป้าหมายขององค์กร และยังรวมไปถึงการให้กำลังใจ (Inspiring), การสื่อสาร (Communicating), การวางแผน (Planning), และการจัดการ (Management)^{๑๕}

เดล (Dale) กล่าวว่า การบริหารคือ การทำให้งานต่าง ๆ ลุล่วงไป โดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำ^{๑๖}

^{๑๒} สมศักดิ์ คงเที่ยง, หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : มิตรภาพการพิมพ์ และสตีวดีโอ, ๒๕๒๔), หน้า ๑.

^{๑๓} สุธี สุทธิสมบูรณ์, หลักการบริหารเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : สวัสดิการสำนักพิมพ์ ก.พ., ๒๕๓๖), หน้า ๑๒.

^{๑๔} Druck, Peter F. **Management : Tasks responsibility practice** . (NewYork:Harper - Row,1970), p 4.

^{๑๕} E.N. Chapman, **Supervisor Survival Kit**, (second edition, California : Science Research Associates Inc.,1995), p.3.

^{๑๖} Dale, **Management : Theory and practice**. (New York : Mc Grow - Hill, 1965), p 4.

روبينส์และคูลเตอร์ (Robbins and Coulter) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่าหมายถึง กระบวนการประสานกิจกรรม หรืองานต่างๆให้เข้าด้วยกัน ทำให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลภายใต้การดำเนินงานของคนอื่น^{๑๗}

เฮลริแยเกน (Hellriegel) กล่าวว่า “Management” หมายถึง ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น^{๑๘}

เฮอร์เบิร์ต เอ. ซีมอน (Simon, Herbert A) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่าหมายถึง กิจกรรมที่มีบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน^{๑๙}

สรุปได้ว่า การบริหาร เป็นกิจกรรมที่เป็นกระบวนการใช้คนหลายคนให้ทำงาน เป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้า เป็นการสร้างเครื่องมือเพื่อให้คนทำงานตั้งแต่การบริหารงานด้านวิชาการ บุคคล ทรัพยากรการเงิน การกำหนดนโยบาย การวางแผน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือการพัฒนาองค์กร ให้มีคุณภาพที่สังคมต้องการ และเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องนำองค์กรให้อยู่รอด ต้องกำหนดแผนงานวิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่างๆ ในด้านการวินิจฉัยสั่งการ การปฏิบัติงานอย่างมีระบบ บริหารงบประมาณจากรัฐที่ไม่มากด้วยความประหยัด ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด

๒.๑.๒ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารโดยทั่วๆ ไป จะมีลักษณะเป็นกระบวนการวิธี หรือเป็นการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน หรือเป็นลำดับรายการในการบริหาร ซึ่งในการบริหารนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์การก่อนหลัง ว่าจะต้องทำอะไรก่อนและต่อไป จะทำอะไร ซึ่งจัดว่าเป็นหลักเกณฑ์วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) กระบวนการบริหารจะกำหนดขอบเขต และหน้าที่ตามขั้นตอนต่างๆ ไว้อย่างชัดเจนนักวิชาการ และนักบริหารต่างประเทศตลอดจนนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้กำหนดมาตรฐาน ผู้บริหารการศึกษาของคุรุสภา พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ๑๒ ประการคือ

๑. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา

^{๑๗} Robbins, Stephen P. and Coulter, M. **Management**, (7th, ed. (New Jersey : prentice Hall International, Lnc, 2002) p.6.

^{๑๘} Don Hellriegel, **Management**, (third edition, Addison - Wesley Publishing Company, Inc., 1982), p.6.

^{๑๙} Simon, Herbert A, **Administrative Behavior**, (New York : The Macmillan Company, 1947), p 3.

๒. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน

๓. มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ
๔. พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
๕. พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ
๖. ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร
๗. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ
๘. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
๙. ร่วมมือกับชุมชน และหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์
๑๐. แสวงหา และใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
๑๑. เป็นผู้นำ และสร้างผู้นำ
๑๒. สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์^{๒๐}

คณาจารย์ภาควิชาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้กล่าวถึงแนวคิดของฮอว์ริ ฟาโย (Henry Fayol) นักวิชาการเหมืองแร่ชาวฝรั่งเศส ผู้เป็นต้นกำเนิดในการเสนอองค์ประกอบมูลฐานของการบริหารแบบกระบวนการ ๕ ประการ ที่เรียกว่า POCCEC ไว้ดังนี้การวางแผน (Planning) หมายถึง การสร้างทางเลือกหรือแนวทางดำเนินการไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้ในการตัดสินใจในอนาคต

๑. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างหน่วยงานและระบุหน้าที่โดยการผสมผสานระหว่างวัตถุ คน และเงิน

๒. การบังคับบัญชา (Commanding) หมายถึง การทำให้เกิดการดำเนินงานตามที่ได้มีการกำหนดไว้ ซึ่งการบังคับบัญชาที่ดีนั้นจะต้องมีการติดต่อสื่อสาร ๒ ทาง กล่าวคือ การยอมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถแสดงความคิดเห็นได้

๓. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การรวมความพยายามของผู้ปฏิบัติงานและช่วยสนับสนุนให้เกิดการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน เพื่อให้การทำงานสำเร็จ

๔. การควบคุม (Controlling) การติดตามการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนด^{๒๑}

^{๒๐} สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๐), หน้า ๔.

^{๒๑} คณาจารย์ภาควิชาบริหารรัฐกิจ, **สรุปเนื้อหาวิชาทฤษฎีองค์การ**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๙), หน้า ๙.

ถวิล อรัญเวศ ที่ได้ให้ทรรศนะว่า นักบริหารมืออาชีพควรมีลักษณะ ดังนี้

๑) กล้าตัดสินใจ การตัดสินใจเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของนักบริหาร นักบริหารมืออาชีพต้องมีข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจหรือวินิจฉัยสั่งการ เป็นคนที่สุขุมรอบคอบ มีเหตุมีผลในการตัดสินใจ

๒) ไวต่อข้อมูล นักบริหารมืออาชีพ จำเป็นต้องเป็นคนที่ทันสมัย ไวต่อข้อมูลหรือการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ฉะนั้น จำเป็นต้องเป็นผู้ที่ติดตามข่าวสารต่างๆ อยู่เสมอ

๓) เพิ่มพูนวิสัยทัศน์ นักบริหารมืออาชีพจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล สามารถมองเห็นภาพ ในอนาคตและแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี

๔) ซื่อสัตย์และสร้างสรรค์ผลงาน คือ จะต้องเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีการสร้างสรรค์ผลงาน ให้ปรากฏต่อสายตาเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ

๕) ประสานสืบทอด นักบริหารมืออาชีพจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่สามารถประสานงานกับหน่วยงาน หรือบุคคลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถไกล่เกลี่ยข้อกรณีพิพาทได้ และสามารถขจัดปัดเป่าปัญหา ต่างๆ ในหน่วยงานได้

๖) คิดสร้างสรรค์หาวิธีการทำงานใหม่ๆ จะต้องคิดหาวิธีการทำงานแบบใหม่ๆ อยู่เสมอ

๗) จูงใจเพื่อนร่วมงาน จำเป็นต้องมีบุคคลที่สามารถโน้มน้าวหรือจูงใจเพื่อนร่วมงาน ให้เกิดความกระตือรือร้น ในการทำงาน และมีความรับผิดชอบต่องานสูง ประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม รู้จักให้การชมเชย ให้รางวัลหรือบำเหน็จ ความชอบ

๘) ทนทานต่อปัญหาและอุปสรรค จะต้องมีความอดทนอดกลั้นต่อปัญหาอุปสรรคที่กำลังเผชิญ ละพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อการแก้ไขปัญหาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยอย่างสันติสุข ไม่หนีปัญหา และไม่หมกหมมปัญหาไว้

๙) รู้จักยืดหยุ่นตามเหตุการณ์ นักบริหารมืออาชีพจะต้องรู้จักยืดหยุ่น และอ่อนตัวตามเหตุการณ์นั้นๆ ไม่ตึงเกินไปหรือไม่หย่อนเกินไป บางครั้งก็ต้องดำเนินการในสายกลาง แต่ในบางครั้งก็ต้องมี ความเด็ดขาด

๑๐) บริหารงานแบบมีส่วนร่วม จะต้องบริหารงานแบบให้ทีมงานมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบ^{๒๒}

ธงชัย สันติวงษ์ ได้กล่าวถึงลักษณะของงานบริหารจัดการไว้ ๓ ด้าน คือ

๑. ในด้านที่เป็นผู้นำหรือหัวหน้างาน งานบริหารจัดการ หมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำภายในองค์กร

^{๒๒} ถวิล อรัญเวศ, “นักบริหารมืออาชีพในยุคเขตพื้นที่การศึกษา”, วารสารวิชาการ, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔), หน้า ๑๗ – ๑๘.

๒. ในด้านของภารกิจ หรือสิ่งที่ต้องทำงานบริหารจัดการ หมายถึง การจัดระเบียบทรัพยากรต่างๆ ในองค์กร และการประสานกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วยกัน

๓. ในด้านของความรับผิดชอบ งานบริหารจัดการ หมายถึง การต้องทำให้งานต่างๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยการอาศัยบุคคลต่างๆ เข้าด้วยกัน^{๒๓}

พระธรรมโกศาจารย์, ศ.ดร. (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) กล่าวไว้ว่า “การบริหาร หมายถึง การทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น (Getting Things Done Through Other People) เมื่อว่าตามคำนิยามนี้ การบริหารในพระพุทธศาสนาเริ่มมีขึ้นเป็นรูปธรรมสองเดือนนับจากวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาเป็นครั้งแรกแก่พระปัญจวัคคีย์ ซึ่งทำให้เกิดพระสงฆ์ขึ้น เมื่อมี พระสงฆ์ขึ้นเป็นสมาชิกใหม่เกิดขึ้นในพระพุทธศาสนาอย่างนี้ พระพุทธเจ้าก็ต้องบริหารคณะสงฆ์”

วิธีการที่พระพุทธเจ้าทรงใช้ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ซึ่งดำรงสืบต่อมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๒,๕๐๐ ปี เป็นข้อมูลให้เราได้ศึกษาเรื่องพุทธวิธีบริหาร นอกจากนี้ยังมีพุทธพจน์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกระจายอยู่ในพระไตรปิฎก การศึกษาพุทธพจน์เหล่านั้นก็จะทำให้ทราบถึงพุทธวิธีในการบริหาร

การศึกษาพุทธวิธีในการบริหารครั้งนี้ขอใช้หน้าที่ของนักบริหารเป็นกรอบในการพิจารณา หน้าที่ (Function) ของนักบริหาร มีอยู่ ๕ ประการตามคำย่อในภาษาอังกฤษว่า POSDC P คือ Planning หมายถึง การวางแผน เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานในปัจจุบัน เพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคต ผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร

O คือ Organization หมายถึง การจัดองค์กร คือการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์กร มีการแบ่งงานกันทำ และการกระจายอำนาจภายในองค์กร

S คือ Staffing หมายถึง งานบุคลากร เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่ การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะกับงาน

D คือ Directing หมายถึง การอำนวยการ เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผน ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีภาวะผู้นำ

Co คือ Controlling หมายถึง การกำกับดูแล เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กรรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร^{๒๔}

^{๒๓} ธงชัย สันติวงษ์, องค์กรและการบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓), หน้า ๒๑-๒๒.

^{๒๔} พระธรรมโกศาจารย์, ศ.ดร. (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), พุทธวิธีบริหาร, พิมพ์พิเศษ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๓-๔.

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไตวณะบุตร กล่าวว่า ยุคนักทฤษฎีการบริหารสมัยดั้งเดิม (The Classical Organization Theory) แบ่งย่อยเป็นกลุ่มดังนี้

๑. กลุ่มการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์ (Scientific Management) ของเฟรดเดอริก เทย์เลอร์ (Frederick Taylor) ความมุ่งหมายสูงสุดของแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ คือ จัดการบริหารธุรกิจหรือโรงงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด Taylor มองคนงานแต่ละคนเปรียบเสมือนเครื่องจักรที่สามารถปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตขององค์การได้ เจ้าของตำรับ “The one best way” คือประสิทธิภาพของการทำงานสูงสุดจะเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญ ๓ อย่างคือ

๑.๑ เลือกคนที่มีความสามารถสูงสุด (Selection)

๑.๒ ฝึกอบรมคนงานให้ถูกวิธี (Training)

๑.๓ หาสิ่งจูงใจให้เกิดกำลังใจในการทำงาน (Motivation)

ผลผลิตของยุคอุตสาหกรรมในงานวิจัยเรื่อง “Time and Motion Studies” เวลาและการเคลื่อนไหว เทย์เลอร์ เชื่อว่ามีวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เพียงวิธีเดียวที่ดีที่สุด เขาเชื่อในวิธีแบ่งงานกันทำ ผู้ปฏิบัติระดับล่างต้องรับผิดชอบต่อบรรยากาศบน เทย์เลอร์ เสนอระบบการจ้างงาน(จ่ายเงิน)บนพื้นฐานการสร้างแรงจูงใจ สรุปหลักวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์ สรุปง่าย ๆ ประกอบด้วย ๓ หลักการดังนี้

๑. การแบ่งงาน (Division of Labors)

๒. การควบคุมดูแลบังคับบัญชาตามสายงาน (Hierarchy)

๓. การจ่ายค่าจ้างเพื่อสร้างแรงจูงใจ (Incentive Payment)

๒. กลุ่มการบริหารจัดการ (Administration Management) หรือ ทฤษฎีบริหารองค์การอย่างเป็นทางการ (Formal Organization Theory) ของ เฮนรี ฟาโยล (Henri Fayol) บิดาของทฤษฎีการปฏิบัติการและการจัดการตามหลักบริหาร ทั้ง Fayol และ Taylor จะเน้นตัวบุคคลปฏิบัติงาน + วิธีการทำงาน ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลแต่ก็ไม่มองด้าน “จิตวิทยา”^{๒๕}

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ มีความเห็นว่า การบริหารจัดการในฐานะที่เป็นกระบวนการหรือกระบวนการบริหารจัดการ เกิดได้จากหลายแนวคิด เช่น โปสคอรบ (POSDCoRB) เกิดจากแนวคิดของลูเทอร์ กุลลิค (Luther Gulick) และ ลินดอล เออร์วิค (Lyndall Urwick) ประกอบด้วยขั้นตอนการบริหารจัดการ ๗ ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดการคน (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) ขณะที่กระบวนการบริหารจัดการตามแนวคิดของ เฮนรี ฟาโยล (Henry Fayol) ประกอบด้วย ๕ ประการ ได้แก่

^{๒๕}ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไตวณะบุตร, **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐.

การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบังคับการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุมงาน (Controlling) หรือรวมเรียกว่า พอccc (POCCC)^{๒๖}

วิช วิชฌนภาวรรณ กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการ (Managementadministration) การบริหารการพัฒนา (Development Administration) แม้กระทั่งการบริหารกับการบริการ (Service Administration) แต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันที่เห็นได้อย่างชัดเจน มี ๓ ส่วน คือ

๑. ล้วนเป็นแนวทางหรือวิธีในการบริหารงานภาครฐที่หน่วยงานของรัฐ และ/หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ นำมาใช้ในการปฏิบัติราชการเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ

๒. มีกระบวนการบริหารงานหรือกระบวนการบริหารจัดการที่มีองค์ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน คือ การคิด (Thinking) หรือการวางแผน (Planning) การลงมือปฏิบัติงาน(Acting) และการประเมินผล (Evaluating)

๓. มีจุดหมายปลายทาง คือ การพัฒนาประเทศไปในทิศทาง ที่ทำให้ประชาชนได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงเพิ่มขึ้น สำหรับส่วนที่แตกต่างกัน คือ แต่ละคำมีจุดเน้นต่างกัน กล่าวคือ การบริหารจัดการเน้นเรื่องการนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวังผลกำไร การแข่งขัน ความรวดเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอน และการลดพิธีการ เป็นต้น ในขณะที่การบริหารการพัฒนาให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารรวมทั้งการด้านการพัฒนานโยบาย แผนงาน โครงการ (policy, plan, program, project) หรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐ ส่วนการบริหารการบริการเน้นเรื่องการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ประชาชน^{๒๗}

สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (American Association of School Administration) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารไว้ ๕ ประการ คือ

๑. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนหรือการสร้างโครงการที่ดีสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต ให้ตรงเป้าหมายที่ต้องการ โดยกำหนดงานที่จะทำวิธีการ และวัตถุประสงค์ของงานนั้นๆ ไว้ล่วงหน้า

^{๒๖}วิช วิชฌนภาวรรณ, การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น : สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพช, ๒๕๔๕), หน้า ๓๗.

^{๒๗}วิช วิชฌนภาวรรณ, การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, ๒๕๔๘), หน้า ๕.

๒. การแสวงหา และกำหนดตัวบุคคลและอุปกรณ์ในการทำงาน (Allocation) หมายถึง การแสวงหากำหนดตัวบุคคล และวัสดุทุกชนิดที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามแผน เพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. การเสริมกำลังบำรุง (Stimulation) หมายถึง การบำรุงขวัญ กระตุ้น และส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลงานดีทั้งปริมาณและคุณภาพ

๔. การประสานงาน (Co - Ordination) หมายถึง การจัดให้ผู้แทนของหน่วยงานย่อยทุกหน่วยงานพบปะปรึกษาหารือกันเพื่อให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือทราบเรื่องการปฏิบัติงานของผู้อื่น และเพื่อให้งานสัมพันธ์ไม่ขัดแย้งกัน โดยยึดเป้าหมายขององค์การเป็นหลัก

๕. การประเมินผลงาน (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกระยะให้ทราบถึงผลของการปฏิบัติงาน และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางการแก้ไขทุกๆระยะและประเมินผลขั้นสุดท้าย เพื่อให้ทราบผลของการปฏิบัติงาน และปัญหาที่เกิดขึ้น หรือหาแนวทางแก้ไขทุกระยะและประเมินผลขั้นสุดท้าย เพื่อเปรียบเทียบผลงานกับผลงานที่ควรจะได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้นเพื่อวางแผนใหม่สำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต^{๒๘}

โคเฮน (Cohen) ได้อธิบายทฤษฎีบทบาทว่า การที่สังคมกำหนดเฉพาะเจาะจงให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทใดบทบาทหนึ่งนั้นเรียกว่า เป็นบทบาทที่ถูกกำหนด ถึงแม้ว่าบุคคลจะได้ประพฤติปฏิบัติตามบทบาทที่สังคมกำหนดให้ ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงเป็นวิธีการที่บุคคลได้แสดงหรือได้ปฏิบัติออกมาจริงตามตำแหน่งนั้นๆ^{๒๙}

มินซ์เบิร์ก (Mintzberg) ได้จัดบทบาทเป็นกลุ่มพฤติกรรมที่สำคัญไว้ ๓ กลุ่มคือ ๑) พฤติกรรมผู้นำด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal) ประกอบด้วย บทบาทด้านการเป็นสัญลักษณ์ขององค์การ บทบาทในฐานะผู้ประสานงาน และบทบาทของหัวหน้างาน ๒) พฤติกรรมเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารขององค์การ (Information) เป็นเรื่องเกี่ยวกับบทบาททางด้านการตรวจสอบติดตาม บทบาทด้านการเผยแพร่ข้อมูล และบทบาทในฐานะโฆษกของหน่วยงาน ๓) พฤติกรรมของผู้นำในด้านการตัดสินใจ (Decision-Making) เป็นบทบาทที่สำคัญ ๔ ด้านที่ผู้นำจะต้องปฏิบัติ คือบทบาทในฐานะผู้ประกอบการ บทบาทของผู้จัดสรรทรัพยากร บทบาทของผู้พิทักษ์ และบทบาทในฐานะนักเจรจาต่อรอง^{๓๐}

อับรามสัน (Abramson) ได้ให้ทัศนะการบริหารงานของผู้บริหารยุคใหม่ในศตวรรษที่ ๒๑ ว่า การทำให้องค์กรประสบความสำเร็จผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาท ดังนี้ ๑) การเป็นตัวกลางในการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) หมายถึง ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการ

^{๒๘}ธีระรัตน์ กิจจารักษ์, เอกสารคำสอนวิชาการบริหารการศึกษา, (คณะครุศาสตร์ : สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์, ๒๕๔๒), หน้า ๖๗.

^{๒๙}Cohen, Bruce J, **Introduction to Sociology**, (New York : McGraw-Hill. 1979),p. 6.

^{๓๐}Mintzberg H, **The Nature of Managerial Work**, (Harper Row, 1973),p. 12

เปลี่ยนแปลงในสิ่งที่ล้ำสมัยและไม่ถูกต้อง โดยผู้บริหารจะต้องมีความมั่นคงเข้มแข็ง ๒) การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial) หมายถึง ผู้บริหารต้องเป็นผู้ลงทุน มีความคิดสร้างสรรค์ และมีปฏิภาณไหวพริบดี ๓) การเป็นผู้ให้คำปรึกษา (Counselor) หมายถึงผู้บริหารจะต้องเน้นและให้ความสำคัญแก่บุคคลและเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากบุคลากร^{๓๑}

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารผู้วิจัยพอสรุปได้ว่าการบริหารเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นกระบวนการทางสังคมที่ผู้บริหารใช้สำหรับตัดสินใจ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งที่เป็นองค์กรหน่วยงานของรัฐและเอกชน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย โดยนำทรัพยากรมาใช้อย่างประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ เพื่อให้บุคคลต่าง ๆ ที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง เงินเดือน สวัสดิการที่แตกต่างกัน ไม่เป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการบริหาร เป็นภารกิจที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติหน้าที่ตามลำดับขั้นตอนของการบริหารด้านวิชาการ บุคลากร กิจกรรมนักเรียน ธุรการและการเงิน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อส่งเสริมซึ่งกันและกัน ก็จะเป็นระบบให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กรได้

๒.๒. โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เดิมใช้ชื่อว่า โรงเรียนราษฎร์ของวัด เกิดขึ้นตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ของวัด พุทธศักราช ๒๔๘๘ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาได้ประสบปัญหาในการดำเนินงานมาโดยตลอด เนื่องจากในช่วงแรกๆ ได้รับอุดหนุนเหมือนโรงเรียนเอกชนทั่วไป และไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนจากผู้ปกครองนักเรียนได้ สาเหตุจากผู้ปกครองนักเรียนร้อยละ ๙๕ มีฐานะยากจน จึงทำให้โรงเรียนบางแห่งต้องเลิกกิจการและบางแห่งก็ได้โอนกิจการให้รัฐบาล (ในอดีต)

๒.๒.๑ แนวคิดการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

จากรายงานการพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปี ๒๕๔๑ ได้กล่าวถึงแนวคิดในการจัดตั้งและพัฒนาของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา พอสรุปได้ดังนี้

พุทธศักราช ๒๔๘๘ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ได้ถือกำเนิดขึ้น โดยมีชื่อว่าโรงเรียนราษฎร์ของวัด เกิดขึ้นตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ (พลตรีพระยาอมรวิสัยสรเดช ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา) ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องโรงเรียนราษฎร์ของวัด เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๘๘ ระเบียบดังกล่าวเปิดโอกาสให้วัดมี

^{๓๑} Abramson, Mark A., "In Search of the New Leadership", (Management, September, 1996),

บทบาทจัดตั้งโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๗๙ โรงเรียนราษฎร์ของวัดประเภทสามัญศึกษา (ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษา) เปิดทำการสอนในเวลากลางวันตามปกติ ตั้งขึ้นเพื่อการกุศลอยู่ในวัดรับนักเรียนทั้งที่เป็นพระภิกษุสามเณรและฆราวาส จึงนับว่าคณะสงฆ์ได้มีบทบาทจัดการศึกษาของชาติชัดเจนอีกครั้ง แต่มีจำนวนเพียง ๔๐ โรงเท่านั้น (สถิติที่ขึ้นไว้กับกรมการศาสนา) โรงเรียนราษฎร์ที่ตั้งอยู่ในวัดนอกจาก ๔๐ โรง ดังกล่าวแล้วไม่นับว่าเป็นโรงเรียนราษฎร์ของวัดตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ของวัด พ.ศ. ๒๔๘๘

องค์การศึกษาซึ่งเป็นองค์กรที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเรื่องการศึกษาของคณะสงฆ์ได้มีประกาศองค์การศึกษาเรื่องระเบียบโรงเรียนราษฎร์ของวัด พุทธศักราช ๒๔๘๘ วางระเบียบทางคณะสงฆ์ เพื่อให้วัด พระภิกษุสามเณรที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติดังนี้

ก. ลักษณะของวัดที่จะจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ มีการสอนบาลีหรือนักธรรมอยู่แล้ว

๑. สามารถดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ (พ.ศ. ๒๔๗๙) โดยเคร่งครัด

๒. การสอนบาลีหรือนักธรรม และการสอนสามัญศึกษาต้องจัดแยกออกจากกัน ในการนี้จะจัดให้มีการสอนบาลีหรือนักธรรมนอกเวลาเรียนของโรงเรียนราษฎร์ก็ได้

ข. ผู้มีอำนาจอนุมัติจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ของวัดนั้น ได้แก่ สังฆมณฑลว่าการองค์การศึกษาโดยวัดที่จะจัดตั้งโรงเรียนขอขึ้นเรื่องขอจัดตั้งโรงเรียนต่อพระเดชพระคุณเจ้าคณะจังหวัดผ่านทางเจ้าคณะอำเภอ ซึ่งเป็นการดำเนินการฝ่ายคณะสงฆ์ ส่วนฝ่ายอาณาจักร วัดขอจัดตั้งโรงเรียนจะต้องนำเรื่องที่ฝ่ายคณะสงฆ์อนุมัติแล้ว ยื่นต่อศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด และกระทรวงศึกษาธิการ ก็จะออกไปอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนให้วัดที่ขอจัดตั้งโรงเรียนนั้น จึงจะได้ชื่อว่า “โรงเรียนราษฎร์ของวัด”^{๓๒}

ค. ลักษณะโรงเรียนราษฎร์ของวัด เป็นโรงเรียนราษฎร์ของวัดประเภทสามัญ เปิดทำการสอนในเวลากลางวันปกติ ตั้งขึ้นเพื่อการกุศลอยู่ในวัด และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนตลอดจนนักเรียนทุกคนต้องเป็นชาย นักเรียน พระภิกษุสามเณร อาจสมัครเข้าเป็นนักเรียนได้ แต่พระภิกษุสามเณรเช่นนี้จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าอาวาสเสียก่อน

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่ ว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ของวัด พุทธศักราช ๒๔๘๘ ให้โรงเรียนราษฎร์ของวัดดำเนินการบริหารงาน ดังนี้

ก. คณะกรรมการจัดการโรงเรียน มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน และไม่เกิน ๗ คน ประกอบด้วยพระภิกษุและคฤหัสถ์ และให้ศึกษาธิการอำเภอในท้องที่ซึ่งโรงเรียนนั้นตั้งอยู่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง อำนาจของคณะกรรมการดังนี้

^{๓๒} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, การพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๑), หน้า ๖-๗.

๑. มีอำนาจควบคุมกิจการโดยทั่วไป

๒. แต่งตั้งพระภิกษุและคฤหัสถ์เป็นผู้จัดการโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฝ่ายละ ๑ คน

ข. เจ้าของโรงเรียน โรงเรียนตั้งอยู่ในวัด ให้เจ้าอาวาสเป็นเจ้าของโรงเรียนโดยตำแหน่ง

ค. ผู้จัดการโรงเรียน คณะกรรมการจัดการโรงเรียนแต่งตั้งพระภิกษุและคฤหัสถ์เป็นผู้จัดการโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฝ่ายละ ๑ คน

ง. ครูใหญ่ จะเป็นพระภิกษุหรือคฤหัสถ์ก็ได้

จ. ครูจะเป็นพระภิกษุสามเณรหรือคฤหัสถ์ก็ได้ แต่พระภิกษุสามเณรที่เป็นครูจะทำการสอนได้แต่เฉพาะวิชาที่ไม่ขัดต่อพระวินัย

ฉ. นักเรียน พระภิกษุสามเณรอาจสมัครเข้าเป็นนักเรียนได้ แต่พระภิกษุสามเณรเช่นว่านี้จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าอาวาสเสียก่อน และต้องมีคุณสมบัติดังนี้

๑. เป็นผู้เคร่งครัดต่อการปฏิบัติตามพระธรรมวินัย

๒. กำลังศึกษานักธรรมหรือบาลี และเอาใจใส่ในการศึกษา ส่วนนี้เป็นอย่างดี

๓. รับรองว่าเมื่อเรียนสามัญศึกษาสำเร็จแล้ว จะต้องตั้งใจเป็นครูในโรงเรียนราษฎร์ของวัด ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร เป็นเวลาไม่น้อยกว่าจำนวนปี ที่ได้เล่าเรียนในโรงเรียนราษฎร์ของวัด

ข. เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนทุกคนต้องเป็นชาย^{๓๓}

ข. การเงินให้โรงเรียนจัดตั้งกองทุนของโรงเรียนขึ้นประกอบด้วยเงินค่าเล่าเรียนและเงินรายได้อื่นๆ เพื่อใช้จ่ายในกิจการของโรงเรียน และสามารถจัดตั้งมูลนิธิเพื่อส่งเสริมการศึกษาได้ยิ่งเป็นการดี เงินทุนของโรงเรียนดังกล่าวให้แยกจากเงินทุนของวัดทำบัญชีเป็นหลักฐานและให้อยู่ในความควบคุมของคณะกรรมการจัดการโรงเรียน

ต่อมา พ.ศ. ๒๕๐๒ องค์การศึกษาของคณะสงฆ์ได้มีประกาศองค์การศึกษา เรื่องโรงเรียนราษฎร์ของวัด แก้ไขประกาศเพิ่มเติม ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๐๒ โดยอาศัยเหตุผลเพื่อเป็นการอนุเคราะห์สตรีทั่วไปให้มีโอกาสศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ของวัด ส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติมคือ

ฉ. อนุญาตให้โรงเรียนราษฎร์ของวัดรับสตรีเป็นครู เป็นเจ้าหน้าที่และเป็นนักเรียนได้

ญ. จากการห้ามครูสตรีทำการสอนพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนราษฎร์ของวัด

ฎ. ให้แยกอาคารออกจากกันห้ามพระภิกษุสามเณรเรียนร่วมในอาคารเดียวกับสตรี

ฏ. และห้ามพระภิกษุสามเณรเป็นเจ้าหน้าที่ประจำอาคารเรียนของสตรีด้วย

^{๓๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗-๘.

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าทางคณะสงฆ์ค่อยๆ ผ่อนปรน เพื่อเปิดโอกาสให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาวิชาสามัญและได้มองถึงความสำคัญของสตรีทั่วไป จึงเปิดโอกาสให้ศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ของวัดได้ แต่ยังคงป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดแก่พระพุทธศาสนาโดยกำหนดให้พระภิกษุสามเณรที่จะเรียนวิชาสามัญได้ จะต้องตั้งใจเรียนพระปริยัติธรรมก่อนและห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรเรียนร่วมอาคารเดียวกับสตรี เป็นต้น

อย่างไรก็ตามภายหลังการบริหารงานของโรงเรียนราษฎร์ของวัดบางแห่งมีข้อบกพร่อง ไม่อยู่ในระเบียบที่ดีและวัดบางแห่งก็พยายามจะเปิดโรงเรียนราษฎร์ของวัดขึ้นทั้งที่ไม่เป็นการสมควร ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๕/๒๕๐๙ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๐๙ จึงมีมติให้เจ้าคณะจังหวัดถือปฏิบัติว่า “ไม่อนุมัติการจัดตั้งและการโอนโรงเรียนราษฎร์ของวัด จนกว่าจะแก้ไขปรับปรุงระเบียบโรงเรียนราษฎร์ของวัด” พุทธศักราช ๒๕๐๙ ให้เหมาะสม^{๓๔}

ผลจากมติมหาเถรสมาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ ทำให้วัดไม่สามารถขออนุญาตเปิด หรือรับโอนโรงเรียนราษฎร์เป็นของวัด ทำให้โรงเรียนราษฎร์ของวัดมีจำนวนลดลง มีการขอจัดตั้งมูลนิธิเพื่อเป็นเจ้าของโรงเรียนแทนวัด และบางแห่งก็เปิดโรงเรียนในนามเจ้าอาวาสเป็นผู้รับใบอนุญาตเป็นการส่วนตัว เพื่อไม่ให้โรงเรียนต้องตกอยู่ใต้ข้อจำกัดของมติมหาเถรสมาคมข้างต้น

ตลอดเวลาที่ผ่านมา การดำเนินงานของโรงเรียนราษฎร์ของวัดคงเป็นไปด้วยแรงศรัทธาของเจ้าอาวาสและผู้เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับโรงเรียนราษฎร์โดยทั่วไป ไม่ได้รับการอุดหนุนเป็นกรณีพิเศษจากทางราชการหรือคณะสงฆ์แต่ประการใด^{๓๕}

โรงเรียนราษฎร์ของวัดได้ประสบปัญหาในการดำเนินงานมาโดยตลอด เนื่องจากในช่วงแรก ได้รับอุดหนุนเหมือนโรงเรียนเอกชนทั่วไป และไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนจากผู้ปกครองนักเรียนได้ สาเหตุจากผู้ปกครองนักเรียนร้อยละ ๙๕ มีฐานะยากจน จึงทำให้โรงเรียนบางแห่งต้องเลิกกิจการและบางแห่งก็ได้โอนกิจการให้รัฐบาล

ต่อมามีแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๐ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายพัฒนาการศึกษาว่า “จะส่งเสริมให้จัดโรงเรียนราษฎร์การกุศลให้มากขึ้นเป็นพิเศษ” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงได้นำเสนอโครงการปรับปรุงโรงเรียนราษฎร์ของวัด ในรูปแบบของโครงการทดลองพัฒนาโรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อการกุศล โดยให้ประสานงานกันตั้งเป็น “สภาโรงเรียนราษฎร์ของวัด” ขึ้นมีพระธรรมญาณมุนี ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนวินิตศึกษา ได้รับการคัดเลือกเป็นประธานสภารูปแรก ได้ออกนโยบายและแผนงานให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๐ จึงได้เพิ่มนโยบายการพัฒนาการศึกษาในด้าน

^{๓๔} อ้างแล้ว, หน้า ๘-๙.

^{๓๕} ชงค์ วงษ์จันทร์, ๗๒ ปี คนดีลพบุรี, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๐), หน้า ๑๑๒.

ปริมาณว่า “จะส่งเสริมการจัดโรงเรียนราษฎร์การกุศลมากขึ้นเป็นพิเศษโดยมีคณะกรรมการ
อำนวยการและคณะกรรมการปฏิบัติการทำหน้าที่ส่งเสริมดูแลควบคุมโรงเรียนที่เข้าร่วม
โครงการ

โครงการนี้ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มดำเนินการในลักษณะ
โครงการทดลองตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๑ มีโรงเรียนราษฎร์ของวัดเสนอชื่อเข้าร่วมโครงการ
จำนวน ๑๑ โรง ได้แก่ โรงเรียนพุทธมณฑลนิมิต โรงเรียนสมานคุณวิทยาทาน โรงเรียนสุวรรณ
รังสฤษฎ์วิทยาลัย โรงเรียนวัดบ้านโป่ง “สามัคคีคุณูปถัมภ์” โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง
โรงเรียนวัดมหาพุทธาราม โรงเรียนวินิตศึกษา โรงเรียนพยุหะวิทยา โรงเรียนพุทธชินราชพิทยา
โรงเรียนธรรมราชศึกษา และโรงเรียนพินิตประสาธน์ ในจำนวน ๔๐ โรง โครงการทดลองนี้มี
กำหนด ๓ ปีการศึกษา (ปีการศึกษา ๒๕๒๑ – ๒๕๒๓) โดยมีหลักการดังนี้

ก. ด้านการบริหารโรงเรียน

๑. ต้องการบริหารงานโรงเรียนในรูปแบบของคณะกรรมการ

๒. การบริหารงานโรงเรียนทั้ง ๑๑ โรง อยู่ภายใต้สภาโรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อ
การกุศลเดียวกัน เพื่อให้เป็นเอกภาพและสามารถช่วยเหลือกันได้

ข. ด้านวิชาการ ต้องพัฒนาให้ได้ทั้ง ๔ ด้าน คือ ๑. ด้านจริยศึกษา ๒. ด้านพลศึกษา

๓. ด้านการงานและอาชีพ ๔. ด้านการเรียนการสอนหลักสูตรใหม่

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่วัดหรือมูลนิธิวัดจัดตั้งขึ้นก็เพื่อ
ช่วยเหลือเกื้อกูลเด็กและเยาวชนที่ยากจน บางแห่งมีนักเรียนเฉพาะชาย-หญิง และบางแห่งมี
นักเรียนพระภิกษุสามเณรเรียนร่วมด้วย นอกจากการจัดการศึกษาสงเคราะห์แก่เด็กและ
เยาวชนให้มีสถานที่เรียนหนังสือแล้ว พระภิกษุสงฆ์ยังให้ความสำคัญสงเคราะห์การศึกษาแก่เด็กและ
เยาวชนผู้กำลังศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศ อาทิ ตั้งทุนสงเคราะห์การศึกษาชั้น
ประถมศึกษา มัธยมศึกษาด้วย^{๓๖}

โรงเรียนทั้ง ๑๑ โรงนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะจ่ายเงินอุดหนุน
ให้เป็นเงินสมทบเงินเดือนครูเต็มตามคุณวุฒิทุกคนในโรงเรียนตามอัตรากำลังครูที่ควรจะมี
(อุดหนุนสมทบเงินเดือนครูเป็นกรณีพิเศษ) และตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ
ช่วยเหลือครูใหญ่และครูโรงเรียนราษฎร์เป็นเงินสมทบเงินเดือนและเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว
โดยโรงเรียนต้องนำเงินของโรงเรียนจำนวนเท่ากันที่อุดหนุนเป็นกรณีพิเศษทั้งหมดส่งสภา
โรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อการกุศล ตามข้อบังคับ

ผลการดำเนินโครงการทดลองพัฒนาโรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อการกุศลดำเนินการ
๓ ปีการศึกษา ๒๕๒๑ - ๒๕๒๓ แต่การดำเนินการโดยเฉพาะช่วงปลายปีการศึกษาแรก และปี

^{๓๖} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, *ความสำเร็จในการปฏิบัติการกิจของวัด*,
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๒๐.

การศึกษาที่ ๒ ของการทดลองประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดงบประมาณ ต้องขออนุมัติ คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดสรรเงินอุดหนุนกรณีพิเศษ และขอต่อระยะเวลาโครงการทดลองอีก ๑ ปี ทำให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

ในด้านผลการปฏิบัติงานโดยทั่วไป บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ กล่าวคือ จากการดำเนินโครงการต่างๆ ของโรงเรียนในระยะดำเนินการทดลอง วัดเป็นศูนย์รวมใจ การให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งด้านความรู้และจริยธรรม ประชาชนผู้ยากไร้ในท้องถิ่นได้รับการศึกษาจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาดี ตลอดจนในช่วงการดำเนินการโครงการทดลองนี้ ทั้งท้องถิ่นรัฐและเอกชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นอกจากนี้ในด้านหลักการพัฒนาโรงเรียนทั้งด้านบริหารและวิชาการนั้น ปรากฏว่าทางด้านวิชาการได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ส่วนทางด้านบริหาร เช่น จัดให้มีการบริหารโรงเรียนในรูปคณะกรรมการจัดการโรงเรียน และบริหารทั้ง ๑๑ โรงเรียน โดยตั้งองค์กรกลาง “สภาโรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อการกุศล” ถึงแม้ว่าจะปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ครบถ้วนแต่สภาโรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อการกุศล ก็ได้เป็นแกนกลางประสานงานระหว่างโรงเรียนในโครงการทดลอง กับเจ้าหน้าที่ทั้งด้านนโยบายด้านการบริหารศึกษา นโยบายการวางรากฐานกระตุ้นเตือน ตลอดจนปลูกศรัทธาแก่โรงเรียนในโครงการทดลองให้เข้าใจและเข้าถึงความมุ่งหมาย วัดอุปประสงค์ นโยบาย และแนวทางการพัฒนาการศึกษาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพตามแผนงานบริหารและส่งเสริมการศึกษา ในส่วนที่ต้องดำเนินตามวัตถุประสงค์ของโครงการต่างๆ ได้ผลดีพอสมควร นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการทดลอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้รับใบอนุญาตของโรงเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการบริหารโรงเรียนมากขึ้น และหลายๆโรงเรียนสามารถชักจูงให้ประชาชนในชุมชนได้ทำประโยชน์แก่โรงเรียนหลายๆรูปแบบ เช่น การบริจาคเงินสมทบทุนการก่อสร้าง ทุนการศึกษา ตลอดจนการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การศึกษาเพิ่มมากขึ้น^{๓๗}

ต่อมาเมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ จึงได้ปรับเปลี่ยนโรงเรียนจากเดิมชื่อ “โรงเรียนราษฎร์ของวัด” เป็น “โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา”

พ.ศ. ๒๕๓๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้มีคำสั่งที่ ๔๕๐/๒๕๓๑ เรื่องการตั้งคณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงศึกษาธิการเรื่องโรงเรียนราษฎร์ของวัด พุทธศักราช ๒๔๘๘ และคณะกรรมการได้ดำเนินการร่างระเบียบเสนอกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพิจารณาและให้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

ค. ลักษณะและการจัดตั้งโรงเรียน

^{๓๗} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, การพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา, หน้า ๑๐-๑๘.

๑. เป็นโรงเรียนเอกชนตามมาตรา ๑๕ (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๒๕ ที่วัดเป็นผู้รับใบอนุญาต

๒. การจัดตั้งโรงเรียน ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ และระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

๓. การรับโอนโรงเรียนที่มีเจ้าอาวาสเป็นผู้รับใบอนุญาต หรือมูลนิธิของวัด ซึ่งเจ้าอาวาสเป็นผู้ลงนามแทนมูลนิธิเป็นผู้รับใบอนุญาต เป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ให้ดำเนินการในกำหนด ๒ ปี นับแต่ระเบียบนี้ประกาศใช้

ง. อำนาจหน้าที่และการบริหารงาน

๑. โรงเรียนดำเนินกิจการโดยคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๒๕ ทำหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๒๕ แล้วยังต้องทำหน้าที่เพิ่มเติมอีกดังต่อไปนี้ คือ

๑) กำหนดนโยบายและแผนเพื่อพัฒนาโรงเรียน

๒) ควบคุมการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบาย

๓) ควบคุมการเงินและงบประมาณของโรงเรียน

๔) พิจารณาเสนอบุคคลเพื่อบรรจุแต่งตั้ง ถอดถอนผู้จัดการ ครูใหญ่ และครูในโรงเรียน

๒. จัดตั้งกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาขึ้น ทำหน้าที่ช่วยประสานงานระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียนทุกโรงให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกัน

๓. โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่กระทรวง ศึกษาธิการกำหนด และพัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ในเรื่องการจัดองค์ประกอบด้านการเรียนการสอนให้เกื้อหนุนต่อจุดประสงค์ที่หลักสูตรต้องการ และจัดกิจกรรมนักเรียนให้สอดคล้องกับสถาบัน ที่เป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

จ. คุณสมบัติของบุคลากรในโรงเรียน

๑. ผู้จัดการและครูใหญ่จะเป็นพระภิกษุหรือคฤหัสถ์ก็ได้

๒. ครู จะเป็นพระภิกษุสามเณรหรือคฤหัสถ์ก็ได้สำหรับพระภิกษุสามเณรที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าอาวาสของตนเสียก่อน

ฉ. การอุดหนุนนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้การอุดหนุนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเป็นกรณีพิเศษ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด^{๓๔}

^{๓๔} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๙-๒๒.

การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา เนื่องจากสภาพ ปัญหา และความต้องการของ คณะกรรมการสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาให้มี ศักยภาพในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่อย่างเหมาะสม และสมบูรณ์ โดยยึดหลักการ เนือหา สาระ และกิจกรรม^{๓๙}

พ.ศ. ๒๕๓๔ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้อนุมัติหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและแนวทางปฏิบัติ ในการดำเนินงานกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๔ ซึ่งมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

ข. วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน

๑. เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์รวมโรงเรียนที่จัดการศึกษาเพื่อการกุศลและส่งเสริม พระ พุทธศาสนาอย่างแท้จริง
๒. เพื่อทำหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. เพื่อร่วมกันดำเนินการ กำหนดนโยบาย และพัฒนาคุณภาพในการจัดการ ศึกษาของโรงเรียนประเภทนี้
๔. เพื่อร่วมมือกันดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นร่วมกัน ก็เพื่อ ประโยชน์ในการพัฒนาโรงเรียน การส่งเสริมกิจกรรมพระพุทธศาสนา และกิจกรรมทั้งการศึกษา ตามที่เห็นสมควร

๕. พิจารณาเสนอแนวทางความคิดเห็นและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดแก่ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)^{๔๐}

ช. สมาชิกกลุ่มโรงเรียน

๑. ให้โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาทุกโรงเรียนมีสิทธิสมัครเป็น สมาชิกกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
๒. การสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มให้ยื่นหนังสือสมัคร และหลักฐานอื่นๆตามที่ ได้แนบ

ฅ. การบริหารกลุ่มโรงเรียน

๑. ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชนแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร จากผู้รับใบอนุญาต หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย หรือผู้จัดการโรงเรียน จำนวน ๗ คน ครูใหญ่ โรงเรียนจำนวน ๕ คน เป็นกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๓ คน โดยให้คณะกรรมการ ชุตินี้มีวาระ ๒ ปี

^{๓๙} สำนักงานเลขาธิการการศึกษา, สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารและ จัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, ๒๕๔๗), หน้า ๑๕๒.

^{๔๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๒-๒๖.

๒. ให้คณะกรรมการเลือกประธาน ๑ คน และรองประธานอีก ๒ คน จากกรรมการที่เป็นผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการโรงเรียนตามข้อที่ ๓.๑ ให้ประธานเลือกกรรมการหรือบุคคลอื่นทำหน้าที่เลขา ๑ คน เมื่อประธานพ้นจากตำแหน่ง

ญ. อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

๑. คณะกรรมการบริหารมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการและแผนปฏิบัติงานของกลุ่มตลอดจนกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่ม

๒) ประสานงาน กำกับดูแล โรงเรียนในกลุ่มให้มีมาตรฐาน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด

๓) กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติ เพื่อให้การบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนดำเนินไปด้วยความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และประกาศของทางราชการ

๔) พิจารณาการเข้าเป็นสมาชิก และการพ้นจากสมาชิกพิจารณาจัดสรรงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน เพื่อการบริหารงานและจัดกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มโรงเรียน

๕) รายงานผลการประชุมคณะกรรมการบริหารต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

๖) หน้าที่อื่นๆ ที่คณะกรรมการบริหารเห็นสมควร และหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมอบหมาย

๒. ประธานกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) ทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมคณะกรรมการ^{๔๑}

๒) ประสานงานกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและกลุ่มโรงเรียน อื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา กลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

๓) ควบคุมดูแลการดำเนินงานของกลุ่มให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบายและมติของคณะกรรมการบริหาร

๔) กำหนดการประชุมและเชิญการประชุมกรรมการ

ฎ. สำนักงานกลุ่มโรงเรียน

๑. ให้มีสำนักงานมีชื่อว่า “สำนักงานกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา”

๒. ให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ ณ โรงเรียนอัมพวันศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในระยะเริ่มแรกจนกว่าคณะกรรมการบริหารจะมีมติเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

^{๔๑} อ้างแล้ว หน้า ๒๖-๓๒.

๓. ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พิจารณาแต่งตั้งหัวหน้าสำนักงานกลุ่มและเจ้าหน้าที่ไปประจำสำนักงานกลุ่ม รวมทั้งให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานด้วยงบประมาณพัสดุและอุปกรณ์ ตามที่พิจารณาเห็นสมควร

๔. รับผิดชอบการบริหารงานของสำนักงานกลุ่มและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการบริหารมอบหมายให้รับผิดชอบ

๑) รับผิดชอบการบริหารงานของสำนักงานกลุ่ม และงานที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการบริหารมอบหมายให้รับผิดชอบ

๒) เสนอผลงานและโครงการเพื่อพัฒนางานของกลุ่มโรงเรียนต่อคณะกรรมการบริหาร

๓) จัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณประจำปีจัดทำแผนปฏิบัติงานและรายงานต่างๆของกลุ่มโรงเรียน

๔) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานหรือคณะกรรมการบริหาร^{๔๒}

การกำหนดสมรรถนะหลักของโรงเรียน การออกแบบระบบงานและกระบวนการที่สำคัญเพื่อสร้างคุณค่าให้นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้เกิดผลสูงสุดต่อการเรียนรู้และความสำเร็จของนักเรียน ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จและยั่งยืน รวมทั้งเตรียมความพร้อมสำหรับภาวะฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น^{๔๓}

พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้มีการประชุมระหว่างผู้แทนกรมการศาสนา และคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินงานตามมติมหาเถรสมาคมเฉพาะส่วนโรงเรียนการกุศลของวัดที่รับพระภิกษุสามเณร และนักเรียนเข้าเรียนให้แยกประเภทนักเรียนอย่างชัดเจน ไม่ให้ปะปนกัน และให้พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาเล่าเรียน ในปีการศึกษา ๒๕๓๓ เรียนจบในแต่ละระดับ (มัธยมต้นและปลาย) ให้เสร็จสิ้นภายใน ปีการศึกษา ๒๕๓๕ จากนั้นให้โอนเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และกำหนดแนวทางให้โรงเรียนที่รับพระภิกษุสามเณรเข้าเรียน ให้โรงเรียนดำเนินกิจการในรูปแบบโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ดังนี้

ฎ. ให้โรงเรียนการกุศลของวัดจัดหลักสูตรเป็น ๒ หลักสูตร คือ

๑. หลักสูตรวิชาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญสำหรับพระ ภิกษุสามเณร

^{๔๒} อ้างแล้ว หน้า ๓๒-๓๕.

^{๔๓} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๖๑.

๒. หลักสูตรมัธยมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๓๓)

๓. ขอให้พิจารณาผลกระทบการนำหลักสูตรการสอนวิชาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษามาใช้ในโรงเรียนการกุศลของวัดจะมีปัญหาต่อระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องประการใดหรือไม่ โดยที่ประชุมได้มอบหมายให้ นายเจริญผล สุวรรณโชติ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชนไปดำเนินการ ดังนี้

๑. หำรือแนวทางการใช้หลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษากับกรมวิชาการ

๒. กำหนดขั้นตอนวิธีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรตามข้อ ๒.๑ เพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้มีสิทธิสอบบาลีและนักรธรรมสนามหลวงทั้งนี้ ควรจะให้ทันดำเนินการในปีการศึกษา ๒๕๓๕

๓. ให้ระงับการขออนุมัติการจัดตั้งเป็นโรงเรียนการกุศลของวัด เฉพาะกรณีที่จะเปิดสอนพระภิกษุสามเณร ไว้ก่อนเป็นการชั่วคราว

สำหรับโรงเรียนที่มีพระภิกษุสามเณรจำนวนน้อยที่เรียนรวมกันอยู่กับนักเรียนชายหญิงให้โรงเรียนดำเนินการลดสัดส่วนการรับพระภิกษุสามเณรเข้าเรียน โดยให้เหลือเฉพาะนักเรียนชายหญิงในกำหนด ๓ ปี หลังจากปีการศึกษา ๒๕๓๕

หากพบว่า การดำเนินการตามมติดังกล่าว มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร ให้รีบเสนอปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อทราบและหาแนวทางแก้ไขโดยด่วนต่อไป ^{๔๔}

ภาวะผู้นำฝ่ายบริหารของโรงเรียนควรมีใช้หลักธรรมาภิบาล รวมทั้งความสำเร็จตามแผนกลยุทธ์และความรับผิดชอบด้านการเงิน การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชน ^{๔๕}

การให้การอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการให้การอุดหนุนแก่โรงเรียนการกุศลของวัดเป็นกรณีพิเศษดังนี้

๑. ให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวเด็กของนักเรียนเป็นบัตรค่าเล่าเรียนร้อยละ ๑๐๐ ของค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนภาครัฐตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๙

๒. ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการครู หรือข้าราชการในมหาวิทยาลัยไปปฏิบัติงานในโรงเรียนการกุศลได้ โดยถือเสมือนปฏิบัติราชการตามปกติ

๓. ให้การอุดหนุนด้านอาคารเรียน อาคารประกอบ

^{๔๔} อ้างแล้ว หน้า ๓๕-๓๘.

^{๔๕} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ, หน้า ๗๒.

๔. ให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนเป็นอุปกรณ์การศึกษา

- ๕. ให้การอุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน
- ๖. ให้การอุดหนุนโครงการอาหารเสริม (นม)
- ๗. ให้การอุดหนุนหนังสือเรียน

การจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีดังนี้

๑) โครงการประชุมคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

๒) โครงการพัฒนาผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

๓) โครงการพัฒนาบุคลากรสู่การปฏิรูปการศึกษา

๔) โครงการทดสอบทักษะวิชาการกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

๕) โครงการเข้าค่ายปฏิบัติธรรมวันอาสาฬหบูชา ณ พุทธมณฑลจังหวัดนครปฐม

๖) การประกวดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา เช่น การสวดมนต์หมู่ทำนองสรภัญญะ การแข่งขันตอบปัญหาธรรม การประกวดมารยาทไทย เป็นต้น

๗) โครงการตรวจเยี่ยมโรงเรียนในสังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

๘) โครงการยกย่องสถานศึกษาผู้บริหารดีเด่นทุกระดับชั้น

๙) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

พ.ศ.๒๕๔๒ มีพระราชบัญญัติการศึกษาใหม่ว่า การศึกษานั้นนอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรด้านภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน^{๔๖}

^{๔๖} กฎกระทรวงศึกษาธิการ, ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๒), หน้า ๕.

การจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา พอสรุปได้ ดังนี้

๑. เพื่อช่วยเหลือชุมชนด้านการศึกษาและเผยแผ่ศาสนาธรรมสู่เยาวชนไทย
๒. จัดการศึกษาเพื่อการกุศลโดยไม่หวังผลกำไร มุ่งสงเคราะห์เด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา
๓. มุ่งปลูกฝังให้เยาวชนไทยเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ^{๔๗}

พ.ศ.๒๕๔๔ กลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ได้จัดตั้งเป็นสมาคมโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาขึ้น เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ โดยมี นายชูชาติ ลาวัลย์ ครูใหญ่โรงเรียนวินิตศึกษา เป็นนายกสมาคมเป็นคนแรก โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาได้ร่วมมือกันในการพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้านทั้งในด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านบุคลากร^{๔๘}

สภาพการบริหารของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา พอสรุปได้ ดังนี้

๑. เป็นโรงเรียนเอกชนที่วัดเป็นเจ้าของ และมีเจ้าอาวาสเป็นผู้รับใบอนุญาตโดยตำแหน่ง
๒. การบริหารโรงเรียนอยู่ในรูปของคณะกรรมการอำนวยการ (กรรมการบริหารโรงเรียน) ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ
๓. การจัดการศึกษาแบบเรียนฟรี โดยไม่เก็บค่าธรรมเนียมการเรียน รัฐให้การอุดหนุนค่า ใช้จ่ายรายหัวนักเรียน ๑๐๐%

ผู้วิจัยมองว่าจากปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณที่ไม่เพียงพอและการบริหารที่ขาดประสิทธิภาพความรู้อันเป็นปัจจัยต้นทั้งภายในภายนอกใน ทักษะ วิสัยทัศน์ เจตคติ สิ่งจูงใจ การแก้ไขอุปสรรคและปัญหาที่ขาดข้อมูลที่ต้องการ ถ้ามองกลับไป สิ่งเหล่านี้ต่างหากที่เป็นปัจจัยนำเข้าขององค์ความรู้ใหม่ ที่ทำให้เราพัฒนาองค์กรให้เข้มแข็งได้ เพื่อช่วยเหลือชุมชนด้านการศึกษา การจัดการศึกษาที่ไม่หวังผลกำไร มุ่งสงเคราะห์เด็กยากจน และเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา และมุ่งปลูกฝังให้เยาวชนของไทย เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีประสิทธิภาพในสังคม สืบไป

๒.๒.๒ ขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน

การบริหารงานโรงเรียนมีขอบข่ายกว้างขวางมาก ย่อลงใน งานวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานการเงิน งานอาคารสถานที่ เป็นที่งานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

^{๔๗} อดาจารย์, กลุ่มและสมาคมโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา, (ปราจีนบุรี : โรงพิมพ์ หจก.เจตนารมณณ์, ๒๕๕๓), หน้า๕-๖.

^{๔๘} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, การพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา, หน้า ๓๘-๕๐.

เพื่อดำเนินงานของกลุ่มบุคคล และพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดี ขอบข่ายของการบริหารงานโรงเรียนสรุปได้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการงานแผนปฏิบัติงาน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องวางแผนที่สามารถปฏิบัติได้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมากมายหลายประการ ได้แก่

๑. การบริหารงานวิชาการ เป็นภาระหน้าที่สำคัญ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน โดยตรง และเกี่ยวข้องกับงานทุกงานในโรงเรียน เช่น การจัดครูเข้าสอน การจัดแผนการเรียน การจัดตารางสอน การพัฒนาสื่อ การพัฒนาหลักสูตร การวัดและ ประเมินผลการเรียน

๒. การบริหารงานธุรการ เป็นงานบริการและสนับสนุนด้านการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อบริการฝ่ายงาน หรือกลุ่มวิชาต่างๆ ในโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติงานได้ โดยไม่มีอุปสรรคและมีความคล่องตัว ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอน เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขอบข่ายของการบริหารงานธุรการ เช่น การวางแผน และการบริหารงานธุรการ การบริหารงานพัสดุ การบริหารงานการเงินและบัญชี ตลอดจนการบริหารงานทะเบียนสถิติ

๓. การบริหารงานบุคคล หมายถึง การใช้คนเพื่อทำงานให้ได้ผลดีที่สุด ในระยะเวลาสั้นที่สุด และสิ้นเปลืองงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์น้อยที่สุด และในขณะเดียวกัน คนที่ทำงานก็มีความสุข ความพอใจในการทำงานด้วย ขอบข่ายของ การบริหารบุคคล คือ การคัดเลือกและสรรหาบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร และ การให้บุคลากรพ้นจากงาน

๔. การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรงนอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติ เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน ให้เป็นไปด้วยดี อันจะส่งผลต่อไปถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ หรือ ความถนัด ความสนใจของนักเรียน ขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียนที่สำคัญ คือ การรับนักเรียน การจัดกลุ่มนักเรียน การรักษาวินัย การจัดบริการและสวัสดิการ การจัดกิจกรรมนักเรียน เป็นต้น

๕. การบริหารงานอาคารสถานที่ เป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเอาใจใส่ ดูแลรักษา และตกแต่งซ่อมแซม ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า สร้างเสริม บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สะอาดสดชื่น ร่มรื่น สวยงาม แก่บุคลากรทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน ขอบข่ายของการบริหารงานอาคารสถานที่ที่สำคัญ ได้แก่ การจัดสร้าง อาคารสถานที่ การใช้ อาคารสถานที่ การบำรุงรักษา การควบคุมดูแลอาคารสถานที่

๖. การบริหารงานบริการและงานสัมพันธ์กับชุมชน งานบริการเป็นงานสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุน ให้ทุกงานดำเนินการไปตามเป้าหมาย ทั้งในด้านการศึกษา การบริการอันเป็นการสร้างประโยชน์และความเจริญให้กับชุมชน และโรงเรียนก็ต้องอาศัยทรัพยากรจากชุมชนมาพัฒนาโรงเรียนอีกด้วย โดยกำหนดภาระหน้าที่ ของผู้บริหารในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

คือ การวางแผนและกำหนดกิจกรรม โครงการ และเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียนสู่ชุมชน สอนประชาชน บริการชุมชน ตลอดจนการทำหลักฐานต่าง ๆ^{๔๙}

ธงชัย สันติวงษ์ ได้กล่าวถึง การบริหารว่า เป็นภาระหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่ปฏิบัติตนให้เป็นผู้นำภายในองค์การในด้านของภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำการจัดระเบียบ ทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์การ และการประสานกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกันในด้านของความรับผิดชอบงาน การต้องทำให้งานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยการอาศัยบุคคลต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เป็นภาระงานของโรงเรียนในขอบข่ายงานบริหารโรงเรียน ๖ ด้าน ไว้ดังนี้^{๕๐}

๑) การบริหารงานวิชาการ เป็นภาระหน้าที่สำคัญยิ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง และเกี่ยวข้องกับงานทุกงานในโรงเรียน เช่น การจัดครูเข้าสอน การจัดแผนการเรียน การจัดตารางสอน การพัฒนาสื่อ การพัฒนาหลักสูตร การวัดและ ประเมินผลการเรียน

๒) การบริหารงานธุรการ เป็นงานบริการและสนับสนุนด้านการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อบริการฝ่ายงาน หรือกลุ่มวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติงานได้ โดยไม่มีอุปสรรคและมีความคล่องตัว ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอน เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขอบข่ายของการบริหารงานธุรการ เช่น การวางแผน และการบริหารงานธุรการ การบริหารงานพัสดุ การบริหารงานการเงินและบัญชี ตลอดจนการบริหารงานทะเบียนสถิติ

๓) การบริหารงานบุคคล หมายถึง การใช้คนเพื่อทำงานให้ได้ผลดีที่สุด ในระยะเวลา สั้นที่สุด และสิ้นเปลืองงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์น้อยที่สุด และในขณะเดียวกัน คนที่ทำงานก็มีความสุข ความพอใจในการทำงานด้วย ขอบข่ายของ การบริหารบุคคล คือ การคัดเลือกและสรรหาบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร และการให้บุคลากรพ้นจากงาน

๔) การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติ เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนให้ เป็นไปด้วยดี อันจะส่งผลต่อไปถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถความถนัด และ ความสนใจของนักเรียน ขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียนที่สำคัญ คือ การรับ นักเรียน การจัดกลุ่มนักเรียน การรักษาวินัย การจัดบริการและสวัสดิการ การจัดกิจกรรมนักเรียน

๕) การบริหารงานอาคารสถานที่ เป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารโรงเรียน จะต้องเอาใจใส่ดูแลรักษา และตกแต่งซ่อมแซม ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า สร้างเสริม บรรยากาศและ สภาพแวดล้อมที่สะอาดสดชื่น ร่มรื่น สวยงาม แก่บุคลากรทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน

^{๔๙} กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๔), หน้า ๓-๑๐.

^{๕๐} ธงชัย สันติวงษ์, องค์การและการบริหารจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓), หน้า ๒๑-๒๒.

ขอบข่ายของการบริหารงานอาคารสถานที่ที่สำคัญ ได้แก่ การจัดสร้าง อาคารสถานที่ การใช้ อาคารสถานที่ การบำรุงรักษา การควบคุมดูแลอาคารสถานที่

๖) การบริหารงานบริการและงานสัมพันธ์กับชุมชน งานบริการ เป็นงานหนึ่ง ที่มีความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกงานดำเนินการไปตามเป้าหมายแล้วยังต้องคำนึงถึงหน้าที่ที่จะต้องให้บริการชุมชน ทั้งในด้านการศึกษาและการบริการอื่นๆ ด้วย อันเป็นการสร้างประโยชน์และความเจริญให้กับชุมชนนั้น ๆ นอกจากนี้โรงเรียน จะต้องอาศัยทรัพยากรจาก ชุมชนมาพัฒนาโรงเรียนอีกด้วย โดยกำหนดภาระหน้าที่ ของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนไว้ดังนี้ วางแผนและกำหนด โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติ ของโรงเรียนสู่ชุมชน สอนประชาชน บริการชุมชน ตลอดจนการทำหลักฐานต่าง ๆ

จากภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนดังกล่าว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน เพียงคนเดียวจะไม่สามารถปฏิบัติงานตามขอบข่ายที่กำหนด ได้อย่างครบถ้วน จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานจากบุคลากร ทุกฝ่าย ทุกหมวดวิชา และทุกงาน ร่วมกันวางแผนหาเทคนิค วิธีการและกระบวนการ ที่จะแก้ปัญหา ดังกล่าวโดยเฉพาะการนำการบริหารงานเชิงระบบมาใช้กับทุกคน เพื่อให้ก้าวไปถึงเป้าหมายความสำเร็จดังนี้^{๕๑}

๑. การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ทางกายภาพ อาคารสถานที่ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ห้องปฏิบัติการ โรงงาน แพลงสาธิต แหล่งเรียนรู้สำหรับวิชาต่างๆ ในโรงเรียน ปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน ประสานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนฯ แหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ได้แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองทำให้นักเรียนกล้าซักถาม อภิปราย สร้างบรรยากาศในห้องเรียน ทั้งด้านอารมณ์สังคมและจิตใจและได้รับการพัฒนาไปด้วย

๒. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อฝึกอบรม ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered) ปฏิบัติในโรงเรียน แสดงความกระตือรือร้นที่จะปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนของตนอย่างต่อเนื่อง เรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน เอกสาร สื่อและแหล่งเรียนรู้ตลอดเวลา การปรับปรุงพัฒนาวิธีสอนของครู จะส่งผลให้นักเรียนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน

๓. ครูและผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญ ในการพัฒนางานวิชาการ โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนสนใจกิจกรรม พัฒนาสื่อ เทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตลอดจน ด้วยกิจกรรมวัดผลและประเมินผล ผู้เรียน และระบบประกันคุณภาพภายใน ภายนอกและประกันคุณภาพการศึกษา มีกิจกรรมทางวิชาการ สร้างความเข้มแข็งทาง

^{๕๑} กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์, ๒๕๔๔), หน้า ๓-๑๐

วิชาการให้แก่ชุมชน และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ด้านบุคคล ต้องบริหารงานบุคคลโดยยึดบทบัญญัติของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู ซึ่งมีการรวมอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลไว้ที่ โรงเรียนมีอำนาจดำเนินการ เกี่ยวกับบุคลากร การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา พิจารณาความดีความชอบ การลาไปศึกษาต่อ การประเมินบุคลากร การยกย่องเชิดชูเกียรติครู การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน การกำหนดตำแหน่งและการดำเนินการทางวินัย^{๕๒} การตัดสินใจหน้าที่โดยตรงของการศึกษานั้นเป็นตัวแก้ปัญหา ถ้าการศึกษาผิดพลาด กลายเป็นตัวก่อปัญหา เราก็ต้องมาแก้ไขปัญหานั้นที่ตัวการศึกษา เพื่อให้ได้การศึกษาที่ถูกต้อง ให้เป็นการศึกษาที่แท้จริงที่จะเป็นตัวแก้ปัญหา^{๕๓}

ด้านการบริหารทั่วไป เป็นงานด้านหนึ่งที่เกี่ยวข้องงานที่ประสบความสำเร็จสูงสุดในโรงเรียนมีการกระจายอำนาจ การตัดสินใจไปยังคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนมีการสร้างเครือข่ายการดำเนินงาน วิชาการ และบริหารทั่วไประหว่างโรงเรียนทั้งที่อยู่ในระดับเดียวกัน ระดับเหนือกว่าและต่อยกว่า มีการสร้างเครือข่ายกับวัดส่วนราชการอื่นๆ เอกชน และสถานประกอบการเพื่อนำไปสู่การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางการบริหารและประสบการณ์ทางวิชาการ มีการบันทึกข้อมูลในโปรแกรมฐานข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ มีการนำข้อมูลด้านต่างๆ ของโรงเรียนมาวิเคราะห์และนำผลของการวิเคราะห์ไปใช้ในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีการวางแผนพัฒนาโรงเรียนอย่างเป็นระบบมากขึ้น ให้ความสนใจต่อการนำแผนไปปฏิบัติ มีการติดตามประเมินผล รายงานผลการปฏิบัติงานและปรับปรุงงาน และปรับปรุงผลการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นเป็นระยะ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการพัฒนาธรรมเนียมโรงเรียนและปฏิบัติให้เป็นตามธรรมเนียมโรงเรียน มีการพัฒนาอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะจากวัดชุมชน และผู้ปกครองได้พัฒนากิจการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา นักเรียน กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม พัฒนาสุขภาพร่างกาย และการละเล่น เป็นต้น มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบเกี่ยวกับการเงินและการบริหารงานบุคคลอย่างเคร่งครัด มีการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารใช้กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา และกฎหมายเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา สภาวิชาชีพครู

^{๕๒} อรรถพรพร พรมสีมา รศ.ดร., รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น, ๒๕๔๖), หน้า ข-ง.

^{๕๓} พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), การศึกษาทางเลือกสู่วิวัฒน์หรือวิบัติในยุคโลกไร้พรมแดน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬารัฐสภา, ๒๕๔๒), หน้า ๔.

และบุคลากรทางการศึกษา สามารถบริหารจัดการได้ใกล้เคียงกับแนวคิดเชิงทฤษฎีของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ถือปฏิบัติในต่างประเทศได้

ด้านงบประมาณ โรงเรียนต้องปฏิบัติตามกฎหมายงบประมาณและระเบียบปฏิบัติของกระทรวงการคลัง และของสำนักนายกรัฐมนตรีอย่างเคร่งครัด โรงเรียนได้รับงบประมาณตามแผนงานและโครงการ มีการระบุงบรายการงบประมาณไว้ชัดเจนจึงยากที่จะปรับเปลี่ยนได้ การไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเงินการคลังถือเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ ต้องได้รับโทษทางวินัยไล่ออก จึงไม่มีโรงเรียนกล้าปฏิบัติแตกต่างไปจากระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงบประมาณของโรงเรียนจึงไม่แตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป ยกเว้นบางโรงเรียนอาจมีการระดมทรัพยากรจากภายนอก เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษาได้มากขึ้น โรงเรียนไม่สามารถตั้งงบประมาณ จัดสรรงบประมาณ บริหารการเงิน พัสดุสินทรัพย์ และบัญชีบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ปกครองเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง ครู คณะกรรมการสถานศึกษานำแนวคิดการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไปปฏิบัติ เพราะการปฏิบัติจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง^{๕๔}

พนัส หันหาคินทร์ กล่าวว่า การบริหารงาน ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารโรงเรียน เป็นอย่างดี กล่าวคือต้องทราบและเข้าใจกับวัตถุประสงค์ขอบข่ายและความสำคัญของงานบริหารโรงเรียนเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยกรมสามัญศึกษาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหารโรงเรียน ให้ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้หน่วยงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

โรงเรียนใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารให้มีลักษณะเป็นการใช้พลังรวมร่วมกันของกลุ่มเพื่อปฏิบัติการให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่กำหนดไว้ แผนจึงเป็นหน้าที่ขั้นมูลฐานที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่งในกระบวนการบริหาร เพราะการวางแผนเป็นการเลือกแนวทางปฏิบัติจากหลายทางขององค์กร เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์รวดเร็ว ประหยัด และมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียน และโรงเรียนจะพัฒนาสู่การมีประสิทธิภาพได้นั้น อยู่ที่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมกำหนดรับรู้ และยอมรับวิสัยทัศน์ ภาระหน้าที่ ความเชื่อ เป้าหมาย รวมทั้ง แนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือ กับทุกฝ่ายจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ และการบริหาร และต้องส่งเสริมให้กลุ่มหรือ ชุมชนมีส่วนร่วมในการแสวงหาทรัพยากร มาสนับสนุนการบริหาร การประสานงาน ความร่วมมือ นับเป็นภารกิจสำคัญของโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องถือปฏิบัติ เพราะ เป็นการปรับบทบาทของโรงเรียนให้เป็นไปในเชิงรุกและสร้างสรรค์โดยเปิดโอกาสให้ ทุกส่วนร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสม ทั้งนี้โดยใช้

^{๕๔} อรรถพรณ พรสีมา รศ.ดร., รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน, หน้า จ.

การประชาสัมพันธ์ เป็นเครื่องมือที่จะทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ก่อให้เกิดความร่วมมืออันดีต่อกัน และส่งผลต่อการร่วมมือกันพัฒนาโรงเรียนในที่สุด

โรงเรียนประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ การปฏิบัติงานของโรงเรียน จะต้องมีการตรวจสอบหรือประเมินตนเองว่างานที่ดำเนินไปนั้น สำเร็จหรือไม่และเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เพียงใด เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น การประเมินผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการบริหารที่มีผู้บริหารจะได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน มีหลักการประเมินดังนี้

ความครอบคลุม ต้องประเมินให้ครบและครอบคลุมแผนงานบริหาร โรงเรียนทุกแผน
ความต่อเนื่อง หมายถึง มีการประเมินการบริหารอย่างสม่ำเสมอ ตาม ขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผน

ความร่วมมือการประเมินจะมีประสิทธิภาพ ถ้าผู้บริหารได้มอบหมายหรือให้บุคลากรมีความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน

ความยืดหยุ่น แผนการประเมินนั้น ต้องยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้ทุกระยะตามสถานการณ์ แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายถึงการปรับเปลี่ยนสาระและรูปแบบอย่างสิ้นเชิง จนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานและโครงการ

โรงเรียน องค์การ เป็นหน่วยหนึ่งในสังคมมนุษย์ ซึ่งสร้างขึ้นมามี วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างปัญญาและความเจริญให้กับมนุษย์ความสำเร็จของโรงเรียน จึงอยู่ที่ว่าสามารถสร้างคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งสติปัญญา ร่างกาย จิตใจและสังคม ซึ่งความสำเร็จของโรงเรียนก็คือความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั่นเอง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียนจะมีมากน้อยเพียงใดนั้น มีองค์ประกอบ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การ ได้แก่ ลักษณะขององค์การ สภาพแวดล้อม ด้านบุคคล ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ

ผู้บริหารต้องบริหารคน บริหารความขัดแย้ง การพัฒนาบุคลากร บริหารองค์กร และบริหารการเปลี่ยนแปลง^{๕๕}

จากการศึกษาที่ผ่านมาผู้วิจัยสรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารงานโรงเรียนเป็นภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานจากด้านการเรียนการสอน บุคลากร กิจกรรมนักเรียน ธุรการและการเงิน อาคารสถานที่ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทุกฝ่าย ทุกหมวดวิชา และทุกงาน ให้ร่วมกันวางแผนหาเทคนิค วิธีการและกระบวนการ ที่จะแก้ปัญหา ปรับปรุงคุณภาพ นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ การบำรุงรักษา เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพเพียงพอ และบรรลุตามจุดประสงค์ คือ ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ก่อเกิดประโยชน์มากที่สุด

^{๕๕} พันธ หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๒), หน้า ๒๐.

๒.๓. การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพุทธศาสนา

การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาหรือการบริหารการศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการบริหารเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายแนวทาง หลักการ และมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ บัญญัติว่า การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน มาตรา ๔๓ ให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ มาตรา ๔๔ ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา ๑๘ (๒) เป็นนิติบุคคลและมีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชนผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๔๕ ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภท การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐ ของเขตพื้นที่การศึกษา หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน โดยให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย ให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินกิจการได้ โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยสภาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มาตรา ๔๖ รัฐจึงต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษา แก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสมรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐาน และสามารถพึ่งตนเองได้^{๕๖}

กระทรวงศึกษาธิการ ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ กำหนดการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ ๑๑ ประการ ดังนี้

๑ การนำที่มีวิสัยทัศน์ร่วม (Visionary Leadership) กับผู้นำระดับสูงจะต้องเป็นผู้นำที่กำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน และมีการสื่อสารทิศทาง

^{๕๖}พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน, ส่วนที่ ๓ เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก ๒๕๔๒, หน้า ๑๓.

วิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ และสร้างแรงจูงใจกระตุ้นบุคลากรมีส่วนร่วมในการทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ

๒ การศึกษาที่ยึดการเรียนรู้เป็นแกนกลาง (Learning Centered Education) ฉะนั้นโรงเรียนจึงมุ่งเน้นการจัดการศึกษาไปที่การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน ความต้องการคุณลักษณะของผู้เรียนในอนาคตของสังคมโลก การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความพึงพอใจของผู้เรียน และแปลงความต้องการเหล่านั้นมาเป็นหลักสูตร และการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม

๓ การเรียนรู้ขององค์กรและบุคคล (Organizational and Personal Learning) โรงเรียนจัดระบบการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้รายบุคคลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกิจการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ และส่งผลให้เกิดมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้เรียน

๔ การให้คุณค่ากับคณะครู บุคลากร และผู้มีส่วนร่วม (Valuing Faculty, Staff and Partners) โรงเรียนแสดงถึงการเห็นคุณค่าของครูและบุคลากรโดยการสร้างความผูกพัน ความพึงพอใจ แรงจูงใจสภาพแวดล้อมการทำงาน สวัสดิการ ฯลฯ จะทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ

๕ ความคล่องแคล่ว กระตือรือร้น (Agility) ความคล่องแคล่ว กระตือรือร้น เป็นความสามารถในการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะทำให้สามารถลดรอบเวลาและต้นทุนในการพัฒนา

๖ การมุ่งอนาคต (Focus on The Future) การพัฒนาโรงเรียนให้มีความยั่งยืนต้องอาศัยความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาและส่วนแบ่งทางการศึกษา ตลอดจนการจัดหลักสูตรที่สนองตอบต่อความต้องการ กำลังคนในการพัฒนาประเทศและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกโรงเรียนจึงต้องมีแนวคิดที่มุ่งอนาคตอย่างจริงจัง และสร้างความผูกพันในระยะยาวกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับบริการ โดยการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรสร้างโอกาสทางนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมตัวมุ่งสู่ออนาคตที่เป็นเป้าหมายทางเลือกอย่างเหมาะสม^{๕๗}

๗ การจัดการเพื่อให้เกิดนวัตกรรม (Managing for Innovation) โรงเรียนต้องแสวงหา สร้าง พัฒนา และใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดนวัตกรรมของหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้และการบริการให้เกิดกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้รับบริการ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

^{๕๗} กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๓-๔.

๘ การบริหารจัดการบนพื้นฐานของข้อมูลจริง (Management By Fact) โรงเรียนได้วางแผน ตัดสินใจ และดำเนินการต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ผ่านการวิเคราะห์เป็นข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้มากที่สุด ซึ่งการบริหารระบบพื้นฐานข้อมูลจริงนี้จะมุ่งสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน การปรับปรุงผลการดำเนินการและการเปรียบเทียบกับคู่เทียบเคียงหรือระดับเทียบเคียงของ “วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ”

๙ ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ/สังคม และความเป็นพลเมืองดี (Public/Social Responsibility and Citizenship) โรงเรียนมีบทบาทในการรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชนด้วยการมุ่งเน้นการดูแลสุขอนามัย สภาพแวดล้อมของชุมชนและสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน รวมทั้งบุคลากรของโรงเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจริยธรรมและจรรยาบรรณต่อสาธารณะ

๑๐ การมุ่งเน้นผลลัพธ์และการสร้างคุณค่า (Focus on Result and Creating Value) โรงเรียนได้วางแผน ปฏิบัติ และประเมินผลลัพธ์ที่สำคัญในทุกระดับงานที่แสดงให้เห็นว่ามุ่งเน้นการสร้างคุณค่าและผลสำเร็จของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้รับบริการ

๑๑ มุมมองเชิงระบบ (System Perspective) โรงเรียนสร้างระบบบริหารจัดการที่เชื่อมโยงแผนปฏิบัติงาน กระบวนการตัวชี้วัดและกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน และบูรณาการเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ของโรงเรียนคุณภาพ^{๕๔}

ระบบการบริหารคุณภาพ ๗ หมวด คือ หมวดที่ ๑ การนำองค์กร (Leadership) แนวทางดำเนินการ/วิธีการ หมวดที่ ๒ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) หมวดที่ ๓ การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Focus) หมวดที่ ๔ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement Analysis and Knowledge Management) หมวดที่ ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and Staff Focus) หมวดที่ ๖ การจัดการกระบวนการ (Process Management) หมวดที่ ๗ ผลลัพธ์ (Performance Results)^{๕๕}

ตารางที่ ๒.๑ กระบวนการทำงานหลักและกระบวนการสนับสนุน

กระบวนการหลัก	กระบวนการสนับสนุน
การจัดทำหลักสูตร	เทคโนโลยีและสารสนเทศ
การจัดการเรียนการสอน	การเงินและพัสดุ
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กิจกรรมพัฒนานักเรียน
การพัฒนาบุคลากร	ภาคีเครือข่าย

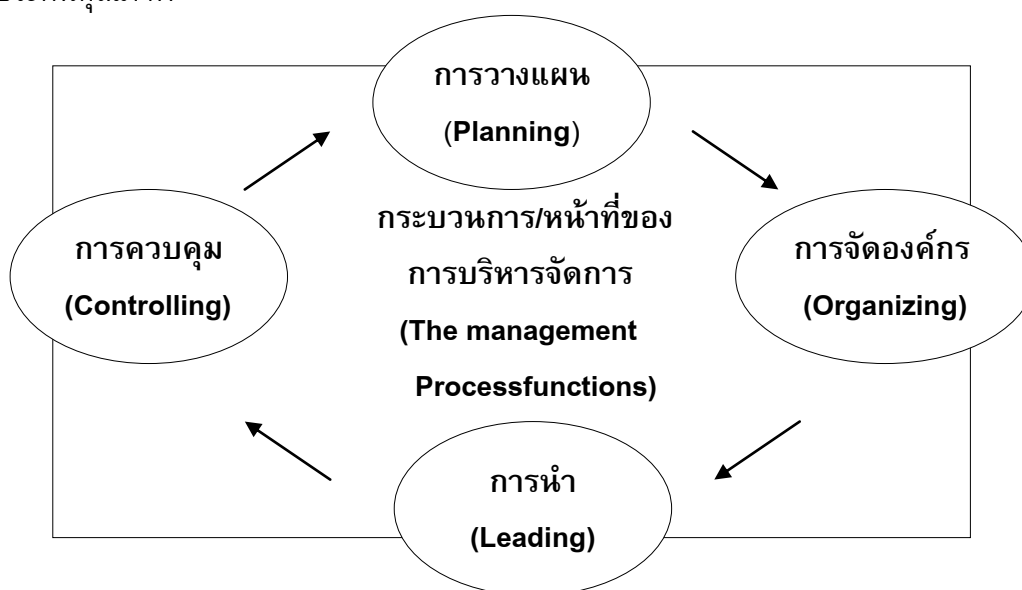
^{๕๔} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕-๖.

^{๕๕} อ้างแล้ว หน้า ๔๔-๖๐.

กิดานันท์ มะลิทอง กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หมายถึง กระบวนการประมวลผลข้อมูล (Transaction Processing Systems (TPS) สารสนเทศเพื่อการบริหาร (Management Information System (MIS) ระบบการสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support Systems (DSS) ทั้งสามสามารถควบคุม ตรวจสอบผลงานระดับปฏิบัติการ ทางการศึกษาได้อย่างดี^{๖๐}

ธงชัย สันติวงษ์ กล่าวถึงลักษณะของงานบริหารจัดการไว้ ๓ ด้าน คือ ๑) เป็นผู้นำหรือหัวหน้างาน งานบริหารจัดการ ภาระหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำภายในองค์กร ๒) การกิจที่ต้องทำงาน บริหารจัดการ การจัดระเบียบทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์กร และการประสานกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ๓) ความรับผิดชอบ งานบริหารจัดการให้ งานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยการอาศัยบุคคลต่าง ๆ เข้าด้วยกัน^{๖๑}

งานแผนงานและประกันคุณภาพ (๗ การกิจ ๗ ตัวชี้วัด) การวางแผนพัฒนาโรงเรียนการจัดองค์กร การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน การคำนวณต้นทุนผลผลิต การควบคุมภายใน การประเมินผลการดำเนินงานแผนงานและประกันคุณภาพ^{๖๒}

ที่มา: รศ.ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ องค์กรและการจัดการ ๒๕๔๕ หน้า ๒๒

แผนภาพที่ ๒.๑ แสดงระบบการบริหารโดยรวม

^{๖๐}กิดานันท์ มะลิทอง, เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์, ๒๕๔๓), หน้า ๒๔๕.

^{๖๑}ธงชัย สันติวงษ์, องค์กรและการบริหาร (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓), หน้า ๒๑-๒๒

^{๖๒} กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ, หน้า ๕

มิติพฤติกรรมผู้นำ (Dimension)	ผลิตผล (Outcomes) ที่คาดหวัง
ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving) • การเข้าใจปัญหา • การแก้ปัญหา	เกิดประสิทธิผล ดังนี้ - สามารถแนะแนวทางแก้ปัญหา - สามารถแก้ปัญหาเชิงซับซ้อนได้อย่างต่อเนื่อง - สามารถแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปัญหาร่วมกัน - สามารถมองย้อนกลับถึงกระบวนการแก้ปัญหา
มิติพฤติกรรมผู้นำ (Dimension)	ผลิตผล (Outcomes) ที่คาดหวัง
ด้านสนับสนุนภาวะผู้นำของครู (Fostering teacher leadership) • มีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในความเป็นผู้นำของครู	- ภาวะผู้นำของครูใหญ่มีอิทธิพลกว่าภาวะผู้นำของคณะครูร่วมกัน - ภาวะผู้นำของครูใหญ่มีความสำคัญมากต่อการปรับปรุงแผนงาน โครงสร้างโรงเรียน องค์การ พันธกิจ และวัฒนธรรมของโรงเรียน - สามารถคาดการณ์ได้ชัดเจนถึงความแตกต่างของวิธีการใช้ภาวะผู้นำของครูใหญ่และครูในแง่รูปแบบและการมีผลที่กระทบต่อโรงเรียน
มิติพฤติกรรมผู้นำ (Dimension)	ผลิตผล (Outcomes) ที่คาดหวัง
ด้านทำให้ครูผูกพันต่อการเปลี่ยนแปลง (Building teacher' commitment to change) • เป้าหมายส่วนตัว • ความเชื่อในขีดความสามารถ • ความเชื่อในบริบทแวดล้อม • มีกระบวนการกระตุ้นด้านอารมณ์	สิ่งต่อไปนี้มีอิทธิพลให้ความผูกพันของครูสูงขึ้น - การกำหนดทิศทางของผู้นำ - การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม - การสร้างฉันทามติต่อเป้าหมายของโรงเรียน - การแสดงความคาดหวังของการปฏิบัติงานสูง
ด้านการสร้างเงื่อนไขให้ครูออกงามทางความรู้และทักษะวิชาชีพ (Creating the conditions for growth in teachers' professional knowledge and skill) • พัฒนาขีดความสามารถของครูรายบุคคล	- ความเป็นสัญลักษณ์ (Symbolic) ซึ่งเป็นจุดเด่นอย่างหนึ่งของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพนั้น ยังไม่พบว่ามีผลโดยตรงต่อการปรับปรุงของโรงเรียนแต่อย่างใด โดยครูมองเรื่องนี้ว่าไม่ใช่ประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ - การใช้เทคนิคการแลกเปลี่ยน (Transaction) เพื่อเป็นเครื่องมือจูงใจการทำงานของครูเพื่อสนับสนุนความเป็น ผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ

(ต่อแผนภาพ)

มิติพฤติกรรมผู้นำ (Dimension)	ผลิตผล (Outcomes) ที่คาดหวัง
ด้านภาวะผู้นำสำหรับองค์การแห่งการเรียนรู้ (Leadership for learning organization) • การเรียนรู้เป็นทีม (Team learning) • การเรียนรู้ทั้งโรงเรียน (Whole school learning)	- ภาวะผู้นำส่งผลอย่างสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศและเงื่อนไขของทั้งการเรียนรู้เป็นทีม และการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน - ผู้นำสามารถสร้างโอกาสและเป็นผู้กำหนดวิธีการที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การกำหนดพันธกิจ (Mission) วัฒนธรรม (Culture) โครงสร้างและทรัพยากร (Structure and resources)
ด้านการรักษาดุลยภาพเชิงอารมณ์ (Maintaining the emotional balance) • ช่วยป้องกันการเกิดภาวะเครียด (Strss) และภาวะไฟไหมดเชื้อ (Burnout) ของครู	- ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถเป็นทั้งผู้สร้างภาวะไฟไหมดเชื้อขึ้น และเป็นผู้บรรเทาภาวะดังกล่าวให้แก่ครู - ภาวะผู้นำส่งผลกระทบทางอ้อมต่อภาวะไฟไหมดเชื้อของครูโดยผ่านองค์ประกอบต่าง ๆ ขององค์การภายใต้การใช้ภาวะผู้นำของ ครูใหญ่

ที่มา : Leithwood , K, et al, Changing leadership for Changing Times, (Philadephia : Open University Press), ๑๙๙๙. แหล่งที่มา <http://www.gotoknow.org/blog/punyachaipreeda/๓๙๕๘๖๔?page=๑> (๑๐มิถุนายน ๒๕๕๔).

แผนภาพที่ ๒.๒ แสดงระบบการบริหารโดยรวม

ธีระ รุญเจริญ ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีการบริหารที่ใช้โรงเรียนฐาน (SBM : School Based Management) ประกอบด้วยเกณฑ์ต่อไปนี้.

การเป็นผู้นำทางวิชาการ การอนุมัติการจัดทำหลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์การศึกษา การวัดและประเมินผลของสถานศึกษา อนุมัติ จัดพิมพ์เผยแพร่ หนังสือ แบบเรียน ที่เกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำหรือพัฒนาขึ้น อนุมัติแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและ

วัฒนธรรม ประจำปีของสถานศึกษากำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา กำหนดนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา^{๖๓}

สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา เป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่จะต้องทำเป็นกระบวนการ โดยกลุ่มบุคคลต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นั่นก็คือการพัฒนา สมาชิกหรือผู้รับบริการทางการศึกษา ให้เป็นผู้มีคุณภาพที่สังคมต้องการ และเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องสามารถนำองค์กรให้อยู่รอด ต้องกำหนดแผนงาน วิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ โดยพึงพึงงบประมาณจากรัฐที่มีไม่มากนักด้วยความประหยัด ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า ทั้งคน เงิน เวลาและทรัพย์สินอย่างอื่น เพราะถ้าระบบบริหารภายในสถานศึกษาไม่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นๆ ของหน่วยงานได้ ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษา จึงขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ

๒.๒.๑ การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่มีความสำคัญมากและเป็นหัวใจของการบริหาร โรงเรียนส่วนงานอื่นๆ เป็นส่วนส่งเสริมให้งานวิชาการมีคุณภาพ และช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ งานวิชาการ เพราะงานวิชาการเกี่ยวข้องกับงานทุกฝ่ายในโรงเรียน จุดมุ่งหมายของงาน วิชาการคือ การพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ เป็นคนดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ได้อย่างมีความสุข สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตตามอัตภาพ เป็นพลเมืองดีของ สังคมนอกจากนั้นงานวิชาการยังจะช่วยปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนในโรงเรียน ให้ ประสพผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน ในเรื่อง การ ดำเนินงานวิชาการ ได้มีผู้ให้ความหมายของการดำเนินงานวิชาการไว้หลายทัศนะ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ความหมายของงาน วิชาการว่า หมายถึง การจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียน การ สอน ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และความสำคัญของงาน วิชาการว่าเป็นหัวใจการปฏิบัติงานในโรงเรียน ส่วนงานอื่นเป็นงานที่สนับสนุนให้งานวิชาการ ประสพความสำเร็จ^{๖๔}

^{๖๓} ธีระ รุญเจริญ ศาสตราจารย์, “การมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา”, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา), ๒๕๔๗, หน้า ๑๔

^{๖๔} สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๑), หน้า ๘๕.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษา
มาตรา ๒๔ ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ
มีดังต่อไปนี้

๑. การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ๒. ฝึกทักษะกระบวนการคิด ๓. การจัดกิจกรรม
ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ๔. การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสาน ๕. ส่งเสริม
สนับสนุนให้ผู้สอนกระบวนการเรียนรู้^{๖๕}

สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้กำหนดมาตรฐานงานวิชาการ
(๗ การกิจ ๒๘ ตัวชี้วัด)ดังนี้ ๑ การวางแผนงานวิชาการ ๒ การบริหารงานวิชาการ ๓ การจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน ๔ การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ๕ การวัดผลและ
ประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ๖ การแนะแนวการศึกษา ๗ การประเมินผลการ
ดำเนินงานวิชาการ^{๖๖}

กมล ภูประเสริฐ ได้กล่าวถึง กระบวนการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน หมายถึง
การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของ
โรงเรียนประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วนคือ

ส่วนที่ ๑. การวางแผนพัฒนา คือ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการวางแผนที่มี
พื้นฐานมาจากสภาพที่เป็นปัญหา หรือความต้องการที่จะพัฒนางาน และกำลังงบประมาณใน
ขั้นตอนนี้ประกอบด้วยงานต่อไปนี้การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดภารกิจ หรือพันธกิจ การ
กำหนดจุดมุ่งหมายการกำหนดกลยุทธ์ การกำหนดแผนงาน/โครงการ

ส่วนที่ ๒. การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในขั้นตอนนี้
ประกอบด้วยงานต่อไปนี้ การจัดองค์กรหรือจัดบุคลากรเข้ารับผิดชอบงาน ได้แก่ การกำหนด
หัวหน้างาน/หัวหน้าโครงการ ผู้ดำเนินงาน และภารกิจของผู้รับผิดชอบ คือ การสั่งการหรือ
มอบหมายงาน การควบคุมงาน การติดตามกำกับ การประสานงาน การนิเทศงาน

ส่วนที่ ๓.. การประเมินผลการปฏิบัติตามแผน เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงาน
สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ประกอบด้วยงานดังต่อไปนี้ คือ การประเมินระหว่าง
การดำเนินงาน การประเมินเมื่อสิ้นสุดงาน การรายงาน^{๖๗}

^{๖๕} คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, รายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนที่จัด
การศึกษาพิเศษ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๘), หน้า ๑๓๓.

^{๖๖} สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา,
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ,
๒๕๕๒), หน้า ๕.

^{๖๗} กมล ภูประเสริฐ, การบริหารวิชาการในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัทเมธี
ทิพย์ จำกัด, ๒๕๔๕), หน้า ๗-๘.

กังวล เทียนกัณฑ์เทศน์ ได้กล่าวถึง การประเมินผลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการว่า คือ กระบวนการประเมินค่าขั้นสุดท้ายว่า วัตถุประสงค์ของการศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์เพียงไร ทั้งนี้ โดยการพิจารณาผลที่ได้จากผลของการวัด และส่วนประกอบอื่นๆ เพื่อการประเมินค่าที่เหมาะสม การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกัน เพราะการวัดเป็นไปเพื่อการประเมินค่าดีเลวเก่งอ่อนเพียงใด สิ่งใดบ้างที่ต้องแก้ไข ปรับปรุงพัฒนา ถ้าเป็นผลของการเรียนรู้ก็ต้องเทียบกับวัตถุประสงค์ว่า การเรียนรู้นั้นบรรลุวัตถุประสงค์ สอนซ่อมเสริมหรือเรียนซ้ำ ผ่าน ไม่ผ่านไม่เลื่อนชั้น การวัดผลจึงเป็นไปเพื่อการประเมินผล^{๒๔}

ชาลี มณีศรี ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนคือ ความร่วมมือกันของบุคลากรภายในโรงเรียนเพื่อปรับปรุงแก้ไขพัฒนาครูให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เหตุผลและความจำเป็นในการจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน มีดังนี้

๑. การนิเทศไม่ทั่วถึง และการนิเทศไม่มีคุณภาพ ประการแรกอาศัยการนิเทศจากภายนอกเมื่อขยายโรงเรียนเพิ่ม ครูเพิ่ม การนิเทศภายนอกทำไม่ทั่วถึง จึงจำเป็นต้องมีการนิเทศภายใน

๒. ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ครูดีมิใช่ผู้สอนดี มีความรู้ดี การประพฤติดีเท่านั้น หากแต่ยังต้องบริหารเวลาเพื่อสังคม ชุมชน พัฒนาบุคลากรโรงเรียน โดยไม่หวังพึ่ง ไม่รอคอยพัฒนานิเทศตนเอง

๓. การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยประสานการนิเทศภายนอกและภายใน นิเทศให้โรงเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิจัย

๔. จัดปรับปรุงงานวิชาการซึ่งแต่ละโรงเรียนมีสภาพข้อจำกัดไม่เหมือนกัน การที่คนภายในรู้เรื่องดีที่สุดกว่าคนภายนอก จะทำให้การพัฒนาการนิเทศภายในเป็นไปได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๕. การยอมรับ บุคคลที่จะเป็นผู้นำหรือหัวหน้าคนจะต้องให้ผู้อื่นยอมรับ แม้ในการแต่งตั้งหัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้าหมวด ควรคำนึงค่า คุณลักษณะด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมความประพฤติเป็นแบบอย่าง เป็นครูของครู การยอมรับนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินการนิเทศภายใน

๖. ปัญหาเกิดจากตัวเร่งที่สำคัญ เช่น ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ สภาพการสอนที่เปลี่ยนไปสื่ออุปกรณ์การสอน การประเมินและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนความจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศภายในนอกจากแก้ไขปัญหาการนิเทศภายนอกไม่เพียงพอ ยังสืบเนื่องจากสภาพการเรียนการสอนที่ต้องเปลี่ยนไป การใช้สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้บรรลุผลการนิเทศภายในจะต้องเตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากรทั้งผู้รับการนิเทศ ผู้นิเทศ วิธีการนิเทศ เครื่องมือการนิเทศ นอกจากนั้นจะต้องเลือกกิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน

^{๒๔} กังวล เทียนกัณฑ์เทศน์, การวัด, การวิเคราะห์ การประเมิน ทางการศึกษาเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, ๒๕๔๐), หน้า ๑๖.

หากไม่สามารถดำเนินการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนด้วยตนเองได้ อาจอาศัยกลุ่มโรงเรียนเป็นศูนย์ดำเนินการส่วนขั้นตอนการจัดระบบการนิเทศภายในโรงเรียนนั้น^{๖๙}

บุญเลิศ เขียนวงศ์ กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารงาน/กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ตามความมุ่งหมายของหลักสูตร^{๗๐}

ปัญญา แก้วกียูร ได้กล่าวให้ความสำคัญของงานวิชาการว่า งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา การดำเนินงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน โดยทั่วไปงานวิชาการจะประกอบด้วย การศึกษาปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดเตรียมการเรียนการสอน การจัดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมการสอน การวัดและประเมินผล การดำเนินงานเกี่ยวกับห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้การนิเทศติดตามผล การวางแผนและการกำหนดวิธีการดำเนินงานทางวิชาการ^{๗๑}

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวถึงงานวิชาการว่าเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดใน โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็น และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร งานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตั้งแต่การกำหนดนโยบายการวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดแบบเรียน และคู่มือครู การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ ๗ ด้าน การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพสถานศึกษา และให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนเป็นหลัก ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพเป็นต้น^{๗๒}

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา การมีส่วนร่วมดำเนินงานวิชาการ เพื่อคุณภาพนักเรียนมีขอบข่ายภารกิจงานวิชาการโรงเรียนนิติบุคคล ๑๒ ด้าน มีแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

^{๖๙} ชารี มณีสรี, การนิเทศการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ศิลปาบรรณาคาร, ๒๕๔๒), หน้า ๒๐๑.

^{๗๐} บุญเลิศ เขียนวงศ์, การบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการศึกษา, (ออนไลน์), < <http://www.moe.go.th/wijai/management.htm> >, (๑๒ เมษายน ๒๕๕๔).

^{๗๑} ปัญญา แก้วกียูร, ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร:ประมวลสาระ, (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, ๒๕๔๕), หน้า ๑๗.

^{๗๒} ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, ๒๕๔๔), หน้า ๑๕๑-๑๖๑.

ของครู แยกรายด้าน ดังนี้ ๑. ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ๒. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ๓. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ๔. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๕. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการศึกษา ๖. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ๗. ด้านการนิเทศการศึกษา ๘. ด้านการแนะแนวการศึกษา ๙. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ๑๐. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ๑๑. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ๑๒. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา^{๗๓}

มานะ ทองรักษ์ ได้กล่าวว่า งานวิชาการของโรงเรียน คือ การเรียนการสอนแล้วจะทำให้มองเห็นได้ง่ายขึ้นว่า งานวิชาการที่ผู้บริหารงานโรงเรียนประถมศึกษารับผิดชอบอยู่นั้นมีอะไรบ้าง โดยขอให้นึกถึงกระบวนการหรือขั้นตอนของการเรียนการสอนซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑. งานด้านหลักสูตร ได้แก่ งานอธิบาย ชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดหาเอกสารหลักสูตร เช่น ตัวหลักสูตร การวัดผล เป็นต้น

๒. งานจัดการทำแผนการสอนและกำหนดการสอน เป็นขั้นตอนที่นำเอาหลักสูตรมาจัดทำเป็นแผนการสอน และกำหนดการสอนเพื่อให้พร้อมที่จะทำการสอนในแต่ละกลุ่มและแต่ละระดับชั้น รวมทั้งการจัดตารางสอน การจัดคนเข้าสอน

๓. งานการสอน ได้แก่ การจัดทำกิจกรรม ประสพการณ์ในด้านการเรียนการสอน การดำเนิน การสอน

๔. การจัดหาสื่อการสอน เป็นงานเกี่ยวกับการเตรียมพร้อม การหา การใช้ และการบำรุงดูแลรักษา และซ่อมแซมสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน โดยพิจารณาทั้งในด้านของการใช้งานวิธีการ การจัดหา และแหล่งของสื่อ

๕. งานประเมินผล เป็นการประเมินผลทั้งด้านการเรียนการสอน ทั้งในส่วนของการปรับปรุง และตัดสินผลการเรียน

๖. งานนิเทศการสอน เป็นหน้าที่หลักประการหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องทำการนิเทศการสอนของครูซึ่งอาจจะทำการนิเทศเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคลก็ได้^{๗๔}

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชส์ กล่าวว่าวิชาการดี มีผลงานเด่น ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

^{๗๓} ธารสาร บัลลังก์ปัทมา, การมีส่วนร่วม : ดำเนินงานวิชาการ, (ออนไลน์), แหล่งที่มา : thecityedu.th@gmail.com, (๙ ธันวาคม ๒๕๕๓).

^{๗๔} มานะ ทองรักษ์, การบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ธารอักษร จำกัด, ๒๕๔๙), หน้า ๒๓.

ทั้งทางด้านสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และทักษะต่าง ๆ อันเป็นประสบการณ์ที่ผ่านเข้าไปในการรับรู้ของผู้เรียน^{๗๕}

อุทัย บุญประเสริฐ ที่ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารงานโรงเรียนในการบริหารหลักสูตรทางวิชาการ สู่ความเป็นเลิศ ก็คือ

๑. ต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่ ให้ทราบเกี่ยวกับสาระสำคัญของหลักสูตรอย่างแน่ชัด ในเรื่องของหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง แนวทางดำเนินการประมวลประสบการณ์เวลาเรียน การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล รวมทั้งเอกสารหลักสูตรชนิดต่าง ๆ

๒. ต้องเป็นผู้นำในการนำหลักสูตรไปใช้ จัดประชุมเพื่อวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ดูแลการดำเนินการ ประสานงานการดำเนินการใช้หลักสูตร ติดตามผลการปฏิบัติ และจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร

๓. จัดหาหลักสูตรเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร แนวการสอน คู่มือครู หนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม คู่มือประเมินผล และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น

๔. เตรียมครูให้พร้อมที่จะใช้หลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่อบรมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรให้สัมฤทธิ์ผล ตามที่หลักสูตรกำหนด

๕. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ผู้ปกครองทราบและเข้าใจ เพื่อจะมีส่วนช่วยส่งเสริมให้การใช้หลักสูตรเกิดผลในเด็กมากยิ่งขึ้น

๖. จัดครูเข้าสอนให้ตรงกับความรู้ความสามารถ และให้จัดทำแผนการสอน ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปได้อย่างสะดวกและราบรื่น

๗. ส่งเสริมและมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เหมาะสม เช่น การจัดตั้งชุมนุม หรือชมรมวิชาการต่างๆ

๘. จัดการด้านการบริการ การใช้หลักสูตรแก่ครูในโรงเรียน โดยจัดให้มีฝ่ายบริการหลักสูตร เช่น โสตทัศนศึกษา ห้องสมุด การแนะแนว สนับสนุนการใช้หลักสูตร จัดหาวัสดุและสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนสถานที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น ห้องสมุดห้องวิชาการต่างๆ สนามกีฬา แปลงเกษตร ฯลฯ ให้เหมาะสม

๙. นิเทศและติดตามการใช้หลักสูตร โดยการเยี่ยมและสังเกตการณ์สอนเป็นครั้งคราวเพื่อจะได้ทราบปัญหา จะได้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือตามที่ครูต้องการ เพื่อส่งเสริมให้ครูใช้หลักสูตรให้ถูกต้อง^{๗๖}

^{๗๕}วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์, การพัฒนาหลักสูตร สานต่อที่ท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เซ็นเตอร์ ดิสคัฟเวอรี จำกัด, ๒๕๔๒), หน้า ๔๘.

^{๗๖}อุทัย บุญประเสริฐ, หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการโรงเรียน, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐), หน้า ๓๘.

ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ คือ การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา หรือโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน มีความรู้ มีคุณธรรม สามารถประกอบสัมมาอาชีพ ดำรงตนเป็นพลเมืองดี ช่วยกันพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพที่สุดแก่ผู้เรียน และมีประสิทธิผลก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

๒.๓.๒ การบริหารงานบุคลากร

การบริหารบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการในเรื่องการเรียนการสอน การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเป็นการช่วยส่งเสริมงานวิชาการให้มีคุณภาพ และการดำเนินงานด้านอื่นๆ ในสถานศึกษาเป็นศูนย์กลางหรือตัวกระตุ้นที่ทำให้กิจกรรมของสถานศึกษาดำเนินไปได้ มีบทบาทต่อกิจกรรมหรือการดำเนินงานภารกิจของสถานศึกษา ด้านปริมาณและคุณภาพ ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และเป็นคนดี

กิริติ ยศยิ่งยง ที่กล่าวว่า ทรัพยากรมนุษย์จะต้องประกอบไปด้วย คนที่มีคุณภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาคน สร้างสรรค์ความเจริญ ก้าวหน้าแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคม เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่างๆ ตลอดทั้งชีวิต เริ่มจากวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถต่างๆ ทั้งการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมพลังสร้างสรรค์พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้^{๗๗}

กลุ่มนักคิดในสหรัฐอเมริกา มีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญจาก ๒ สำนักคือ

๑. ตัวแบบการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์กลุ่มฮาร์วาร์ด (The Harvard Model) หรือเรียกว่ากลุ่มแนวคิดแบบ "มนุษยนิยมเชิงพัฒนาการ" (Developmental Humanism) เป็นแนวคิดกระแสหลักที่ทรงอิทธิพลและแพร่หลายที่สุด มีรากฐานทางความคิดมาจากสำนักคิด "มนุษยสัมพันธ์" ซึ่งมีจุดเน้นทางความคิดอยู่ที่เรื่องของการสื่อสารในองค์กร การสร้างทีมเวิร์ก และการใช้ความสามารถของแต่ละบุคคล ให้เกิดอรรถประโยชน์สูงสุด กล่าวโดยสรุปสำหรับแนวคิดของสำนักนี้แล้ว การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์จะให้ความสำคัญกับเรื่องของการสร้างสัมพันธภาพของคนในองค์กร เพราะการที่จะทำให้องค์กรมีผลประกอบการที่ดีขึ้น องค์กรจะต้องสามารถตอบสนองความต้องการ ของบุคลากรในองค์กรให้เหมาะสม และเมื่อบุคลากร

^{๗๗} กิริติ ยศยิ่งยง, การวางแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทมิสเตอร์ก๊อบบี้ประเทศไทย จำกัด, ๒๕๔๘), หน้า ๑.

ได้รับการตอบสนองที่ดี ก็จะเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทำให้องค์กรเกิดภาวะอยู่ดีมีสุขทางสังคม ขึ้นภายในองค์กร อันจะนำไปสู่คุณภาพและปริมาณงานที่ดีขึ้น

๒. ตัวแบบการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สำนักมิชิแกน (The Michigan School) หรือเรียกอีกนามหนึ่งว่าเป็นแนวคิดแบบ "บริหารจัดการนิยม" (Managerialism) กล่าวคือ เป็นกลุ่มที่เน้นเรื่องของการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ที่ต้องมองคือ การจัดการทรัพยากรมนุษย์จากมุมมองของฝ่ายจัดการ ธรรมชาติของฝ่ายจัดการคือ การให้ความสำคัญอันดับแรกทีผลประโยชน์ตอบแทนที่องค์กรจะได้รับ โดยที่เรื่องของคน และการบริหารจัดการคนเป็นเครื่องมือ ในการที่จะทำให้บรรลุสู่เป้าหมายเช่นนั้นขององค์กร ดังนั้นจึงมีผู้เรียกแนวคิดด้านการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ของสำนักคิดนี้ว่า เป็นพวก "อรรถประโยชน์-กลไกนิยม" (Utilitarian-Instrumentalism) คือมองผลประโยชน์หรือผลประโยชน์ประกอบขององค์กรเป็นหลัก โดยมีการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์เป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนองค์กรให้ไปสู่ผลประโยชน์ที่เป็นเลิศ^{๗๘}

ณัฐพันธ์ เขจรพันธ์ ได้กล่าวว่า การวางแผนบุคลากรคือกระบวนการที่ใช้การคาดการณ์ความต้องการด้านบุคลากรขององค์กร อันจะส่งผลถึงการกำหนดวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรและการตอบสนองต่อปัจจัยแวดล้อมตั้งแต่ก่อนบุคลากรเข้าร่วมองค์กร ขณะปฏิบัติงานอยู่ในองค์กร จนกระทั่งพ้นจากองค์กร เพื่อให้องค์กรใช้เป็นแนวทางปฏิบัติและเป็นหลักประกันว่าองค์กรจะมีบุคลากรที่มีคุณภาพเพียงพออยู่เสมอตลอดจนเพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่เหมาะสมสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยมีเป้าหมายสำคัญที่ประสิทธิภาพ ความมั่นคง และการเจริญเติบโตขององค์กร บุคลากร และสังคม การวางแผนบุคลากรจะประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญดังต่อไปนี้

๑. การวางแผนบุคลากรเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีผู้มีหน้าที่วางแผนด้านบุคลากรต้องทำการเก็บข้อมูล ศึกษาวิเคราะห์ วางแนวทางปฏิบัติ ตรวจสอบปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมอยู่ตลอดเวลา มิใช่การกระทำที่มีลักษณะแบบครั้งต่อครั้งหรือเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น

๒. การคาดการณ์ การวางแผนบุคลากรต้องมีการคาดการณ์ไปในอนาคตถึงความต้อง การด้านบุคลากรขององค์กรว่ามีแนวโน้มหรือทิศทางที่จะออกมาในลักษณะในมหภาคและระดับจุลภาค ตลอดจนมีความสามารถทำการพยากรณ์สถานการณ์ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่สุด ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานด้านทรัพยากรมนุษย์เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

^{๗๘} สมบัติ กุสุมาวลี, บริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์, ประชาชาติธุรกิจ, (๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๗) : ๖.

๓. วิธีปฏิบัติ เมื่อมีการคาดการณ์ถึงสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้าแล้ว นักบริหารบุคลากรจะต้องกำหนดวิธีการปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางให้แต่ละกิจกรรมด้านบุคลากร ตั้งแต่การสรรหา การคัดเลือก การฝึกอบรม การธำรงรักษา ตลอดจนถึงการเกษียณอายุของบุคลากร เพื่อให้สามารถดำเนินการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรและกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างเหมาะสม

๔. องค์กรและบุคลากร นักบริหารที่มีความสามารถจะต้องสร้างและรักษาสมดุลของบุคลากรภายในองค์กรให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมอยู่ตลอดเวลา การวางแผนบุคลากรจะเป็นเครื่องมือและแนวทางสำคัญในการสร้างหลักประกันขององค์กรจะมีบุคลากรที่มีคุณภาพตามที่ต้องการมาร่วมงานในปริมาณที่เหมาะสม โดยไม่เกิดสภาวะบุคลากรล้นงานหรือขาดแคลนแรงงานเกิดขึ้น^{๗๙}

พะยอม วงศ์สารศรี กล่าวไว้ว่า กระบวนการคัดเลือก ๑.การต้อนรับผู้สมัคร (Primary Reception of Application) ๒.การทดสอบ (Employment Test) ๓.การสัมภาษณ์ (Selection Interview) ๔. การตรวจสอบภูมิหลัง (Reference and Background Check) ๕.การตรวจสุขภาพ (Medical Evaluation) ๖.การประชุมปรึกษาพิจารณา (Conference) ๗.การทดลองทำงาน (Realistic job Previews) ๘.การตัดสินใจจ้าง (Hiring Decision)^{๘๐}

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้กล่าวสรุป สาระสำคัญของการบริหารงานบุคคลได้ ดังนี้

๑. การบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพื่อใช้คนให้เหมาะสมกับงานตามวัตถุประสงค์ และความต้องการของหน่วยงาน

๒. การบริหารงานบุคคล มีขอบข่ายกว้างขวางครอบคลุมตั้งแต่การแสวงหาและการคัดเลือกสรรบุคคลกรเข้าหน่วยงาน จนกระทั่งพ้นจากการปฏิบัติงาน

๓. พิจารณาในแง่กระบวนการ การบริหารงานบุคคลจึงเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกันเป็นลูกโซ่ ตั้งแต่การวางแผนนโยบาย การกำหนดแผนและความต้องการด้านบุคลากร การสรรหา การเลือกสรร การพัฒนา การกำหนดสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล การประเมินผล^{๘๑}

สมคิด บางโม ให้ความหมายของงานการบริหารงานบุคคลไว้ว่า หมายถึงการบริหาร ใน ด้านที่เกี่ยวกับตัวบุคคลผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้คนให้เกิด

^{๗๙} ณีฐพันธ์ เชจรพันธ์, การจัดการทรัพยากรมนุษย์, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๕๐), หน้า ๙.

^{๘๐} พะยอม วงศ์สารศรี, การบริหารงานบุคคล, (กรุงเทพมหานคร : พรานนกการพิมพ์, ๒๕๔๕), หน้า ๑๔๕.

^{๘๑} มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน, (สุโขทัยธรรมมาธิราช, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐), หน้า ๙.

ประโยชน์ เต็มที่ เพื่อรักษากำลังแรงงาน บำรุงส่งเสริมสมรรถภาพและกำลังใจผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์^{๕๒}

กระบวนการในการบริหารงานบุคคลโดยทั่วไปมี ๗ ขั้นตอน คือการวางแผนกำลังคน และกำหนดเงินเดือน การแสวงหา การบำรุงรักษาการประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาบุคคลและการให้พ้นจากงาน และการจัดสวัสดิการ ซึ่งงานการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน โดยทั่วไปมีดังนี้ การปฐมนิเทศ การควบคุมการทดลองปฏิบัติราชการ การโอนย้าย การจัดทำทะเบียนประวัติ การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพิจารณาความดีความชอบ การพัฒนาบุคคล การจัดสวัสดิการ และการให้ออกจากงาน^{๕๓}

สมาน รังสิโยภุชญ์ กล่าวว่าขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลากร โดยทั่วๆ ไปควรประกอบด้วย ๑.การวางแผนนโยบาย ๒.การออกกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับตัวบุคคล ๓.การวางแผนกำลังคน ๔.การกำหนดตำแหน่ง ๕.การกำหนดเงินเดือน ๖.การสรรหาบุคคล ๗.การบรรจุและแต่งตั้ง ๘.การจัดทำทะเบียนประวัติ ๙.การพัฒนาบุคคล ๑๐.การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการพิจารณาความดี ความชอบ ๑๑.วินัยและการดำเนินการตามระเบียบวินัย ๑๒.การจัดสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล ๑๓.การให้ออกจากงาน ๑๔.บำเหน็จบำนาญ^{๕๔}

สมคิด บางโม กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กรรมวิธีต่างๆ ที่มุ่งจะเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานหนึ่งสามารถปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น^{๕๕}

เสนาะ ดิยาวัว ที่กล่าวไว้ว่าหน้าที่ของผู้บริหารงานบุคคลแบ่งออกได้เป็น ๒ ส่วนคือ คน งาน ซึ่งสรุปออกเป็น ๔ ลักษณะคือ

๑. หน้าที่เกี่ยวกับองค์การ ๑.กำหนดนโยบายทางด้านงานบุคคล ๒.ให้คำแนะนำ ๓.การให้บริการ ๔.การควบคุม การประเมินผล

๒. หน้าที่เกี่ยวกับบุคคล ๑.การวางแผนทางด้านกำลังคน ๒.การจ้างงาน.๓.การโยกย้ายเลื่อนตำแหน่งและให้ออกจากหน้าที่ ๔.การอบรมและพัฒนา ๕.การบริหารค่าตอบแทน

^{๕๒} สมคิด บางโม, การบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๔), หน้า ๑๖๒ - ๑๗๔.

^{๕๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๕.

^{๕๔} สมาน รังสิโยภุชญ์, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล, พิมพ์ครั้งที่ ๑๗, (กรุงเทพมหานคร : จัดพิมพ์โดยสวัสดิการสำนักงาน, ๒๕๔๐), หน้า ๒.

^{๕๕} สมคิด บางโม, องค์การและการจัดการ, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์, ๒๕๔๐), หน้า ๑๗๐.

๖.สุขภาพและความปลอดภัย ๗.ประโยชน์และบริการพนักงาน ๘.การรักษาระเบียบวินัย ๙.แรงงาน ๑๐.การวางแผนจัดองค์การ ๑๑.การวิจัยงานบุคคล^{๕๖}

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ การจัดหาบุคคล หมายถึง การคัดเลือกการบรรจุตำแหน่งงานต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับโครงสร้างองค์กร โดยที่องค์กรจะต้องมีการวางแผนกำลังคนที่ต้องการของแต่ละแผนก จากนั้นจะมีการรับสมัครคัดเลือก รวมถึงการแต่งตั้ง การประเมินผล การเลือกตำแหน่งและการให้รางวัล โดยการจัดหาบุคลากรจะต้องสอดคล้องกับโครงสร้างบทบาท และตำแหน่งขององค์กร^{๕๗}

สรุปว่า การบริหารงานบุคลากร เป็นกระบวนการจัดการที่เกี่ยวกับบุคคล เพื่อจัดสรรให้ได้ซึ่งคนดี มีความรู้ความสามารถและเหมาะสมกับงานขององค์กร การเข้ามาปฏิบัติงานให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยองค์กรจะต้องสร้างกระบวนการให้สามารถดึงดูด ชำรงรักษา และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และมีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรให้นานที่สุด เพื่อการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามความมุ่งหมายที่องค์กรกำหนดไว้

๒.๓.๓ การบริหารงานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียน เป็นงานพัฒนาเชิงระบบ เพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ และด้านคุณภาพ ที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และผู้นำเพื่อยุทธประโยชน์ พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพ มีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ เติบโตเต็มความรู้ ความชำนาญ และพัฒนาตนเอง เป็นต้น

พระราชกฤษฎีกาเบกษา ได้กล่าวถึง บทบัญญัติในหมวด ๔ มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดให้ครูจะต้องปฏิรูปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

๑. การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

๒. การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

๓. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

^{๕๖} เสนาะ ดีเยาว์, การบริหารงานบุคคล, พิมพ์ครั้งที่ ๑๒, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๓), หน้า ๒๓-๒๗.

^{๕๗} ศิริวรรณ เสรีรัตน์, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : วีระฟิล์มและโซเท็กซ์, ๒๕๔๓), หน้า ๓๔๕.

๔. การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วน สมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

๕. การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมสื่อการเรียน และหน้าที่ผู้บริหารอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมๆ กันจากสื่อการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

๖. การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับ บิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้น การที่จะพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวแล้ว จึงเป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องร่วมมือกันโดยเจตนาอย่างยิ่ง ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดครูมากที่สุด รู้จักครูมากที่สุดนอกจากมีหน้าที่ จะต้องส่งเสริมและพัฒนาครู ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามแนวทางที่กำหนดในพระราชบัญญัติแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาครูให้มีความรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีประกอบการสอน ด้านการวัดผล และการประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงของนักเรียน^{๔๔}

กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๔๔ ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ พอสรุปได้ดังนี้ ๑.การวางแผนงานปกครองนักเรียน ๒.การบริหารงานปกครองนักเรียน ๓.การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรมจริยธรรม ๔.การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ๕.การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ๖.การประเมินผลงานปกครองนักเรียน^{๔๕}

นพพงษ์ บุญจิตราคูล ได้จัดหัวข้อใหญ่ๆ ของการบริหารงานโรงเรียน ไว้ดังนี้ ๑. การสำรวจนักเรียนที่มีอายุในเกณฑ์บังคับเรียกว่า สำนะโนนักเรียน ๒.การรับเด็กเข้าเรียน ๓. การลงทะเบียนนักเรียน ๔.การแบ่งกลุ่มชั้นเรียน ๕.การปฐมนิเทศ ๖.การจัดให้ทุนการศึกษา ๗. การจัดกิจกรรมนักเรียนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร ๘.การจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ เช่น บริการเรื่องอาหารกลางวันบริการสุขภาพอนามัย บริการหอพัก บริการให้คำปรึกษาหารือหรือแนะแนวบริการให้ทำงานเพื่อหารายได้พิเศษและบริการสอนซ่อมเสริม ๙.การรักษาวินัยและ

^{๔๔} พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, พระราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ ๑๑๖, ตอนที่ ๗๔ พ.ศ. ๒๕๔๒, หน้า ก.

^{๔๕} กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๑), หน้า ๑๐-๑๓.

ความประพฤติของนักเรียน ๑๐.การทำให้เป็นสะสมเก็บรักษานและประวัติของนักเรียน ๑๑.การวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จไปแล้ว^{๙๐}

พิชัย เสงี่ยมจิตต์ ได้กล่าวว่า กรมวิชาการกระทรวงศึกษา ได้กำหนดมาตรการด้านส่งเสริมภารกิจของโรงเรียน ด้านนักเรียน แยกออกเป็น ๓ ประการ ด้วยกัน

๑. การอบรมส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ประพฤติตนอยู่ในข้อบังคับของโรงเรียนและสังคม หรือเรียกว่า การปกครองนักเรียน

๒. กิจกรรมนักเรียน ส่งเสริมให้เรียนได้จัดกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรม ตามระเบียบข้อบังคับหรือกิจกรรมอื่น ได้แก่ กิจกรรมตามข้อบังคับของหลักสูตร กิจกรรมของชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

๓) การจัดบริการและสวัสดิการแก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนคล้ายบ้านหลังที่สอง และเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เช่น การบริการแนะแนว การบริการสุขภาพอนามัย การบริการอาหาร การบริการความปลอดภัย การบริการประโยชน์และโทรศัพท์ เป็นต้น^{๙๑}

วิจิตร วรุตร (ธีระกุล) บางกูร และสุพิชญา ธีระกุล ได้นำเสนอหลักการบริหารกิจกรรมนักเรียนไว้ดังต่อไปนี้ ๑.กิจกรรมทุกประเภท ต้องอยู่ในความควบคุมดูแลของครูและผู้บริหารอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันความเสียหาย ๒.ต้องมีจุดประสงค์ที่จะส่งเสริมบริการด้านกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียน ๓.จำนวนชนิด ประเภทของกิจกรรมควรให้ได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียนและความต้องการของนักเรียน ๔.ต้องมีวิธีการจำกัดจำนวนกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ ๕.ควรเลือกกิจกรรมคุณภาพ ๖.ครูและนักเรียนทุกคนมีสิทธิ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนที่จัดขึ้น ๗.ต้องสอดคล้องกับเวลา สถานที่ และภาวะเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงเสมอ ๘.กิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก ๙.พยายามหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรม ๑๐.หากมีเรื่องเงินทองเข้ามาเกี่ยวข้อง จะต้องแสดงรายรับรายจ่ายให้ละเอียด^{๙๒}

สุวิทย์ มูลคำ และอรรถัย มูลคำ ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนไว้ว่า กิจกรรมและการทำงานอันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนครบทุกด้านโดยจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย การที่ผู้สอนจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายได้นั้น ผู้สอนจะต้องมี

^{๙๐} นพพงษ์ บุญจิตราดุล, หลักการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๕), หน้า ๓๗.

^{๙๑} พิชัย เสงี่ยมจิตต์, การบริหารงานเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา, (อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๔๕), หน้า ๖-๗

^{๙๒} วิจิตร วรุตรบางกูร (ธีระกุล) และสุพิชญา ธีระกุล, การบริหารโรงเรียนและการนิเทศศึกษาเบื้องต้น, (สมุทรปราการ : ชนิษฐ์การพิมพ์, ๒๕๒๓), หน้า ๕๙-๖๐.

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการสอน วิธีการสอนแบบต่างๆ ก่อนจะออกแบบการเรียนรู้ หรือวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีได้^{๕๓}

อรรถนฤมล รัตนกุล ได้กล่าวว่า การฝึกอบรมมีความสำคัญ และจำเป็นในการพัฒนาประชากร และบุคลากร ซึ่งทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหลายประการตามได้ สรุปไว้ดังนี้

๑. การฝึกอบรมช่วยป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น โดยการสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

๒. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว โดยการสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาและฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหานั้นๆ

๓. การฝึกอบรมช่วยประหยัดรายจ่าย เพราะ การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่จัดขึ้น ในระยะเวลาสั้น ภายในงบประมาณจำกัดและได้ผลคุ้มค่าตามวัตถุประสงค์

๔. การฝึกอบรมจัดเป็นกรรมวิธีที่จะช่วยให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติม ประสบการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งอาจจัดในเวลาเรียนตามปกติ หรือในวันหยุดสุดสัปดาห์ก็ได้

๕. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่ก่อให้เกิดความสามัคคี เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน แก้ไขปัญหาร่วมกัน ก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๖. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเชื่อมั่นในงาน กล้าที่จะเผชิญปัญหาและอุปสรรค

๗. การฝึกอบรมเป็นวิธีการที่สนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต^{๕๔}

สรุปได้ว่า งานกิจการนักเรียน คือ การอบรมส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ประพฤติตนอยู่ในข้อบังคับของโรงเรียนและสังคม หรือเรียกว่าการปกครองนักเรียน กิจกรรมนักเรียน ส่งเสริมให้เรียนได้จัดกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรม ตามระเบียบข้อบังคับหรือกิจกรรมอื่น ได้แก่ กิจกรรมตามข้อบังคับของหลักสูตร กิจกรรมของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น เพื่อปรับพฤติกรรม เห็นชอบประกอบตน เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ชีวิตอย่างเข้าใจ และเกิดประโยชน์สูงสุดแห่งการเรียนรู้ที่ดี เพื่อที่จะให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถที่จะไปศึกษาต่อหรือไปประกอบอาชีพให้มีประสิทธิภาพ ต่อไป

^{๕๓} สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, ๒๐ วิธีจัดการเรียนรู้, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, ๒๕๔๖), หน้า ๗-๘.

^{๕๔} อรรถนฤมล รัตนกุล, กระบวนการฝึกอบรมสำหรับการศึกษานอกระบบโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทประชาชนจำกัด, ๒๕๔๐), หน้า ๘.

๒.๓.๔ การบริหารงานธุรการและการเงิน

งานธุรการ การเงิน และพัสดุ จัดว่าเป็นงานที่ต้องปฏิบัติโดยยึดกฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ เงื่อนไขและตามหนังสือสั่งการ เป็นงานที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำ มีการตรวจสอบ การควบคุมกำกับ ติดตามให้เป็นไปตามกำหนดเวลา ซึ่งงานในขอบข่ายของงานธุรการ การเงิน และพัสดุ ได้แก่ งานสารบัญญ งานทะเบียนและรายงาน งานรักษาความปลอดภัย สถานที่ราชการ งานประชาสัมพันธ์ งานการเงิน ซึ่งได้แก่รายรับรายจ่ายของส่วนราชการทั้งที่เป็นเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินรายได้ของแผ่นดิน งานพัสดุ ซึ่งประกอบด้วยงานจัดซื้อจัดจ้าง และควบคุมพัสดุ การตรวจสอบพัสดุประจำปี งานจำหน่ายพัสดุ อย่างรอบครอบและครอบคลุมทั้งระบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่มอบหมาย เพื่อส่งเสริมความสัมฤทธิ์ผลในด้านการบริหาร

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ กล่าวถึงการบริหารงานธุรการว่า เป็นงานบริการและสนับสนุนด้านการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อบริการฝ่ายงาน หรือกลุ่มวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติงานได้ โดยไม่มีอุปสรรคและมีความคล่องตัว ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอน เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขอบข่ายของการบริหารงานธุรการ เช่น การวางแผน และการบริหารงานธุรการ การบริหารงานพัสดุ การบริหารงานการเงินและบัญชี ตลอดจนการบริหารงานทะเบียนสถิติ เป็นต้น^{๔๕}

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับขอบข่ายของงานธุรการที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติ ซึ่งต่างก็เกื้อหนุนกับงานวิชาการซึ่งกันและกันไว้ดังนี้

๑. งานธุรการโรงเรียน ที่ต้องทำ คือ ๑).การจัดการโรงเรียน ได้แก่ การกำหนดเกี่ยวกับการสอนการเรียน และการทำงาน ๒).งานเกี่ยวกับกิจการนักเรียน ได้แก่ บริการข่าวสารเวลามาเรียนของนักเรียนรายงานถึงผู้ปกครอง ระเบียบวินัยของโรงเรียน ๓).งานที่เกี่ยวกับครู คนงาน และภารโรงต่าง ๆ ๔).งานที่เกี่ยวกับหลักสูตร แบบเรียนและอุปกรณ์ ๕).กิจกรรมต่าง ๆ ๖).งานธุรการต่างได้แก่ งานสารบรรณเกี่ยวข้องกับหนังสือ งานงบประมาณการเงิน พัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ๗).การทำสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการบริหารโรงเรียน ได้แก่ วารสาร ประกาศ ทะเบียนครู สมุดลงเวลาทำการ บัญชีจำนวนนักเรียน หลักฐานต่าง ๆ ของโรงเรียน

๒. งานสารบรรณที่ครูใหญ่จะต้องทำ ได้แก่งานร่าง เขียน พิมพ์ จด จำ ทำสำเนา รับบันทึก ย่อเรื่อง สั่งการ ตอบ เก็บเข้าที่ และค้นหา

๓. การเงินโรงเรียน ผู้ที่บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องทราบ ได้แก่ ประเภทของเงินงบประมาณทั้ง ๑๑ หมวดคือ ๑) หมวดเงินเดือน ๒) หมวดค่าจ้างประจำ ๓) หมวดค่าจ้าง

^{๔๕} กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๔๔), หน้า ๓-๑๐.

ชั่วคราว ๔) หมวดค่าจ้างตอบแทน ๕) หมวดค่าใช้สอย ๖) หมวดค่าสาธารณูปโภค ๗) หมวดค่าวัสดุ ๘) หมวดค่าครุภัณฑ์ ๙) หมวดค่าที่ดินและสิ่งของก่อสร้าง ๑๐) หมวดเงินอุดหนุน ๑๑) หมวดค่ารายจ่ายอื่นๆ^{๙๖}

บุญเลิศ เขียนวงศ์ กล่าวถึง การบริหารงานงบประมาณไว้ ๗ ข้อ คือ ๑. การจัดทำ และการเสนอขอขอบเขตประมาณ ๒.การจัดสรรงบประมาณ ๓.การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน ๔.การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อจัดการศึกษา ๕.การบริหารการเงิน ๖.การบริหารบัญชี ๗.การบริหารพัสดุ และสินทรัพย์^{๙๗}

กัญญา สาร ยังให้ข้อคิดเห็นว่างานธุรการโรงเรียนว่า เป็นเรื่องราวต่างๆ ๗ เรื่อง คือ ๑.การจัดการโรงเรียน ๒.กิจการนักเรียน ๓.บุคลากร ๔.หลักสูตรแบบเรียนอุปกรณ์อย่างอื่น ที่เกี่ยวกับการสอน ๕.กิจกรรมต่างๆ ๖.งานธุรการ และ ๗.การบำรุงรักษาประสิทธิภาพของโรงเรียน^{๙๘}

พนัส หันนาคินทร์ ให้หลักการบริหารอาคารสถานที่ไว้ ๓ ประการ คือ ๑.การบำรุงรักษาให้มีสภาพดีอยู่เสมอ ได้แก่ การซ่อมแซม ตรวจสอบ ดูแล และรักษาความสะอาด ๒.การใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า คือ การใช้ห้องต่างๆ และอาคารที่มีอยู่อย่างเต็มที่คุ้มค่าการลงทุน ๓.การตกแต่งบริเวณให้สวยงามกลมกลืนกับธรรมชาติ เป็นการจัดสิ่งแวดล้อมอย่างมีศิลปะและด้วยการวางแผนอย่างรอบคอบ^{๙๙}

หวน พินรุพันธ์ กล่าวถึง การบริหารงานธุรการว่า เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการงานการเงิน วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ งานสารบรรณ งานรักษาพยาบาล และงานบริการต่างๆ เป็นต้น ซึ่งงานเหล่านี้เป็นงานที่สนับสนุนงานวิชาการอย่างมาก เช่น งานวิชาการจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีอาคารสถานที่ มีห้องเรียน มีห้องปฏิบัติการ มีโต๊ะเก้าอี้ มีสื่อการสอนต่างๆ มีงานบริการให้ความสะดวกต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นบทบาทของการบริหารงานธุรการ นั่นเอง^{๑๐๐}

^{๙๖} นพพงษ์ บุญจิตราดุล, หลักการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๕), หน้า ๓๗-๓๘

^{๙๗} บุญเลิศ เขียนวงศ์, การบริหารและการจัดการศึกษา : เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการศึกษา, (ออนไลน์), แหล่งที่มา : < <http://www.moe.go.th/wijai/management.htm> >, (๑๒ เมษายน ๒๕๕๔).

^{๙๘} กัญญา สาร, หน้าที่ของศึกษานิเทศก์จังหวัด, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๓), หน้า ๔๖๐-๔๖๔.

^{๙๙} พนัส หันนาคินทร์, การบริหารบุคลากรในโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร : สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, ๒๕๒๔), หน้า ๒๔๗.

^{๑๐๐} หวน พินรุพันธ์, การบริหารโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๘), หน้า ๙.

สรุปว่า งานธุรการการเงิน คือ การบริหารหน่วยงานการบริการต่างๆ ของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินงานไปตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือที่วางไว้ จึงเปรียบเสมือนส่วนหนึ่งที่คอย ประสานหรือสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดด้วยความราบรื่น เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ งานสารบรรณ งานรักษาพยาบาล และงานบริการต่างๆ ตามนโยบาย อำนาจหน้าที่ และกิจกรรมในหน่วยงาน มีความรู้ระบบงบประมาณเข้าใจระเบียบคลัง วัสดุ การเงินมีความซื่อสัตย์ สุจริตมีความละเอียดรอบคอบ มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล หมั่นตรวจสอบการใช้งบประมาณอยู่เสมอ รายงานการเงินอย่างเป็นระบบ งานธุรการและการเงินของโรงเรียนเป็นงานในหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้บริหารการศึกษาที่จะต้อง ทำเป็นปกติ เพื่อให้การบริหารในภาพรวมดีเด่น เป็นต้น

๒.๓.๕ การบริหารงานอาคารสถานที่

การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง การใช้สถานที่เกิดประโยชน์ให้ได้มากที่สุด การควบคุมดูแล การบำรุงรักษา การให้บริการแก่ชุมชน ควรคำนึงถึงความสะดวก ความคงทน แข็งแรง ความปลอดภัยและสามารถสนองความต้องการอย่างเพียงพอตนเอง และเป็นการให้การสนับสนุน งานด้านอื่นๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริหารด้านอื่นๆ ให้มีคุณลักษณะที่โดดเด่นเห็นชัดไม่ขัดตา พัฒนาง่าย ได้สุขภาพ เป็นลำดับ สืบไป

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแนวทางให้สถานศึกษาได้ใช้หลักพุทธธรรมจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ (ปรโตโมหะ) ที่เป็นกัลยาณมิตรเอื้อในการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ด้วยวิถีวัฒนธรรมแสงปัญญา” ดังนี้ ๑.อวาสสัปปายะ หมายถึง อาคารสถานที่เหมาะสมเพียงพอ ๒.โคจรสัปปายะ หมายถึง แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์ทันสมัย ตรงตามความต้องการ ๓.ภัสสสัปปายะ หมายถึง บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ๔.บุคลสัปปายะ หมายถึง บุคลากรดี เป็นแบบอย่างที่ดี ๕.โภชนสัปปายะ หมายถึง โภชนาการดี ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย ๖.อุตุสัปปายะ หมายถึง อากาศดี โปร่งสบาย ไม่มีมูมอับ ไรฝุ่น ไร้มลภาวะ ๗.อิริยาปถสัปปายะ หมายถึง กิจกรรมทั้งในกับนอกห้องเรียนเหมาะสมกับผู้เรียน^{๑๑๑}

^{๑๑๑} กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๖), หน้า ๑๒.

จันทราณี สงวนนาม ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา กล่าวถึงการบริหารงานอาคารสถานที่ เป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเอาใจใส่ ดูแลรักษา และตกแต่งซ่อมแซม ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า สร้างเสริม บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สะอาดสดชื่น ร่มรื่น สวยงาม แก่บุคลากรทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน ขอบข่ายของการบริหารงานอาคารสถานที่ที่สำคัญ ได้แก่ การจัดสร้าง อาคารสถานที่ การใช้อาคารสถานที่ การบำรุงรักษา การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ เป็นต้น^{๑๐๒}

พนัส หันนาคินทร์ ให้หลักการบริหารอาคารสถานที่ไว้ ๓ ประการ คือ ๑.การบำรุงรักษาให้มีสภาพดีอยู่เสมอ ได้แก่ การซ่อมแซม ตรวจสอบ ตรวจดูแล และรักษาความสะอาด ๒.การใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า คือ การใช้ห้องต่างๆ และอาคารที่มีอยู่อย่างเต็มที่คุ้มค่าการลงทุน ๓. การตกแต่งบริเวณให้สวยงามกลมกลืนกับธรรมชาติ เป็นการจัดสิ่งแวดล้อมอย่างมีศิลปะและด้วยการวางแผนอย่างรอบคอบ^{๑๐๓}

วิรัช ธรรมแสง และคณะ ได้แบ่งงานอาคารสถานที่ออกเป็น ๕ งานคือ ๑.งานจัดอาคารสถานที่ ๒.งานใช้อาคารสถานที่ ๓.งานบำรุงรักษาสถานที่ ๔.งานการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ ๕.งานการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่^{๑๐๔}

สุมิตร คุณากร และคณะ ได้แบ่งงานด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนออกเป็น ๔ ด้าน คือ ๑.อาคารเรียน ๒.ห้องน้ำ ๓.อาคารประกอบและอาคารพิเศษ และ ๔.บริเวณโรงเรียน^{๑๐๕}

สรุปว่า อาคารสถานที่ คือ งานการดูแลอาคารสถานที่ให้มีความสะอาดปลอดภัย มีบรรยากาศที่น่าใช้งาน มีความร่มรื่น สวยงาม เป็นระบบระเบียบ และ ตลอดจนการดูแลรักษา ซ่อมแซมอาคาร ระบบอาคารให้สามารถ ใช้งานได้ตลอดเวลาตามความเหมาะสม หรือ ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งานของอาคารสถานที่นั้นๆ หากขาดการดูแลรักษาซ่อมบำรุงแล้ว อาคารสถานที่ก็จะขาดกิจกรรม ขาดการใช้งานอย่างต่อเนื่องและเป็นอาคารที่ไม่มีมูลค่าเชิง เศรษฐศาสตร์ และสุนทรียศาสตร์เพื่อ การดูแลรักษา ให้อาคารสามารถใช้งานได้ยาวนานที่สุด หรือ ตลอดอายุอาคาร และเพื่อเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามวัตถุประสงค์ของอาคารสถานที่นั้น ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสอดคล้องกับ อาคารสถานที่ ผู้ใช้ สอยอาคาร กิจกรรมองค์กรตลอดจนวัฒนธรรมขององค์กร

^{๑๐๒}จันทราณี สงวนนาม, **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ บัค พอยท์, ๒๕๔๕), หน้า ๑๑.

^{๑๐๓}พนัส หันนาคินทร์, **การบริหารบุคลากรในโรงเรียน**, (กรุงเทพมหานคร : สมาคมผู้บริหาร การศึกษาแห่งประเทศไทย, ๒๕๒๔), หน้า ๒๔๗.

^{๑๐๔}วิรัช ธรรมแสง, **โครงการตำรา**, (พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๓๖), หน้า ๙๕.

^{๑๐๕}สุมิตร คุณากร, **คู่มือการเตรียมตัวเมื่อพ้นรั้วมหาวิทยาลัย**, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๙), หน้า ๑๐๑.

๒.๓.๖ การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน

งานความสัมพันธ์ชุมชนกับโรงเรียนนั้น มุ่งที่จะพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ รู้รัก สามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อกำหนดใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง โดยมุ่งหมายให้ชุมชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาความรู้ และสามารถนำความรู้ ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และชุมชนได้ต่อไปอย่างยั่งยืน

นพพงษ์ บุญจิตราดุล เสนอแนวทาง การจัดงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนไว้ว่า งานประชาสัมพันธ์โรงเรียน จะต้องสร้างความสนใจให้ประชาชนเข้ามาใกล้ชิดกับโรงเรียน งานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งในโครงการของโรงเรียนจะต้องไม่เป็นโครงการ สำเร็จที่ออกมาจากห้องครูใหญ่ แต่เปิดโอกาสให้บุคคลที่เกี่ยวข้องงานโรงเรียนมีส่วนร่วมในการ วางโครงการด้วย งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นงานต่อเนื่อง ไม่ใช่งานแบบกะทันหันเป็นครั้ง คราว ความคิดเห็นหรือคติที่เกิดขึ้นมิได้พัฒนาจากจุดเดียวแต่เป็นการผสมผสานระหว่าง ประสบการณ์ในอดีต ทศนคติในปัจจุบัน และอารมณ์ของแต่ละบุคคล งานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนจะใช้วิธีการในเชิงบวก ทั้งนี้เพราะประชาชนไม่ชอบการขัดแย้ง ควรถือว่าการให้ ข่าวสารที่ผิดพลาดในบางครั้งแก้ไขได้ อย่าให้ข่าวสารเกินความจริงจนเป็นการเพ้อเอหาหนำการ ไม่มีลบลบคมในเป็นนโยบายที่ต้องยึดถือ แสวงหาข้อเท็จจริงโดยปราศจากอคติ มีความสามารถ ในการร้องขอความช่วยเหลือจากชุมชน งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนจะต้องใส่ใจติดต่อกับชุมชน ให้ข่าวสารข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโรงเรียนแก่ชุมชนโดยสม่ำเสมอ และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับ ชุมชนโดยทันที ข่าวสารที่เสนอออกไปจะต้องเข้าใจได้ง่ายถูกต้องตามความเป็นจริงใช้ภาษา ง่ายๆ แต่ประทับใจและใช้สัญลักษณ์ที่เข้าใจได้งานประชาสัมพันธ์ที่สำคัญที่โรงเรียนควรจัดเพื่อ ความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน^{๑๖}

วิจิต นันทสุวรรณ และจำนงค์ แรกพิณิจ ได้นำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการจัดการศึกษาไว้ดังนี้ ๑.รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง การจัดการศึกษา ในลักษณะนี้ เกิดจากความสามารถและความต้องการของคนในชุมชน ที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและตอบสนองความต้องการของสมาชิกในชุมชน โดยยึดหลักให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้โดยไม่มีขีด จำกัดของระยะเวลา สถานที่ เพศ และอายุ เป็นการเปิดโอกาสให้คนได้ เรียนรู้ตามอัธยาศัยที่ แท้จริง ชุมชนได้เข้ามามีบทบาทหลักในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ รูปแบบการ มีส่วนร่วมตามแนวทางนี้ ต้องอาศัยองค์ประกอบ ๓ อย่างที่มีอยู่ในชุมชน ได้แก่ คน ความรู้และ ทรัพยากร โดยมีกระบวนการดำเนินการ คือ ๑.การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ปัญหาชุมชน ๒.หาทาง ออกที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิต ๓.ดำเนินการสร้างกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้แก้ไข ปัญหาที่มีอยู่ ๔.ประเมินผลกิจกรรม โดยการกำหนดเนื้อหาหรือกิจกรรมการเรียนรู้ จะเริ่มจากจุด

^{๑๖} นพพงษ์ บุญจิตราดุล, หลักการบริหารการศึกษา, หน้า ๑๘.

เล็ก ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันแล้วขยายออกไปสู่เนื้อหาหรือกิจกรรมที่ซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตทั้งหมด ๒. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ชุมชนมีส่วนร่วมร่วมกับโรงเรียนในการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่สัมพันธ์ และสอดคล้องกับความเป็นจริงของสภาพชุมชน สนองความต้องการและวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น โดยบุคคลในท้องถิ่น เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้รู้ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง มาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและประเมินผล ๓.รูปแบบการเชื่อมประสานการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนในแบบนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะกับชุมชนที่มีกระบวนการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง มีองค์กรชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ร่วมกัน มีเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับชุมชนอื่น^{๑๐๗}

วิจิตร วรุตตรางกูร และสุพิชญา ธีระกุล ได้เสนอแนะไว้คือจัดให้มีสิ่งพิมพ์และเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียนจัดให้มีการบริการเสนอข่าวสารจากโรงเรียนถึงบ้านเป็นประจำจัดให้มีนิทรรศการ ในโรงเรียนจัดให้มีวันเยี่ยมโรงเรียน จัดให้มีสัปดาห์แห่งการศึกษา จัดให้มีโครงการเยี่ยมเยือนผู้ปกครองที่บ้าน เพื่อสร้างความสัมพันธ์กันระหว่างศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันใช้สื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ จัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง จัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า จัดตั้งสมาคมคณะกรรมการแก้ปัญหา จัดทำรายงานประจำปี สร้างความสัมพันธ์อันดีโดยใช้กิจกรรมนอกหลักสูตร จัดให้มีการฝึกงานผู้ปกครองในเรื่องที่เหมาะสม จัดให้โรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมประเพณีของท้องถิ่น การแสดงละครของนักเรียน และการจัดกิจกรรมกีฬาในโอกาสอันควร ทั้งนี้ควรดำเนินการงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี^{๑๐๘}

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ ได้สรุปและนำเสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมใน ๒ ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะที่ ๑ มีขั้นตอน ดังนี้ ๑)การคิด ๒)การตัดสินใจ ๓)การวางแผน ๔)การลงมือปฏิบัติ ลักษณะที่ ๒ มีขั้นตอน ดังนี้ ๑)การกำหนดปัญหา ๒)การวางแผน ๓)การดำเนินงาน ๔)การประเมินผล ๕)การบำรุงรักษา และพัฒนาให้คงไว้

จากแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอน ในการมีส่วนร่วมของชุมชนทั้งหมด พอสรุปขั้นตอนของการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน มี ๖ ขั้นตอน ได้แก่ ๑.การค้นหาค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไข ๒.การตัดสินใจกำหนดความต้องการ ๓.ลำดับความสำคัญ ๔.วางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทางการดำเนินงาน ทรัพยากร ๕.วางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ

^{๑๐๗}วิจิต นันทสุวรรณ และจำนงค์ แรกพินิจ, “บทบาทของชุมชนกับการศึกษา”. รายงานการศึกษาวิจัยเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี , ๒๕๔๑), หน้า ๒๑-๒๙.

^{๑๐๘}วิจิตร วรุตตรางกูร และสุพิชญา ธีระกุล, การบริหารโรงเรียนและการนิเทศศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๖๙-๗๐.

แนวทางการดำเนินงาน ทรัพยากร ๖.ดำเนินงานตามโครงการ และ/หรือ สนับสนุนการดำเนินงาน ๗.ประเมินผล^{๑๐๙}

อดิน รพีพัฒน์ ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมออกเป็น ๔ ขั้นตอน คือ ๑.การกำหนด ปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไข ๒.การตัดสินใจเลือกแนวทาง และวางแผน การพัฒนา แก้ไขปัญหา ๓.การปฏิบัติงานในกิจกรรม การพัฒนาตามแผน ๔.การประเมินผล งานกิจกรรมการพัฒนา^{๑๑๐}

สรุปได้ว่าความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน ต้องประกอบด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน ประสานงาน บ้าน วัด โรงเรียน คือ สามประสานร่วมกันในลักษณะกัลยาณมิตร อย่างยั่งยืนได้ เพราะเกิดจากจิตใจที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อให้เกิดผลต่อความต้องการ ของกลุ่มคนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทางสังคม ทั้งนี้ ในการที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่าง แท้จริงนั้น การจัดกิจกรรม เพื่อการมีส่วนร่วม ต้องคำนึงถึงวิถีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิดความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม เพราะกลุ่มคนในชุมชน มีความ แตกต่างกันใน ลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน ควรมีการวิเคราะห์สังเคราะห์ปัญหาของชุมชน มีการวางแผน ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิต กำหนดกิจกรรม การดำเนินกิจกรรม และการประเมินผล กิจกรรม จัดขั้นตอนของการเข้ามามีส่วนร่วม และให้ความสำคัญโดยใช้ชุมชน เป็นศูนย์กลาง โดยโรงเรียนหน่วยงานภาครัฐช่วยเหลือ ให้คำแนะนำหรืออำนวยความสะดวก อย่างต่อเนื่อง

๒.๔ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

ที่ทำการวิจัย ปัจจุบันมี ๔ แห่ง จัดว่าเป็นแหล่งที่สร้างบุคลากรให้มีคุณภาพทาง พระพุทธศาสนา ถ้าเปรียบเทียบกับศาสนาอื่นๆ แล้ว โรงเรียนการกุศลของวัดนั้นยังมีปริมาณ และคุณภาพน้อยกว่า การศึกษาครั้งนี้ เพื่อส่งเสริมสร้างสรรค์ พัฒนาคุณภาพ ชีวชนหลักธรรม น้อมนำชีวิต แนวคิดสืบสาร ตำนานพุทธศาสนา ให้สามารถยั่งยืน เป็นผืนนาบุญ สืบไป

๒.๔.๑ โรงเรียนการกุศลของวัดโรงเรียนวัดบ้านโป่ง (สามัคคีคุณูปถัมภ์)

ก) ประวัติของโรงเรียนวัดบ้านโป่ง “สามัคคีคุณูปถัมภ์”

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ พระครูวิจิตรธรรมรส อดีตเจ้าอาวาสวัดบ้านโป่งและเจ้าคณะอำเภอบ้านโป่ง ท่านมีจิตอันเป็นกุศลในด้านวิทยาทานเป็นอย่างสูง จึงได้ขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ ขึ้นในวัด เพื่อเป็นการกุศลให้ผู้มีฐานะยากจนได้รับการศึกษาเล่าเรียนในระดับสูงขึ้นจากภาค บังคับของรัฐบาล โดยครั้งแรกขออนุญาตเปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ขึ้นไปใช้อาคาร

^{๑๐๙} วัชร วัชรนิภาวรรณ, การบริหารและจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง, หน้า ๕๖-๖๘.

^{๑๑๐} อดิน รพีพัฒน์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การศึกษา นโยบายสาธารณะสุข, ๒๕๔๗), หน้า ๔๙.

ตึกสามัคคีคุณูปถัมภ์ ซึ่งเป็นอาคารเรียนปริยัติธรรมของวัดเป็นอาคารเรียน และให้นายผาด มีดวง ไวยาวัจจกรของวัดเป็นเจ้าของกิจการ นายสมบุรณ์ สุคันธธรรม์ เป็นผู้จัดการและครูใหญ่ ได้รับอนุญาตเปิดทำการสอน เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๐๓ ปีแรกมีนักเรียนมาสมัครเรียน ๑๔๓ คน มีครู ๕ คน ได้โอนเป็นโรงเรียนราษฎร์ของวัด วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๐๖ พอสรุปได้ดังนี้^{๑๑๑}

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ จำนวนนักเรียน ๓,๕๙๗ คน ครู ๑๔๓ คน โรงเรียนได้ขยายชั้นเรียน โดยเพิ่มชั้นเตรียมอนุบาล รับนักเรียนอายุตั้งแต่ ๒ ขวบ จัดทำห้องศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Learning Center) จำนวน ๑ ห้อง มีคอมพิวเตอร์ จำนวน ๒๐ เครื่อง สำหรับให้นักเรียนและครูใช้ค้นคว้าข้อมูล มีการจัดงานวันกตัญญูทำบุญครบรอบ ๕๐ ปี โรงเรียน เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๒.๔.๑.๑ การบริหาร

ผู้บริหาร ๓ รูป/คน ประกอบด้วย พระพิศาลพัฒนโสภณ เจ้าอาวาสวัดโรงเรียนวัดบ้านโป่ง ตำแหน่ง ผู้รับใบอนุญาต วุฒิการศึกษา ปธ. ๕ ดำรงตำแหน่ง ผู้รับใบอนุญาต

ผู้จัดการโรงเรียน พระประสิทธิ์ บัวครอง ตำแหน่ง ผู้จัดการ ส่วนวุฒิการศึกษา พม.

ผู้อำนวยการ ดร.นภาพเดช บุญเชิดชู วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาเอก(บริหารการศึกษา) สถาบัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

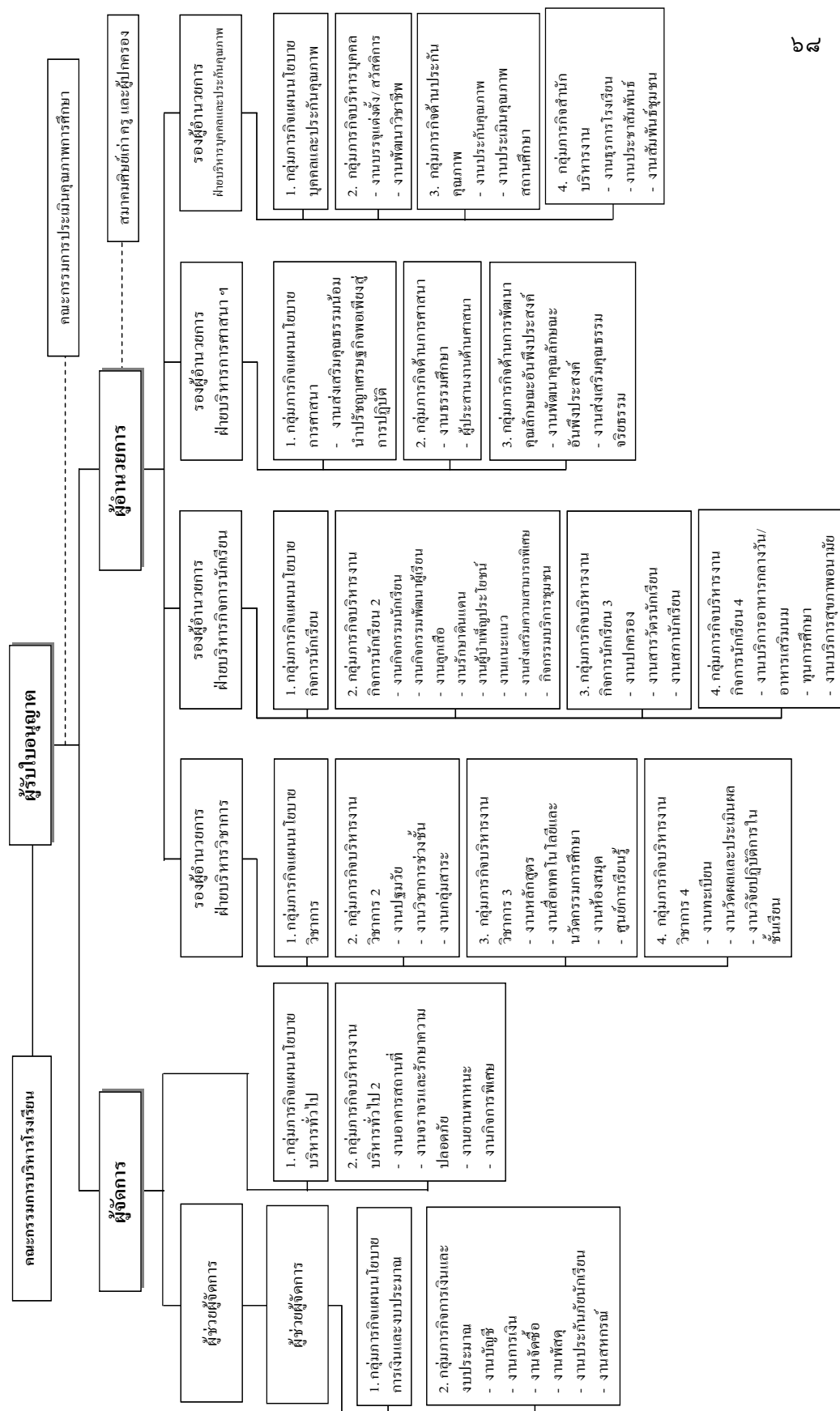
ผู้ช่วยผู้จัดการ พระมหาทวิศักดิ์ สระทองล้อม วุฒิการศึกษาสูงสุด ปธ. ๗ ฝ่ายการเงินและงบประมาณ

รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายบริหารวิชาการ ฝ่ายบริหารกิจการนักเรียน ฝ่ายบริหารการศาสนาและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ฝ่ายบริหารบุคคล และประกันคุณภาพ

๒.๔.๑.๒ วิธีการบริหารจัดการโรงเรียนวัดบ้านโป่ง “สามัคคีคุณูปถัมภ์” แบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น ๖ ฝ่าย ดังนี้

^{๑๑๑}โรงเรียนวัดบ้านโป่ง (สามัคคีคุณูปถัมภ์), รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต.บ้านโป่ง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี, สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา ๒๕๕๓, หน้า ๑ – ๑๓.

โครงสร้างโรงเรียนวัดบ้านโป่ง “สามัคคีคุณูปถัมภ์”

แผนภาพที่ ๒.๓ โครงสร้างการบริหารโดยรวม

ที่มา : โรงเรียนการกุศลวัดบ้านโป่ง (สามัคคีคุณูปถัมภ์) อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี

ก. ฝ่ายบริหารวิชาการ ประกอบด้วย ๔ กลุ่มภารกิจ ดังนี้

๑. กลุ่มภารกิจแผนนโยบายวิชาการ
๒. กลุ่มภารกิจบริหารงานวิชาการ ๒ แบ่งออกเป็น ๓ งาน
งานปฐมวัย งานวิชาการช่วงชั้น งานกลุ่มสาระ
๓. กลุ่มภารกิจบริหารงานวิชาการ ๓ แบ่งออกเป็น ๔ งาน
งานหลักสูตร งานสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา งานห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้
๔. กลุ่มภารกิจบริหารงานวิชาการ ๔ แบ่งออกเป็น ๓ งาน งาน
ทะเบียน งานวัดผลและประเมินผล งานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

๒.๔.๑.๓ ฝ่ายบริหารบุคคลและประกันคุณภาพ แบ่งออกเป็น ๖งาน ดังนี้

กลุ่มภารกิจแผนนโยบายบุคคลและประกันคุณภาพ งานแผน
นโยบายบุคคลและประกันคุณภาพ งานธุรการโรงเรียน งานประชาสัมพันธ์ งานสัมพันธ์ชุมชน
งานบรรจุแต่งตั้ง/สวัสดิการ งานพัฒนาวิชาชีพ

๒.๔.๑.๔ ฝ่ายกิจการนักเรียน ประกอบด้วย ๔ กลุ่มภารกิจ ดังนี้

- ก. กลุ่มภารกิจแผนนโยบายกิจการนักเรียน
- ข. กลุ่มภารกิจบริหารงานกิจการนักเรียน ๒ แบ่งออกเป็น ๘ งาน
งานกิจกรรมนักเรียน งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน งานลูกเสือ งานรักษาดินแดน งานผู้บำเพ็ญ
ประโยชน์ งานแนะแนว งานส่งเสริมความสามารถพิเศษ กิจกรรมบริการชุมชน
- ค. กลุ่มภารกิจบริหารงานกิจการนักเรียน ๓ แบ่งออกเป็น ๓ งาน
งานปกครอง งานสารวัตรนักเรียน งานสถานนักเรียน
- ง. กลุ่มภารกิจบริหารงานกิจการนักเรียน ๔ แบ่งออกเป็น ๓ งาน
งานบริการอาหารกลางวัน/อาหารเสริมนม ทุนการศึกษา งานบริการสุขภาพอนามัย

**๒.๔.๑.๕ ฝ่ายบริหารการเงินและงบประมาณ ประกอบด้วย ๒ กลุ่ม
ภารกิจ ดังนี้**

- ก. กลุ่มภารกิจแผนนโยบายการเงินและงบประมาณ
- ข. กลุ่มภารกิจการเงินและงบประมาณ แบ่งออกเป็น ๖ งาน งาน
บัญชี งานการเงิน งานจัดซื้อ งานพัสดุ งานประกันภัยนักเรียน งานสหกรณ์

**๒.๔.๑.๖ ฝ่ายบริหารการศาสนาและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ประกอบด้วย ๓ กลุ่มภารกิจ ดังนี้**

- ก. กลุ่มภารกิจแผนนโยบายการศาสนา แบ่งออกเป็น ๑ งาน งาน
ส่งเสริมคุณธรรมน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
- ข. กลุ่มภารกิจด้านการศาสนา แบ่งออกเป็น ๒ งาน งานธรรม
ศึกษา ผู้ประสานงานด้านการศาสนา

ค. กลุ่มภารกิจด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์แบ่งเป็น
๒ งานพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

๒.๔.๑.๗ ฝ่ายบริหารทั่วไป ประกอบด้วย ๒ กลุ่มภารกิจ ดังนี้

ก. กลุ่มภารกิจแผนนโยบายบริหารทั่วไป

ข. กลุ่มภารกิจบริหารทั่วไป ๒ แบ่งออกเป็น ๔ งาน งานอาคารสถานที่ งานจราจรและรักษาความปลอดภัย งานยานพาหนะ งานกิจการพิเศษ

๒.๔.๑.๘ ลักษณะของการดำเนินงาน

แนวคิดหลัก

๑. จัดเป็นกลุ่มภารกิจ ประกอบด้วยกลุ่มภารกิจที่เป็นแกนหลักของโรงเรียน ๒ ด้าน คือ กลุ่มภารกิจทางด้านการเงิน งบประมาณ ซึ่งจะดูแลเรื่องการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อ จัดจ้าง พัสดุครุภัณฑ์ สินทรัพย์ของโรงเรียน และกลุ่มภารกิจทางด้านการศึกษา คือ กลุ่มของ การปฏิบัติที่อยู่ภายใต้การกำกับของ ๕ ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารวิชาการ ฝ่ายบริหารกิจการนักเรียน ฝ่ายบริหารการศาสนาและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของฝ่ายบริหารบุคคลและประกันคุณภาพ และฝ่ายบริหารทั่วไป ซึ่งผู้จัดการจะกำกับดูแลด้านการเงิน และงบประมาณ ผู้อำนวยการกำกับดูแลด้านการบริหารโรงเรียน ๕ ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารวิชาการ ฝ่ายบริหารกิจการนักเรียน ฝ่ายบริหารการศาสนาและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ฝ่ายบริหารบุคคลและประกันคุณภาพ และฝ่ายบริหารทั่วไป มีรองผู้อำนวยการเป็นหัวหน้าทีมในการปฏิบัติงาน แต่ละฝ่าย

๒. มีเอกภาพในการปฏิบัติงานในแต่ละงาน

๓. โครงสร้างมีความเคลื่อนไหว มีความคล่องตัว มีการประสานงานระหว่างกัน

๒.๔.๑.๘ แนวทางการปฏิบัติงาน

๑. มุ่งเน้นต่อการตอบสนองต่อปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และนโยบายของโรงเรียน อย่างมีทิศทาง และมีเอกภาพในการปฏิบัติงาน

๒. มุ่งเน้นที่ผลงาน มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม (Performance - based)

๓. มีระบบการดำเนินงานแบบวงจรเต็มมิ่ง PDCA (P : วางแผน D : ทำ C : ตรวจสอบ A : ปรับปรุง)

๔. การประสานงาน ประสานแผน ประสานคน ทั้งในแนวตั้งและแนวนอน และมีระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงาน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงาน มุ่งเน้นทำงานเป็นทีม และเน้นการปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม

๕. มีระบบการแนะนำ (Coaching) นิเทศน์ (Supervision) และ กำกับติดตาม(Monitoring)

๖. มีการประเมินผล และการรายงานผล เพื่อนำไปปรับปรุงการ ปฏิบัติในลักษณะของ Backward Design

๒.๔.๑.๙ อาคารเรียน

๑. อาคารเรียนและอาคารประกอบ ๘ หลัง ได้แก่ อาคาร

หอประชุม ๑ หลัง อาคารโรงอาหาร ๑ หลัง อาคารพยาบาล ๑ หลัง

๒. ห้องใช้ประกอบการเรียน ได้แก่ ห้องดนตรีไทย ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ๖ ห้อง พร้อมทั้งห้องปฏิบัติการทางภาษา ๒ ห้อง ห้องปฏิบัติการ วิทยาศาสตร์ ๔ ห้อง ห้องงานอาชีพ๑ ห้อง ห้องนาฏศิลป์ ๑ ห้อง ห้องดนตรีสากล ๑ ห้อง ห้องวิชาการ ๑ ห้อง ห้องทะเบียน ๑ ห้อง ห้องการเงิน ๑ ห้อง ห้องธุรการ ๑ ห้อง ห้อง ประชาสัมพันธ์ / ห้องผู้ ปกครอง ๑ ห้อง ห้องศูนย์อนุบาล ๑ ห้อง ห้องพัสดุ ๑ ห้อง

๒.๔.๒ โรงเรียนการกุศลของวัดโรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรานุอุปถัมภ์

ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน

พระอธิการเฉลิม สุภาโว เจ้าอาวาสวัดไทรอารีรักษ์ เจ้าคณะตำบลโพธาราม ประมวลว่านักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ปีละจำนวนมาก บางคนสอบเข้าเรียนต่อโรงเรียน ของรัฐไม่ได้ ก็ไปเข้าโรงเรียนราษฎร์ในอำเภอ ถ้าวรับนักเรียนเต็มแล้วนักเรียนที่เหลือก็จะมีที่ เรียน ผลเสียจึงตกอยู่ที่เด็ก พระอธิการเฉลิม สุภาโว ได้ปรึกษาพระสุชิน พระมหาวิจารณ์ นาย เพิ่ม เลหาโชติ ครูใหญ่โรงเรียนเทศบาล ๒ (มณีวิทยา) วัดไทรอารีรักษ์ นายสำราญ ปรีกมา นนท์ ครูน้อยโรงเรียนเทศบาล ๒ (มณีวิทยา) วัดไทรอารีรักษ์ และนางแย้ม วิทยาการประเสริฐ เพื่อจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ของวัด โดยได้รับความร่วมมือสนับสนุนจาก นายอมร มลิณทางกูร ศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี นายพร วัฒนาประดิษฐ์ ศึกษาธิการอำเภอโพธาราม และนางแย้ม วิทยาการประเสริฐ เป็นผู้อุปการะแสดงความจำนงค์ให้ โรงเรียนกู้เงินจำนวน ๕,๐๐๐ บาท (ห้า พันบาทถ้วน) พระใบฎีกาทองสุข นายหมง มีพานิช นายอรุณ ตีระพัฒน์ แสดงความจำนงค์ให้ กู้ คนละ ๑๐๐ บาท (หนึ่งร้อยบาท) เพื่อใช้ดำเนินกิจการโรงเรียน และดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ประกาศรับสมัครนักเรียน และกำหนดเปิดเรียนวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๕ โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรานุอุปถัมภ์ เป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาได้รับ อนุญาตจัดตั้งตามใบอนุญาต เลขที่ ๑/๒๔๙๕ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๕ ชื่อว่า" โรงเรียนมัธยมวัดไทรอารีรักษ์" ประเภทวิสามัญศึกษา เป็นเรือนไม้ชั้นเดียวเปิดสอนวิชาสามัญ หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ พระอธิการ เฉลิม สุภาโว (เจ้าอาวาส) เป็นผู้รับใบอนุญาตโดยตำแหน่ง ขุนวิทยาการประเสริฐ (ประยูร

โพธารามิก) เป็นผู้จัดการและครูใหญ่ การดำเนินการมีการเปลี่ยนแปลงมาเป็นลำดับ สรุปได้ดังนี้^{๑๑๒}

โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรอุปัถม์ปัจจุบัน พระครูไกรสรวรคุณ เจ้าอาวาสวัดไทรอารีรักษ์ เป็นผู้รับใบอนุญาต นายมิตร ชำเลีย เป็นผู้จัดการ และนางสาวกานดา อินทรวงศ์ เป็นผู้อำนวยการ โดยในปีการศึกษา ๒๕๕๒ โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรอุปัถม์ มีบุคลากรครูจำนวน ๓๖ คน นักการภารโรง/เจ้าหน้าที่ด้านโภชนาการ/ยาม รวม ๖ คน มีนักเรียนทั้งหมด ๘๒๐ คน แบ่งเป็นระดับชั้นก่อนประถมศึกษา (อ.๑-๓) จำนวน ๑๓๘ คน ประถมศึกษา จำนวน ๕๑ คน มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑-ม.๓) จำนวน ๔๒๖ คน และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๔ - ม.๖) จำนวน ๒๐๕ คน (ข้อมูลสำรวจเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒)

โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรอุปัถม์ดำเนินการเป็นที่น่าสนใจเชื่อถือ ของท่านผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษามีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี การเข้าเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนไม่เก็บค่าธรรมเนียมการเรียนทุกระดับชั้นเรียน เพื่อให้เยาวชนของชาติได้รับการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

ที่ตั้งโรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรอุปัถม์

ตั้งอยู่ที่ ๑๕ ถนนโชคชัย อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๒๐ โทรศัพท์ ๐๓๒๓๕-๕๒๕๔ (ธุรการ ต่อ ๑๑), โทรสาร ๐-๓๒๓๕-๕๒๕๔ ต่อ ๑๘, e-mail : piroonchumle ar@yahoo com website- สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต ๒)

๒.๔.๒.๑ ด้านการบริหาร

ผู้รับใบอนุญาต พระครูไกรสรวรคุณ เจ้าอาวาสวัดไทรอารีรักษ์

ผู้จัดการ นายมิตร ชำเลีย

ผู้อำนวยการ นางสาวกานดา อินทรวงศ์ วุฒิการศึกษาสูงสุด ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขา บริหารการศึกษาดำรงตำแหน่งที่โรงเรียน
ตั้งแต่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา ๔ ปี

รองผู้อำนวยการ นางเทียมแข เข่งทวี

ปรัชญาของโรงเรียน “คุณธรรมนำปัญญา พัฒนาคุณภาพชีวิต”

หมายถึง การมุ่งเน้นให้นักเรียนมีพื้นฐานด้านวิชาการ เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาตนให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขรูปแบบโครงสร้างการบริหาร สายบังคับบัญชา ตามแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานดังนี้

^{๑๑๒}โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรอุปัถม์, รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต ๒ ต.โพธาราม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี, สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, ปีการศึกษา ๒๕๕๒, หน้า ๑-๗๘

ระบบโครงสร้างการบริหาร โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรานุอุปถัมภ์
เป็นโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีรูปแบบโครงสร้างการบริหาร สาย
บังคับบัญชา ตามแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงาน ดังนี้

โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจาก
ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และผู้อำนวยการในการบริหารจัดการศึกษาเป็นอย่างดี ทั้งในด้าน
การส่งเสริมบุคลากรในการเข้าอบรม การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาและ
บริหารงาน

จัดหางบประมาณในการพัฒนาอาคาร-สถานที่ ปรับสภาพแวดล้อม
ภายในโรงเรียนให้ร่มรื่นและสวยงามเป็นระเบียบ ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน และ
ช่วยเหลือชุมชนในกิจกรรมต่างๆ เช่น สภาวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี อำเภอโพธาราม ศูนย์การ
ท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดราชบุรี ส่งนักเรียนนาฏศิลป์ไทยช่วยเหลือชุมชน และ
บริการด้านสถานที่ห้องประชุมของโรงเรียนในการให้หน่วยงานต่างๆ ได้จัดประชุม/อบรม/
สัมมนาต่างๆโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเป็นต้น

๒.๔.๒.๒ วิสัยทัศน์ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริม
สุขภาพอนามัย สุนทรียภาพทางศิลปะ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและสิ่งแวดล้อม มีทักษะในการคิด
วิเคราะห์ นำความรู้และสารสนเทศเทคโนโลยี ไปประยุกต์ใช้

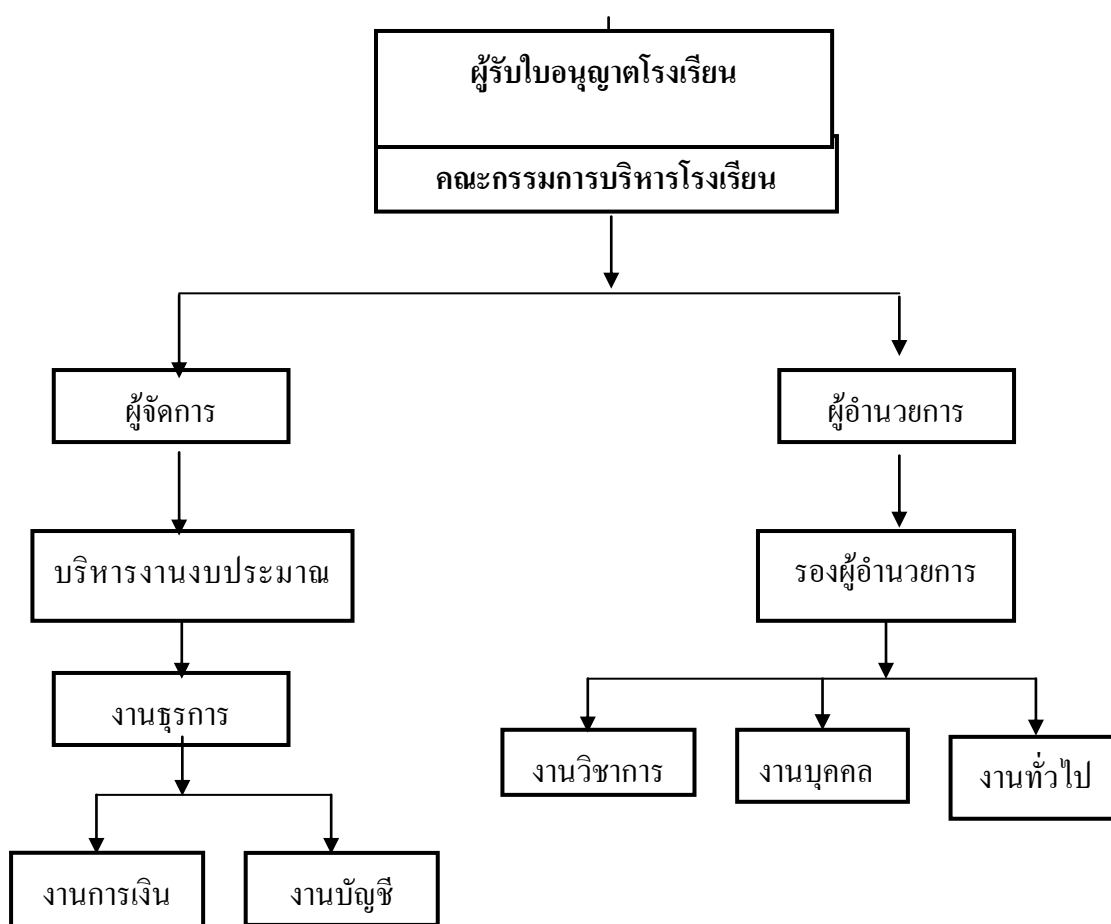
๒.๔.๒.๓ การกิจ

๑. ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนทุกคนโดยเน้น การพัฒนาสติปัญญา
อารมณ์และสังคม
๒. พัฒนาระบบการบริหารจัดการและบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ให้
สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ แลมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ
๓. พัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้อื้อต่อการเรียนการสอน
เร่งรัดจัดทำเอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยี จัดเป็นแหล่งเรียนรู้
ในโรงเรียน
๔. พัฒนาคุณภาพชีวิตให้นักเรียนมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงและ
เป็นพลเมืองดี มีความรัก เมตตา ศรัทธาในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อุทิศตนเพื่อส่วนรวม
๕. อบรมปมนิสัยให้ผู้เรียน เป็นคนดีมีเมตตา
๖. จัดการศึกษาระดับประถมวัย-การศึกษาขั้นพื้นฐาน
๗. ผ่านการรองรับมาตรฐานการศึกษาในการประกันคุณภาพใน
ภายนอกตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

๒.๔.๒.๔ แผนงาน/โครงการ ปี๒๕๕๑-๒๕๕๓

- ๑) แผนพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม

- ๒) แผนพัฒนาการบริหารและการจัดการ
- ๓) แผนพัฒนาบุคลากร
- ๔) แผนพัฒนานักเรียน
- ๕) แผนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
- ๖) แผนส่งเสริมสุนทรียภาพด้านศิลปะ กีฬาดนตรี
- ๗) แผนส่งเสริมศาสนา ประชาธิปไตย ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
- ๘) แผนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน
- ๙) แผนงบประมาณ

แผนภาพที่ ๒.๔ โครงสร้างการบริหารโดยรวม

ที่มา : โรงเรียนการกุศลมัธยมวัดไทรราชวรอุปัถม์ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

๒.๔.๒.๕ พันธกิจและเป้าหมาย ของโรงเรียนมัธยมวัดไทรราษฎร์

อุปถัมภ์ ได้กำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

จัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะวิเคราะห์ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการกลุ่มเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม พ.ร.บ. และมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์แผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติงาน แผนปฏิทินงาน จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ของโรงเรียน การเรียนการสอนที่หลากหลาย กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ จัดศูนย์สื่ออินเทอร์เน็ตให้ทั้งครูและนักเรียน การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม วิทยากรภายนอก การเรียนรู้แบบโครงงาน กิจกรรมตามถนัดและความสนใจ สอนคอมพิวเตอร์ทุกชั้น บริการอินเทอร์เน็ตนักเรียน อาชีพในโรงเรียน จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของโรงเรียน กิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา ใช้ครูต่างชาติสอนภาษาต่างประเทศ อบรม ประชุมสัมมนาครูและบุคลากร สวัสดิการครู เป็นต้น

ก. การบริหารวิชาการ คือ งานแผนงานและสารสนเทศวิชาการ งานจัดการเรียนการสอน งานพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา งานพัฒนาด้านกระบวนการเรียนรู้ งานวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน งานการรับนักเรียน งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษางานนิเทศการศึกษา งานแนะแนว กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน งานพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ งานพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา งานระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา งานส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานวิชาการกับบุคคล ชุมชน หน่วยงาน และสถาบันอื่น งานจัดทำระเบียบ แนวทางปฏิบัติงานด้านวิชาการและงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย งานโครงการพิเศษ งานการควบคุมภายใน

ข. การบริหารงานบุคคล คือ งานวางแผนอัตรากำลัง และจัดสรร อัตรากำลัง งานสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง และการจ้างลูกจ้าง งานเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น และการ ย้าย งานประเมินผลการปฏิบัติงาน งานจัดระบบ และจัดทำทะเบียนประวัติ งานการลา งานวินัย รักษาวินัย และการลงโทษ งานการอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และออกจากราชการ งานพัฒนาข้าราชการ ครู บุคลากรทางการศึกษา งานส่งเสริมมาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ งานส่งเสริมการ ประเมินวิทยฐานะ งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย งานสวัสดิการ งานส่งเสริม และอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมไทย งานระบบควบคุมภายใน

ค. การบริหารงบประมาณ คือ งานจัดทำแผน และเสนอขอของบ ประมาณ งานจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดสรรงบประมาณ งานขอโอนและเปลี่ยนแปลง งบประมาณ งานตรวจสอบติดตามรายงานผลการดำเนินงาน งานระดมทรัพยากร และการ ลงทุนเพื่อการศึกษา งานบริการจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานเบิกเงินและนำส่งการคลัง งานจัดทำบัญชีการเงิน งานจัดทำรายงานทางการเงิน และงบการเงิน งานจัดระบบการจัดหา พัสดุ งานกำหนดแบบรูปรายการครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง งานควบคุมดูแลบำรุงรักษา และจำหน่าย

พัสดุ งานจัดทำ/จัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียนรายงาน งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย งานโครงการอาหารกลางวัน งานสหกรณ์โรงเรียน งานระบบควบคุมภายใน

ง. การบริหารทั่วไป คือ งานพัฒนาระบบ และเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ งานประสานงาน และพัฒนาเครือข่ายการศึกษา งานวางแผนการบริหารงานการศึกษา งานจัดระบบการบริหารงาน และพัฒนาองค์กร งานพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา งานธุรการ งานดูแลอาคารเรียนสถานที่ และสิ่งแวดล้อม งานจัดทำสำมะโนผู้เรียนงานกิจกรรมนักเรียน งานประชาสัมพันธ์ งานการศึกษา งานส่งเสริมสนับสนุน ประสานการจัดการศึกษา งานรายงานผลการปฏิบัติงาน งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย งานบริการสาธารณะ งานสาธารณูปโภค งานส่งเสริมสุขภาพอนามัยนักเรียน งานระบบควบคุมภายใน

๒.๔.๓ โรงเรียนการกุศลของวัดโรงเรียนอนุบาลโชติทายการาม

เดิมเป็นโรงเรียนมัธยมแห่งแรกในอำเภอดำเนินสะดวกชื่อโรงเรียนสายธรรมจันทร ต่อมาเมื่อมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นตามลำดับทางผู้บริหารได้ย้ายไปตั้งอยู่ตรงข้ามกับวัดอมรญาติสมาคม ในปัจจุบันทำให้อาคารเรียนหลังเดิมว่างลง ต่อมา นายนิพนธ์นิพนธ์ ได้เช่าสถานที่เปิดเป็นโรงเรียนพาณิชยการดำเนินสะดวก เปิดทำการไม่นานก็ปิดและได้เปิดเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นครั้งแรกในอำเภอดำเนินสะดวก ด้วยเหตุผลหลายประการจึงต้องปิดกิจการลง จึงทำให้อาคารว่างลงดังเดิม ทางวัดโชติทายการามจึงได้ใช้ประโยชน์จากอาคารที่ว่างเปล่านี้เปิดทำการสอนภาษาบาลีให้กับพระภิกษุและสามเณรในปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ กรมศาสนาได้มีนโยบายให้วัดที่อยู่ในชุมชนจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด

ดังนั้น พระครูสุนทรธรรมรัตได้จัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดขึ้น เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๖ สังกัดกรมการศาสนาโดยมีทุนจัดตั้งครั้งแรกได้จากการบริจาคทรัพย์ของประชาชนเป็นจำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาทถ้วน ทางศูนย์ได้เปิดทำการเรียนการสอนมาได้ ๓ ปี มีผู้ปกครองนำบุตรหลานมาเข้าเรียนเพิ่มขึ้นและทางศูนย์มีภาระทางด้านค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นตามลำดับ จึงต้องปิดศูนย์ลง และพระครูสุนทรธรรมรัตได้มอบหมายให้พระอาจารย์พระปลัดประชุม วัฒนสัมปันโน เปิดเป็นโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์

โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ ได้ทำจดทะเบียนเป็นโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับเงินอุดหนุนรายหัวจากรัฐ

จัดตั้งขึ้นเป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๘ โดยพระครูสุนทรธรรมรัตเป็นผู้รับใบอนุญาตและมอบให้พระปลัดประชุม วัฒนสัมปันโน

ทำการแทนโดยจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันเปิดสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา รับนักเรียนทั้งหญิงและชาย สรุปได้ดังนี้^{๑๑๓}

๒.๔.๓.๑ ผู้บริหาร ๓ คน ประกอบด้วย

ผู้รับใบอนุญาตพระมหาประกอบ โชติบุญญ์ วุฒิการศึกษา ปธ.๗

ผู้จัดการพระปลัดประชุม ฌานสัมปันโน วุฒิการศึกษา ปริญญาโท

สาขาบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่ง

ผู้อำนวยการนางสาวอัญชลี อิมทรัพย์สินชัย วุฒิการศึกษา

ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

รองผู้อำนวยการ นางเกศินี เก่งทอง วุฒิการศึกษา ป.บัณฑิต

โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ ได้แบ่งโครงสร้างการบริหารงาน ๔ ทั้งด้าน มีดังนี้ งานบริหารด้านวิชาการ งานบริหารด้านบุคคล งานบริหารด้านงบประมาณ งานบริหารทั่วไป

๒.๔.๓.๒ ลักษณะของการดำเนินงาน (แนวคิดหลัก)

๑. มีเอกภาพในการปฏิบัติงาน ในแต่ละงาน

๒. โครงสร้างมีความเคลื่อนไหว มีความคล่องตัว มีการประสานงานระหว่างกัน

๒.๔.๓.๓ แนวทางการปฏิบัติงาน

๑. มุ่งเน้นต่อการสนองต่อปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและนโยบายของโรงเรียนอย่างมีทิศทางและมีเอกภาพในการปฏิบัติงาน

๒. มีระบบการดำเนินงาน

๓. มีการประเมินผลและรายงานผล

ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา สร้างแรงจูงใจ สร้างศรัทธาให้ผู้ปกครองและชุมชนโดยให้ผู้เรียนแต่งกายชุดไทยหลากหลายแบบในวันศุกร์ เป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมความเป็นไทย

การบริหารสถานศึกษา เน้นหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งประสบผลสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน คุณภาพบุคลากรและคุณภาพการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดี

^{๑๑๓}โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม, รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต.ดำเนินสะดวก อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี, สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, ปีการศึกษา ๒๕๕๒, หน้า ๑-๑๕.

๒.๔.๔ โรงเรียนการกุศลของวัดโรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย

ประวัติความเป็นมา

โรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย “สฤตกิจวิทยา” ตั้งอยู่ เลขที่ ๑๐ หมู่ที่ ๔ ต.เจ็ดเสมียน อ.โพธาราม จ.ราชบุรี รหัสไปรษณีย์ ๗๐๑๒๐ โทรศัพท์ ๐๓๒-๓๗๕๕๔๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต ๒

๒.๔.๔.๑ ผู้บริหาร นายพัฒนพงศ์ วงศ์ยะราวุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ที่โรงเรียน อนุบาลวัดสนามชัย “สฤตกิจวิทยา” ตั้งแต่ ปี ๒๕๔๕ จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา ๘ ปี

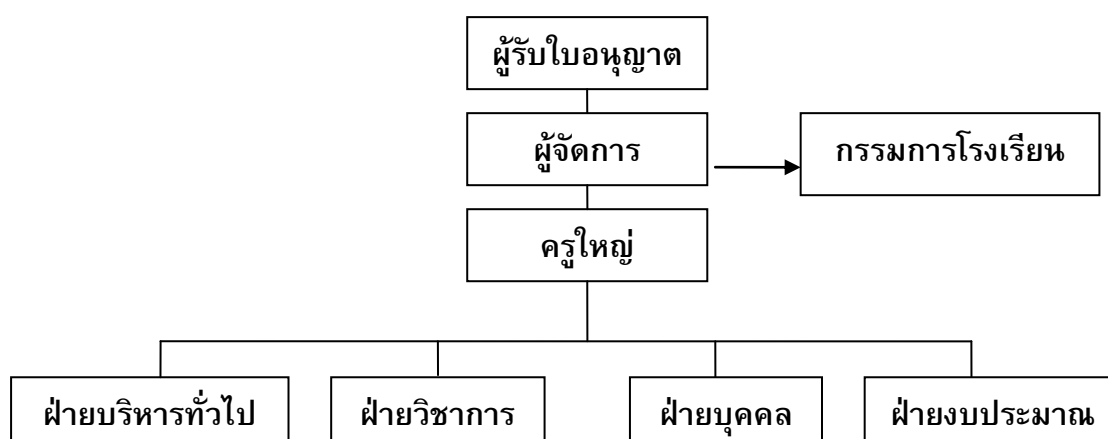
ประวัติโรงเรียน โรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย เริ่มตั้งเมื่อวันที่ ๒๒ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ ผู้ก่อตั้งคือ พระอธิการประหยัด บัณฑิตโต (ประหยัด วงศ์ยะรา) เจ้าอาวาสวัดสนามชัย ต่อมาได้เลื่อนสมณศักดิ์เป็น พระครูสาทรกสฤตกิจ เปิดเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เปิดสอนตั้งแต่ ระดับชั้นก่อนประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นก่อนประถมศึกษาปีที่ ๓ สรุปได้ดังนี้^{๑๑๔}

๒.๔.๔.๒ การบริหาร ๔ ด้าน ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบุคคล ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบริหารทั่วไปและ สวัสดิการ พัฒนาศึกษา การเงิน ระเบียบวินัย สัมพันธ์ชุมชน ห้องสมุดสื่ออุปกรณ์วัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อ ทู่น ประกันคุณภาพ นิเทศน์ วิเคราะห์ วิจัย โภชนาการ อาหาร นม กีฬา ดนตรี สุขภาพงบประมาณ การเรียนการสอนหลักสูตร สารบรรณ สารสนเทศ คุณธรรมจริยธรรม บุคลากรวัดประเมินผลพัฒนาการ อาคารสถานที่ กิจกรรมพิเศษ พัฒนาส่งเสริม อบรมดูงาน พยาบาล ประกันภัย สิ่งแวดล้อม ภูมิทัศน์

๒.๔.๔.๓ วิสัยทัศน์ โรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย”สฤตกิจวิทยา” จัดการ ศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมที่มุ่งพัฒนาเด็กให้ครบทั้ง ๔ ด้าน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เด็กได้เรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการเล่น การลงมือปฏิบัติจริง ปลูกฝังในด้านคุณธรรม และจริยธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี รักท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปรัชญา โรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย”สฤตกิจวิทยา” มุ่งพัฒนาเตรียมความพร้อมให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ ด้านสังคมและสติปัญญา โดยนำเอาวัฒนธรรมท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้เด็ก ปลูกฝังให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย สามารถนำมาใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

^{๑๑๔}โรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย, รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต.เจ็ดเสมียน อ.โพธาราม จ.ราชบุรี, สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, ปีการศึกษา ๒๕๕๒, หน้า ๑-๑๕.

แผนภาพที่ ๒.๕ โครงสร้างการบริหารโดยรวม

ที่มา : โรงเรียนการกุศลอนุบาลวัดสนามชัย “สุตกิจวิทยา” อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

๒.๔.๔.๓ การกิจ จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้ง ๔ ด้านโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดกิจกรรมส่งเสริมในด้านคุณธรรม และจริยธรรม จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการเห็นคุณค่าและชื่นชม ในศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒.๔.๔.๓ เป้าหมาย เด็กมีพัฒนาการทุกๆ ด้าน เหมาะสมกับวัย เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากชุมชนในท้องถิ่นเด็กเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เหมาะสมตามวัยเด็กมีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีความสุข จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โรงเรียนมีสื่อ อุปกรณ์ ที่สอดคล้องกับสภาพผู้เรียนส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวคิดไปสู่เป้าหมาย ผู้บริหารยึดหลักการบริหารโดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิดพัฒนาโรงเรียน โดยให้บุคลากรได้มีการคิดร่วมกัน กระจายอำนาจให้ฝ่ายงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้แต่ละฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ จะมีอยู่ ๔ ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายกิจการนักเรียน ให้มีการบริหารกำกับติดตาม ด้วยตนเอง แต่อยู่ภายใต้การดูแลของผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่ ในแต่ละงานมีการตรวจสอบแผนงาน และรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ทั้ง ๔ แห่ง

๑. โรงเรียนวัดบ้านโป่ง (สามัคคีคุณูปถัมภ์) ความรู้ ต่ำกว่าปริญญา ๗ คน ปริญญาตรี ๑๑๗ รูป/คน ปริญญาโท ๔ คน ปริญญาเอก ๑ คน

๒. โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรานุรักษ์) มีความรู้ ต่ำกว่าปริญญา ๕ คน ปริญญาตรี ๔๙ รูป/คน ปริญญาโท ๒ คน ปริญญาเอก - คน

๓. โรงเรียนอนุบาลโชติทายการาม มีความรู้ ต่ำกว่าปริญญา ๖ คน ปริญญาตรี ๓๒ รูป/คน ปริญญาโท ๑ คน ปริญญาเอก - คน

๔. โรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย มีความรู้ ต่ำกว่าปริญญา ๒ คน ปริญญาตรี ๗ คน ปริญญาโท - คน ปริญญาเอก - คน ^{๑๑๔}

ปัจจุบันโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ที่เข้าเป็นกลุ่มและสมาคมโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีจำนวน ๑๐๓ โรงเรียน จำนวนนักเรียน ๙๔,๙๑๖ คน และคณะครู ๔,๓๕๖ คน

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี

๒.๕.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโรงเรียน

การวิเคราะห์งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ด้านการศึกษา ในอดีตถึงปัจจุบัน อันประกอบด้วย วิชาการ กิจกรรม วิทยาการ ชุมชน หลักเกณฑ์ สื่อสาร ตัดสินใจ ควบคุม งบประมาณ ความคิดเห็น คุณธรรม จริยธรรม ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการศึกษา แนวโน้ม ความพึงพอใจ จิตสังคม ปัจจัยคำจูงหน้าที การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดนั้น เพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการศึกษา ต่อไป

พระมหาสุทนต์ สุขสุโข (นุราช) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนวิถิพุทธระดับประถมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร” พบว่า ผู้บริหารงานโรงเรียนวิถิพุทธโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก คือด้านบรรยากาศ ปฏิสัมพันธ์ กายภาพ กิจกรรม บริหารการเรียนการสอน การเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารและครูโรงเรียน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู พบว่า ผู้บริหารและครูมีเพศต่างกัน บทบาทผู้บริหารโรงเรียนวิถิพุทธแตกต่างกันอย่างมีนัยที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้บริหารและครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารงานโรงเรียนวิถิพุทธ ผลปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนวิถิพุทธ

^{๑๑๔} คณาจารย์, กลุ่มและสมาคมโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา, หน้า ๑๕-๑๖.

พบว่า โรงเรียนเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางโรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ไม่แตกต่าง^{๑๑๖}

บุศรินทร์ หอมกลิ่นยา ได้วิจัยเรื่อง “สภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา” พบว่า

๑) สมรรถสภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านรวมอยู่ในระดับมาก

๒) การเปรียบเทียบสมรรถสภาพ การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ คุณวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารงานขนาดของสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมรายด้านทุกด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน

๓) การเปรียบเทียบสมรรถสภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ คุณวุฒิทางการศึกษา มีประสบการณ์ในการบริหารงานขนาดของสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาโดยรวมและรายได้ทุกด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน

๔) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถสภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ คุณวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารงานขนาดของสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมและรายได้ทุกด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า ไม่แตกต่างกัน^{๑๑๗}

มธุรสณี กวางทอง ได้วิจัยเรื่องของ “การบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการศึกษา”.งานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาผลการศึกษา พบว่า ในการดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่नावาง อำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบทั้งหมด เห็นว่า ผู้บริหารได้วางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ประชุมคณะครูเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร กำหนดตารางสอนที่สอดคล้องกับเวลาเรียน ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้ครูสร้างแผนการสอน สนับสนุนให้ครูสอนซ่อมเสริมวาง

^{๑๑๖}พระมหาสุทนต์ สุมสุสน (นุราช), “การศึกษาบทบาทของบริหารโรงเรียนวิถีพุทธระดับประถมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒), บทคัดย่อ.

^{๑๑๗}บุศรินทร์ หอมกลิ่นยา, “สภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*, (สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๕๔), บทคัดย่อ.

แผนการนิเทศ แนะนำให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศ วางแผนการประเมินผลการเรียนการสอน และนำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน^{๑๑๘}

วิทยา ญาติบำรุง ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา” พบว่า สภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก เว้นทักษะ กระบวนการ การคิดวิเคราะห์ ปานกลาง กระบวนการปัจจัย บริบทอยู่ในระดับมาก เว้นผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วม ปานกลาง ปัญหาอยู่ระดับน้อย งบประมาณไม่พอ เปรียบเทียบสภาพปัญหา พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ไม่แตกต่าง เปรียบเทียบปัญหาการบริหาร พบว่าทัศนะผู้บริหาร และครูผู้สอน จำแนกตามสภาพการปฏิบัติงาน กระบวนการ บริบท วุฒิต่างการศึกษา และประสบการณ์ พบว่าไม่แตกต่าง^{๑๑๙}

วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์ ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒” ที่พบว่า ยุทธศาสตร์การดำเนินงานสู่ผลสำเร็จของการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม ยุทธศาสตร์การมอบงาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากร ยุทธศาสตร์การกำกับติดตามงาน ยุทธศาสตร์การใช้เทคโนโลยี ยุทธศาสตร์การระดมทรัพยากร ยุทธศาสตร์การประสานงาน ยุทธศาสตร์การบูรณาการ และ ยุทธศาสตร์การบริหารที่เน้นคุณภาพทั้งองค์กร^{๑๒๐}

ศิรินารถ นันทวัฒน์ภริมย์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาลเมืองลำพูน” พบว่า การบริหารงานด้านวิชาการ บุคลากร และ ทั่วๆไปในภาพรวม มีการบริหารงานที่ผ่านคุณภาพ มีความตระหนักถึงความสำคัญ ความมีคุณภาพและความพยายาม ส่วนการบริหารส่วนการบริหารด้านงบประมาณ มีการบริหารที่ผ่านการประกันคุณภาพ ตามเกณฑ์ พิจารณางานในแต่ละด้าน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการ

^{๑๑๘} มธุรสณี กวางทอง, “การบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการศึกษา”งานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาผลการศึกษา, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๑), บทคัดย่อ.

^{๑๑๙} วิทยา ญาติบำรุง, “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์หลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาวิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๕๙), บทคัดย่อ.

^{๑๒๐} วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์, “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒”, วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, (สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๗), บทคัดย่อ.

บริหารงานที่ผ่านระดับคุณภาพ ด้านวิชาการ มีประเมินผลการเรียน ตามสภาพจริง ด้านงบประมาณ มีการมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบ จัดเก็บควบคุมเบิกจ่าย ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ พัสดุสม่ำเสมอ ด้านบุคลากร ได้มอบหมายกระจายอำนาจความรับผิดชอบ แต่ละตำแหน่งตามความสามารถเหมาะสมเป็นลายลักษณ์อักษร ด้านทั่วไป ได้แก่จัดทำสำมนและระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำข้อมูลมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับปัญหาในการบริหารงาน พบว่า ด้านวิชาการมีปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร เนื่องจากขาดความเข้าใจในการจัดหลักสูตร ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น ด้านงบประมาณขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ด้านบุคคล การขาดแคลนบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถ ที่นอกเหนือจากงานด้านการเรียนการสอน ด้านธุรการเทคโนโลยี ข้อเสนอแนะ ด้านวิชาการ ควรมีการจัดอบรม จัดทำหลักสูตรในรูปคณะกรรมการ ด้านงบประมาณ ควรจัดอบรมบริหารงานงบประมาณแบบเน้นผลงาน ด้านบุคลากร ควรมีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา จัดหาอัตรากำลังเพิ่มเติมวางแผนให้อัตรากำลังที่มีอยู่ อย่างคุ้มค่า และ ด้านทั่วไป ควรมีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา ในการจัดหาบุคลากร ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะมาให้ความรู้แก่ผู้รับผิดชอบ ที่สำคัญผู้บริหารควรนำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวในการบริหารงานด้วย ^{๑๒๑}

สุบิน หินแปง ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาลัยเขตเชียงใหม่” พบว่า ในด้านการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาลัยเขตเชียงใหม่ ได้มีการสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่ง ได้สร้างแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ได้เตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดการศึกษา และดำเนินการตามวิธีการควบคุมวัสดุ ได้วางแผนการใช้อาคารสถานที่และห้องน้ำที่มีความสะอาดถูกสุขอนามัย บางส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ คือ ใช้การแข่งขันเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรแสวงหาแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ระดมทุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำหน่ายสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่เสื่อมสภาพ ล้าสมัย และสร้างบริเวณที่พักผ่อนหย่อนใจของนิสิต ^{๑๒๒}

วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ” มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาในเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้น

^{๑๒๑} ศิรินารถ นันทวัฒน์ภิรมย์, “การบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาลเมืองลำพูน”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เชียงใหม่, ๒๕๔๗), บทคัดย่อ.

^{๑๒๒} สุบิน หินแปง, “การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยเขตเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาลัยเขตเชียงใหม่, ๒๕๕๐), บทคัดย่อ.

พื้นฐานตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่พบว่า ยุทธศาสตร์การดำเนินงานสู่ผลสำเร็จของการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม ยุทธศาสตร์การมอบงาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากร ยุทธศาสตร์การกำกับติดตามงาน ยุทธศาสตร์การใช้เทคโนโลยี ยุทธศาสตร์การระดมทรัพยากร ยุทธศาสตร์ของการประสานงาน ยุทธศาสตร์การบูรณาการ และยุทธศาสตร์การบริหารที่เน้นคุณภาพทั้งองค์กร^{๑๒๓}

สุขนิษฐ มณีรัตน์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การเน้นความสำคัญต่อภารกิจการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในทรรศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์” ลักษณะงานดังนี้

๑. ด้านงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของงานทางด้านวิชาการ เช่น งานด้านหลักสูตรและการจัดด้านการเรียนการสอน งานด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน งานด้านการวัดผลและประเมินผล

๒. ด้านงานบุคลากร หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรภายในโรงเรียน เช่น การวางแผนบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การบำรุงขวัญ

๓. ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับเอกสารและการเงินของโรงเรียน เช่น งานสารบรรณ งานทะเบียนรายงานการเงินและพัสดุ งานบัญชี

๔. ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ เช่น มีการจัดอาคารสถานที่ การใช้อาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ เป็นต้น

๕. ด้านงานกิจกรรมนักเรียน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียน เช่น โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ และงานด้านแนะแนวในโรงเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน

๖. ด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับชุมชน เช่น การประชาสัมพันธ์โรงเรียนกับการให้บริการชุมชน การร่วมกิจกรรมของชุมชน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน^{๑๒๔}

^{๑๒๓}วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์, “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, (สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗), บทคัดย่อ.

^{๑๒๔}สุขนิษฐ มณีรัตน์, “การเน้นความสำคัญต่อภารกิจการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในทรรศนะของข้าราชการครู, สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๔๐), บทคัดย่อ.

วีรพจน์ เกงสม ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนชุมชน บริหารธุรกิจ” ผลการวิจัยพบว่า ๑.การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนชุมชนบริหารธุรกิจ ตามความคิดเห็นของครู เจ้าหน้าที่ และพนักงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านการสรรหาบุคคลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการพัฒนาบุคคล ด้านการประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคคล และด้านการดำรงรักษาบุคคลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ๒.ครู เจ้าหน้าที่และพนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลไม่แตกต่างกัน ๓.ครู เจ้าหน้าที่และพนักงานที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ๔.ครู เจ้าหน้าที่และพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน^{๑๒๔}

จันจิรา อินตะเสาร์ ได้วิจัยเรื่องของ “การบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่” พบว่า สภาพการบริหารงานบุคลากรมีการกำหนดแผนงานบุคลากรไว้ในแผนกลยุทธ์ มีการวางแผนการใช้บุคลากรที่มีอยู่ให้ตรงกับงานที่ปฏิบัติ มีคำสั่งแต่งตั้งให้บุคลากรเข้าปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนมีการจัดประชุม อบรม สัมมนาและเปิดโอกาสให้บุคลากรศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง มีการสร้างขวัญและกำลังใจ มีแผนการประเมินผลบุคลากรและติดตามการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ^{๑๒๕}

ทรรศนีย์ แก้วจันทร์ “การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑๑ ทั้ง ๑๐ ด้าน” ปรากฏว่า

๑. การบริหารกิจการนักเรียน ผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ๖ ด้าน ดังนี้ มีการรับเด็กเข้าเรียนและการแบ่งกลุ่มนักเรียน, การปฐมนิเทศน์, การจัดหาทุนการศึกษา, การจัดกิจกรรมนักเรียน, การรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน และการทำระเบียบสะสมเป็นหลักฐานและประวัตินักเรียน

๒. ส่วนการบริหารกิจการนักเรียนที่ผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ๔ ด้าน ดังนี้ การจัดการและสวัสดิการต่างๆ การบริการปรึกษาหารือหรือแนะแนว การจัดการสอนซ่อมเสริม และการวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จไปแล้ว

^{๑๒๔}วีรพจน์ เกงสม, “การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนชุมชนบริหารธุรกิจตามความคิดเห็นของครู เจ้าหน้าที่ และพนักงาน”, รายงานการวิจัยมหาบัณฑิต, (ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๑), บทคัดย่อ.

^{๑๒๕}จันจิรา อินตะเสาร์, “การบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๐), บทคัดย่อ.

๓. ปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียน ผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ๘ ด้าน ดังนี้ การรับเด็กเข้าเรียนและการแบ่งกลุ่มนักเรียน การปฐมนิเทศ การจัดให้ทุนการศึกษา การจัดกิจกรรมนักเรียน การรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน การทำระเบียบสะสมเป็นหลักฐานและประวัตินักเรียน การจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ และการบริการปรึกษาหรือแนะแนว

๔. ส่วนปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนที่ผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ๒ ด้าน ดังนี้ การจัดการสอนซ่อมเสริมและการวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จไปแล้ว^{๑๒๗}

วิสา โรจน์รุ่งสัจย์ “ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานสภาพัฒนาการศึษา” ผลการวิจัยพบว่า ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานสภาพัฒนาการศึษาอยู่ในระดับปานกลาง ความพึงพอใจในด้านการทำงานอยู่ในระดับสูง ความพึงพอใจในระดับสูง ความพึงพอใจของรายได้ การที่ความเพียงพอของรายได้ส่วนใหญ่มีความสุขกับงานที่ทำ ขวัญกำลังใจในการทำงานของบุคลากรกลุ่มต่างๆ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ มองรายด้านความเพียงพอของรายได้ โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความเหมาะสม ความสามารถในการปฏิบัติงาน และความพอใจในการทำงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในระหว่างเพศชายหญิง ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง อายุ การศึกษา และสถานภาพในการปฏิบัติงานแตกต่าง^{๑๒๘}

สุวิณ พัดเย็น “ปัญหาการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัยพบว่า

๑. ปัญหาของการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ ของผู้บริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ในภาพรวมและเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยปัญหางานสารบรรณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ปัญหางานประชาสัมพันธ์ ปัญหางานทะเบียนและรายงานปัญหางานงบประมาณ ปัญหางานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ ปัญหางานพัสดุ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ปัญหางานการเงินและบัญชี

^{๑๒๗} ทรศณีย์ แก้วจันทร์, “การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา, สังกัดกรมสามัญศึกษา, เขตการศึกษา ๑๑”, วิทยานิพนธ์ครุ ศาสตรมหาบัณฑิต, (สุโขศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑), บทคัดย่อ.

^{๑๒๘} วิสา โรจน์รุ่งสัจย์, “ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานสภาพัฒนาการศึษา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (การบริหารการศึกษา, สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๔๕), บทคัดย่อ.

๒. ปัญหาของการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ ของผู้บริหารงานโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ในภาพรวมและเป็นรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยมาก ปัญหางานประชาสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ปัญหางานสารบรรณ ปัญหางานทะเบียนและรายงาน ปัญหางานพัสดุ ปัญหางานงบประมาณ ปัญหา เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัญหางานการเงินและบัญชี โรงเรียนขนาดกลาง ในภาพรวมและเป็นรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านปัญหางานประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ปัญหางานสารบรรณ ปัญหางานทะเบียนและรายงาน ปัญหาเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ ปัญหางานงบประมาณ ปัญหางานพัสดุ และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัญหางานการเงินและบัญชี โรงเรียนขนาดเล็กในภาพรวมและเป็นรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ด้านปัญหางานสารบรรณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ปัญหางานประชาสัมพันธ์ ปัญหางานทะเบียนและรายงาน ปัญหางานงบประมาณ ปัญหางานพัสดุ ปัญหาเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัญหางานการเงินและบัญชี

๓. จากการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ^{๑๒๙}

ทิวา สุริยะ ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานอาคารสถานที่ของโรงเรียนดีเด่นสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย” ผลการวิจัยพบว่า มีการดูแลอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัย ร่มรื่นสวยงามเป็นระเบียบ มีการกำกับดูแลและควบคุมให้มีการอยู่เวรยามรักษาอาคารสถานที่และแต่งตั้งกรรมการควบคุมการก่อสร้างตามระเบียบราชการ นอกจากนี้ยังให้บุคลากรทุกฝ่าย ชุมชน ให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ตลอดจนถึงการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน และมีการใช้อาคารสถานที่คุ้มค่ากับการลงทุน

แนวทางในการปรับปรุงอาคารสถานที่ของโรงเรียนพบว่า มีการจัดสร้างอาคารเรียนให้เพียงพอกับชั้นเรียนใช้อาคารสถานที่คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและให้ครูและ

^{๑๒๙} สุวิน พัดเย็น, “ปัญหาการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา, สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ”วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต”, (การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ๒๕๔๕), บทคัดย่อ.

นักเรียนชุมชน มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา ควบคุมดูแล คลอดถึงควรมีการประเมินการใช้อาคาร และนำผลประเมินมาแก้ไขปรับปรุง^{๑๓๐}

จรรย์ แยมมีกลิ่น ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๓ ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีดังต่อไปนี้

๑. ด้านการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดีมาก คือ มีการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพียงพอ

๒. ด้านการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน ดีมาก จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อชี้แจงอุดมการณ์ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของโรงเรียนให้ทราบโดยทั่วถึง

๓. ด้านการให้บริการชุมชน ดีมาก สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการติดต่อประสานงานขึ้นภายในโรงเรียน

๕. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ดีมาก จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด โรคเอดส์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ และให้ความรู้แก่ชุมชน

๖. ด้านการได้รับความสนับสนุนจากชุมชนดีมาก เชิญวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มาแนะแนวการศึกษาด้านอาชีพให้แก่นักเรียน

๗. ด้านการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดีมาก คือ นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน^{๑๓๑}

สุนัย เสี่ยมศักดิ์ ได้วิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของครูที่มีต่อสวัสดิการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑๐” ผลการวิจัยพบว่า ๑.ครูมีความพึงพอใจปานกลางต่อสวัสดิการในโรงเรียน โดยมีความพึงพอใจน้อยต่อ สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ ส่วนด้านอื่นๆ มีความพึงพอใจปานกลาง ๒.ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กมีความพึงพอใจปานกลางต่อ สวัสดิการในโรงเรียน โดยครูโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีความพึงพอใจน้อย ต่อสวัสดิการด้านเศรษฐกิจ ส่วนครูโรงเรียนขนาดกลางมีความพึงพอใจมากต่อสวัสดิการด้านความสะดวกสบาย ๓.ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความพึงพอใจปานกลางต่อสวัสดิการในโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความพึงพอใจมากต่อสวัสดิการด้านการศึกษา และด้านความสะดวกสบาย ส่วนครูผู้สอนมีความพึงพอใจน้อยต่อสวัสดิการด้านเศรษฐกิจ ๔.

^{๑๓๐} ทิวา สุริยะ, “การบริหารงานอาคารสถานที่ของโรงเรียนดีเด่นสังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๑), บทคัดย่อ.

^{๑๓๑} จรรย์ แยมมีกลิ่น, “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๓”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๔๗), บทคัดย่อ.

ครูผู้ชายและหญิง มีความพึงพอใจปานกลางต่อสวัสดิการในโรงเรียน โดยทั้งครู ชายและครู หญิงมีความพอใจน้อยต่อสวัสดิการด้านเศรษฐกิจ แต่ครูชายมีความพึงพอใจมากต่อสวัสดิการ ด้านความสะดวกสบาย ๕.ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความพึงพอใจต่อ สวัสดิการ โดยรวมและสวัสดิการแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ๖.ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน มีความพึงพอใจต่อสวัสดิการโดยรวมและ สวัสดิการแต่ละด้านในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหาร โรงเรียนมีความพึงพอใจมากกว่าครูผู้สอน ทุกด้าน ๗.ครูชายและหญิง มีความพึงพอใจต่อสวัสดิการโดยรวมและสวัสดิการแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูชายมีความพึงพอใจมากกว่าครูหญิงทุกด้าน^{๓๒}

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทั้ง ๖ ด้าน พอสรุปได้ว่า บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ ทั้งการเป็นคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาและการเป็นที่ปรึกษา แก่ผู้บริหารสถานศึกษา โดยให้มีบทบาทหน้าที่ทั่วไป บทบาทหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษา ทั้งการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การคืนอำนาจ หลักการจัดการศึกษา ให้ประชาชนมีการ บริหารตนเอง การตรวจสอบและถ่วงดุล ทั้งทางด้านวิชาการบุคลากร ธุรการ งบประมาณ อาคารสถานที่ บริการ แผนงานและโครงการ ศาสนา และวัฒนธรรมโดยหลักการขั้นพื้นฐาน ในการกำหนดรูปแบบการบริหาร เป็นการนำมาซึ่งการแข่งขัน การพัฒนาตนเอง การมองเห็น จุดอ่อนและจุดแข็ง เป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์ของการเปรียบเทียบ กำหนดเกณฑ์ (Criteria) การเปรียบเทียบ การแจกแจงรายละเอียดของแต่ละเกณฑ์ เพื่อวิเคราะห์กับเหตุการณ์ที่มี ลักษณะใกล้เคียงกัน มีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกัน เพื่อให้เราลดความผิดพลาด เช่น สมมุติว่ามี เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ก็สามารถนำมาเปรียบเทียบ ทำการวิเคราะห์หรือตัดสินใจได้ทันเหตุการณ์ เพื่อแก้ปัญหาเป็นการจุดประกายความคิดและการสร้างสรรค์ใหม่ๆ ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๒.๕.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธ ศาสนา

การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนานั้นถือว่าเป็นการจัด การศึกษาเพื่อการกุศล และส่งเสริมพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง เป็นการปลูกหน่อผู้สืบทอด พระพุทธศาสนาอีกทางหนึ่งทั้งการศึกษาด้าน ไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา และเพื่อร่วมกัน ดำเนินการ กำหนดนโยบาย และพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมมือกันดำเนินงานตามโครงการ ต่าง ๆ ที่จัดขึ้นร่วมกัน

^{๓๒} สุนัย เสงี่ยมศักดิ์, “ความพึงพอใจของครูที่มีต่อสวัสดิการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรม สามีญศึกษา เขตการศึกษา ๑๐”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๘), บทคัดย่อ.

มยุรี ศรีทอง ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนวินิตศึกษาจังหวัดลพบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ยึดหลักปรัชญา คือ การช่วยกันเป็นสุขในโลก การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้นักเรียนมีความรู้ เพื่อศึกษาต่อในระดับสูง ประกอบอาชีพอย่างมีคุณภาพ มีความเสียสละ ขยันอดทน การดำเนินการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อพัฒนางานของโรงเรียน ทั้งด้านวิชาการ กิจกรรมนักเรียน บุคลากร ชุมชนและการเงิน อาคารสถานที่ ความสัมพันธ์กับชุมชน^{๑๓๓}

ศรีนวล ศรีสวัสดิยาภรณ์ ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน” ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีสภาพการปฏิบัติปานกลาง ห้องสมุดเป็นแหล่งวิชาการ มีการสอนเสริมทั้งผู้เรียนช้าและผู้เรียนดี ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน น้อยกว่างานด้านอื่น เชิญบุคลากรชุมชนมาเป็นวิทยากร เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบภูมิปัญญาท้องถิ่น และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ งานบุคลากร มีหลักเกณฑ์พิจารณาความดีความชอบ การขึ้นเงินเดือน และสวัสดิการอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดให้ นอกนั้นรับจากรัฐบาล มีสภาพปฏิบัติในระดับปานกลาง ครุยังไม่พึงพอใจในสวัสดิการ ที่ผู้บริหารจัดให้^{๑๓๔}

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา พอสรุปได้ว่า การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ก็เพื่อช่วยเหลือชุมชนด้านการศึกษาและเผยแผ่ศาสนาธรรมสู่เยาวชนไทยจัดการศึกษาเพื่อการกุศลโดยไม่หวังผลกำไร มุ่งสงเคราะห์เด็กยากจน และเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษามุ่งปลูกฝังให้เยาวชนไทย เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการและการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง

^{๑๓๓} มยุรี ศรีทอง, “การบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนวินิตศึกษาจังหวัดลพบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๐), บทคัดย่อ.

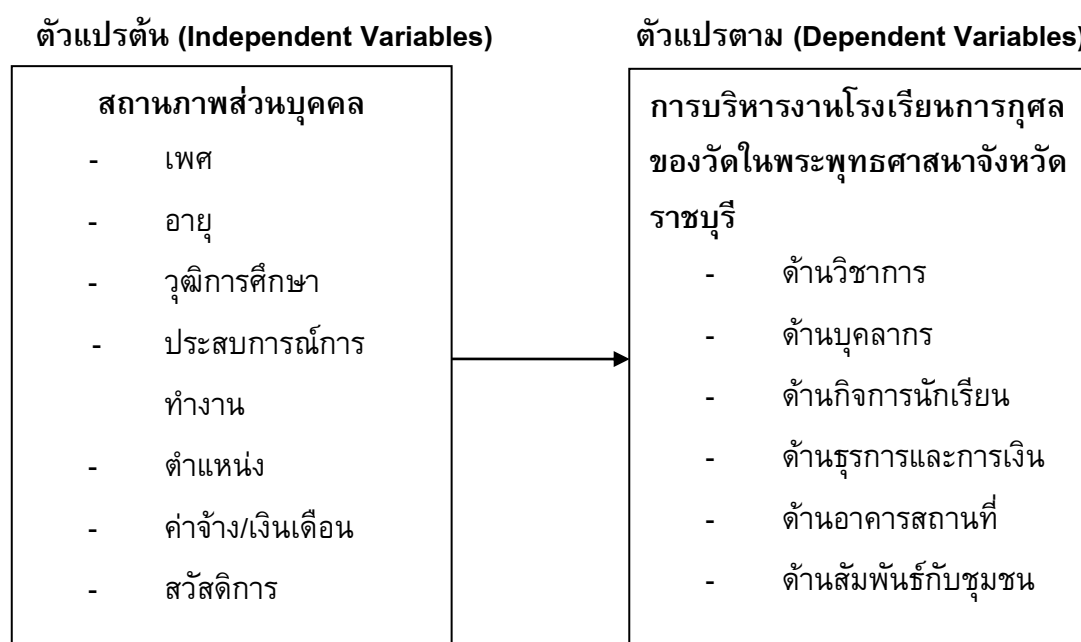
^{๑๓๔} ศรีนวล ศรีสวัสดิยาภรณ์, “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา”, สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาบริหารการศึกษา, สถาบันราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๖), บทคัดย่อ.

๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมากำหนดเป็นกรอบความคิด การวิจัย (Conceptual Framework) ประกอบด้วยตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่ง ค่าจ้าง/เงินเดือน สวัสดิการ หนี้สิน

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านงานวิชาการ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานบุคลากร ด้านงานธุรการและการเงิน ด้านงานอาคารสถานที่ และด้านงานสัมพันธ์กับชุมชน

แผนภาพที่ ๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด
ราชบุรี เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้
วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของ
วัดในพระพุทธศาสนาในจังหวัดราชบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
ตามลำดับดังนี้

๑. ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี ระเบียบ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดกรอบแนวคิด หัวข้อปัญหา และวัตถุประสงค์ในการวิจัย
๓. กำหนดกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
๔. สร้างเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลการวิจัยร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา
๕. นำเครื่องมือเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์
๖. ทดสอบเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (Try out)
๗. ดำเนินการส่งข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูล
๘. วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล
๙. สรุปและรายงานผลการศึกษาวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้สอบถามในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ทั้ง ๔ แห่ง จำนวน ๒๒๙ รูป/คน

โดยใช้วิธีการการแจกแบบสอบถามทั้ง ๔ โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดบ้านโป่ง (สามัคคีคุณูปถัมภ์) ผู้บริหาร ครู ๑๓๑ รูป/คน โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรอุปัถัมภ์ ผู้บริหาร ครู ๕๒ รูป/คน โรงเรียนอนุบาลโชติทายการาม ผู้บริหาร ครู ๓๗ รูป/คน และโรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย"สุตทิกิจวิทยา" ผู้บริหาร ครู ๙ คน รวม ๒๒๙ รูป/คน ตามสัดส่วนของประชากรรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนโรงเรียน

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
		กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแจก	ได้รับคืน	ร้อยละ
๑	วัดบ้านโป่ง(สามัคคีฯ)	๑๓๑	๑๓๑	๑๓๑	๑๐๐
๒	มัธยมวัดไทรราชวรอุปัถัมภ์	๕๒	๕๒	๕๒	๑๐๐
๓	อนุบาลโชติทายการาม	๓๗	๓๗	๓๗	๑๐๐
๔	อนุบาลวัดสนามชัยฯ	๙	๙	๙	๑๐๐
	รวม ๔ โรงเรียน	๒๒๙	๒๒๙	๒๒๙	๑๐๐

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีขั้นตอนลักษณะ และการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

๑) ศึกษาหลักการและทฤษฎี ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จากเอกสาร และผลงานการวิจัยที่เคยมีผู้ดำเนินการวิจัยเอาไว้

๒) กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๔) สร้างเครื่องมือ

๕) นำเสนอร่างเครื่องมือในการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖) นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๗) ปรับปรุงแก้ไข

๘) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

๑) ลักษณะของเครื่องมือสำหรับการแจกแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามกรอบของการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่ง ค่าจ้าง/เงินเดือน สวัสดิการซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ทั้ง ๖ ด้าน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น ดังนี้

๑. ด้านการบริหารงานวิชาการ มีคำถามทั้งหมด ๕ ข้อ
๒. ด้านการบริหารงานบุคลากร มีคำถามทั้งหมด ๕ ข้อ
๓. ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน มีคำถามทั้งหมด ๕ ข้อ
๔. ด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน มีคำถามทั้งหมด ๕ ข้อ
๕. ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ มีคำถามทั้งหมด ๕ ข้อ
๖. ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน มีคำถามทั้งหมด ๕ ข้อ

รวมทั้งสิ้น ๓๐

มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

๕ คะแนน	หมายถึง	มีสภาพเหมาะสมมากที่สุด
๔ คะแนน	หมายถึง	มีสภาพเหมาะสมมาก
๓ คะแนน	หมายถึง	มีสภาพเหมาะสมปานกลาง
๒ คะแนน	หมายถึง	มีสภาพเหมาะสมน้อย
๑ คะแนน	หมายถึง	มีสภาพเหมาะสมน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์^๑ ดังนี้
 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๔.๕๐-๕.๐๐ หมายความว่า ระดับการปฏิบัติการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓.๕๐-๔.๔๙ หมายความว่า ระดับการปฏิบัติการมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๕๐-๓.๔๙ หมายความว่า ระดับการปฏิบัติการปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๕๐-๒.๔๙ หมายความว่า ระดับการปฏิบัติการน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๐๐-๑.๔๙ หมายความว่า ระดับการปฏิบัติการน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Question) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

๓.๓.๓ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑) อาจารย์ ดร.ทรงวิทย์ แก้วศรี ที่ปรึกษาอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒) ผศ.ชัชชัย ไชยสา อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) ผศ.ดร.รัชชนันท์ อิศรเดช อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔) อาจารย์วันชัย สุขตาม อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕) อาจารย์ ดร.วิรัช กลิ่นสุบรรณ อาจารย์พิเศษภาควิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความ

^๑ประกอบ กรรณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : ด้านสหวิชาการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๘.

สอดคล้องตามวัตถุประสงค์รายข้อ (Index of Item-Objective Congruency : IOC)^๒ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ ๐.๘ ถึง ๑.๐

๓. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) ผู้บริหาร ครู บุคลากร โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาสุวรรณรังษะวิทยาลัยจังหวัดเพชรบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๐ รูป/คน เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วย

วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ LSD (Cronbach)^๓ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด เท่ากับ ๐.๘๔๔

๔. นำแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถาม เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม/การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑. การรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

๒. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและขอหนังสืออนุญาต เก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓. ผู้วิจัยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการแจกเครื่องมือแบบเจาะจง (Purposive Sample) กับกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหาร ครู บุคลากร โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำนวน ๒๒๙ รูป/คน ซึ่งในการแจกแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจก และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองระหว่างวันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ รวมใช้ระยะเวลา ๑ สัปดาห์

^๒ เรืองเดียวกัน, หน้า ๒๔๓ - ๒๔๔.

^๓ Cronbach, Lee J, **Essentials of psychological testing**, 4th ed., (New York : Harper & Row, 1971), p, 123.

๔. ผู้วิจัยได้สร้างแบบการสัมภาษณ์และขอหนังสืออนุญาต เก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แบบไม่เป็นทางการ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล เพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัย โดยขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนการกุศลของวัดมัยยวดีไทรราษฎร์อุปถัมภ์จังหวัดราชบุรี จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

๑. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้อง
๒. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์
๓. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

๒) ระดับความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใช้สถิติการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๓) การเปรียบเทียบการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่ง ค่าจ้าง/เงินเดือน และสวัสดิการ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

๔) ข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาวิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technigue)

๓.๕.๒ วิธีการนำเสนอและรายงานผลการวิจัย

๑) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอโดยใช้ตารางประกอบด้วยค่าความถี่ และร้อยละ

๒) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแนวคิดการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นข้อมูลมาตราส่วนประเมินค่า นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๓) ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นข้อมูลมาตราส่วนประเมินค่า นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๔) สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

๕) ข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด ในเรื่องความคิดเห็น ถึงปัญหาอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี วิเคราะห์เนื้อหาสาระประเด็นสำคัญ แล้วนำเสนอเป็นการเขียนแบบเรียงความ

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี” ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนการกุศล ทั้ง ๔ แห่ง รวม ๒๒๙ รูป/คนและได้รับการตอบแบบกลับคืนมาและเลือกฉบับที่สมบูรณ์จำนวน ๒๑๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๘๖ เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้วได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และตารางประกอบคำบรรยาย ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

๔.๑ การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ การบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี พร้อมบทสัมภาษณ์

๔.๓ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๔.๔ สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

๔.๕ สภาพ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนา การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

๔.๑ การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๑.๑ ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไป

ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามถึงการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง เงินเดือน และสวัสดิการ ซึ่งมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละข้อมูลด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=๒๑๔)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๖๐	๒๘.๐
หญิง	๑๕๔	๗๒.๐
๒. อายุ		
๒๐- ๓๐ ปี	๗๕	๓๕.๐
๓๑ - ๔๐ ปี	๙๐	๔๒.๑
๔๑ - ๕๐ ปี	๓๗	๑๗.๓
๕๑ ปี ขึ้นไป	๑๒	๕.๖
๓. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๘	๓.๗
ปริญญาตรี	๒๐๐	๙๓.๕
ปริญญาโท	๖	๒.๘
ปริญญาเอก	-	-
๔. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า ๕ ปี	๕๕	๒๕.๗
๕ - ๑๑ ปี	๘๒	๓๘.๓
๑๒ - ๑๘ ปี	๕๑	๒๓.๘
๑๙ ปี ขึ้นไป	๒๖	๑๒.๒

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
๕. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารโรงเรียน	๔	๑.๙
ครู	๑๙๕	๙๑.๑
บุคลากรในสถานศึกษา	๑๕	๗.๐
๖. เงินเดือน		
๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท	๕๐	๒๓.๔
๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท	๔๑	๑๙.๒
๙,๕๐๑-๑๒,๐๐๐ บาท	๕๔	๒๕.๒
๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๖๔	๒๙.๙
๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๕	๒.๓
มากกว่า ๒๐,๐๐๑ บาท	-	-
๗. สวัสดิการ		
จากรัฐ	๙๓	๔๓.๕
จากสถานศึกษา	๑๑๑	๕๑.๙
จากรัฐและสถานศึกษา	๑๐	๔.๖

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๐ มีอายุ ๓๑ – ๔๐ ปี จำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๑ วุฒิมัธยมศึกษา ปริญญาตรี จำนวน ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๕ ประสบการณ์การทำงาน ๕ - ๑๑ ปี จำนวน ๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓ ตำแหน่งครู จำนวน ๑๙๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๑ ค่าจ้าง/เงินเดือน ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙ และได้รับสวัสดิการจากสถานศึกษา จำนวน ๑๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๙

๔.๒ การบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี พร้อมบทสัมภาษณ์

๔.๒.๑ ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมถึงการบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรใน

สถานศึกษา แต่ละด้านโดยการศึกษาแนวคิดในการจัดตั้งการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านวิชาการ ๒) ด้านบุคลากร ๓) ด้านกิจการนักเรียน ๔) ด้านธุรการและการเงิน ๕) ด้านอาคาร ๖) ด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน เพื่อสร้างโอกาส แก่เด็กผู้ด้อยโอกาส ซึ่งมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม

(n=๒๑๔)

การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีภาพรวม	ระดับความเป็นจริง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านการบริหารงานวิชาการ	๓.๙๙	๐.๗๔	มาก
๒. ด้านการบริหารงานบุคลากร	๓.๙๘	๐.๘๐	มาก
๓. ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน	๔.๐๑	๐.๗๕	มาก
๔. ด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน	๓.๙๖	๐.๗๖	มาก
๕. ด้านอาคารสถานที่	๓.๙๗	๐.๗๖	มาก
๖. ด้านความสัมพันธ์ โรงเรียนกับชุมชน	๓.๙๙	๐.๗๔	มาก
รวม	๓.๙๗	๐.๗๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๙๗$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี มีคะแนนเฉลี่ยมากทุกด้าน

๔.๒.๒ ผลการวิเคราะห์แต่ละด้าน

ผลการวิเคราะห์แต่ละด้านถึงการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาแต่ละด้านโดยศึกษาสภาพการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านวิชาการ ๒) ด้านบุคลากร ๓) ด้านกิจการนักเรียน ๔) ด้านธุรการและการเงิน ๕) ด้านอาคาร ๖) ด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน ซึ่งมีรายละเอียดที่แสดงในตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้ง
โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี
ด้านการบริหารงานวิชาการ

(n=๒๑๔)

การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานวิชาการ	ระดับความเป็นจริง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑ มีการเผยแพร่ ชี้แจง วิเคราะห์หลักสูตรให้กับผู้ที่ เกี่ยวข้องได้เข้าใจและนำไปใช้ได้ถูกต้อง เหมาะสม	๓.๙๙	๐.๗๗	มาก
๒ มีการจัดทำโครงการ/แผนการสอนไว้ล่วงหน้า ตาม หลักสูตรการเรียนรู้ ก่อนทำการสอนทุกปีการศึกษา	๔.๑๑	๐.๗๒	มาก
๓ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแผนที่กำหนดไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และปฏิบัติจริง เนื้อหายืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่นและความสนใจ ของผู้เรียน	๓.๙๙	๐.๗๐	มาก
๔ มีการใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์ มีห้อง สมุดที่รวบรวมหนังสือต่างๆ เอกสารสิ่งพิมพ์วัสดุ อุปกรณ์ให้บริการแก่นักเรียนและครูอย่างพอเพียง	๓.๙๒	๐.๗๖	มาก
๕ มีการนิเทศภายในและประเมินผลนักเรียนตาม สภาพจริง นำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการ เรียนการสอนผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ ตามวัตถุประสงค์ พึงใจ	๓.๙๕	๐.๗๔	มาก
รวม	๓.๙๙	๐.๗๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็น
ต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงาน
วิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู
บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกข้อ

สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ นางสาวกานดา อินทรวงศ์ ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนการกุศลมัธยมวัดไทรราชวรวิหารอุปถัมภ์ กล่าวว่า การจัดหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา มีการอนุมัติหลักสูตรนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการ การพัฒนาการเรียนการสอน ถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียน ที่จะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพ สิ่งสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนมีคุณภาพ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน จึงต้องมีการพัฒนาผู้บริหาร และครูผู้สอน ทางโรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรวิหารอุปถัมภ์ ได้พัฒนางานวิชาการของตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ด้านการบริหารโครงการทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ต้องมีการจัดตั้งคณะทำงาน การประเมินผลโครงการทั้งก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการ และการวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการร่วมกัน การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ได้แก่ ข้อมูลการประเมินผล และสารสนเทศ โดยนำเครื่องมืออุปกรณ์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการประเมินผล เพราะการบริหารการศึกษา ก็เพื่อตอบสนองความสำเร็จของผลงาน ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องรับผิดชอบ เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

งานวิชาการเป็นงานสำคัญของการจัดการศึกษา สามารถพัฒนาความรู้ และคุณธรรมของบุคคลกร เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติในการจัดการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีครูเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน โดยพัฒนางานวิชาการ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในภาวะปัจจุบันมีการแข่งขัน เพื่อเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ด้านคุณภาพการเรียนการสอน การพัฒนาที่ได้ ผลดี มีประสิทธิภาพและบรรลุตามจุดประสงค์ เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด

ปัญหาส่วนมาก คือ ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในเงินเดือนหรืออัตราค่าจ้างเพิ่มเงินเดือนสวัสดิการ โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา นโยบายและการบริหารงานขององค์กร ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน สถานภาพการทำงาน ความมั่นคงในงาน ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน คือ ความสำเร็จของงานมีน้อย การยอมรับนับถือ การยกย่อง ประกอบด้วยสภาพการทำงาน การบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล นโยบายและการบริหารงาน ความมั่นคงในงานและเงินเดือน การดำรงรักษาไว้ เพื่อความพึงพอใจยิ่งขึ้น

สัมภาษณ์ นางสาวกานดา อินทรวงศ์, ผู้อำนวยการและฝ่ายวิชาการ โรงเรียนการกุศลของมัธยมวัดไทรราชวรวิหารอุปถัมภ์, ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔.

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานแนวคิดใน
การจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี
ด้านการบริหารงานบุคลากร

(n=๒๑๔)

การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานบุคลากร	ระดับความเป็นจริง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑ วางแผนอัตรากำลัง สรรหาและเตรียมการเพื่อจะได้ บุคลากรตามที่ต้องการ มีความรู้ เข้ามาปฏิบัติงาน	๓.๙๘	๐.๗๖	มาก
๒ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่บุคลากรไว้ชัดเจน จัดทำทะเบียนประวัติบุคลากร ตามระบบที่กำหนดไว้	๔.๐๑	๐.๗๙	มาก
๓ การมอบหมายงานตรงกับความรู้ ความสามารถ ความถนัดของบุคลากร มีหลักเกณฑ์ การพิจารณาความดีความชอบการขึ้นเงินเดือน	๓.๙๗	๐.๘๔	มาก
๔ มีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร เช่นการศึกษา ต่อ การอบรม ประชุม สัมมนา ศึกษาดูงาน โดย หมุนเวียนอย่างทั่วถึง	๔.๑๐	๐.๗๗	มาก
๕ มีสวัสดิการอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่บุคลากร นอกเหนือจากที่ได้จากรัฐ	๓.๘๓	๐.๘๒	มาก
รวม	๓.๙๘	๐.๘๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานบุคลากรอยู่ในระดับมากทุกข้อ

สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ นางเทียมแข เชียงหวี ผู้บริหารงานฝ่ายบุคลากร โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรานุเคราะห์ ซึ่งเป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาได้กล่าวว่า มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผน การวางแผน การวางระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยงานเพื่อให้ได้ใช้ประโยชน์ การบำรุงรักษาและพัฒนาให้บุคลากรมีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีปริมาณที่เพียงพอให้การปฏิบัติงานบรรลุตามจุดประสงค์ มีการคัดเลือกบุคลากร ให้ตรงกับวุฒิการศึกษา ความรู้ความสามารถตรงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และพัฒนาบุคลากรทั้งความรู้การศึกษารายละเอียด นำสื่อเทคโนโลยี ที่ทันสมัยเข้ามาช่วยครูและนักเรียนให้เป็นคนเก่ง การพัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพิ่มทักษะวิชาชีพ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปประกอบวิชาชีพได้ เสริมกิจกรรมรายสัปดาห์ เพิ่มคุณธรรม การบริหารบุคลากรที่ดีจึงต้องทำให้บุคลากรมีความพร้อมและเต็มใจสามารถอุทิศเวลาของตนเองเพื่อส่วนรวม โดยไม่ผิดระเบียบหรือข้อบังคับที่กำหนดไว้ เป็นการเสริมระบบคุณวุฒิให้สมบูรณ์ ได้คนดีมีความรู้ความสามารถ ส่งเสริมให้บุคลากรตั้งใจทำงาน

การจัดการเรียนการสอนจะประสบผลสำเร็จได้นั้น ครูต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอๆ มีความร่วมมือร่วมใจกันในการพัฒนาการศึกษา การวางแผนปฏิบัติการและกิจกรรมต่างๆ สิ่งที่จะทำให้ครูมีคุณสมบัติดังกล่าวยั่งยืน คือ การนิเทศภายใน ได้แก่ การวางแผนการจัดสรรงบประมาณและการสนับสนุนบุคลากรทุกด้านอย่างเพียงพอ เพราะเป็นการนิเทศ ที่ผู้นิเทศและได้รับการนิเทศ ระบุปัญหาดีที่สุด เพราะเป็นผู้ปฏิบัติอยู่ทุกวัน เพื่อให้ครูมีการพัฒนาตนเองและให้ความร่วมมือ อันจะส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ก็ต้องมีความเป็นประชาธิปไตยอย่างมาก มีความกรุณาและเอาใจใส่ต่อทุกๆคน มีความอดทน มีความรู้ในเรื่องทั่วไปดีมาก มีความยุติธรรม มีอารมณ์ขัน ทำสิ่งใดเสมอต้นเสมอปลาย สนใจปัญหาและความเดือดร้อนของครูนักเรียน ยกย่องและให้รางวัลครูนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสอนแต่ละรายวิชา การจัดลำดับความสำคัญของงาน การแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า การเพิ่มความมั่นใจในการตัดสินใจ ทำให้สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและคล่องตัว สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องโดยใช้เวลาน้อยลง

ปัญหาและอุปสรรคหลายประการอาจเนื่องมาจากท้องถิ่นและขนาดของโรงเรียนมีความแตกต่างกัน เช่น สถานที่ตั้งของโรงเรียน ปัญหาบุคลากรขาดประสิทธิภาพ ขาดขวัญกำลังใจ การหย่อนสมรรถภาพงาน งานกับงบประมาณ ผู้บริหารโรงเรียนควรจะต้องบริหารงานบุคคลให้ได้ผลดีและประสบความสำเร็จ บุคลากรบางกลุ่มยังไม่ร่วมงานกันและช่วยกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการและครูใหญ่ขาดวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาและขาดความรู้ทางการบริหารการศึกษา เนื่องจากมีความรู้วิชาสามัญศึกษาดำ ขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ขาดครูชำนาญการในวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษและภาษาไทย ครูบางส่วนไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ขาดความรู้ด้านจิตวิทยาการศึกษา ขาดความรู้ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา มีครูขอย้ายเป็น

ประจำครูส่วนใหญ่มักทำงานในโรงเรียนเอกชนเป็นการชั่วคราว เมื่อพบโอกาสที่ดีกว่าจะลาออกไปหรือจะทิ้งงานในหน้าที่กลางคันส่งผลกระทบต่อการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนเป็นประจำ หรือการใช้งานจนมากเกินไป ขาดหลักประกันความมั่นคง ไม่กระจายอำนาจ มีก๊กเหล่ามากเกินไป ขาดความยุติธรรม ไม่มีสวัสดิการ ไม่กำหนดและจำแนกตำแหน่ง ไม่พัฒนาบุคลากร ไม่มีวินัย ไม่ให้พ้นจากตำแหน่งสิ่งเหล่านี้แม้จะมีไม่มากแต่ก็ยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน^๒

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานแนวคิดใน
การจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี
ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน

(n=๒๑๔)

การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน	ระดับความเป็นจริง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑ มีการจัดทำทะเบียนนักเรียนทะเบียนวัดผล ควบคุม ความประพฤติของนักเรียน ตามระเบียบวินัย	๔.๐๓	๐.๗๒	มาก
๒ มีการบริการแนะแนว การบริการด้านสุขภาพ การ รักษา พยาบาล เบื้องต้นให้กับนักเรียน	๔.๐๙	๐.๗๒	มาก
๓ มีการบริการน้ำดื่มและอาหารที่ถูก สุขลักษณะและ หลักโภชนาการ และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	๓.๘๖	๐.๘๗	มาก
๔ มีการกำหนดมาตรการ/แนวปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือ และป้องกันอุบัติเหตุ/อุบัติภัยแก่นักเรียน	๔.๐๐	๐.๗๓	มาก
๕ มีการติดต่อประสานกับผู้ปกครองเพื่อรายงานให้ ทราบทั้งเรื่องการเรียนและความประพฤติ	๔.๐๖	๐.๖๙	มาก
รวม	๔.๐๑	๐.๗๕	มาก

^๒สัมภาษณ์ นางเทียมแข เขียวทวี, ผู้บริหารงานฝ่ายบุคลากร โรงเรียนการกุศลของมรรยมวัดไทร
ราษฎร์อุปถัมภ์, ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔.

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๐๑$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ นายอนุชา ศศิธร ผู้บริหารงานฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรานุอุปถัมภ์ ซึ่งเป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ได้กล่าวว่า มีการสำรวจความต้องการ และปัญหาของนักเรียน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการจัดทำกิจกรรมของโรงเรียนพิจารณานโยบายของโรงเรียนว่ามีจุดเน้นที่กิจการประเภทใด สำรวจความเป็นไปได้และความสะดวกในการขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำรวจความพร้อมและความเข้าใจของครู ที่เกี่ยวข้องว่ามีความเข้าใจบทบาทหน้าที่มากน้อยเพียงใด สำรวจแหล่งทุนและงบประมาณที่จะสนับสนุนกิจการนักเรียน จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับกิจกรรม เพื่อก่อให้เกิดการจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์สูงสุด ศึกษากิจกรรม พิจารณาว่ากิจกรรมใดควรปรับปรุงและกิจกรรมใดควรพัฒนาและสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ กิจกรรมใดที่ประสบความสำเร็จยอดเยี่ยม ควรพิมพ์เผยแพร่ กิจกรรมใดที่ไม่ประสบความสำเร็จก็ประเมินไว้เป็นแนวทางในการปรับปรุงต่อไป มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น

การบริหารกิจการนักเรียนนั้น ต้องเป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์ในการทำงาน เพิ่มความสามารถเรียนรู้และรับรู้ จากความรู้สึกรู้สึกที่เป็นจริงในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยให้นักเรียนมีทักษะเพิ่มขึ้นในการทำงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการจัดครูเข้าสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ และความถนัดของครูเป็นสำคัญ จะต้องสามารถทำให้นักเรียนรู้ถึงปัญหาจริงที่เกิดขึ้นและหาวิธีแก้ไขปัญหาลงสู่การปฏิบัติได้แล้วนำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิธีการแก้ไข นำเอาประสบการณ์ที่แตกต่างมาเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการเรียนรู้ที่ง่ายกว่าในห้องเรียนในตำรา ที่เน้นแต่ทฤษฎีเท่านั้น แต่กิจกรรมนั้นผู้เรียนปฏิบัติให้เกิดผลจริง ได้รู้ว่าทฤษฎีที่เรียนมานั้นใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงหรือไม่ ใช้แก้ปัญหายังไร วิธีไหนแก้ได้ดีที่สุดและมีผลสัมฤทธิ์เพียงใด การทำกิจกรรมบ่อยๆ เป็นการเพิ่มศักยภาพทักษะประสบการณ์ตรงของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

การจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับนักเรียนนั้นต้องมีความเหมาะสม สมดุลกัน คือ มีความเหมาะสมกันทั้งการเรียนในห้องเรียนและกิจกรรมนอกห้องเรียน ต้องศึกษาปัญหาอุปสรรค คิดวางแผนแก้ไขไว้ล่วงหน้า เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับปัญหาอุปสรรค ที่อาจเกิดความคาดเดาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว มุ่งประโยชน์สูงสุดและความสำคัญให้มากที่สุด

ปัญหา คือ กิจกรรมที่จัดให้นักเรียนที่หลากหลายล้วนแต่ให้ผลและให้ประโยชน์ ที่แตกต่างกันไป แต่หากกิจกรรมมากเกินไปหรือบ่อยเกินไป ก็จะทำให้นักเรียนเสียโอกาสทางการศึกษา ก็จะลดน้อยลงจริงอยู่ทุกกิจกรรมมีประโยชน์ แต่ถ้ามากเกินไปจะส่งผลกระทบต่อเด็ก ที่ขาดความต่อเนื่องทางวิชาการ ซึ่งมีความเป็นมากกว่า ในการพัฒนาต่อยอดการเรียนรู้ เช่น การบริการทุนการศึกษาและสวัสดิการ เพื่อลดปัญหานักเรียนออกกลางคัน นักเรียนขาดเรียน และนักเรียนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ^๓

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานแนวคิดใน
การจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี
ด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน

(n=๒๑๔)

การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน	ระดับความเป็นจริง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑ มีการวางแผน ท่างบประมาณรายรับรายจ่าย จัด ระเบียบงานเอกสาร/สารบรรณให้เป็นระเบียบ	๔.๐๐	๐.๗๓	มาก
๒ มีการจัดทำระบบ การดำเนินงาน การควบคุมบัญชีและ ตรวจสอบบัญชี รับ-จ่ายที่สะดวกรัดกุมและถูกต้อง ด้านการเงินบัญชีให้เป็นไปตามระเบียบ แนวปฏิบัติ	๓.๙๙	๐.๗๕	มาก
๓ มีพัสดุ ครุภัณฑ์ และทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อใช้ งานตามความต้องการที่เหมาะสมถูกต้องเป็นปัจจุบัน	๓.๙๖	๐.๗๔	มาก
๔ มีการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อ ดูแลอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม ให้สะอาด สงบ ร่มรื่น และปลอดภัย	๓.๙๑	๐.๗๖	มาก
๕ มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อตรวจซ่อมแซม ดูแลรักษา พัสดุครุภัณฑ์ ให้ใช้การได้ดีตลอดเวลา	๓.๙๒	๐.๘๐	มาก
รวม	๓.๙๖	๐.๗๖	มาก

^๓ สัมภาษณ์ นายอนุชา ศศิธร ผู้บริหารงานฝ่ายกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนการกุศลของมัธยมวัด
ไพโรธราษฎร์อุปถัมภ์, ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔.

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานธุรการและการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานธุรการและการเงินอยู่ในระดับมากทุกข้อ

สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ นางสาวพัชรินทร์ สุขชี ฝ่ายธุรการและการเงิน โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรานุอุปถัมภ์ ซึ่งเป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ได้กล่าวว่า การบริหารการเงิน คือ วางแผนการปฏิบัติงาน (ธุรการ) จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานธุรการ รับผิดชอบงานธุรการ ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบ รับผิดชอบดูแลงานการเงิน การบัญชี จัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเงินให้ถูกต้องตามระเบียบราชการ รับผิดชอบดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ซ่อมแซม เก็บรักษา พัสดุ ครุภัณฑ์ของโรงเรียน รับผิดชอบรวบรวมสถิติข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน และดำเนินงานด้านบุคลากรให้เป็นระบบ รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและงานประจำปีของโรงเรียน จัดให้มีแบบพิมพ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน ควบคุมดูแลการลงเวลามาปฏิบัติงานของครู และลูกจ้าง รับผิดชอบการจัดทำแผนพัฒนา โครงการของงบประมาณ ประสานกับบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินงานของโรงเรียน ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย การเบิกเงิน การรับเงินการเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน

การบริหารการบัญชีที่ดีคือ การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน การจัดทำระบบบัญชีการเงินโรงเรียน เพื่อความสะดวกในการควบคุมและตรวจสอบ การบริหารการเงินโรงเรียน จึงจำเป็นต้องมีระบบบัญชี เพื่อควบคุมและตรวจสอบทรัพย์สินของโรงเรียน เพื่อป้องกันการรั่วไหล และการใช้เงินที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาอย่างเต็มที่ ดังนั้น ฝ่ายธุรการและการเงิน โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรานุอุปถัมภ์ มีการบริหารจัดการ งบประมาณ การเงิน การบัญชี อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล จนเป็นที่น่าเชื่อมั่นและขอคำปรึกษา เพื่อมุ่งมั่นพัฒนาตน พัฒนางาน ด้วยเทคโนโลยีให้ทันสมัย ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นที่ตั้ง

ปัญหา ได้รับครุภัณฑ์ล่าช้า ครุภัณฑ์ได้มาตรฐานไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์กับความต้องการใช้สอย ในบางส่วน การเบิกจ่ายเงินล่าช้า เจ้าหน้าที่การจัดทำทะเบียนวัสดุปัจจุบันมีการลาออกกันบ่อย การขาดแคลนเจ้าหน้าที่วัสดุ ที่มีความรู้ความเข้าใจที่ต่อเนื่องมีความสามารถและมีความสมบัติที่เหมาะสมกับการจัดสรรวัสดุ ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนที่เสนอขอไว้

การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การศึกษาจัดซื้อมาแล้วการใช้ยังน้อยอยู่ ทำให้สูญเสียประโยชน์ในการใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่^๕

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานแนวคิดใน
การจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี
ด้านอาคารสถานที่

(n=๒๑๔)

การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านอาคารสถานที่	ระดับความเป็นจริง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑ มีการวางแผนเพื่อส่งเสริมการจัดและใช้อาคาร สถานที่และบริเวณให้เกิดประโยชน์สูงสุด	๓.๙๓	๐.๗๕	มาก
๒ มีการดูแลรักษาอาคารสถานที่อาคารประกอบ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ มีความมั่นคงแข็งแรง	๔.๐๐	๐.๗๔	มาก
๓ มีการดูแลรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบและ บริเวณให้สะอาด สวยงาม มีระเบียบเรียบร้อย และมีบรรยากาศการเรียนรู้	๓.๙๓	๐.๗๕	มาก
๔ มีการควบคุมดูแลสถานที่เพื่อความปลอดภัย โดยการจัดเวรยาม	๔.๐๑	๐.๗๘	มาก
๕ มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแล รักษาอาคารสถานที่	๓.๙๖	๐.๗๖	มาก
รวม	๓.๙๗	๐.๗๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านอาคารสถานที่โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมากทุกข้อ

^๕สัมภาษณ์ นางสาวพัชรินทร์ สุขชี ฝ่ายธุรการและการเงิน โรงเรียนการกุศลของมัทมวัดไทรราชวรวิหาร, ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔.

สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ นายไชยพัฒน์ คล้าจิ้น ฝ่ายอาคารสถานที่ โรงเรียนมัธยมวัดไทรราษฎร์อุปถัมภ์ กล่าวว่า เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น การปฐมนิเทศนักเรียน การปกครองนักเรียน การจัดบริการแนะแนว การบริการเกี่ยวกับสุขภาพนักเรียน การจัดกิจกรรม และการบริการต่างๆ เป็นต้น การบริหารอาคารสถานที่ ถือว่าเป็นการพัฒนาบุคคลให้เป็นคนดี คนเก่ง ได้อย่างมากเช่นกัน เช่น การปกครองให้เด็กมีระเบียบวินัย การจัดกิจกรรม กีฬา กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมทางวิชาการ การจัดบริการแนะแนว เหล่านี้ล้วนทำให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง ยิ่งขึ้น ในโรงเรียนจะมีบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้โดยตรง คือ ผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่าย เช่น ฝ่ายกิจกรรม ในโรงเรียนทั่วๆ ไปจะมี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายต่างๆ ฉะนั้น อาคารสถานที่จึงเป็นสิ่งเอื้ออำนวยต่อกิจกรรมทุกประเภท เป็นต้น

โรงเรียนมัธยมวัดไทรราษฎร์อุปถัมภ์ ได้บริหารงานด้านอาคารสถานที่โรงเรียนทำมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีอาคารห้องเรียนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เพราะสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลถึงความเจริญของงานทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาของนักเรียน จึงมีการวางแผน การใช้อาคารสถานที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด การควบคุมดูแล การบำรุงรักษา การพัฒนาอาคารต่าง ๆ การจัดบริเวณโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่สวยงาม เหมาะสมกับสภาพการใช้งานอยู่เสมอ การรักษาความสะอาด ความคงทน ความแข็งแรง ความปลอดภัย และสามารถสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ จะต้องมีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดในการใช้อาคารสถานที่ของบ้าน วัด โรงเรียน

การใช้ประโยชน์อาคารทุกหลังของโรงเรียนมัธยมวัดไทรราษฎร์อุปถัมภ์ได้บริหารจัดการใช้ประโยชน์ของอาคารเรียนทุกตารางเมตร เพื่อการพัฒนาด้านการศึกษาของเยาวชน จัดสร้างแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนและครูเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ใหม่ๆ และเรียนรู้ได้อย่างเต็มความสามารถ จึงเชื่อมอาคารเรียนทุกๆ หลังเข้าด้วยกัน ให้สะดวกแก่นักเรียนและครู มีงบประมาณซ่อมบำรุงดูแลอาคารสถานที่ได้อย่างสม่ำเสมอ มีชุมชนหน่วยราชการมาใช้อาคารสถานที่ตลอด

ปัญหา คือ อาคารจะไม่เพียงพอต่อนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น ห้องน้ำห้องสุขาก็เช่นกัน ไม่เพียงพอต่อนักเรียนตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ นักเรียน คนต่อห้องน้ำ ๑ ห้อง จะทำให้นักเรียนครูเสียสุขภาพ และกระทบกับประสิทธิภาพของการเรียน^๕

^๕สัมภาษณ์ นายไชยพัฒน์ คล้าจิ้น ฝ่ายอาคารสถานที่ โรงเรียนการกุศลของมัธยมวัดไทรราษฎร์อุปถัมภ์, ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔.

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานแนวคิดใน
การจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี
ด้านความสัมพันธ์ โรงเรียนกับชุมชน

(n=๒๑๔)

การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ด้านความสัมพันธ์ โรงเรียนกับชุมชน	ระดับความเป็นจริง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑ มีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน	๓.๙๗	๐.๖๙	มาก
๒ มีการใช้ชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้ และเป็นวิทยากร เสริมความรู้แก่นักเรียนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น	๓.๘๑	๐.๗๘	มาก
๓ มีการให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียนแก่ผู้ปกครอง ชุมชนจัดกิจกรรม	๓.๘๘	๐.๗๓	มาก
๔ ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือในการจัดกิจกรรม ต่างๆของโรงเรียนจากชุมชน	๓.๘๘	๐.๗๗	มาก
๕ มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารความเคลื่อนไหวของ โรงเรียนให้ชุมชน ได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ	๓.๙๑	๐.๗๔	มาก
รวม	๓.๘๙	๐.๗๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็น
ต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านความสัมพันธ์
โรงเรียนกับชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร
ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ นางสมศรี รวมทรัพย์ ฝ่ายสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนมัธยมวัดไทรราษฎร์อุปถัมภ์ กล่าวว่า การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นด้วยความต้องการของคนในชุมชน โดยความร่วมมือของประชาชน โรงเรียนจึงเป็นสถานที่ใกล้ชิดกับประชาชนและมีความสัมพันธ์กันอย่างดี ทั้งการให้บริการและรับบริการจากชุมชนและอาสาสมัครมาเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนกับชุมชนจึงจำเป็นต้องมีความร่วมมืออันดีต่อกันทั้งด้านกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน สร้างความเชื่อถือ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา ส่งเสริมให้ครูและผู้บริหารมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น สนับสนุนให้ครูออกเยี่ยมผู้ปกครองพาเด็กออกไปศึกษานอกสถานที่ สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน ประเมินความต้องการของผู้ปกครองในห้องเรียนเกี่ยวกับการศึกษา คลี่คลายข้อข้องใจในสิ่งที่ทำให้ประชาชนเข้าใจผิดๆ เพื่อช่วยให้ประชาชนมองโรงเรียนในแง่ดี และชุมชนเข้ามามีส่วนในการจัดหลักสูตรในรูปแบบตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งอยู่ในคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา มีการอนุมัติหลักสูตร ภูมิปัญญาท้องถิ่นสอนการงานและช่าง มีพระวิทยากรสอนคุณธรรม จริยธรรม วิชาพระพุทธศาสนา การสอนนอกห้องเรียน เช่น ใช้วัดไทรอารีรักษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ และร่วมกิจกรรม วัฒนธรรมประเพณี และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ทัศนศึกษาโลกเป็นแหล่งเรียนรู้ ร่วมแข่งขันกีฬาทั้งภาครัฐและเอกชน ให้บริการใช้สถานที่ของโรงเรียนและกำลังของนักเรียน ทั้งชุมชนภาครัฐและเอกชน ร่วมพัฒนารักษาสิ่งแวดล้อม พร้อมนำศิลปะสู่ชุมชนโดยนักเรียน

ปัญหา อุปสรรค คณะกรรมการไม่ค่อยได้เข้ามาดูแลติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิดเท่าที่ควร จึงทำให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเกิดความเคลือบแคลงใจ การจัดกิจกรรมมากจนเกินไป ชุมชนบางส่วนจึงไม่เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ จึงมีผลกระทบทางผลสัมฤทธิ์ของการเรียน โรงเรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานท้องถิ่น ในวันสำคัญต่างๆ คณะกรรมการยังเห็นความสำคัญ ด้านขวัญกำลังใจของครูยังไม่เป็นที่พอใจของครู

ข้อเสนอแนะ การบริหารสถานศึกษา ให้มีคุณภาพและก่อประโยชน์สูงสุดได้นั้น คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ผู้รับใบอนุญาต ควรดูแล ติดตามตรวจสอบ การใช้งบประมาณในด้านต่างๆ การซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มาก สร้างขวัญกำลังใจของครูควรเพิ่มเงินเดือนให้ครูมากขึ้น ดูแลคุณภาพอาหารเด็ก ลดกิจกรรมที่ไม่จำเป็น ควรเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงาน สิ่งที่ต้องเพิ่มเติมคือ จัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู

จากการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงาน ต่อการพัฒนาที่เกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ซึ่งมีรูปแบบการบริหารงาน ๖ ด้านยังคงอยู่ในระดับมากทุกด้าน เพราะฉะนั้น แนวทางการบริหารงานโรงเรียน จึงต้องเพิ่มรูปแบบการพัฒนาให้ชัดเจน เพื่อให้มีลำดับขั้นตอนการบริหารงานที่สมบูรณ์แบบตามหลักการพัฒนายุคใหม่ ซึ่งงานโรงเรียนนั้น หมายถึงการ

บริหารงานที่มีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้ เพื่อการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ ๑ ด้านวิชาการ ๒ ด้านบุคลากร ๓ ด้านกิจกรรมนักเรียน ๔ ด้านธุรการและการเงิน ๕ ด้านอาคาร ๖ ด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้การพัฒนาให้การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี มีระบบที่โปร่งใส มีวินัยชัดเจน มีการจรรโลงพุทธธรรม น้อมนำปฏิบัติ จัดระเบียบบริหาร ประสานสัมพันธ์ สร้างความเชื่อมั่น ต่อไป

ปัญหาที่มาก คือ การบริหารงานธุรการและการเงิน ได้แก่ ได้รับครุภัณฑ์ล่าช้าการเบิกจ่าย เงินล่าช้า และงานธุรการมีมากเกินไป จำนวนห้องเรียนและห้องพิเศษไม่เพียงพอ อาคารเรียนและ ห้องน้ำห้องส้วมไม่เพียงพอ และสนามกีฬาไม่ได้มาตรฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครองไม่สนใจการศึกษาของนักเรียน ชาวบ้านไม่ให้ความร่วมมือ ผู้บริหารไม่มีเวลาอยู่โรงเรียน และการติดต่อสื่อสารลำบากยุ่งยาก ไม่แยกการบริหารอาคารสถานที่ออกจากการบริหารงานธุรการ งานบริหารการศึกษา เป็นต้น^๖

^๖สัมภาษณ์ นางสมศรี รวมทรัพย์ ฝ่ายสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนการกุศลของมัยมวัดไทรราชวรอุปัถม์, ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๔.

๔.๓ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานข้อที่ ๑ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีเพศต่างกัน มีการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๙ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีโดยจำแนกตามเพศ

(n=๒๑๔)

การบริหารงานโรงเรียน การกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัด ราชบุรี	เพศชาย		เพศหญิง		F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านการบริหารงาน วิชาการ	๔.๐๗	๐.๖๓	๓.๙๗	๐.๕๘	๑.๑๕๐	.๒๕๒
๒. ด้านการบริหารงาน บุคลากร	๔.๐๙	๐.๖๙	๓.๙๓	๐.๖๔	๑.๖๐๕	.๑๑๐
๓. ด้านการบริหารงาน กิจการนักเรียน	๔.๑๔	๐.๖๔	๓.๙๖	๐.๖๐	๑.๙๕๘	.๐๕๒
๔. ด้านการบริหารงาน ธุรการและการเงิน	๔.๐๙	๐.๖๕	๓.๙๐	๐.๖๒	๑.๙๑๖	.๐๕๗
๕. ด้านอาคารสถานที่	๔.๐๖	๐.๖๘	๓.๙๓	๐.๖๐	๑.๒๙๑	.๑๙๘
๖. ด้านความสัมพันธ์ โรงเรียนกับชุมชน	๔.๐๐	๐.๖๖	๓.๘๕	๐.๖๐	๑.๕๕๙	.๑๒๑
รวม	๔.๐๘	๐.๖๑	๓.๙๒	๐.๕๕	๑.๗๒๓	.๐๘๖

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีเพศต่างกัน มีการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกันซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันทุกด้านซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อ ๒ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีอายุต่างกัน การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีโดยจำแนกตามอายุ

(n=๒๑๔)

การบริหารงาน โรงเรียนการ กุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี	อายุ								F	Sig.
	๒๐- ๓๐ ปี (๗๕ คน)		๓๑ – ๔๐ ปี (๙๐ คน)		๔๑ – ๕๐ ปี (๓๗ คน)		๕๑ ปี ขึ้นไป (๑๒ คน)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
๑. ด้านการ บริหารงาน วิชาการ	๓.๘๑	๐.๕๔	๔.๑๒	๐.๖๔	๔.๐๘	๐.๕๐	๓.๘๘	๐.๕๙	๔.๔๑๕	๐.๐๐๕*
๒. ด้านการ บริหารงาน บุคลากร	๓.๘๓	๐.๕๙	๔.๑๐	๐.๗๑	๔.๐๒	๐.๖๑	๓.๙๓	๐.๖๔	๒.๔๐๔	๐.๐๖๙
๓. ด้านการ บริหารงาน กิจการนักเรียน	๓.๘๕	๐.๕๖	๔.๑๓	๐.๖๕	๔.๐๒	๐.๕๓	๔.๐๗	๐.๖๘	๓.๐๓๒	๐.๐๓๐*
๔. ด้านการ บริหารงานธุรการ และการเงิน	๓.๘๒	๐.๕๗	๔.๑๐	๐.๖๖	๓.๙๒	๐.๖๔	๓.๘๕	๐.๖๔	๒.๙๗๑	๐.๐๓๓*
๕. ด้านอาคาร สถานที่	๓.๘๔	๐.๕๕	๔.๐๕	๐.๖๘	๔.๐๑	๐.๖๒	๔.๐๒	๐.๖๒	๑.๕๙๕	๐.๑๙๒
๖. ด้านความ สัมพันธ์ โรงเรียน กับชุมชน	๓.๘๑	๐.๕๔	๔.๐๐	๐.๗๑	๓.๘๓	๐.๕๖	๓.๘๓	๐.๕๖	๑.๔๙๒	๐.๒๑๘
รวม	๓.๘๒	๐.๕๑	๔.๐๘	๐.๖๓	๓.๙๘	๐.๕๑	๓.๙๓	๐.๕๙	๒.๘๓๖	๐.๐๓๙*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีอายุต่างกัน มีการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ การบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามอายุ มีความแตกต่างในการปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน และด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของLeast Significant Difference : LSD ปรากฏผลดังตารางที่ ๔.๑๑ – ๔.๑๓

ตารางที่ ๔.๑๑ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามอายุ ด้านการบริหารงานวิชาการ

(n=๒๑๔)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๒๐-๓๐ ปี	๓๑ – ๔๐ ปี	๔๑ – ๕๐ ปี	๕๑ ปี ขึ้นไป
		๓.๘๑	๔.๑๒	๔.๐๘	๓.๘๘
๒๐- ๓๐ ปี	๓.๘๑	-	-๐.๓๑*	-๐.๒๗	-๐.๐๗
๓๑ – ๔๐ ปี	๔.๑๒	-	-	๐.๐๔	๐.๒๔
๔๑ – ๕๐ ปี	๔.๐๘	-	-	-	๐.๒๐
๕๑ ปี ขึ้นไป	๓.๘๘	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีอายุ ๒๐ - ๓๐ ปี มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีอายุ ๓๑ – ๔๐ ปี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีอายุอื่นๆ เป็นไปตามตาราง

ตารางที่ ๔.๑๒ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด
ราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามอายุ ด้านกิจการนักเรียน

(n=๒๑๔)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๒๐-๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๑ ปี ขึ้นไป
		๓.๘๕	๔.๑๓	๔.๐๒	๔.๐๗
๒๐- ๓๐ ปี	๓.๘๕	-	-๐.๒๘*	-๐.๑๗	-๐.๒๒
๓๑ - ๔๐ ปี	๔.๑๓	-	-	๐.๑๑	๐.๐๖
๔๑ - ๕๐ ปี	๔.๐๒	-	-	-	-๐.๐๕
๕๑ ปี ขึ้นไป	๔.๐๗	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีอายุ ๒๐ - ๓๐ ปี มีการบริหาร
โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านกิจการนักเรียนน้อยกว่าผู้บริหาร
ครู บุคลากร ที่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากร
ที่มีอายุอื่นๆ เป็นไปตามตาราง

ตารางที่ ๔.๑๓ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด
ราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามอายุ ด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน

(n=๒๑๔)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๒๐-๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๑ ปี ขึ้นไป
		๓.๘๒	๔.๑๐	๓.๙๒	๓.๘๕
๒๐- ๓๐ ปี	๓.๘๒	-	-๐.๒๘*	-๐.๑๐	-๐.๐๓
๓๑ - ๔๐ ปี	๔.๑๐	-	-	๐.๑๘	๐.๒๕
๔๑ - ๕๐ ปี	๓.๙๒	-	-	-	๐.๐๗
๕๑ ปี ขึ้นไป	๓.๘๕	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๓ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีอายุ ๒๐ - ๓๐ ปี มีการบริหารโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานธุรการและการเงินน้อยกว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีอายุอื่น ๆ เป็นไปตามตาราง

สมมติฐานข้อที่ ๓ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีวุฒิการศึกษาต่างกัน การบริหารงาน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด ราชบุรี โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา

(n=๒๑๔)

การบริหารงานโรงเรียน การกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัด ราชบุรี	วุฒิการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (๘ คน)		ปริญญาตรี (๒๐๐ คน)		ปริญญาโท (๖ คน)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
๑. ด้านการบริหารงาน วิชาการ	๔.๐๓	๐.๔๒	๔.๐๐	๐.๕๙	๓.๗๗	๐.๙๕	๐.๔๔๕	๐.๖๔๒
๒. ด้านการบริหารงาน บุคลากร	๓.๙๘	๐.๕๓	๓.๙๗	๐.๖๕	๔.๑๓	๑.๐๖	๐.๑๗๑	๐.๘๔๓
๓. ด้านการบริหารงาน กิจการนักเรียน	๓.๙๘	๐.๓๑	๔.๐๑	๐.๖๑	๓.๙๗	๑.๐๔	๐.๐๒๕	๐.๙๗๕
๔. ด้านการบริหารงาน ธุรการและการเงิน	๓.๙๕	๐.๓๗	๓.๙๗	๐.๖๒	๓.๗๐	๑.๐๙	๐.๖๓๕	๐.๕๓๑
๕. ด้านอาคารสถานที่	๓.๙๕	๐.๓๕	๓.๙๘	๐.๖๒	๓.๘๐	๑.๐๘	๐.๓๘๑	๐.๖๘๔
๖. ด้านความสัมพันธ์ โรงเรียนกับชุมชน	๓.๗๘	๐.๓๖	๓.๙๐	๐.๖๒	๓.๗๐	๑.๐๐	๐.๔๔๔	๐.๖๔๒
รวม	๓.๙๑	๐.๓๔	๓.๙๗	๐.๕๗	๓.๘๔	๑.๐๑	๐.๑๘๑	๐.๘๓๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามวุฒิ การศึกษา ไม่แตกต่างกันซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่ แตกต่างกันทุกด้านซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อ ๔ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน การ บริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด ราชบุรีโดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

(n=๒๑๔)

การบริหารงาน โรงเรียนการกุศล ของวัดใน พระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี	ประสบการณ์การทำงาน								F	Sig.
	ต่ำกว่า๕ปี (๕๕ คน)		๕-๑๑ปี (๘๒ คน)		๑๒-๑๘ปี (๕๑ คน)		๑๙ปีขึ้นไป (๒๖ คน)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
๑. ด้านการบริหาร งานวิชาการ	๓.๘๕	๐.๕๓	๓.๙๗	๐.๖๘	๔.๑๔	๐.๕๑	๔.๐๘	๐.๕๗	๒.๔๐๖	๐.๐๖๘
๒. ด้านการบริหาร งานบุคลากร	๓.๘๐	๐.๖๒	๓.๙๙	๐.๗๒	๔.๑๒	๐.๕๙	๔.๐๕	๐.๕๙	๒.๒๖๖	๐.๐๘๒
๓. ด้านการบริหาร งานกิจการนักเรียน	๓.๘๓	๐.๕๕	๔.๐๓	๐.๗๐	๔.๑๓	๐.๕๐	๔.๐๘	๐.๕๘	๒.๓๑๗	๐.๐๗๗
๔. ด้านการบริหาร งานธุรการและการ เงิน	๓.๗๙	๐.๕๕	๔.๐๒	๐.๖๙	๔.๐๗	๐.๕๖	๓.๘๙	๐.๖๗	๒.๑๘๗	๐.๐๙๑
๕. ด้านอาคารสถานที่	๓.๗๗	๐.๖๐	๔.๐๑	๐.๖๙	๔.๐๓	๐.๕๔	๔.๑๒	๐.๕๖	๒.๕๙๔	๐.๐๕๔
๖. ด้านความสัมพันธ์ โรงเรียนกับชุมชน	๓.๗๗	๐.๕๗	๓.๙๐	๐.๗๒	๔.๐๓	๐.๕๐	๓.๘๔	๐.๕๙	๒.๔๐๖	๐.๐๖๘
รวม	๓.๘๐	๐.๕๒	๓.๙๘	๐.๖๖	๔.๐๙	๐.๔๗	๔.๐๑	๐.๕๒	๒.๓๔๙	๐.๐๗๔

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกันซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันทุกด้านซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อ ๕ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีตำแหน่งหน้าที่การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๖ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีโดยจำแนกตามตำแหน่ง

(n=๒๑๔)

การบริหารงาน โรงเรียนการกุศลของ วัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี	ตำแหน่ง						F	Sig.
	ผู้บริหาร โรงเรียน (๔ คน)		ครู (๑๙๕ คน)		บุคลากรใน สถานศึกษา (๑๕ คน)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
๑. ด้านการบริหารงาน วิชาการ	๓.๙๕	๑.๐๐	๓.๙๙	๐.๖๐	๔.๐๓	๐.๔๙	๐.๐๓๖	๐.๙๖๔
๒. ด้านการบริหารงาน บุคลากร	๔.๑๐	๑.๐๔	๓.๙๗	๐.๖๖	๔.๐๐	๐.๕๕	๐.๐๘๐	๐.๙๒๓
๓. ด้านการบริหารงาน กิจการนักเรียน	๔.๒๕	๑.๐๐	๔.๐๐	๐.๖๒	๔.๐๗	๐.๔๕	๐.๔๑๒	๐.๖๖๓
๔. ด้านการบริหารงาน ธุรการและการเงิน	๔.๐๐	๑.๑๔	๓.๙๕	๐.๖๓	๔.๐๓	๐.๔๕	๐.๑๑๖	๐.๙๙๑
๕. ด้านอาคารสถานที่	๔.๑๕	๐.๙๖	๓.๙๖	๐.๖๓	๓.๙๗	๐.๕๒	๐.๑๗๒	๐.๙๔๒
๖. ด้านความสัมพันธ์ โรงเรียนกับชุมชน	๓.๙๐	๐.๙๙	๓.๙๙	๐.๖๔	๓.๙๑	๐.๒๘	๐.๐๐๖	๐.๙๙๔
รวม	๔.๐๖	๑.๐๑	๓.๙๖	๐.๕๘	๔.๐๐	๐.๔๐	๐.๐๘๖	๐.๙๑๗

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร มีตำแหน่งหน้าที่การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ไม่แตกต่างกันซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันทุกด้านซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อ ๖ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีค่าจ้างเงินเดือนต่างกัน การบริหารงาน
โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๗ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด
ราชบุรี โดยจำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือน

(n=๒๑๔)

การบริหารงาน โรงเรียนการกุศล ของวัดใน พระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี	ค่าจ้าง/เงินเดือน										F	Sig.
	๗,๙๐๐-๘,๕๐๐		๘,๕๐๑-๙,๕๐๐		๙,๕๐๑- ๑๒,๐๐๐ บาท		๑๒,๐๐๑- ๑๕,๐๐๐บาท		๑๕,๐๐๑- ๒๐,๐๐๐ บาท			
	บาท (๗๕ คน)		บาท (๙๐ คน)		(๓๗ คน)		(๑๒ คน)		(-)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
๑. ด้านการบริหารงาน วิชาการ	๓.๘๑	๐.๕๔	๔.๑๒	๐.๖๔	๔.๐๘	๐.๕๐	๓.๘๘	๐.๕๙	๓.๘๑	๐.๕๔	๑๐.๐๖๐	๐.๐๐๐*
๒. ด้านการบริหารงาน บุคลากร	๓.๘๓	๐.๕๙	๔.๑๐	๐.๗๑	๔.๐๒	๐.๖๑	๓.๙๓	๐.๖๔	๓.๘๓	๐.๕๙	๗.๕๓๓	๐.๐๐๐*
๓. ด้านการบริหารงาน กิจการนักเรียน	๓.๘๕	๐.๕๖	๔.๑๓	๐.๖๕	๔.๐๒	๐.๕๓	๔.๐๗	๐.๖๘	๓.๘๕	๐.๕๖	๗.๕๕๘	๐.๐๐๐*
๔. ด้านการบริหารงาน ธุรการและการเงิน	๓.๘๒	๐.๕๗	๔.๑๐	๐.๖๖	๓.๙๒	๐.๖๔	๓.๘๕	๐.๖๔	๓.๘๒	๐.๕๗	๕.๕๑๕	๐.๐๐๐*
๕. ด้านอาคารสถานที่	๓.๘๔	๐.๕๕	๔.๐๕	๐.๖๘	๔.๐๑	๐.๖๒	๔.๐๒	๐.๖๒	๓.๘๔	๐.๕๕	๖.๘๙๖	๐.๐๐๐*
๖. ด้านความสัมพันธ์ โรงเรียนกับชุมชน	๓.๘๑	๐.๕๔	๔.๐๐	๐.๗๑	๓.๘๓	๐.๕๖	๓.๘๓	๐.๕๖	๓.๘๑	๐.๕๔	๖.๖๒๘	๐.๐๐๐*
รวม	๓.๘๒	๐.๕๑	๔.๐๘	๐.๖๓	๓.๙๘	๐.๕๑	๓.๙๓	๐.๕๙	๓.๘๒	๐.๕๑	๘.๖๖๖	๐.๐๐๐*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือนต่างกัน มีการ
บริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ การบริหารโรงเรียนการกุศลของ
วัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือน มีความแตกต่างในการปฏิบัติ
ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน
ด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน ด้านอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับ
ชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของLeast Significant Difference : LSD ปรากฏผลดังตารางที่ ๔.๑๘ – ๔.๒๓

ตารางที่ ๔.๑๘ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือนด้านการบริหารงานวิชาการ

(n=๒๑๔)

ค่าจ้าง/เงินเดือน	$\bar{X}$	ค่าจ้าง/เงินเดือน				
		๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท	๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท	๙,๕๐๑-๑๒,๐๐๐ บาท	๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท
		๓.๘๑	๓.๖๖	๔.๐๓	๔.๓๐	๔.๐๘
๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท	๓.๘๑	-	๐.๑๕	-๐.๒๒	-๐.๔๙*	-๐.๒๗
๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท	๓.๖๖	-	-	-๐.๓๗*	-๐.๖๔*	-๐.๔๒
๙,๕๐๑-๑๒,๐๐๐ บาท	๔.๐๓	-	-	-	-๐.๒๗	-๐.๐๕
๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๓๐	-	-	-	-	๐.๒๒
๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๔.๐๘	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท และผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๙,๕๐๑-๑๒,๐๐๐ บาท และ ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือนอื่น ๆ เป็นไปตามตาราง

ตารางที่ ๔.๑๙ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด
ราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือนด้านการบริหารงานบุคลากร

(n=๒๑๔)

ค่าจ้าง/เงินเดือน	$\bar{X}$	ค่าจ้าง/เงินเดือน				
		๗,๙๐๐- ๘,๕๐๐ บาท	๘,๕๐๑- ๙,๕๐๐ บาท	๙,๕๐๑- ๑๒,๐๐๐ บาท	๑๒,๐๐๑- ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕,๐๐๑- ๒๐,๐๐๐ บาท
		๓.๗๘	๓.๗๐	๓.๙๙	๔.๒๘	๔.๓๖
๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท	๓.๗๘	-	๐.๐๘	-๐.๒๑	-๐.๕๐*	-๐.๕๘
๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท	๓.๗๐	-	-	-๐.๒๙	-๐.๕๘*	-๐.๖๖
๙,๕๐๑-๑๒,๐๐๐ บาท	๓.๙๙	-	-	-	-๐.๒๙	-๐.๓๗
๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๒๘	-	-	-	-	-๐.๐๘
๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๔.๓๖	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานบุคลากรน้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท และผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานบุคลากรน้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือนอื่น ๆ เป็นไปตามตาราง

ตารางที่ ๔.๒๐ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด
ราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือนด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน

(n=๒๑๔)

ค่าจ้าง/เงินเดือน	$\bar{X}$	ค่าจ้าง/เงินเดือน				
		๗,๙๐๐- ๘,๕๐๐ บาท	๘,๕๐๑- ๙,๕๐๐ บาท	๙,๕๐๑- ๑๒,๐๐๐ บาท	๑๒,๐๐๑- ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕,๐๐๑- ๒๐,๐๐๐ บาท
		๓.๘๙	๓.๖๙	๔.๐๑	๔.๒๗	๔.๔๐
๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท	๓.๘๙	-	๐.๒๐	-๐.๑๒	-๐.๓๘*	-๐.๕๑
๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท	๓.๖๙	-	-	-๐.๓๒	-๐.๕๘*	-๐.๗๑
๙,๕๐๑-๑๒,๐๐๐ บาท	๔.๐๑	-	-	-	-๐.๒๖	-๐.๓๙
๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๒๗	-	-	-	-	-๐.๑๓
๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๔.๔๐	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานกิจการนักเรียนน้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท และผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานกิจการมนักเรียนน้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือนอื่น ๆ เป็นไปตามตาราง

ตารางที่ ๔.๒๑ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด
ราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือนด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน

(n=๒๑๔)

ค่าจ้าง/เงินเดือน	$\bar{X}$	ค่าจ้าง/เงินเดือน				
		๗,๙๐๐- ๘,๕๐๐ บาท	๘,๕๐๑- ๙,๕๐๐ บาท	๙,๕๐๑- ๑๒,๐๐๐ บาท	๑๒,๐๐๑- ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕,๐๐๑- ๒๐,๐๐๐ บาท
		๓.๘๒	๓.๖๙	๓.๙๗	๔.๒๐	๔.๒๔
๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท	๓.๘๒	-	๐.๑๓	-๐.๑๕	-๐.๓๘*	-๐.๔๒
๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท	๓.๖๙	-	-	-๐.๒๘	-๐.๕๑*	-๐.๕๕
๙,๕๐๑-๑๒,๐๐๐ บาท	๓.๙๗	-	-	-	-๐.๒๓	-๐.๒๗
๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๒๐	-	-	-	-	-๐.๐๔
๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๔.๒๔	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานธุรการและการเงินน้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท และผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานธุรการและการเงินน้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือนอื่น ๆ เป็นไปตามตาราง

ตารางที่ ๔.๒๒ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี
เป็นรายคู่จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือนด้านอาคารสถานที่

(n=๒๑๔)

ค่าจ้าง/เงินเดือน	$\bar{X}$	ค่าจ้าง/เงินเดือน				
		๗,๙๐๐- ๘,๕๐๐ บาท	๘,๕๐๑- ๙,๕๐๐ บาท	๙,๕๐๑- ๑๒,๐๐๐ บาท	๑๒,๐๐๑- ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕,๐๐๑- ๒๐,๐๐๐ บาท
		๓.๘๒	๓.๖๘	๓.๙๗	๔.๒๓	๔.๔๐
๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท	๓.๘๒	-	๐.๑๔	-๐.๑๕	-๐.๔๑*	-๐.๕๘
๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท	๓.๖๘	-	-	-๐.๒๙	-๐.๕๕*	-๐.๗๒
๙,๕๐๑-๑๒,๐๐๐ บาท	๓.๙๗	-	-	-	-๐.๒๖	-๐.๔๓
๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๒๓	-	-	-	-	-๐.๑๗
๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๔.๔๐	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานอาคารสถานที่น้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท และผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานอาคารสถานที่น้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือนอื่น ๆ เป็นไปตามตาราง

ตารางที่ ๔.๒๓ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด
ราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามค่าจ้าง/เงินเดือนด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน

(n=๒๑๔)

ค่าจ้าง/เงินเดือน	$\bar{X}$	ค่าจ้าง/เงินเดือน				
		๗,๙๐๐- ๘,๕๐๐ บาท	๘,๕๐๑- ๙,๕๐๐ บาท	๙,๕๐๑- ๑๒,๐๐๐ บาท	๑๒,๐๐๑- ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕,๐๐๑- ๒๐,๐๐๐ บาท
		๓.๗๑	๓.๖๕	๓.๘๙	๔.๑๗	๔.๐๘
๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท	๓.๗๑	-	๐.๐๖	-๐.๑๘	-๐.๔๖*	-๐.๓๗
๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท	๓.๖๕	-	-	-๐.๒๔	-๐.๕๒*	-๐.๔๓
๙,๕๐๑-๑๒,๐๐๐ บาท	๓.๘๙	-	-	-	-๐.๒๘	-๐.๑๙
๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๑๗	-	-	-	-	๐.๐๙
๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๔.๐๘	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงาน ความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชนน้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท และผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงาน ความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชนน้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือน ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือนอื่น ๆ เป็นไปตามตาราง

สมมติฐานข้อ ๗ ผู้บริหาร ครู บุคลากร มีสวัสดิการต่างกัน การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๔ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามด้านสวัสดิการ

(n=๒๑๔)

การบริหารงาน โรงเรียนการกุศลของ วัดใน พระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี	ด้านสวัสดิการ						F	Sig.
	จากรัฐ		จาก สถานศึกษา		จากรัฐและ สถานศึกษา			
	(๙๓ คน)		(๑๑๑ คน)		(๑๐ คน)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
๑. ด้านการบริหารงาน วิชาการ	๔.๑๘	๐.๕๑	๓.๘๑	๐.๖๒	๔.๒๒	๐.๔๓	๑๑.๔๐๕	๐.๐๐๐*
๒. ด้านการบริหารงาน บุคลากร	๔.๑๓	๐.๖๔	๓.๘๓	๐.๖๕	๔.๒๖	๐.๔๒	๖.๕๑๘	๐.๐๐๒*
๓. ด้านการบริหารงาน กิจการนักเรียน	๔.๑๘	๐.๕๓	๓.๘๓	๐.๖๔	๔.๓๖	๐.๓๖	๑๑.๓๔๔	๐.๐๐๐*
๔. ด้านการบริหารงาน ธุรการและการเงิน	๔.๑๔	๐.๖๑	๓.๗๙	๐.๖๒	๔.๑๖	๐.๔๑	๘.๙๖๐	๐.๐๐๐*
๕. ด้านอาคารสถานที่	๔.๑๖	๐.๕๘	๓.๗๘	๐.๖๒	๔.๒๘	๐.๓๒	๑๒.๐๘๓	๐.๐๐๐*
๖. ด้านความสัมพันธ์ โรงเรียนกับชุมชน	๔.๐๔	๐.๖๒	๓.๗๕	๐.๖๐	๔.๑๐	๐.๕๘	๖.๒๕๖	๐.๐๐๒*
รวม	๔.๑๔	๐.๕๒	๓.๘๐	๐.๕๙	๔.๒๓	๐.๓๕	๑๐.๙๖๕	๐.๐๐๐*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่าผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีสวัสดิการต่างกัน มีการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ การบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามสวัสดิการมีความแตกต่างในการปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน ด้านอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของLeast Significant Difference : LSD ปรากฏผลดังตารางที่ ๔.๒๕ – ๔.๓๐

ตารางที่ ๔.๒๕ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามสวัสดิการ ด้านการบริหารงานวิชาการ

(n=๒๑๔)

ด้านสวัสดิการ	$\bar{X}$	ด้านสวัสดิการ		
		จากรัฐ	จากสถานศึกษา	จากรัฐและสถานศึกษา
		๔.๑๘	๓.๘๑	๔.๒๒
จากรัฐ	๔.๑๘	-	๐.๓๗*	-๐.๐๔
จากสถานศึกษา	๓.๘๑	-	-	-๐.๔๑
จากรัฐและสถานศึกษา	๔.๒๒	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๕ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีสวัสดิการจากรัฐ มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานวิชาการมากกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการจากสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการอื่นๆ เป็นไปตามตาราง

ตารางที่ ๔.๒๖ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามสวัสดิการ ด้านการบริหารงานบุคลากร

(n=๒๑๔)

ด้านสวัสดิการ	$\bar{X}$	ด้านสวัสดิการ		
		จากรัฐ	จากสถานศึกษา	จากรัฐและสถานศึกษา
		๔.๑๓	๓.๘๓	๔.๒๖
จากรัฐ	๔.๑๓	-	๐.๓๐*	-๐.๑๓
จากสถานศึกษา	๓.๘๓	-	-	-๐.๔๓
จากรัฐและสถานศึกษา	๔.๒๖	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๖ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีสวัสดิการจากรัฐ มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานบุคลากรมากกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการจากสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการอื่นๆ เป็นไปตามตาราง

ตารางที่ ๔.๒๗ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด
ราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามสวัสดิการ ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน

(n=๒๑๔)

ด้านสวัสดิการ	$\bar{X}$	ด้านสวัสดิการ		
		จากรัฐ	จากสถานศึกษา	จากรัฐและสถานศึกษา
		๔.๑๘	๓.๘๓	๔.๓๖
จากรัฐ	๔.๑๘	-	๐.๓๕*	-๐.๑๘
จากสถานศึกษา	๓.๘๓	-	-	-๐.๕๓*
จากรัฐและสถานศึกษา	๔.๓๖	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๗ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีสวัสดิการจากรัฐ มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานกิจการนักเรียนมากกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการจากสถานศึกษา และผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีสวัสดิการจากสถานศึกษา มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานกิจการนักเรียนน้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการจากรัฐและสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการอื่นๆ เป็นไปตามตาราง

ตารางที่ ๔.๒๘ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด
ราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามสวัสดิการ ด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน

(n=๒๑๔)

ด้านสวัสดิการ	$\bar{X}$	ด้านสวัสดิการ		
		จากรัฐ	จากสถานศึกษา	จากรัฐและสถานศึกษา
		๔.๑๔	๓.๗๙	๔.๑๖
จากรัฐ	๔.๑๔	-	๐.๓๕*	-๐.๐๒
จากสถานศึกษา	๓.๗๙	-	-	-๐.๓๗
จากรัฐและสถานศึกษา	๔.๑๖	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๘ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีสวัสดิการจากรัฐ มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานธุรการและการเงินมากกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการจากสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการอื่นๆ เป็นไปตามตาราง

ตารางที่ ๔.๒๙ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด
ราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามสวัสดิการ ด้านอาคารสถานที่ (n=๒๑๔)

ด้านสวัสดิการ	$\bar{X}$	ด้านสวัสดิการ		
		จากรัฐ	จากสถานศึกษา	จากรัฐและสถานศึกษา
		๔.๑๖	๓.๗๘	๔.๒๘
จากรัฐ	๔.๑๖	-	๐.๓๘*	-๐.๑๒
จากสถานศึกษา	๓.๗๘	-	-	-๐.๕๐*
จากรัฐและสถานศึกษา	๔.๒๘	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๙ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีสวัสดิการจากรัฐ มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานอาคารสถานที่มากกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการจากสถานศึกษา และผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีสวัสดิการจากสถานศึกษา มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานอาคารสถานที่น้อยกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการจากรัฐและสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการอื่นๆ เป็นไปตามตาราง

ตารางที่ ๔.๓๐ ผลเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด
ราชบุรีเป็นรายคู่จำแนกตามสวัสดิการ ด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน (n=๒๑๔)

ด้านสวัสดิการ	$\bar{X}$	ด้านสวัสดิการ		
		จากรัฐ	จากสถานศึกษา	จากรัฐและสถานศึกษา
		๔.๐๔	๓.๗๕	๔.๑๐
จากรัฐ	๔.๐๔	-	๐.๒๙*	-๐.๐๖
จากสถานศึกษา	๓.๗๕	-	-	-๐.๓๕
จากรัฐและสถานศึกษา	๔.๑๐	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๐ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่มีสวัสดิการจากรัฐ มีการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีด้านการบริหารงานความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชนมากกว่าผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการจากสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผู้บริหาร ครู บุคลากรที่มีสวัสดิการอื่นๆ เป็นไปตามตาราง

๔.๔ สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานต่อความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตาม สถานภาพ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง ค่าจ้าง/เงินเดือน สวัสดิการ ตลอดจนถึงทักษะและประสบการณ์ชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๓ - ๔.๑๘

สมมติฐานที่ ๑ ประชากร ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน จากตารางที่ ๔.๙

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ ประชากร ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกันจากตารางที่ ๔.๑๐-๔.๑๑

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ ประชากร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกันจากตารางที่ ๔.๑๒

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีในทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๔ ประชากร ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกันจากตารางที่ ๔.๑๓

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีในทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๕ ประชากร ที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกันจากตารางที่ ๔.๑๔

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีในทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๖ ประชากร ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกันจากตารางที่ ๔.๑๕=๔.๑๖

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ที่มีค่าจ้าง/เงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีในทุกด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๗ ประชากร ที่มีสวัสดิการต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกันจากตารางที่ ๔.๑๗=๔.๑๘

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ที่มีสวัสดิการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีในทุกด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๓๑ สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	t	F	Sig.	ผลการทดสอบ
				สมมติฐาน
สมมติฐานที่ ๑ ประชากร ที่มีเพศต่างกัน				
มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของ วัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน	-	๑.๗๒๓	๐.๘๖	ปฏิเสธ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ ๒ ประชากร ที่มีอายุต่างกัน				
มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของ วัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน	-	๒.๘๓๖	๐.๐๓๙	ปฏิเสธ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ ๓ ประชากร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน				
มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของ วัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน	-	๐.๑๘๑	๐.๘๓๕	ปฏิเสธ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ ๔ ประชากร ที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการ กุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน	-	๒.๓๔๙	๐.๐๗๔	ปฏิเสธ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ ๕ ประชากร ที่มีตำแหน่งต่างกัน				
มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของ วัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน	-	๐.๗๓๕	๐.๔๘๐	ปฏิเสธ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ ๖ ประชากร ที่มีเงินเดือนต่างกัน				
มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของ วัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	-	๓.๐๐๑	๐.๐๕๑	ยอมรับ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ ๗ ประชากร ที่มีสวัสดิการต่างกัน				
มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของ วัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	-	๒.๐๗๔	๐.๑๒๗	ยอมรับ สมมติฐาน

๔.๕ สภาพ ปัญหา อุปสรรค และแนวทาง การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวกับการ บริหารงานโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง เงินเดือน และสวัสดิการตลอดจนถึงทักษะและ ประสบการณ์ชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ตามหลักการ ทั้ง ๖ ด้าน คือ ๑) ด้านวิชาการ ๒) ด้านบุคลากร ๓) ด้านกิจการนักเรียน ๔) ด้านธุรการและ การเงิน ๕) ด้านอาคาร ๖) ด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน ซึ่งประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบข้อความดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๓๒ ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี :ด้านวิชาการ

๑) การบริหารงานด้านวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	แนวทางการพัฒนา
๑. การประสานงานในการทำงาน การชี้แจงงาน การทำงานที่ซ้ำซ้อน การใช้วาจาที่ไม่สุภาพกับบุคลากร ๒. ไม่มีเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหรือ หมุนเวียนในโรงเรียน ให้อำนาจ สิทธิขาดแก่ผู้หนึ่งผู้ใดนานเกินไป แจ้งข้อมูลล่าช้าและมีเวลาแก้ไข น้อย ปัญหาเด็กที่ไม่สามารถเลือก ได้เพราะเป็นโรงเรียนการกุศลที่ สร้างโอกาสทางการศึกษา ๓. ปัญหาการรับรู้ การเรียนการ สอนอื่นๆ ยังขาดระเบียบระบบ ควรมีหลักสูตรที่มีทิศทางเดียวกัน กิจกรรมมากทำให้วิชาการอ่อน ครู วุฒิไม่ตรง	๑. ควรมีการประชุมชี้แจง มีการ เตรียมการไว้แต่เนิ่นๆ ไม่ควร บอกปากต่อปาก ควรจำกัด จำนวนนักเรียน คัดเลือกหรือ สอบซ่อมเสริม เป็นต้น ๒. ควรมีการจัดการอบรมครู ด้านวิชาการต่างๆ ให้เพิ่มมาก ขึ้น นิเทศครูนำปัญหา มา อภิปรายหาวิธีแก้ไขร่วมกัน ให้ มีระบบมากขึ้น ควรพูด คุยกับ ผู้บริหาร ๓. ควรเน้นเฉพาะกิจกรรมที่ สำคัญและเพิ่มบุคลากรทาง พระพุทธศาสนาให้มาก ควรมี การสอบแข่งขันวิชาการด้วย	๑. ควรมีการจัดระบบ ขั้นตอน วิธีการ มีกฎ ระเบียบการทำงาน จัดการอบรมเพิ่มเติม ความรู้ ส่งเสริมให้ครู มี การศึกษาต่อ เพื่อให้มี การพัฒนามากยิ่งขึ้น ๒. การบริหารงานควร ให้ครูบุคลากรในสถาน ศึกษาได้มีส่วนร่วมใน การบริหารงาน ๓. ควรกระจายอำนาจ การบริหารงานเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการ ทำงานยิ่งขึ้น

ตารางที่ ๔.๓๓ ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานโรงเรียน
การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี : ด้านบุคลากร

๒) การบริหารงานด้านบุคลากร ซึ่งผู้วิจัยสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	แนวทางการพัฒนา
๑. การลาออกของครูในช่วงภาคการศึกษาหรือ ปีการศึกษา เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ การลาออกกะทันหัน ซึ่งทำให้โรงเรียนหาบุคลากรไม่ทัน ต้องให้ครูที่อยู่ทำการสอนแทนชั่วคราว ทำให้การสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร บุคลากร ไม่เพียงพอ และความรู้ไม่ตรงกับสายงาน ไม่กำหนดการเข้าออกในการทำงานและระยะเวลาที่ปี ชั่วโมง ๒. ปัญหาสอนมาก การปรับตัวของบุคลากรด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน นักเรียนขาดกฎระเบียบที่ชัดเจน ไม่มีมาตรการที่แน่นอน นักเรียนไม่กลัวการลงโทษที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เช่น การแต่งกาย ๓. ขาดบุคลากรด้านพระพุทธศาสนา กิจกรรมทางศาสนา พิธีกรรมที่ถูกต้อง ขาดการดูแลทั้งภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนงบประมาณ นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือ ขาดวินัย ฐานะยากจน พ่อแม่แยกทางกัน ขาดคนดูแล ควรมีการปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลา	๑. ผู้บริหารต้องมีมาตรการหรือกฎระเบียบสำหรับบุคลากร เช่น ต้องสอนอย่างน้อย ๒ ปี ขึ้นไปจึงบรรจุ เมื่อประกาศผลว่าสอบได้ให้ออกทันทีใน ๑ เดือน ๒. การอบรมครู และการสนับสนุนครู ให้ศึกษาต่อที่มีอยู่ให้เพิ่มมากขึ้น ควรจัดบุคลากรให้ตรงกับตำแหน่งหน้าที่ ๓. ควรเพิ่มสวัสดิการให้ครูเพื่อความทัดเทียมและสร้างแรงจูงใจ เพราะบุคลากรมีความเป็นอยู่ไม่ดี	๑. ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาความรู้เดิมเพิ่มเติมความรู้ใหม่ ๒. ให้สวัสดิการ สมานน้ำใจ ได้อย่างงาน สรรหาผลงานเด่น เห็นตรงมั่นคงได้ ให้สุขกับงานประสานสัมพันธ์ ๓. สร้างขวัญกำลังใจ ก้าวไกลพัฒนา เพื่อโรงเรียนการกุศลของพระพุทธศาสนา นำพาพุทธธรรมดำเนินชีวิต

ตารางที่ ๔.๓๔ ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี : ด้านกิจการนักเรียน

๓) การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	แนวทางการพัฒนา
๑. ไม่มีมาตรการกฏการลงโทษที่เข้มแข็ง แนนอน แก่นักเรียนและผู้ปกครอง ๒. วันสำคัญทางศาสนาไม่ค่อยมีการนั่งสมาธิ หรือเข้าค่ายคุณธรรม บรรยายธรรม การฟังธรรม โดยวิทยากรผู้ทรงภูมิรู้ และคุณ ธรรม ควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย พุดคุยซักถามปัญหาของนักเรียนแต่ละคน ๓. ควรสร้างทัศนคติในการร่วมกิจกรรม มีกิจกรรมที่ไม่จำเป็นมากจนเกินไป และรัฐบาลต้องให้สนับสนุนเพิ่มเติมอีกด้วย	๑. ควรออกมาตรการกฏการลงโทษที่เข้มแข็ง แนนอน แก่นักเรียนและผู้ปกครอง ๒. วันสำคัญทางศาสนาต้องเพิ่มการนั่งสมาธิ หรือมีการเข้าค่ายคุณธรรม การฟังธรรม โดยใช้วิทยากรผู้ทรงภูมิรู้และคุณธรรม และรัฐต้องให้การสนับสนุนด้วย ๓. ควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย พุดคุยซักถามปัญหาของนักเรียนแต่ละคน สร้างทัศนคติในการร่วมกิจกรรม ตัดกิจกรรมที่ไม่จำเป็นออกไป	๑. ควรหาผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญชำนาญการจากการที่เออร์ลี่ก่อนที่จะเกษียณ หรือเกษียณแล้ว ให้เข้ามาช่วยในการพัฒนา ๒. เน้นในกิจกรรมที่มีแต่ประโยชน์ส่วนรวม และคุณภาพที่ดีขึ้นแก่นักเรียน ครู และสถานศึกษา เป็นสำคัญ

ตารางที่ ๔.๓๕ ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานโรงเรียน
การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี : ด้านธุรการและการเงิน

๔) การบริหารงานด้านธุรการและการเงิน ซึ่งผู้วิจัยสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	แนวทางการพัฒนา
๑. เงินที่ได้จากรัฐไม่เพียงพอ เช่น วัดบ้านโป่งสามัคคีเด็กเกือบ ๔,๐๐๐ คน ยังขาดเงินในการพัฒนาต่างๆ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมไม่ได้ อาศัยงบประมาณรัฐตามรายหัวและผู้บริจาค ๒. ไม่มีครูที่ทำงานธุรการโดยตรง	๑. ภาครัฐต้องช่วยเพิ่มงบประมาณให้มากขึ้น หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้การดูแล เช่นสำนักพุทธ เป็นต้น ๒. จึงควรพิจารณาครูท้องถิ่นหรือสร้างบุคลากรจากสถานการศึกษาของตนเอง อย่างต่อเนื่อง	๑. พัฒนาโดยตั้งกองทุนหรือมูลนิธิขึ้นในโรงเรียน ๒. หาทุนเพิ่มจากการบริจาค และสร้างผลผลิตโดยครู นักเรียนและผู้ปกครอง เป็นต้น

ตารางที่ ๔.๓๖ ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานโรงเรียน
การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี : ด้านอาคารสถานที่

๕) การบริหารงานด้านอาคารสถานที่

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	แนวทางการพัฒนา
๑. ขาดอาคารเรียนเพราะนักเรียนมาก จนทำให้ห้องเรียน ห้องทำงาน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ มีไม่เพียงพอกับเด็ก ๒. นักเรียนไม่ควรให้นักเรียนขีดเขียนโต๊ะ ทำให้เสียหาย ไม่มีห้องกลุ่มสาระ งบประมาณไม่พอ เป็นต้น ๓. งบประมาณยังไม่เพียงพอ ต่อการใช้จ่าย ให้เท่าเทียมกับความต้องการ	๑. จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากภาคเอกชน และภาครัฐ ต้องเพิ่มงบประมาณให้มากกว่าเดิม ๒. พร้อมมีการปลูกฝังให้นักเรียนรักโรงเรียนให้มากขึ้นกว่าเดิม มีความคับแคบ เพราะเด็กด้อยโอกาสมาก ๓. ปรับปรุงอาคารสถานที่ ให้มีแรงจูงใจมากขึ้น ด้วยอุปกรณ์แบบริโซเคิ้ล	๑. ควรสร้างจิตสำนึกแก่เด็กด้วยกิจกรรมและอื่นๆ ให้เห็นคุณโทษ ประโยชน์ ในการทำลายและรักษาสถานร่วมกัน ๒. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ๓. ควรหาทุนเพิ่มจากเอกชนต่าง

ตารางที่ ๔.๓๗ ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานโรงเรียน
การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี : ด้านสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน

๖) การบริหารงานด้านสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	แนวทางการพัฒนา
๑. ผู้ปกครองทำงานไม่ค่อยมีเวลา ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ย้ายที่อยู่บ่อย เด็กเรียนไม่ต่อเนื่อง ๒. ปัญหาสังคม ข่าวดาราไม่ถึงชุมชน ประชาสัมพันธ์น้อย	๑. ต้องชี้แจงให้ผู้ปกครอง หรือชุมชนเห็นความสำคัญ ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทาง โรงเรียนขอความร่วมมือให้ มากขึ้น ๒. โรงเรียนต้องทำกิจกรรม เกี่ยวกับชุมชนให้มากขึ้น ช่วยส่งส่งดูแลสถานที่ มอมเมา เพื่อป้องกันและ การเข้าถึงชุมชน เพิ่ม ประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น	๑. ให้มีการร่วมประสาน สัมพันธ์ชุมชน โดยการ สร้างกิจกรรมหรือให้ ความร่วมมือในกิจกรรม ของชุมชน ๒. เพื่อการดำเนินชีวิต ประจำวัน วัฒนธรรม ประเพณี ตามความ เหมาะสมกับเวลา อาชีพ หน้าที่ การงาน และได้ผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษา ทั้งใน และนอกระบบ เป็นต้น

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ตลอดจนถึงศึกษาสภาพ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ดำเนินการวิจัยตามวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มประชากรตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารครู และบุคลากรในสถานศึกษาจำนวน ๒๑๔ คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด ๒๒๙ คน ซึ่งใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sample) วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผล

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

จากการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๕.๑.๑ สถานภาพส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นฆราวาส จำนวน ๑๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐ เพศหญิงจำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๐ มีอายุ ๓๑ – ๔๐ ปี จำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๑ วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๕ ประสบการณ์การทำงาน ๕ - ๑๑ ปี จำนวน ๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓ ตำแหน่งครู จำนวน ๑๙๕ คน คิดเป็น

ร้อยละ ๙๑.๑ ค่าจ้าง/เงินเดือน ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙ ได้รับสวัสดิการจากสถานศึกษา จำนวน ๑๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๙

๕.๑.๒ ความคิดเห็นของประชากรต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๙$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

๕.๑.๒.๑ ด้านวิชาการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๙$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม

๕.๑.๒.๒ ด้านบุคลากร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๙$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม

๕.๑.๒.๓ ด้านกิจการนักเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๑$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม

๕.๑.๒.๔ ด้านธุรการและการเงิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๖$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม

๕.๑.๒.๕ ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๙$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม

๕.๑.๒.๖ ด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๙$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม

๕.๑.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรต่อ การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามนำไปสู่การตอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถแสดงรายละเอียดได้ ดังตารางที่ ๕.๑

ตารางที่ ๕.๑ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ	
	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐานที่ ๑ ประชากร ที่มีเพศต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	✓	
สมมติฐานที่ ๒ ประชากร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	✓	
สมมติฐานที่ ๓ ประชากร ที่มีวุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	✓	
สมมติฐานที่ ๔ ประชากร ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	✓	
สมมติฐานที่ ๕ ประชากร ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	✓	
สมมติฐานที่ ๖ ประชากร ที่มีเงินเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของ วัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน		✓
สมมติฐานที่ ๗ ประชากร ที่มีสวัสดิการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน		✓

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี สรุปได้ดังนี้

๕.๑.๓.๑ สมมติฐานที่ ๑ ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๓.๒ สมมติฐานที่ ๒ ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านธุรการและการเงิน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านบุคลากร ด้านสถานที่ ด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๓.๓ สมมติฐานที่ ๓ ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๓.๔ สมมติฐานที่ ๔ ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๓.๕ สมมติฐานที่ ๕ ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๓.๖ สมมติฐานที่ ๖ ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ที่มีเงินเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านธุรการและการเงิน ด้านสถานที่ ด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕.๑.๓.๗ สมมติฐานที่ ๗ ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา ที่มีสวัสดิการแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านธุรการและการเงิน ด้านสถานที่ ด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕.๑.๔ ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนา

ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวกับการบริหารงาน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ในด้านวิชาการ บุคลากร กิจกรรม นักเรียน ธุรการและการเงิน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน สรุปได้ดังนี้

๕.๑.๔.๑ ด้านวิชาการ คือ การประสานงานในการทำงาน การชี้แจงงาน การทำงานที่ซ้ำซ้อน การใช้เวลาที่ไม่สุภาพกับบุคลากร ไม่มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหรือ หมุนเวียนในโรงเรียน ให้อำนาจสิทธิขาดแก่ผู้หนึ่งผู้ใดนานเกินไป แจ้งข้อมูลล่าช้าและมีเวลา แก่ไข่น้อย ปัญหาเด็กที่ไม่สามารถเลือกได้เพราะเป็นโรงเรียนการกุศลที่สร้างโอกาสทาง การศึกษา ปัญหาการรับรู้ การเรียนการสอน อื่นๆ ขาดระเบียบระบบ กิจกรรมมากทำให้ วิชาการอ่อน ครูวุฒิไม่ตรง **ข้อเสนอแนะ** ควรมีการประชุมชี้แจง เตรียมการแต่เนิ่นๆ ไม่ควร บอกปากต่อปาก ควรจำกัดจำนวนนักเรียน คัดเลือก สอบ ช่อมเสริม เป็นต้น จัดการอบรมครู ด้านวิชาการต่างๆ ให้เพิ่มมากขึ้น นิเทศครูนำปัญหามาอภิปรายหาวิธีแก้ไขร่วมกัน ให้มีระบบ มากขึ้น ควรพูดคุยกับผู้บริหาร **แนวทางการพัฒนา** ควรมีหลักสูตรที่มีทิศทางเดียวกัน มีการ สอบแข่งขันวิชาการ เน้นเฉพาะกิจกรรมสำคัญและเพิ่มบุคลากรทางพระพุทธ ศาสนาให้มาก

๕.๑.๔.๒ ด้านบุคลากร คือ การลาออกของครูในช่วงภาคการศึกษา หรือปีการศึกษา เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ การลาออกกะทันหัน ทำให้โรงเรียนหาบุคลากรไม่ทัน ต้องให้ครูที่อยู่ทำการสอนแทนชั่วคราว ทำให้การสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร บุคลากรไม่เพียงพอ และความรู้ไม่ตรงกับสายงาน ไม่กำหนดการเข้าออกในการทำงานและระยะเวลาที่ปี ชั่วโมงสอน มาก ปัญหาการปรับตัวของบุคลากรด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักเรียนขาดกฎระเบียบ ที่ชัดเจน ไม่มีมาตรการที่แน่นอน นักเรียนไม่กลัวการลงโทษที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เช่น การแต่ง กาย ขาดบุคลากรด้านพระพุทธศาสนา ที่ถูกต้อง กิจกรรมทางศาสนา ด้านพิธีกรรมขาดการ ดูแล ทั้งภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนงบประมาณ นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือ ขาดวินัย ฐานะยากจน พ่อแม่แยกทางกัน ขาดคนดูแล **ข้อเสนอแนะ** ผู้บริหารต้องมีมาตรการหรือ กฎระเบียบสำหรับบุคลากร กำหนดการเข้าออกในการทำงานและระยะเวลาที่ปี ต้องสอนอย่าง น้อย ๒ ปี ขึ้นไป จึงบรรจุ เมื่อประกาศผลว่าสอบได้ให้ออกทันทีใน ๑ เดือน เพราะบุคลากรมี ความเป็นอยู่ไม่ดี **แนวทางการพัฒนา** การอบรมครูและการ สนับสนุนครูให้ศึกษาต่อ ควรจัด บุคลากรให้ตรงกับวุฒิการศึกษา เพิ่มสวัสดิการให้ครูเพื่อความทัดเทียมและสร้างแรงจูงใจ ควร ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลา

๕.๑.๔.๓ ด้านกิจการนักเรียน คือ ไม่มีมาตรการกฎการลงโทษที่ เข้มแข็ง แน่นนอน แก่นักเรียนและผู้ปกครอง วันสำคัญทางศาสนาไม่ค่อยมีการนั่งสมาธิ หรือค่าย คุณธรรม การพึงธรรม โดยวิทยากรผู้ทรงภูมิรู้และคุณธรรม มีกิจกรรมที่ไม่จำเป็นมากเกินไป และรัฐต้องให้สนับสนุนเติมอีกด้วย **ข้อเสนอแนะ** ออกมาตรการกฎการลงโทษที่เข้มแข็ง

แน่นอน แก่นักเรียนและผู้ปกครอง วันสำคัญทางศาสนาต้องเพิ่มการนั่งสมาธิ หรือค่ายคุณธรรม การฟังธรรม โดยวิทยากรผู้ทรงภูมิรู้และคุณธรรม และรัฐต้องสนับสนุนด้วย ตัดกิจกรรมที่ไม่จำเป็นออกไป **แนวทางการพัฒนา** สร้างทัศนคติในการร่วมกิจกรรม ควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย พุดคุยซักถามปัญหานักเรียนแต่ละคน

๕.๑.๔.๔ ด้านธุรการและการเงิน งบประมาณการเงินที่ได้จากรัฐไม่เพียงพอ เช่น วัดบ้านโป่งสามัคคีเด็กเกือบ ๔ พัน ยังขาดเงินในการพัฒนาต่างๆ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมไม่ได้ อาศัยงบประมาณรัฐ ตามรายหัวและผู้บริจาค ไม่มีครูที่ทำงานธุรการโดยตรง **ข้อเสนอแนะ** ภาครัฐต้องช่วยเพิ่มงบประมาณให้มากขึ้น **แนวทางการพัฒนา** ผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้การดูแล เช่น สำนักพุทธ เป็นต้น

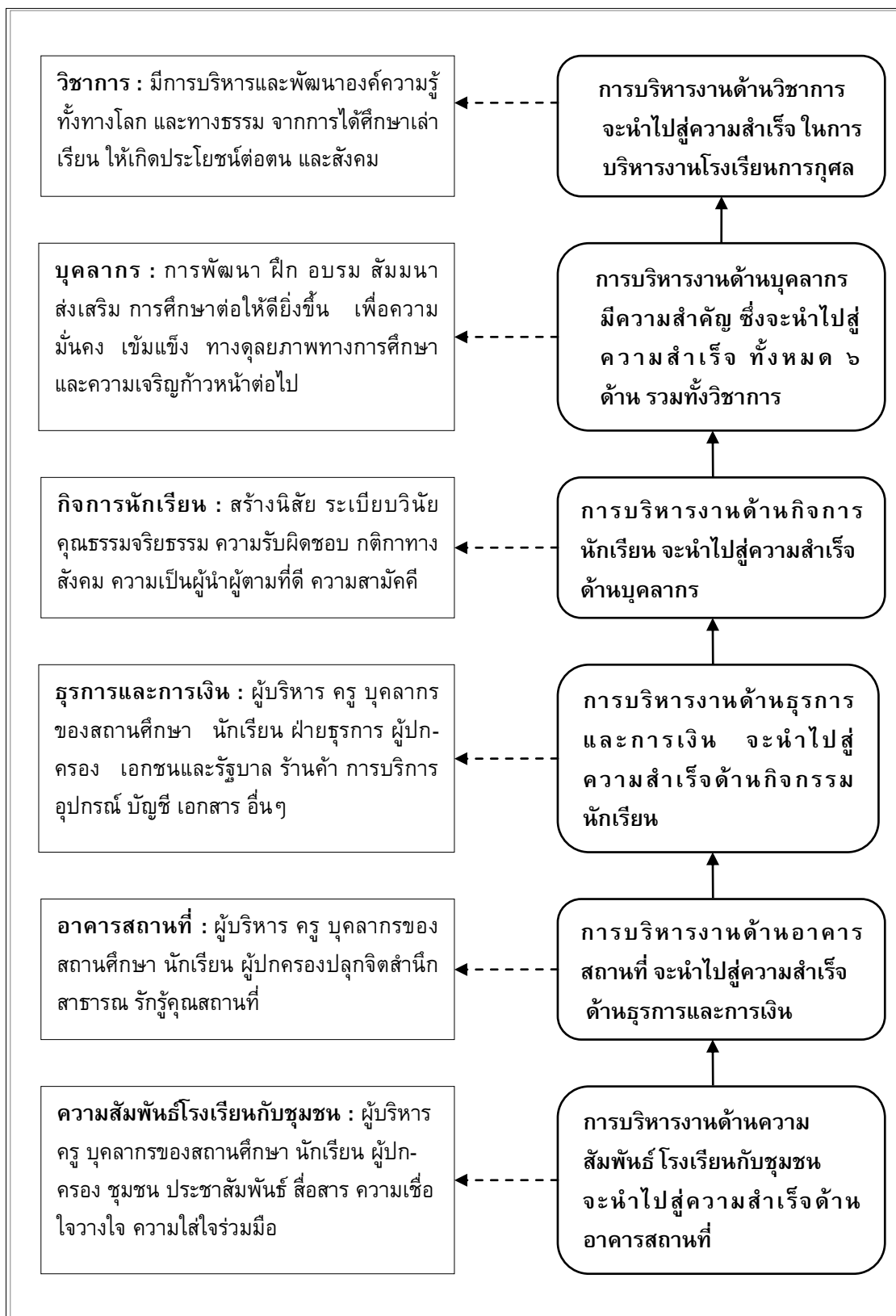
๕.๑.๔.๕ ด้านอาคารสถานที่ ขาดอาคารเรียนเพราะนักเรียนมาก เช่น ห้องเรียน ห้องทำงาน ห้องปฏิบัติการ โต๊ะนักเรียนไม่ควรให้นักเรียนขีดเขียน ไม่มีห้องกลุ่มสาระ งบประมาณไม่พอ เป็นต้น **ข้อเสนอแนะ** ควรปลูกฝังให้นักเรียนรักโรงเรียนมากขึ้นกว่าเดิม มีความคับแคบเพราะเด็กด้อยโอกาสมาก ปรับปรุงอาคารสถานที่ ให้มีแรงจูงใจมากขึ้น **แนวทางการพัฒนา** ต้องขอความร่วมมือจากภาคเอกชน และภาครัฐต้องเพิ่มงบประมาณให้มากกว่าเดิม

๕.๑.๔.๖ ด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน เป็นไปได้ดีส่วนมาก เนื่องจากอยู่ในชุมชน นักเรียนนำกิจกรรมไปร่วมกับชุมชน ไปเยี่ยมชุมชน ช่วยกำจัดขยะตามชุมชน ครูเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนเห็นว่า ผู้ปกครองทำงานไม่ค่อยมีเวลา ผู้ปกครองไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ย้ายที่อยู่บ่อย เด็กเรียนไม่ต่อเนื่อง ปัญหาสังคม ขาวสารไม่ถึงชุมชน ประชาสัมพันธ์น้อย **ข้อเสนอแนะ** ต้องชี้แจงให้ผู้ปกครองหรือชุมชนเห็นความสำคัญในกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนขอความร่วมมือให้มากขึ้น ช่วยส่องดูแลสถานที่มอมเมา เพื่อป้องกันและการเข้าถึงชุมชน **แนวทางการพัฒนา** เพิ่มประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น ทางโรงเรียนต้องทำกิจกรรมเกี่ยวกับชุมชนให้มากขึ้น

จากการศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนา ด้านการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ซึ่งมีรูปแบบการพัฒนาทุกด้านยังคงอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน เพราะฉะนั้น แนวทางการบริหารงาน ๖ ด้านนั้น จึงต้องเพิ่มรูปแบบการพัฒนาให้ชัดเจน เพื่อให้มีลำดับขั้นตอนการพัฒนาที่สมบูรณ์แบบตามหลักการบริหารและพัฒนายุคใหม่ ซึ่งสามารถปฏิบัติได้จริงตามหลักคำสอนแนวพุทธ เช่น ไตรสิกขา อริยสัจ๔ เป็นต้น เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้ การที่เราจะบริหารงาน ทั้ง ๖ ด้าน ให้สำเร็จนั้นต้องพัฒนาทุกด้านพร้อมกัน คือวิชาการ บุคลากร กิจกรรมนักเรียน ธุรการและการเงิน อาคารสถานที่ ความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน แต่ควรเน้นคือบุคลากร เพราะเมื่อเราพัฒนาบุคลากร บุคลากรจะพัฒนาทุกสิ่งให้เจริญก้าวหน้า ได้อย่างลงตัว

๕.๑.๕ สรุปองค์ความรู้

ทำให้ทราบสภาพการบริหารงานแนวคิดในการจัดตั้ง การเปรียบเทียบ ปัญหา อุปสรรค ความคิดเห็นของบุคลากร และแนวทางการพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ถือว่าเป็นการวางกรอบแนวทางในการพัฒนา แก้ไขและปรับปรุง เพื่อให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรของสถานศึกษา ใช้เป็นกรอบแนวทางในการนำนโยบายไปสู่การ ปฏิบัติ ตามหลักธรรมของการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานทั้ง ๖ ด้าน อันประกอบด้วย งานวิชาการ บุคลากร กิจกรรมนักเรียน ธุรการและการเงิน อาคารสถานที่ ความสัมพันธ์โรงเรียน กับชุมชนให้มีคุณภาพ เพราะมีความสำคัญทุกด้าน งานแต่ละด้านนั้นเอื้อซึ่งกันและกัน จัดว่า เป็นพื้นฐานที่จะทำให้โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีดีขึ้น และยังเป็น การเพิ่มศักยภาพทางบวก ซึ่งจะส่งผลให้มุมมองและภาพลักษณ์ดีด้วย ดังนั้น ถ้ามีการ บริหารงานดีเป็นที่ยอมรับก็จะส่งผลดี และเป็นการทำงานเชิงรุก ซึ่งเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่ง ในการเผยแผ่เพื่อความยั่งยืนของปริยัติธรรมของพระพุทธศาสนา ที่ดีจะทำให้จิตชาวพุทธมั่นคง หนักแน่น ไม่เกิดความฟุ้งซ่าน รู้คุณ รู้โทษ เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ สามารถใช้ปัญญา พิจารณา ข้อผิด ข้อถูก ของจริง ของไม่จริง ได้อย่างถูกต้องเป็นเบื้องต้นก่อน รวมทั้งการต่อ ยอดและพัฒนา ทุกอย่างต้องเริ่มจากตัวบุคคล มนุษย์เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ทุกด้าน

แผนภาพที่ ๕.๑ รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

๕.๒ อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้นำประเด็นที่มีความสำคัญ ต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยมีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

๕.๒.๑ ความคิดเห็นของประชากรต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

ผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา เห็นว่าการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี พบว่าผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่ามีความเห็นเฉลี่ยมากทั้ง ๖ งาน มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติงานในระดับมากเกือบทุกประเด็น ตามภารกิจของงานทั้ง ๖ งาน เรียงตามลำดับคือ งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานวิชาการและงานกิจการนักเรียน^๑ ทั้งนี้ เป็นเพราะได้รับการอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและได้รับการเข้าร่วมกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิรินาถ นันทวัฒน์ภิรมย์ พบว่ามีปัญหาการบริหารงานโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยมาก ส่วนสภาพการปฏิบัติจะเห็นได้ว่าพัฒนาขึ้นการบริหารงานด้านวิชาการ บุคลากร และทั่วไป ในภาพรวมมีการบริหารงานที่ผ่านคุณภาพ มีความตระหนักถึงความสำคัญ คุณภาพ ความพยายาม ส่วนการบริหารส่วนการบริหารด้านงบประมาณ มีการบริหารที่ผ่านการประกันคุณภาพตามเกณฑ์ พิจารณางานในแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานที่ผ่านระดับคุณภาพ ด้านวิชาการ มีประเมินผลการเรียน ตามสภาพจริง ด้านงบประมาณ มีการมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบ จัดเก็บควบคุมเบิกจ่าย ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ พัสดุดมภ์เสมอ ด้านบุคลากร ได้มอบหมายกระจายอำนาจความรับผิดชอบ แต่ละตำแหน่งตามความสามารถเหมาะสมเป็นลายลักษณ์อักษร ด้านทั่วไป ได้แก่จัดทำสำมนโนและระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับปัญหาในการบริหารงาน พบว่า ด้านวิชาการมีปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร เนื่องจากขาดความเข้าใจในการจัดหลักสูตร ที่สอดคล้องกับความต้องการของ

^๑สุชนิษฐ มณีรัตน์, “การเน้นความสำคัญต่อการกิจการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในทรรณะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตร”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร), ๒๕๔๐.

ผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ด้านงบประมาณขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ด้านบุคคล การขาดแคลนบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถที่ นอกเหนือจากงาน ด้านการเรียนการสอน ด้านธุรการเทคโนโลยี ช้อแนะนำ ด้านวิชาการ ควรมี การจัดอบรม จัดทำหลักสูตรในรูปคณะกรรมการ ด้านงบประมาณ ควรจัดอบรมบริหารงาน งบประมาณแบบเน้นผลงาน ด้านบุคลากร ควรมีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา จัดหา อัตรากำลังเพิ่มเติม วางแผนใช้อัตรากำลังที่มีอยู่ อย่างคุ้มค่า และ ด้านทั่วไป ควรมีการ ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา ในการจัดหาบุคลากร ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะมาให้ความรู้ แก่ผู้รับผิดชอบ ที่สำคัญผู้บริหารควรนำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวในการบริหารงานด้วย^๒ ได้ มีการสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่ง ได้สร้างแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ได้ เตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดการศึกษา และดำเนินการตามวิธีการควบคุมวัสดุ ได้ วางแผนการใช้อาคารสถานที่และห้องน้ำที่มีความสะอาดถูกสุขอนามัย บางส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ คือ ใช้การแข่งขันเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรแสวงหาแนวคิดใหม่ๆมาใช้ในการปฏิบัติงาน ระดมทุน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำหน่ายสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่เสื่อมสภาพ ล้าสมัย และสร้างบริเวณที่ พักผ่อนหย่อนใจของนิสิต^๓ การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิสสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์ เรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม แนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่พบว่า ยุทธศาสตร์การดำเนินงานสู่ ผลสำเร็จของการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม ยุทธศาสตร์การมอบงาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากร ยุทธศาสตร์ การกำกับติดตามงาน ยุทธศาสตร์การใช้เทคโนโลยี ยุทธศาสตร์การระดมทรัพยากร ยุทธศาสตร์ การประสานงาน ยุทธศาสตร์การบูรณาการ และยุทธศาสตร์การบริหารที่เน้นคุณภาพทั้ง องค์การ^๔ เมื่อพิจารณาสภาพปัญหาในการบริหารแต่ละงานวิจัยขอเสนอผลการวิจัยและอภิปราย ผลการบริหารงาน

^๒ ศิรินารถ นันทวัฒน์ภิรมย์, “การบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาลเมือง ลำพูน”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, (สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เชียงใหม่), ๒๕๕๗.

^๓ สุบิน หินแปง, “การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาลัยเขต เชียงใหม่”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, (สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๕๐.

^๔ วิสสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์, “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถาน ศึกษา ขั้นพื้นฐานตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, พ.ศ. ๒๕๔๒”, *วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎี บัณฑิต*, (สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๕๗.

๕.๒.๒ เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในแต่ละด้านจำแนกตามขอบข่ายงานโรงเรียนสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

๑. การบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม พบว่า มีสภาพปฏิบัติอยู่ในระดับมากและปัญหาอยู่ในระดับน้อยมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่ปฏิบัติมาก เป็นเรื่องของการเผยแพร่ ชี้แจง วิเคราะห์หลักสูตรให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้เข้าใจและนำไปใช้ได้ถูกต้อง เหมาะสมซึ่งจะเห็นได้ว่า เป็นงานในส่วนที่ครูปฏิบัติ มีการจัดทำโครงงาน/แผนการสอนไว้ล่วงหน้าตามหลักสูตร การเรียนรู้ ก่อนทำการสอนทุกปีการศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแผนที่กำหนดไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ปฏิบัติจริง เนื้อหายืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่นและความสนใจของผู้เรียน มีการใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์ มีห้องสมุดที่รวบรวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์วัสดุอุปกรณ์ให้บริการแก่นักเรียนและครูอย่างพอเพียง มีการนิเทศภายในและประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริงนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ความพึงใจแต่สภาพการปฏิบัติในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มธุรสณี กวางทอง ในงานวิชาการพบว่า ผู้บริหารได้วางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ประชุม คณะครูเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร กำหนดตารางสอนที่สอดคล้องกับเวลาเรียน ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้ครูสร้างแผนการสอน สนับสนุนให้ครูสอนซ่อมเสริมวางแผนการนิเทศ แนะนำให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศ วางแผนการประเมินผลการเรียนการสอน และนำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน^๕

๒. การบริหารงานบุคลากร โดยภาพรวม พบว่า มีสภาพปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และปัญหาอยู่ในระดับน้อยมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่ปฏิบัติมาก เป็นเรื่องของการบริหารงานบุคลากร โดยภาพรวม พบว่า มีการวางแผนอัตรากำลัง สรรหาและเตรียมการเพื่อจะได้บุคลากรตามที่ต้องการ มีความรู้เข้ามาปฏิบัติงาน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่บุคลากรไว้ชัดเจน จัดทำทะเบียนประวัติบุคลากรตามระบบที่กำหนดไว้ การมอบหมายงานตรงกับความรู้ความสามารถตรงกับความถนัดของบุคลากร มีหลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบการขึ้นเงินเดือน มีการส่งเสริม การพัฒนาบุคลากร เช่นการศึกษาต่อ การอบรม ประชุมสัมมนา ศึกษาดูงาน โดยหมุนเวียนอย่างทั่วถึง มีสวัสดิการอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่บุคลากร นอกเหนือจากที่ได้จากรัฐ ความพึงใจแต่สภาพการปฏิบัติในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันจิรา อินตะเสาร์ ในงานบุคลากร พบว่า สภาพการบริหารงานบุคลากรมีการกำหนดแผนงานบุคลากรไว้ในแผนกลยุทธ์ มีการวางแผนการใช้บุคลากรที่มีอยู่ให้ตรงกับงานที่ปฏิบัติ มีคำสั่ง

^๕ มธุรสณี กวางทอง, “การดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาผลการศึกษา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๕๑.

แต่งตั้งให้บุคลากรเข้าปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนมีการจัดประชุม อบรม สัมมนาและเปิดโอกาสให้บุคลากร ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง มีการสร้างขวัญและกำลังใจ มีแผนการประเมินผลบุคลากร และติดตามการปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอ^๖

๓. การบริหารงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวม พบว่า มีสภาพปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และปัญหาอยู่ในระดับน้อยมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่ปฏิบัติมาก เป็นเรื่องของการบริหารงานบุคลากร โดยภาพรวม พบว่า มีการจัดทำทะเบียนนักเรียนทะเบียนวัดผล ควบคุมความประพฤติของนักเรียน ตามระเบียบวินัย มีการบริการแนะแนว การบริการด้านสุขภาพ การรักษาพยาบาล เบื้องต้นให้กับนักเรียน มีการบริการน้ำดื่มและอาหารที่ถูก สุขลักษณะและหลักโภชนาการ และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีการกำหนดมาตรการ/แนวปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือและป้องกันอุบัติเหตุ/อุบัติภัยแก่นักเรียน มีการติดต่อประสานกับผู้ปกครองเพื่อรายงานให้ทราบทั้งเรื่องการเรียนและความประพฤติ ความพึงใจแต่สภาพการปฏิบัติในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรรศนีย์ แก้วจันทร์ ในงานกิจกรรมนักเรียน พบว่า การบริหารกิจการนักเรียน ผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ๖ ด้าน ดังนี้ การรับเด็กเข้าเรียนและการแบ่งกลุ่มนักเรียน การปฐมนิเทศน์ การจัดให้ทุนการศึกษา การจัดกิจกรรมนักเรียน , การรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน และการทำระเบียบสะสมเป็นหลักฐานและประวัตินักเรียน ส่วนการบริหารกิจการนักเรียนที่ผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ๔ ด้าน ดังนี้ การจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ การบริการปรึกษาหารือหรือแนะแนว การจัดการสอนซ่อมเสริม และการวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จไปแล้ว ปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียน ผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ๘ ด้าน ดังนี้ การรับเด็กเข้าเรียนและการแบ่งกลุ่มนักเรียน,การปฐมนิเทศน์ การจัดให้ทุนการศึกษา การจัดกิจกรรมนักเรียน การรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน การทำระเบียบสะสมเป็นหลักฐานและประวัตินักเรียน การจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ และการบริการปรึกษาหารือหรือแนะแนว ส่วนปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนที่ผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ๒ ด้าน ดังนี้ การจัดการสอนซ่อมเสริมและการวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จไปแล้ว^๗

๔. การบริหารงานธุรการและการเงิน โดยภาพรวม พบว่า มีสภาพปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และปัญหาอยู่ในระดับน้อยมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่ปฏิบัติมาก เป็นเรื่องของการ

^๖ จันจิรา อินตะเสาร์ “การบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษากัดเทศบาลนครเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๕๐.

^๗ ทรรศนีย์ แก้วจันทร์, “การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑๑”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (สุขศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย), ๒๕๔๑.

บริหารงานธุรการและการเงิน โดยภาพรวม พบว่า มีการวางแผน ท่างงบประมาณรายรับรายจ่าย จัดระเบียบงานเอกสาร/สารบรรณให้เป็นระเบียบ มีการจัดทำระบบ การดำเนินงาน การควบคุม บัญชีและตรวจสอบบัญชี รับ-จ่ายที่สะดวกรัดกุมและถูกต้อง ด้านการเงินบัญชีให้เป็นไปตาม ระเบียบ แนวปฏิบัติ มีพัสดุ ครุภัณฑ์ และทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อใช้งานตามความต้องการ ที่เหมาะสมถูกต้องเป็นปัจจุบัน มีการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบ ดูแลอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม ให้สะอาด สงบ ร่มรื่น และปลอดภัย มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อตรวจซ่อมแซม ดูแลรักษา พักผ่อนครุภัณฑ์ ให้ใช้การได้ดีตลอดเวลา ความพึงใจแต่สภาพการปฏิบัติในระดับมาก ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวิน พัดเย็น ในงานธุรการและการเงิน พบว่า ปัญหาการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ในภาพรวมและเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดย ปัญหางานสารบรรณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ปัญหางานประชาสัมพันธ์ ปัญหางาน ทะเบียนและรายงานปัญหางานงบประมาณ ปัญหาเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของ อาคารสถานที่ ปัญหางานพัสดุ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัญหาทางการเงินและบัญชี ปัญหาการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียน ขนาดใหญ่ในภาพรวมและเป็นรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านปัญหา งานประชาสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ปัญหางานสารบรรณ ปัญหางานทะเบียนและ รายงาน ปัญหางานพัสดุ ปัญหางานงบประมาณ ปัญหา เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของ อาคารสถานที่ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัญหาทางการเงินและบัญชี โรงเรียนขนาด กลาง ในภาพรวมและเป็นรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านปัญหา งานประชาสัมพันธ์ มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ปัญหางานสารบรรณ ปัญหางานทะเบียนและรายงาน ปัญหา เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ ปัญหางานงบประมาณ ปัญหางานพัสดุ และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัญหาทางการเงินและบัญชี โรงเรียนขนาดเล็กในภาพรวม และเป็นรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านปัญหา งานสารบรรณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ปัญหางานประชาสัมพันธ์ ปัญหางานทะเบียนและรายงาน ปัญหา งานงบประมาณ ปัญหางานพัสดุ ปัญหาเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัญหาทางการเงินและบัญชี จากการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ

ประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ^๔

๕. การบริหารงานอาคารสถานที่ โดยภาพรวม พบว่า มีสภาพปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และปัญหาอยู่ในระดับน้อยมาก เมื่อพิจารณาตามรายชื่อที่ปฏิบัติมาก เป็นเรื่องของการบริหารงานอาคารสถานที่ โดยภาพรวม พบว่า มีการวางแผนเพื่อส่งเสริมการจัดและใช้อาคารสถานที่และบริเวณให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการดูแลรักษาอาคารสถานที่อาคารประกอบ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ มีความมั่นคงแข็งแรง มีการดูแลรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบและบริเวณให้สะอาด สวยงาม มีระเบียบเรียบร้อยและมีบรรยากาศการเรียนรู้ มีการควบคุมดูแลสถานที่ เพื่อความปลอดภัย โดยการจัดเวรยาม มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ ความพึงใจแต่สภาพการปฏิบัติในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทิพา สุริยะ ในงานอาคารสถานที่ พบว่า มีการดูแลอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัย ร่มรื่น สวยงามเป็นระเบียบ มีการกำกับดูแลและควบคุมให้มีการอยู่เวรยามรักษาอาคารสถานที่และแต่งตั้งกรรมการควบคุมการก่อสร้างตามระเบียบราชการ นอกจากนี้ยังให้บุคลากรทุกฝ่าย ชุมชน มีส่วนร่วมรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ตลอดถึงการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน และมีการใช้อาคารสถานที่คุ้มค่ากับการลงทุน แนวทางในการปรับปรุงอาคารสถานที่ของโรงเรียนพบว่า มีการจัดสร้างอาคารเรียนให้เพียงพอกับชั้นเรียน ใช้อาคารสถานที่คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและให้ครูและนักเรียนชุมชน มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา ควบคุมดูแล ตลอดถึงควรมีการประเมินการใช้อาคาร และนำผลประเมินมาแก้ไขปรับปรุง^๕

๖. การบริหารงานสัมพันธ์กับชุมชน โดยภาพรวม พบว่า มีสภาพปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และปัญหาอยู่ในระดับน้อยมาก เมื่อพิจารณารายชื่อที่ปฏิบัติมาก เป็นเรื่องของการบริหารงานสัมพันธ์กับชุมชน โดยภาพรวม พบว่า มีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน ใช้ชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้ และเป็นวิทยากรเสริมความรู้แก่นักเรียนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียนแก่ผู้ปกครอง ชุมชนจัดกิจกรรม ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนจากชุมชน มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารความเคลื่อนไหวของโรงเรียนให้ชุมชน ได้รับ

^๔ สุวิน พัดเย็น, “ปัญหาการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง), ๒๕๔๕.

^๕ ทิพา สุริยะ, “การบริหารงานอาคารสถานที่ของโรงเรียนดีเด่นสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๑.

ทราบอย่างสม่ำเสมอ ความพึงใจแต่สภาพการปฏิบัติในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันย แยมมีกลิ่น ในงานสัมพันธกับชุมชน พบว่า ด้านการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดีมาก คือ มีการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพียงพอ ด้านการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน ดีมาก จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อชี้แจงอุดมการณ์ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของโรงเรียนให้ทราบโดยทั่วถึง ด้านการให้บริการชุมชน ดีมาก สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการติดต่อประสานงานขึ้นภายในโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ดีมาก จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด โรคเอดส์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ และให้ความรู้แก่ชุมชน ด้านการได้รับความสนับสนุนจากชุมชนดีมาก เชิญวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาแนะแนวการศึกษาด้านอาชีพให้แก่นักเรียน ด้านการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดีมาก คือ นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน^{๑๐}

๕.๒.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

การเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของประชากรต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล อันได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง เงินเดือน และสวัสดิการ พบว่า ประชากรที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนประชากรที่มีสถานภาพเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง เงินเดือน และสวัสดิการ จำแนกตามเพศมีความแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละส่วนมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

๕.๒.๓.๑ เพศ ที่ต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ความเป็นชายและหญิง มีความรู้สึกนึกคิด มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี ศรีทอง^{๑๑} ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน :กรณีศึกษาโรงเรียนวินิตศึกษาจังหวัดลพบุรี” ผลการวิจัย

^{๑๐}จันย แยมมีกลิ่น “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต ๓”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (การบริหารการศึกษาปีการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา), ๒๕๔๗.

^{๑๑}มยุรี ศรีทอง, “การบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนวินิตศึกษาจังหวัดลพบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๔๐.

พบว่า ผู้บริหาร ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียน โดยจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

๕.๒.๓.๒ อายุ ที่ต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการมีอายุน้อยหรือมีอายุมาก จะเป็นวัยไหนก็ตาม ช่วงอายุไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุศรินทร์ หอมกลิ่นยา^{๒๒} ได้วิจัยเรื่อง “สภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา” ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยจำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน

๕.๒.๓.๓ วุฒิการศึกษา ที่ต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการศึกษาและความหลากหลายของสาขาวิชา ความรู้เหล่านั้นไม่ส่งผลต่อระดับความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยา ญาติบำรุง^{๒๓} ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

๕.๒.๓.๔ ประสบการณ์ทำงาน ที่ต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ประชากรที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นในการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรพจน์ เก่งสม^{๒๔} ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนชุมชนพรบริหารธุรกิจ” ผลการวิจัยพบว่า มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

^{๒๒}บุศรินทร์ หอมกลิ่นยา, “สภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี), ๒๕๕๔.

^{๒๓}วิทยา ญาติบำรุง, “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาวิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา), ๒๕๔๙.

^{๒๔}วีรพจน์ เก่งสม, “การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนชุมชนพรบริหารธุรกิจตามความคิดเห็นของครูเจ้าหน้าที่ และพนักงาน”, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, (ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๕๑.

๕.๒.๓.๕ ตำแหน่ง ที่ต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่า หน้าที่การงาน ความรับผิดชอบมีผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในสังคม จึงส่งผลต่อความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาสุทนต์ สุขสุสนโน (นุราช) ^{๑๕} ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนวิถิพุทธระดับประถมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู มีช่วงการทำงานที่ต่างกัน และมีช่วงรายได้ที่ต่างกันได้ดำเนินการบทบาทการบริหารโรงเรียนวิถิพุทธระดับประถมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้บริหารและครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ตำแหน่ง แตกต่างกัน ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนวิถิพุทธรายด้าน ผลปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

๕.๒.๓.๖ เงินเดือน ที่ต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกันทาง รายได้มาก รายได้น้อยมีผลต่อการใช้จ่ายในดำรงชีวิตของประชากร จึงส่งผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีเปลี่ยนไป จึงทำให้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิสา โรจน์รุ่งสัจย์ ^{๑๖} ได้วิจัยเรื่อง “ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานสภาพัฒนาบวรราชภัฏ” ผลการวิจัยพบว่า รายด้านความพึงพอใจของรายได้ โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความเหมาะสมความสามารถในการปฏิบัติงาน และความพอใจในการทำงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในระหว่างเพศ ชายหญิง ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง อายุ การศึกษา และสถานภาพในการปฏิบัติงาน แตกต่าง

๕.๒.๓.๗ สวัสดิการ ที่ต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการมีสภาพที่ต่างกันก็ไม่ทำให้ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน

^{๑๕}พระมหาสุทนต์ สุขสุสนโน, (นุราช) “การศึกษาบทบาทของบริหารโรงเรียนวิถิพุทธระดับประถมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (สาขาวิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๒.

^{๑๖}วิสา โรจน์รุ่งสัจย์, ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานสภาพัฒนาบวรราชภัฏ”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*, (การบริหารการศึกษา, สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา), ๒๕๕๕.

พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เปลี่ยนไป จึงทำให้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนัย เสงี่ยมศักดิ์^{๑๙} ซึ่งได้วิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของครูที่มีต่อสวัสดิการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑๐” ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและบุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารสวัสดิการโดยจำแนกตามรายด้านแตกต่างกัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ๑) ผู้บริหาร สถานศึกษาควรชี้แจง กำหนดนโยบาย ที่มีแผนแม่บทอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร มีร่องรอยตรวจสอบได้ และให้นักเรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงแล้วสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณธรรมในการดำเนินชีวิต
- ๒) ผู้บริหาร ควรบริหารงานโรงเรียนอย่างกว้างขวาง จริงจัง และสร้างจิตสำนึก ให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้ตระหนักถึงการปฏิบัติงาน มุ่งการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
- ๓) ผู้บริหาร ควรส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝังเรื่องการทำงานโดยใช้หลักพุทธธรรมทั้ง ๖ ด้าน ในสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งเป็นแบบอย่างให้กับครูผู้สอน บุคลากรในสถานศึกษา นักเรียน และชุมชน
- ๔) ผู้บริหาร ควรส่งเสริมสนับสนุนหาทุน จัดสรรงบประมาณพัฒนาสิ่งทีเื้อื่อเพื่อต่อการศึกษาอย่างเหมาะสม โปร่งใสไม่อคติ
- ๕) ผู้บริหาร ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการคิด ดำเนินการ และทำงาน มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ พัฒนาบุคลากรให้ใช้ทรัพยากร อย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ
- ๖) ผู้บริหาร ควรประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรและชุมชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

- ๑) ควรนำผลการศึกษานี้เป็นข้อมูล ประกอบการวางแผนปฏิบัติงาน บริหาร การศึกษา แก้ไขปัญหา วิเคราะห์ทางเลือก และพัฒนาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

^{๑๙} สุนัย เสงี่ยมศักดิ์, “ความพึงพอใจของครูที่มีต่อสวัสดิการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑๐”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร), ๒๕๒๘.

๒) ควรนำผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรในสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนและสอดคล้องกับแนวคิดในการบริหารโรงเรียน

๓) ควรรายงานผลให้ผู้บริหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ทราบถึงปัญหาต่างๆ ที่ยังขาดความพร้อม ต่อการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อการประสานงานช่วยเหลือ ต่อไป

๔) ควรส่งเสริมให้มีการสร้างระบบการวัดความคุ้มค่า ในการบริหารงานอย่างสม่ำเสมอ บริสุทธิ์ยุติธรรม และใช้ทรัพยากรต้องคุ้มค่า

๕) ควรกระจายอำนาจ กระจายงาน ตามลำดับ ความรู้ความสามารถ ความทุ่มเท ความเสียสละ อายุงาน ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญการ อันเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการบริหาร เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๖) ควรเอาใจใส่ดูแล ปรับปรุงสวัสดิการจัดให้มีรางวัลสำหรับ ครู บุคลากรในสถานศึกษา และนักเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดีเยี่ยม เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี ให้กับครู บุคลากรในสถานศึกษา นักเรียน ได้มีชีวิตที่ดีขึ้นเพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ที่มีผลงานดีเด่น

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หากมีการวิจัยเกี่ยวกับ การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี ในครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะการดำเนินการวิจัยในลักษณะต่อไปนี้

๑) ควรศึกษาวิจัย ด้านประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี เพื่อประสิทธิภาพบุคลากรที่ปฏิบัติงานในทุกๆ องค์การให้มีประสิทธิภาพและถูกเป้าประสงค์มากยิ่งขึ้น

๒) ควรศึกษา ด้านปัจจัยเสี่ยง ที่เปลี่ยนแปลงตามเวลา วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร

๓) ควรทำการศึกษา ด้านกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ด้าน คือ วิชาการ บุคลากร กิจกรรมนักเรียน ธุรการและการเงิน อาคารสถานที่ ความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน ตามหลักทฤษฎีตะวันตกและตะวันออก หรือวิจัยเป็นรายด้าน

๔) ควรทำการวิจัย การใช้หลักธรรมาภิบาลทางพระพุทธศาสนา เพื่อยกระดับการพัฒนา ทั้ง ๖ ด้าน หรือสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการปฏิบัติขององค์กร การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี หรือวิจัยเป็นรายด้าน

๕) ควรศึกษาวิจัยกระบวนการสร้างระบบคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารและนักเรียน ในสถาบันการศึกษาของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

กระทรวงศึกษาธิการ. ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๒.

_____. กรมวิชาการ. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๔๔.

_____. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุ
สภาลาดพร้าว, ๒๕๕๑.

_____. คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓.

_____. แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ. กรุงเทพมหานคร : กระทรวง
ศึกษาธิการ, ๒๕๔๖.

กรมศึกษาธิการ. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, ๒๕๔๐.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือสอนจริยศึกษาระดับวิทยาลัย (ฉบับทดลอง).
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๘.

กมล ภูประเสริฐ. การบริหารวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เมธีปัส
 จำกัด, ๒๕๔๕.

กั้ววล เทียนกัณฑ์เทศน์. การวัด การวิเคราะห์ การประเมิน ทางการศึกษาเบื้องต้น.
กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, ๒๕๔๐.

กิดานันท์ มะลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพมหานคร :
อรุณการพิมพ์, ๒๕๔๓.

กীরติ ยศยิ่งยง. การวางแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
มิสเตอร์ก๊อปประเทศไทย จำกัด, ๒๕๔๘.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนที่จัด

การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๘.

คณาจารย์ภาควิชาบริหารรัฐกิจ. สรุปเนื้อหาวิชาทฤษฎีองค์การ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๙.

คณาจารย์. กลุ่มและสมาคมโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา. ปราจีนบุรี : โรงพิมพ์ หจก.เจตนารมณัฎณ์, ๒๕๕๓.

จันทร์ธานี สงวนนาม. เอกสารประกอบการสอนบรรยายหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง. ม.ท.ป., ๒๕๓๖.

_____. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ บัค พอยท์, ๒๕๔๕.

ซังค์ วงษ์พันธ์. ๗๒ ปี คนดีลพบุรี. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๐.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๒๗.

ซารี มณีศรี. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศิลปาบรรณาการ, ๒๕๔๒.

ณัฐพันธ์ เชจรณ์นท์. การจัดการทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๕๐.

เต็มศักดิ์ ทองอินทร์. ความรู้เบื้องต้นทางการบริหารรัฐกิจ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ ๙. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๗.

_____. องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓.

ธีระ รัตน์ กิจจารักษ์. เอกสารคำสอนวิชาการบริหารการศึกษา. เพชรบูรณ์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ, ๒๕๔๒.

ธีระ รุญเจริญ ศาสตราจารย์. การมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา “รายงานการวิจัย”, (กรุงเทพ มหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา), ๒๕๔๗

นพพงษ์ บุญจิตตรดุลย์. ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทการพิมพ์, ๒๕๔๐.

_____. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๕.

ปัญญา แก้วกียูร. ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร : ประมวลสาระ. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, ๒๕๔๕.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ,
๒๕๔๔.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน. ส่วนที่ ๓
เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก , ๒๕๔๒.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). การศึกษาทางเลือกสู่วิวัฒนาการหรือวิถีในยุคโลกไร้พรมแดน.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๒.

_____. ไอ ที ภายใต้วัฒนธรรมแห่งปัญญาสาสนากับยุคโลกาภิวัตน์. พิมพ์ครั้งที่
๕, กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๓๙.

พระธรรมโกศาจารย์ ศ.ดร. (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). พุทธวิธีบริหาร. พิมพ์พิเศษ, กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). พระพุทธศาสนาในยุคโลกาภิวัตน์. พิมพ์ครั้งที่ ๒.
กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๓๙.

พุทธทาสภิกขุ (เงื่อม อินฺทปญฺโญ). การบริหารธุรกิจแบบพุทธ. กรุงเทพมหานคร : เคล็ดไทย,
มปป.

พนัส หันนาคินท์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช, ๒๕๔๒.

_____. การบริหารบุคลากรในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : สมาคมผู้บริหาร
การศึกษาแห่งประเทศไทย, ๒๕๒๔.

พยอม วงศ์สารศรี. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : พรานนกการพิมพ์, ๒๕๔๕.

พิชัย เสี่ยมจิตต์. การบริหารงานเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา. อุบลราชธานี : สถาบัน
ราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๔๒.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. และวิบูลย์ ไตวณะบุตร. หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒.

ภิญโญ สาร. หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช,
๒๕๑๙.

_____. หน้าที่ของศึกษานิเทศก์จังหวัด. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
๒๕๒๓.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน. สุโขทัยธรรมมาธิราช.
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

มานะ ทองรักษ์. การบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ธารอักษร จำกัด, ๒๕๔๙.

มัลลิกา ต้นสอน. การจัดการยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร : เอกซ์เปอร์เน็ท จำกัด, ๒๕๔๔.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น : สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพช, ๒๕๔๕.

_____. การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, ๒๕๔๘.

_____. การบริหารและจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพช, ๒๕๔๖.

วิจิตร ศรีสะอ้าน. ปรัชญาและพัฒนาการการบริหาร. เอกสารการสอนชุดวิชา. หลักและระบบ บริหารการศึกษา. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๔.

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. การพัฒนาหลักสูตร สานต่อที่ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เซ็นเตอร์ ดิสคัฟเวอรี จำกัด, ๒๕๔๒.

วิจิต นันทสุวรรณ และจำนงค์ แรกพิณิจ. "บทบาทของชุมชนกับการศึกษา". รายงานการศึกษา วิจัยเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๔๑).

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : วีระฟิล์มและโซเท็กซ์, ๒๕๔๓.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. เกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารสถานศึกษา. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๐).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. การพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธ ศาสนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๑.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ความสำเร็จในการปฏิบัติการกิจของวัด กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

สำนักงานเลขาธิการการศึกษา. สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารและ จัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, ๒๕๔๗).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการบริหารจัดการ ระบบคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. จำกัด, ๒๕๕๓.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๑.

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๒.

ส. ศิวรักษ์. **ปรัชญาการศึกษาศาสตร์และศิลป์แห่งการปฏิรูปการเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ ๒.

กรุงเทพ : เรือนแก้วการพิมพ์, ๒๕๔๕.

เสนาะ ดิยาวี. **หลักการบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.

_____. **การบริหารงานบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, ๒๕๔๓.

สมคิด บางโม. **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์. พิมพ์ครั้งที่ ๒, ๒๕๔๐.

สมศักดิ์ คงเที่ยง. **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : มิตรภาพการพิมพ์
และสตีวดีโอ, ๒๕๒๔.

สกุรัตน์ กมุทมาศ ดร. **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู
ตามแนวปฏิรูปการศึกษา**. อุบลราชธานี. วิทยาลัยโปลีเทคนิคภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ, ๒๕๕๐.

สมาน รังสิโยภักดิ์. **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๗
กรุงเทพมหานคร : จัดพิมพ์โดยสวัสดิการสำนักงาน, ๒๕๔๐.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. **๒๐วิธีจัดการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์,
๒๕๔๖.

สุมิตร คุณากร. **คู่มือการเตรียมตัวเมื่อพ้นรั้วมหาลัย**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๙.

สุธี สุทธิสมบุญ. **หลักการบริหารเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : สวัสดิการสำนักพิมพ์ ก.พ., ๒๕๓๖.

หวน พินธุพันธ์. **การบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๘.

อุดม นาคิ. **สำนักงานกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา**. โรงเรียนพินิจ
ประสาธน์ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา. ปราจีนบุรี : เจตนารมณ์ธรรมณัฎฐ์, ๒๕๕๓.

อรพรรณ พรสีมา รศ.ดร. **รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**, กรุงเทพมหานคร :
ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น, ๒๕๔๖.

อุทัย บุญประเสริฐ. **หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการโรงเรียน**. ภาควิชาบริหารการศึกษา.
คณะศึกษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

อาชัญญา รัตนอุบล. **กระบวนการฝึกอบรมสำหรับการศึกษาอกระบบโรงเรียน**. กรุงเทพ
มหานคร : บริษัทประชาชนจำกัด, ๒๕๔๐.

อคิน รพีพัฒน์. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การศึกษา
นโยบายสาธารณะสุข, ๒๕๔๗.

(๒) วิทยานิพนธ์ :

จรรย์ แยมมีกลิ่น. “แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา”. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๓. วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต. การบริหารการศึกษาปีการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๔๗.

จันจิรา อินตะเสาร์. “การบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษากรุงเทพมหานครเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๐.

ชนิกานต์ สิทธิพงษ์. “การเปรียบเทียบรูปแบบและระบบการจัดสวัสดิการแก่พนักงานระหว่างบริษัทสหรัฐอเมริกา บริษัทญี่ปุ่นและบริษัทไทยในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๐.

ทรรศนีย์ แก้วจันทร์. “การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา”. สังกัดกรมสามัญศึกษา. เขตการศึกษา ๑๑. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. ครุศาสตร์. สุขศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

ทิวา สุริยะ. “การบริหารงานอาคารสถานที่ของโรงเรียนดีเด่นสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๑.

บุศรินทร์ หอมกลิ่นยา. “สภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา”. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๕๔.

ประกอบ กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒.

ผ่องศิริ เรืองตระกูล “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ลำปาง” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรบัณฑิต. บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๔.

พระมหาสุทัศน์ สุ่มสุสโน (นุราช). “การศึกษาบทบาทของบริหารโรงเรียนวิถีพุทธระดับประถมศึกษา. เขตบางกอกน้อย. กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

ประภาศรี สีหอำไพ. **พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

มธุรสณี กวางทอง. “การดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาผลการศึกษา”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๑.

มยุรี ศรีทอง. “การบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา”. สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนวินิตศึกษาจังหวัดลพบุรี. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต**. การบริหารการศึกษา, ๒๕๔๐.

วิทยา ญาติบำรุง. “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา”. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา. **วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๔๙.

วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์. “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษา. ขึ้นพื้นฐานตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. ๒๕๔๒”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษภักดิ์**. สาขาวิชาบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

_____. “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. ๒๕๔๒”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษภักดิ์**. สาขาวิชาบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

วิสา โรจน์รุ่งสตัย. “ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ”. **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตครุศาสตร์**. การบริหารการศึกษา. สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๔๕.

วีรพจน์ เสงสม. “การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนชุมชนพรบริหารธุรกิจ”. **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต**. ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๑.

ศรีนวล ศรีสวัสดิภรณ์, “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา”. สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาบริหารการศึกษา. สถาบันราชภัฏพระนคร. ๒๕๔๖.

ศรินารถ นันทวัฒน์ภิมย์. “การบริหารงานสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานตามหนักรรรมอำเภอเมืองลำพูน”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เชียงใหม่, ๒๕๔๗.

สุนัย เสี่ยงมศักดิ์. “ความพึงพอใจของครูที่มีต่อสวัสดิการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑๐”. *วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต*. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๘.

สุบิน หินแปง. “การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาลัยเขตเชียงใหม่”. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต*. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เชียงใหม่, ๒๕๕๐.

สุชนิษฐ มณีรัตน์. “การเน้นความสำคัญต่อการจัดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในทรงตะของข้าราชการครู. สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์”. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต*. การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๔๐.

สุวิน พัดเย็น. “ปัญหาการบริหารงานธุรการการเงินและพัสดุของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา”. สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ๒๕๔๕.

สุรียรี ศิริโกภากรมย์. *การวิจัยทางการศึกษา*. ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖.

(๓) บทสัมภาษณ์ :

สัมภาษณ์ นางสาวกานดา อินทรวงศ์. ผู้อำนวยการและฝ่ายวิชาการ. โรงเรียนการกุศลของมัธยมวัดไทรราษฎร์อุปถัมภ์. ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔.

สัมภาษณ์ นางเทียมแข แซ่ทวี่. ผู้บริหารงานฝ่ายบุคลากร. โรงเรียนการกุศลของมัธยมวัดไทรราษฎร์อุปถัมภ์. ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔.

สัมภาษณ์ นายอนุชา ศศิธร. ผู้บริหารงานฝ่ายกิจกรรมนักเรียน. โรงเรียนการกุศลของมัธยมวัดไทรราษฎร์อุปถัมภ์. ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔.

สัมภาษณ์ นางสาวพัชรินทร์ สุขขี. ฝ่ายธุรการและการเงิน. โรงเรียนการกุศลของมัธยมวัดไทรราษฎร์อุปถัมภ์. ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔.

สัมภาษณ์ นายไชยพัฒน์ คล้าจิ้น. ฝ่ายอาคารสถานที่. โรงเรียนการกุศลของมัธยมวัดไทรราษฎร์อุปถัมภ์. ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔.

สัมภาษณ์ นางสมศรี รวมทรัพย์. ฝ่ายสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. โรงเรียนการกุศลของมัธยมวัดไทรราษฎร์อุปถัมภ์. ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๔.

(๔) บทความในวารสาร :

ถวิล อรัญเวส. “นักบริหารมีอาชีพในยุคเขตพื้นที่การศึกษา”. *วารสารวิชาการ*. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔.

(๕) บทความในหนังสือพิมพ์ :

สมบัติ กุสุมาวาลี. บริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์. ประชาชาติธุรกิจ. ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗.

(๖) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ :

โรงเรียนวัดบ้านโป่ง (สามัคคีคุณูปถัมภ์). รายงานการพัฒนาคูณภาพการศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต.บ้านโป่ง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี. สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. ปีการศึกษา, ๒๕๕๓.

โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชูร์อุปถัมภ์. รายงานการพัฒนาคูณภาพการศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต๒ ต.โพธาราม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี. สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. ปีการศึกษา, ๒๕๕๒.

โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม. รายงานการพัฒนาคูณภาพการศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต.ดำเนินสะดวก อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี. สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. ปีการศึกษา, ๒๕๕๒.

โรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย. รายงานการพัฒนาคูณภาพการศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต.เจ็ดเสมียน อ.โพธาราม จ.ราชบุรี. สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. ปีการศึกษา, ๒๕๕๒.

(๗) อินเทอร์เน็ต :

บุญเลิศ เขียนวงศ์. การบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการศึกษา. ม.ป.ป. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : < <http://www.moe.go.th/wijai/management.htm> >. ๑๒ เมษายน, ๒๕๕๔.

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. การมีส่วนร่วมดำเนินงานวิชาการ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : < thecityedu.th@gmail.com >. ๙ ธันวาคม ๒๕๕๓.

๒. ภาษาอังกฤษ :

(I) Books

Abramson. Mark A., "In Search of the New Leadership", Management, September, 1996.

Cronbach. Lee J. **Essentials of psychological testing**. 4th ed. . New York : Harper & Row, 1971. p. 123.

Cohen, Bruce J. **Introduction to Sociology**. New York : McGraw-Hill. 1979,

Dale. **Management : Theory and practice**. New York : Mc Grow - Hill, 1965.

Druck , Peter F. **Management : Tasks responsibility practice**. New York : Harper-Row, 1974.

Don Hellriegel. **Management**. third edition. Addison - Wesley Publishing Company.lmc. 1982.

E.N. Chapman. **Supervisor Survival Kit**. second edition. California : Science Research Associates Inc..1995.

Mintzberg H, The Nature of Managerial Work, Harper Row, 1973.

Robbins, Stephen P.and Coulter,M. **Management**. New Jersey : prentice Hall International, Lnc),2002.

Simon,Herbert A. **Administrative Behavior**. New York : The Macmillan Company, 1947

.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

๑. อาจารย์ดร.ทรงวิทย์ แก้วศรี	ป.ธ.๗, พธ.บ., ศศ.บ., PGDLS.M.Lib.Sc.
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)
ที่ปรึกษาอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. ผศ.ชัชชัย ไชยสา	ป.ธ.๔, พ.ม., พธ.บ., บM.A.
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	พ.ม., พธ.บ., M.A. Ph.D. (Pol.Sc.)
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. อาจารย์วันชัย สุขตาม	พธ.บ., ศศ.บ., รป.ม.
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. อาจารย์ดร. วิรัช กลิ่นสุบรรณ	ค.ม., สส.ม., ศศ.ม., พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ประจำหน่วยวิทยบริการ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โทร.,โทรสาร ๐ - ๒๔๓๔ - ๒๑๒๓ (ภายใน ๒๑๓๐)

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/๓๗๔

วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.ทรงวิทย์ แก้วศรี

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุพุทธจิตโต รหัสประจำตัวนิสิต ๕๓๕๑๔๐๕๕๐๑ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

๐๓๐๓๓๖๕๕/๒๑๒๓

๒๒ ๑ ๒๕๕๔

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

โทร., โทรสาร ๐ - ๒๔๓๔ - ๒๑๒๓ (ภายใน ๒๑๓๐)

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/๓๓/๕๖

วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผศ.วิชชัย ไชยสา

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุพุทธจิตโต รหัสประจำตัวนิสิต ๕๓๕๑๔๐๔๕๐๑ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

๓๓๐/๑๔๖๕๑๑๓
๓๓๐/๑๔๖๕๑๑๓
๗ มี. ๕๔

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

โทร., โทรสาร ๐ - ๒๕๓๕ - ๒๑๒๓ (ภายใน ๒๑๓๐)

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/๗๗/๓

วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุธมฺมจิตฺโต รหัสประจำตัวนิสิต ๕๓๕๑๔๐๕๕๐๑ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ตรวจและให้คำปรึกษา
ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช

[Handwritten signature]

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/๓๗๗

หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัดหลวงพ่อดรรณภคาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ๗๐๑๓๐

โทร. ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๑

โทรสาร ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๓

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ วิรัช กลิ่นสุพรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุทฺธจิตฺโต รหัสประจำตัวนิสิต ๕๓๕๑๔๐๔๕๐๑ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
จังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญ
ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทาง
วิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๔-๒๑๒๓ ภายใน ๒๑๓๐

22 / 1. 1. 54

ภาคผนวก ข.

ค่าแอลฟา (Alpha)

RELIABILITY

```

/VARIABLES=n1 n2 n3 n4 n5 n6 n7 n8 n9 n10 n11 n12 n13 n14 n15 n16 n17 n18
n19 n20 n21 n22 n23 n24 n25 n26 n27 n28 n29 n30
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL/MODEL=ALPHA
/STATISTICS=DESCRIPTIVE SCALE .

```

Reliability

[DataSet0] G:\ข้อมูล try out.sav

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded(a)	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.944	30

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
n1	4.1333	.86037	30
n2	4.0333	.88992	30
n3	4.1667	.79148	30
n4	3.9333	.78492	30
n5	3.7667	.77385	30
n6	4.0667	.86834	30
n7	4.0000	.78784	30
n8	4.0333	.80872	30
n9	3.8333	.94989	30
n10	3.7000	.95231	30
n11	4.0667	.78492	30
n12	4.1000	.88474	30
n13	3.8000	.96132	30
n14	4.1667	.87428	30
n15	3.7667	.85836	30
n16	3.8000	.84690	30
n17	3.7333	.82768	30
n18	3.8667	.89955	30
n19	3.8000	.99655	30
n20	3.9333	.90719	30
n21	3.7667	.85836	30
n22	4.0000	.78784	30
n23	3.7000	.87691	30
n24	3.8000	.80516	30
n25	3.9667	.76489	30
n26	3.8000	.80516	30
n27	3.8667	.97320	30
n28	3.8667	.93710	30
n29	3.9000	.95953	30
n30	4.0667	.78492	30

ภาคผนวก ค.

ผลการหาความสอดคล้องของแบบสอบถามหรือ IOC

**ผลการหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงาน
โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี**

ที่	การบริหารบริหารงานโรงเรียนการกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี	ผู้เชี่ยวชาญ / คน ที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
	๑. ด้านการบริหารงานวิชาการ								
๑	มีการเผยแพร่ ชี้แจง วิเคราะห์หลักสูตร ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและนำไปใช้ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒	มีการจัดทำโครง/แผนการสอนไว้ล่วงหน้า ตามหลักสูตรการเรียนรู้ ก่อนทำการสอนทุก ปีการศึกษา	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓	จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแผนที่ กำหนดไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ ปฏิบัติจริง เนื้อหายืดหยุ่นตามสภาพ ท้องถิ่นและความสนใจของผู้เรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔	มีการใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์ มีห้องสมุดที่รวบรวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์วัสดุอุปกรณ์ให้บริการแก่นักเรียน และครูอย่างพอเพียง	๑	๑	๑	๐	๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๕	มีการนิเทศภายในวัดและประเมินผล นักเรียนตามสภาพจริง นำผลที่ได้มา ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ ตามวัตถุประสงค์ พึงใจ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

การบริหารบริหารงานโรงเรียนการกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี (ต่อ)	ผู้เชี่ยวชาญ / คนที่					สรุปและแปลผล		
	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๒. การบริหารงานบุคลากร								
วางแผนอัตรากำลังการสรรหาและเตรียมการ เพื่อจะได้ บุคลากรตามที่ต้องการ มีความรู้ เข้ามาปฏิบัติงาน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
มีการกำหนดบทบาทหน้าที่บุคลากรไว้ชัดเจน จัดทำทะเบียนประวัติบุคลากร ตามระบบที่ กำหนดไว้	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
การมอบหมายงานตรงกับความรู้ ความ สามารถ ความถนัดของบุคลากร มีหลักเกณฑ์ การพิจารณาความดีความชอบการขึ้น เงินเดือน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
มีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร เช่น การศึกษาต่อ การอบรม ประชุม สัมมนา ศึกษาดูงาน โดยหมุนเวียนอย่างทั่วถึง	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
มีสวัสดิการอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่บุคลากร นอกเหนือจากที่ได้จากรัฐ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓. การบริหารงานกิจการนักเรียน								
มีการจัดทำทะเบียนนักเรียนทะเบียนวัดผล ควบคุมความประพฤติของนักเรียน ตาม ระเบียบวินัย	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
มีการบริการแนะแนว การบริการด้านสุขภาพ การรักษา พยาบาล เบื้องต้นให้กับนักเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
มีการบริการน้ำดื่มและอาหารที่ถูกต้อง สุขลักษณะ และหลักโภชนาการ และเพียงพอกับจำนวน นักเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ที่	การบริหารบริหารงานโรงเรียนการกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี (ต่อ)	ผู้เชี่ยวชาญ / คน ที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม ม	ค่า IOC	แปลผล
๔	มีการกำหนดมาตรการ/แนวปฏิบัติเพื่อ ช่วยเหลือและป้องกันอุบัติเหตุ/อุบัติภัยแก่นักเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕	มีการติดต่อประสานกับผู้ปกครองเพื่อ รายงานให้ทราบทั้งเรื่องการเรียนและความ ประพฤติ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
	๔. การบริหารงานธุรการและการเงิน								
๑	มีการวางแผน ทำงบประมาณรายรับ รายจ่าย จัดระเบียบงานเอกสาร/สารบรรณ ให้เป็นระเบียบ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒	มีการจัดทำระบบ การดำเนินงาน การ ควบคุมบัญชีและตรวจสอบบัญชี ให้เป็นไป ตามระเบียบ แนวปฏิบัติ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓	มีพัสดุ ครุภัณฑ์ และทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อใช้งานตามความต้องการที่เหมาะสม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔	จัดสรรงบประมาณ เพื่อเบิกจ่ายที่สะดวก รัดกุม และถูกต้องตามระบบการเงิน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕	มีการตรวจซ่อมแซม ดูแลรักษา พัก ครุภัณฑ์ ให้ใช้งานได้ตลอดเวลา	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
	๕. ด้านอาคารสถานที่								
๑	มีการวางแผนเพื่อส่งเสริมการจัดและใช้ อาคารสถานที่และบริเวณให้เกิดประโยชน์ สูงสุด	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ที่	การบริหารบริหารงานโรงเรียนการกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี (ต่อ)	ผู้เชี่ยวชาญ / คน ที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๒	มีการดูแลรักษาอาคารสถานที่ อาคาร ประกอบให้อยู่ในสถานที่ ให้ใช้ได้และมี ความมั่นคงแข็งแรง	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓	มีการดูแลรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณให้สะอาด สวยงาม มีระเบียบ เรียบร้อยและมีบรรยากาศการเรียนรู้	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔	มีการควบคุมดูแลสถานที่ เพื่อความปลอดภัย ภัย โดยการจัดเวรยาม	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕	มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการ ดูแลรักษาอาคารสถานที่	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖. ด้านความสัมพันธ์ โรงเรียนกับชุมชน									
๑	มีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความ สัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และชุมชน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒	มีการใช้ชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้ และเป็น วิทยากรเสริมความรู้แก่นักเรียนด้านภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓	มีการให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียน แก่ผู้ปกครอง ชุมชนจัดกิจกรรม	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔	ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือใน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนจาก ชุมชน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕	มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารความเคลื่อนไหว ของโรงเรียนให้ชุมชน ได้รับทราบอย่าง สม่ำเสมอ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ผู้ให้สัมภาษณ์.....นามสกุล.....ตำแหน่ง.....,
อายุ.....ปี
 โรงเรียน.....สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....
 เขต.....
 ตอบแบบสัมภาษณ์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.
ช่วงเวลา.....ใช้เวลา.....นาที

หมายเหตุ ขออนุญาตในการใช้เครื่องมือบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์

ประเด็นคำถามมี ๙ ประเด็นคำถาม คือ

๑. โรงเรียนของท่านมีวิธีการดำเนินการบริหารงานโรงเรียนการกุศล อย่างไร
๒. ท่านมีแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานของโรงเรียน อย่างไร
๓. โรงเรียนของท่านมีวิธีบริหารด้านวิชาการ มีข้อดี ข้อเสีย ข้อแนะนำ ปัญหา อุปสรรค อย่างไร
๔. โรงเรียนของท่านมีบริหารด้านบุคลากร มีข้อดี ข้อเสีย ข้อแนะนำ ปัญหา อุปสรรค อย่างไร
๕. โรงเรียนของท่านบริหารกิจกรรมนักเรียน มีข้อดี ข้อเสีย ข้อแนะนำ ปัญหา อุปสรรค อย่างไร
๖. โรงเรียนของท่านบริหารงานด้านธุรการและการเงิน มีข้อดี ข้อเสีย ข้อแนะนำ ปัญหา อุปสรรค อย่างไร
๗. โรงเรียนของท่านบริหารอาคารสถานที่ มีข้อดี ข้อเสีย ข้อแนะนำ ปัญหา อุปสรรค อย่างไร
๘. โรงเรียนของท่านบริหารความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน มีข้อดี ข้อเสีย ข้อแนะนำ ปัญหา อุปสรรค อย่างไร

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านในความกรุณาสำหรับการให้สัมภาษณ์

พระไพศาล สุทธิจิตโต

บัณฑิตศึกษาปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง.

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/ร.๗๔

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ เมษายน ๒๕๕๔

โรงเรียนสุวรรณรังษฤษฎีวิทยาลัย	
เลขที่รับ	๖๖๖ / ๕๕ เวลา ๙.๓๐
วันที่	๓ พค ๕๔
ผู้รับ	คุณ.....

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุวรรณรังษฤษฎีวิทยาลัย
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุพุทธจิตโต รหัสประจำตัวนิสิต ๕๓๕๑๔๐๕๕๐๑ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
จังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากบุคลากรและนักเรียนในหน่วยงาน
ของท่านจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

- มอบ ☒ ฝ่ายวิชาการ ๓๐๖๖๐๐๑๓๗ ๓๑๕๖๓๗
- ☐ ฝ่ายธุรการ
- ☐ ฝ่ายปกครอง
- ☐ ฝ่ายบริการ
- ☐ ฝ่ายชุมชนและวัด
- ☐ ฝ่ายนโยบายและแผน
- ☐ อื่นๆ.....

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๔-๒๑๒๓ ภายใน ๒๑๓๐

๒๑
นางสาวกัญญาพร ๒๕๕๔
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุวรรณรังษฤษฎีวิทยาลัย

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/๔๘๗

หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดหลวงพ่อดงธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ๗๐๑๓๔
โทร. ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๑
โทรสาร ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๓

๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการศึกษาวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการวัดบ้านโป่ง (สามัคคีคุณูปถัมภ์)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุธมฺมจิตฺโต หัสประจำตัวนิติ ๕๓๕๑๔๐๕๕๐๑ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
จังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากบุคลากรและนักเรียนในหน่วยงาน
ของท่านจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
ในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณใน
ความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๔-๒๑๒๓ ภายใน ๒๑๓๐

ได้รับแบบสอบถามส่งให้ท่านเรียบร้อยแล้ว
ขอแจ้ง เพื่อดำเนินการต่อไป
ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

นายสมชาย งามวงศ์
Car. มอ.ราชบุรี-สุพรรณบุรี
๐๖-๐๕๕๕๕๕๕๕

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/๔๗๖

หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ๗๐๑๓๐
โทร. ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๑
โทรสาร ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๓

๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔

รับที่	๒๕๔/๒๕๕๔
วันที่	๑๑ พ.ค. ๒๕๕๔ เวลา ๑๔.๕๕
ผู้รับ	ศาสตราจารย์

เรื่อง ขออนุญาตขอความช่วยเหลือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดไทรราชบุรีอุปถัมภ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุทนต์จิตโต หัสประจําตัวนิต ๕๓๕๑๔๐๔๕๐๑ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
จังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากบุคลากรและนักเรียนในหน่วยงาน
ของท่านจึงขอความช่วยเหลือจากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
ในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณใน
ความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ภาคิวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๔-๒๑๒๓ ภายใน ๒๑๓๐

ผอ. รศ.ดร.ไพศาล สุทนต์จิตโต
กัลยาณี ๑ ดังกล่าวข้างต้น

นางสาวกานดา อินทวงศ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดไทรราชบุรีอุปถัมภ์

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/๔๘๘

หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดหลวงพ่อดงธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ๗๐๑๓๐
โทร. ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๑
โทรสาร ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๓

๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็นชอบเพื่อการศึกษาวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลโสตถยการาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุทฺธจิตฺโต หัสประจำตัวนิสิต ๕๓๕๑๔๐๕๕๐๑ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
จังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากบุคลากรและนักเรียนในหน่วยงาน
ของท่านจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
ในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณใน
ความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุยะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๔-๒๑๒๓ ภายใน ๒๑๓๐

ได้รับ หนังสือขออนุญาตทำการศึกษาวิจัย
เพื่อดำเนินการจัดการเก็บข้อมูลได้เรียนร้อยแล้ว
(นส. อรรถสิทธิ์ อัมพรพิสัย สอนพิเศษ)
ผอ. โรงเรียนมหานาควัดโสตถย

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/ ๔๘๙

หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดหลวงพ่อดงธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ๗๐๑๓๐
โทร. ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๑
โทรสาร ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๓

๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุพุทธจิตโต หัสประจำตัวนิสิต ๕๓๕๑๔๐๕๕๐๑ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
จังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากบุคลากรและนักเรียนในหน่วยงาน
ของท่านจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
ในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณใน
ความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
โทร/โทรสาร ๐-๒๕๓๔-๒๑๒๓ ภายใน ๒๑๓๐

ได้รับมอบหมายให้ไปเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์
การ จัดทำข้อมูล วิจัยเรียบร้อยแล้ว.

12 พ.ย. 54
นางสาวพัชราภรณ์ อัครวิทย์
ผู้อำนวยการโรงเรียน
อนุบาลวัดสนามชัย

ภาคผนวก จ.

หนังสือขอความอนุเคราะห์แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/๖๖๕

หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดหลวงพ่อดงธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ๗๐๑๓๐
โทร. ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๑
โทรสาร ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๓

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางสาวกานดา อินทรวงศ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุธมฺมจิตฺโต รหัสนิต ๕๓๕๑๔๐๔๕๐๑ นิสิตปริญญาโทหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาศึกษาเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา” เพื่อเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อ
โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากคุณท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๔-๒๑๒๓ ภายใน ๒๑๓๐

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/๖๖๕

หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ๗๐๑๓๐
โทร. ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๑
โทรสาร ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๓

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางเทียมแข เชียงทวี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุธมฺมจิตฺโต รหัสนิติ ๕๓๕๑๔๐๔๕๐๑ นิสิตปริญญาโทหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาศึกษาเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา” เพื่อเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อ
โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากคุณท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๔-๒๑๒๓ ภายใน ๒๑๓๐

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/๖๖๕

หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดหลวงพ่อดงธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ๗๐๑๓๐
โทร. ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๑
โทรสาร ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๓

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายอนุชา ศศิธร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุพุทธจิตโต รหัสนิต ๕๓๕๑๔๐๔๕๐๑ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านจึงขออนุญาตจากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากคุณท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุษะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๔-๒๑๒๓ ภายใน ๒๓๓๐

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/๖๖๕

หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดหลวงพ่อดิศรธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ๗๐๑๓๐
โทร. ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๑
โทรสาร ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๓

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางสาวพัชรินทร์ สุขชี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุธมฺมจิตฺโต รหัสนิต ๕๓๕๑๔๐๔๕๐๑ นิสิตปริญญาโทหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาศึกษาเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา” เพื่อเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อ
โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากคุณท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๔-๒๑๒๓ ภายใน ๒๑๓๐

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/๖๖๕

หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ๗๐๑๓๐
โทร. ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๑
โทรสาร ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๑

๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางสาวสมศรี รวมทรัพย์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุพุทธจิตโต รหัสนิติ ๕๓๕๑๔๐๔๕๐๑ นิสิตปริญญาโทหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาศึกษาเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา” เพื่อเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อ
โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากคุณท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๔-๒๑๒๓ ภายใน ๒๑๓๐

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒(๑)/๖๖๕

หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดหลวงพ่อดงธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ๗๐๑๓๐
โทร. ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๑
โทรสาร ๐-๓๒๒๔-๖๐๕๐-๖ ต่อ ๒๓๓

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายชัยพัฒน์ คล้าจัน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระไพศาล ฉายา สุพุทธจิตโต รหัสนิติ ๕๓๕๑๔๐๔๕๐๑ นิสิตปริญญาโทหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาศึกษาเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา” เพื่อเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อ
โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากคุณท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๔-๒๑๒๓ ภายใน ๒๑๓๐

ภาคผนวก จ.
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่องการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

~~~~~

คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวิเคราะห์การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีในการบริหารวิชาการ บุคลากร กิจกรรมนักเรียน ธุรการและการเงิน อาคารสถานที่ ความสัมพันธ์กับชุมชน อันจะเป็นประโยชน์สามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัด และแก้ไขปัญหา อุปสรรค ตลอดจนประยุกต์พัฒนาระบบการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

แบบสอบถามในงานวิจัยนี้ แบ่งเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรีทั้ง ๖ ด้าน จำนวน ๓๐ ข้อ

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

ข้อมูลจากแบบสอบถามของท่าน ผู้ศึกษาวิจัยจะถือว่าเป็นความลับที่สุดและไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีของท่านแต่อย่างใด (เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว กรุณาตรวจดูอีกครั้งว่าท่านได้ตอบแบบสอบถามครบทุกข้อแล้วหรือยัง แบบสอบถามของท่านที่ตอบทุกข้อเท่านั้น จะเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์เป็นประโยชน์และใช้ได้กับงานวิจัยนี้)

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครู บุคลากรของสถานศึกษา ทุกท่านที่ได้เมตตาอนุเคราะห์จากท่าน ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

พระไพศาล สุพุทธจิตโต
 พระนิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง : การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

~~~~~

ตอนที่ ๑ คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

๒. อายุ

☐ ๒๐- ๓๐ ปี ☐ ๓๑ - ๔๐ ปี ☐ ๔๑ - ๕๐ ปี ☐ ๕๑ ปี ขึ้นไป

๓. วุฒิการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

๔. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า ๕ ปี ☐ ๕ - ๑๑ ปี ☐ ๑๒ - ๑๘ ปี ☐ ๑๙ ปี ขึ้นไป

๕. ตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารโรงเรียน ☐ ครู ☐ บุคลากรในสถานศึกษา

๖. ค่าจ้าง/เงินเดือน

☐ ๗,๙๐๐-๘,๕๐๐ บาท ☐ ๘,๕๐๑-๙,๕๐๐ บาท ☐ ๙,๕๐๑-๑๒,๐๐๐ บาท
☐ ๑๒,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท ☐ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท ☐ มากกว่า ๒๐,๐๐๑ บาท

๗. สวัสดิการ

☐ จากรัฐ ☐ จากสถานศึกษา ☐ จากรัฐและสถานศึกษา

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีในการบริหารว่าท่านปฏิบัติในระดับใด ที่ตรงกับสภาพความเป็น
จริง โดยกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง การบริหารงานโรงเรียนการกุศลอยู่ในระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง การบริหารงานโรงเรียนการกุศลอยู่ในระดับมาก

๓ หมายถึง การบริหารงานโรงเรียนการกุศลอยู่ในระดับปานกลาง

๒ หมายถึง การบริหารงานโรงเรียนการกุศลอยู่ในระดับน้อย

๑ หมายถึง การบริหารงานโรงเรียนการกุศลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี	ระดับการปฏิบัติการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๑. ด้านการบริหารงานวิชาการ					
๑	มีการเผยแพร่ ชี้แจง วิเคราะห์หลักสูตรให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและนำไปใช้ได้ถูกต้อง เหมาะสม					
๒	มีการจัดทำโครงการ/แผนการสอนไว้ล่วงหน้าตามหลักสูตรการเรียนรู้ ก่อนทำการสอนทุกปีการศึกษา					
๓	จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแผนที่กำหนดไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ปฏิบัติจริง เนื้อหายึดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่นและความสนใจของผู้เรียน					
๔	มีการใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์ มีห้องสมุดที่รวบรวมหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์วัสดุอุปกรณ์ให้บริการแก่นักเรียนและครูอย่างพอเพียง					

ข้อที่	การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี	ระดับการปฏิบัติการ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
๕	มีการนิเทศภายในและประเมินผลนักเรียนตามสภาพ จริง นำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ ตามวัตถุประสงค์ พึงใจ					
	๒. ด้านการบริหารงานบุคลากร					
๑	วางแผนอัตรากำลัง สรรหาและเตรียมการเพื่อจะได้ บุคลากรตามที่ต้องการ มีความรู้ เข้ามาปฏิบัติงาน					
๒	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่บุคลากรไว้ชัดเจน จัดทำ ทะเบียนประวัติบุคลากร ตามระบบที่กำหนดไว้					
๓	การมอบหมายงานตรงกับความรู้ ความสามารถ ความ ถนัดของบุคลากร มีหลักเกณฑ์ การพิจารณาความดี ความชอบการขึ้นเงินเดือน					
๔	มีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร เช่นการศึกษาต่อ การ อบรม ประชุม สัมมนา ศึกษาดูงาน โดยหมุนเวียนอย่าง ทั่วถึง					
๕	มีสวัสดิการอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่บุคลากร นอกเหนือจากที่ได้จากรัฐ					
	๓. ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน					
๑	มีการจัดทำทะเบียนนักเรียนทะเบียนวัดผล ควบคุม ความประพฤติของนักเรียน ตามระเบียบวินัย					
๒	มีการบริการแนะแนว การบริการด้านสุขภาพ การ รักษา พยาบาล เบื้องต้นให้กับนักเรียน					

ข้อที่	การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี	ระดับการปฏิบัติการ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
๓	มีการบริการน้ำดื่มและอาหารที่ถูก สุขลักษณะและหลัก โภชนาการ และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
๔	มีการกำหนดมาตรการ/แนวปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือและ ป้องกันอุบัติเหตุ/อุบัติภัยแก่นักเรียน					
๕	มีการติดต่อประสานกับผู้ปกครองเพื่อรายงานให้ทราบ ทั้งเรื่องการเรียนและความประพฤติ					
	๔. ด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน					
๑	มีการวางแผน ทำงบประมาณรายรับรายจ่าย จัด ระเบียบงานเอกสาร/สารบรรณให้เป็นระเบียบ					
๒	มีการจัดทำระบบ การดำเนินงาน การควบคุมบัญชีและ ตรวจสอบบัญชี รับ-จ่ายที่สะดวกรัดกุมและถูกต้อง ด้าน การเงินบัญชีให้เป็นไปตามระเบียบ แนวปฏิบัติ					
๓	มีพัสดุ ครุภัณฑ์ และทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อใช้งาน ตามความต้องการที่เหมาะสมถูกต้องเป็นปัจจุบัน					
๔	มีการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อ ดุลอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม ให้สะอาด สงบ ร่มรื่น และปลอดภัย					
๕	มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อตรวจซ่อมแซม ดูแลรักษา พัสดุครุภัณฑ์ ให้ใช้การได้ดีตลอดเวลา					
	๕. ด้านอาคารสถานที่					
๑	มีการวางแผนเพื่อส่งเสริมการจัดและใช้อาคารสถานที่ และบริเวณให้เกิดประโยชน์สูงสุด					

ข้อที่	การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี	ระดับการปฏิบัติการ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
๒	มีการดูแลรักษาอาคารสถานที่อาคารประกอบให้อยู่ใน สภาพที่ใช้ได้ มีความมั่นคงแข็งแรง					
	มีการดูแลรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบและบริเวณ ให้สะอาด สวยงาม มีระเบียบเรียบร้อยและมีบรรยากาศ การเรียนรู้					
๔	มีการควบคุมดูแลสถานที่เพื่อความปลอดภัย โดยการ จัดเวรยาม					
๕	มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา อาคารสถานที่					
	๖. ด้านความสัมพันธ์ โรงเรียนกับชุมชน					
๑	มีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน					
๒	มีการใช้ชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้ และเป็นวิทยากร เสริมความรู้แก่นักเรียนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น					
๓	มีการให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียนแก่ผู้ปกครอง ชุมชนจัดกิจกรรม					
๔	ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือในการจัด กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนจากชุมชน					
๕	มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารความเคลื่อนไหวของ โรงเรียนให้ชุมชน ได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ					

ตอนที่ ๓ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาในการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัด
ในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี
คำถามปลายเปิด

๑. ด้านการบริหารวิชาการ

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

๒. ด้านบุคลากร

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

๓. ด้านกิจการนักเรียน

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/ แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

๔. ด้านธุรการและการเงิน

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

๕. ด้านอาคารสถานที่

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

๖. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ปัญหา อุปสรรค

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

พระไพศาล สุทธิจิตโต
พระนิสิตปริญญาโท คณะสังคมศาสตร์
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : พระไพศาล สุทฺธจิตฺโต (โนทายะ)
- เกิด : วันศุกร์ ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๖
- สถานที่เกิด : บ้านหมู่๑ ตำบลคลองตากุด อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๒๐
- การศึกษา : พ.ศ. ๒๕๓๒ นักธรรมชั้นเอก
: พ.ศ. ๒๕๕๔ พธ.บ. สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
(เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- อุปสมบท : เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๓๐ วัดไทรอารีรักษ์
ถ. โชคชัย ตำบลโพธาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๒๐
- สังกัด : มหานิกาย
- หน้าที่ : ครูสอนปริยัติธรรม
: ทรงพระปาฏิโมกข์
: พระกรรมวาจาจารย์
: รองเจ้าอาวาส
: ครูสอนศีลธรรมในโรงเรียน
: อาจารย์วิปัสสนาประจำสำนักปฏิบัติธรรมจังหวัดราชบุรี แห่งที่ ๒๑
วัดไทรอารีรักษ์
- เข้าศึกษา : ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒
- ที่อยู่ปัจจุบัน : ๑๕ วัดไทรอารีรักษ์ ถ. โชคชัย ตำบลโพธาราม อำเภอโพธาราม
จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๒๐